

Muistutukset vastineineen, Tuusulan yleiskaava 2040, ehdotus II

Kunnanhallitus hyväksyi Tuusulan yleiskaava 2040, ehdotuksen II nähtäville 15.11.2021, §433 ja se oli nähtävillä 1.12.2021 - 31.1.2022. Siitä saatiin 100 muistutusta, jotka ovat koottu tähän liitteeseen vastineineen.

1. Muistutus

Sain kuulla äskettäin, että Kellokosken Riiheläntielle on kaavoitettu uusi asuinalue.

En tue tätä hanketta, koska kyseiset maat ovat yksityisessä omistuksessa ja muutenkin kaavoitus muuttaa kyseisen alueen ihan täysin erilaiseksi.

Aikaisemmin tämä alue on ollut kiireellisyysluokassa 3. En tiedä missä vaiheessa tämä on muuttunut. Varsinkin kun maanomistajille ei ole edes ilmoitettu, että heidän omistamilleen maille kaavoitetaan uutta asuinaluetta.

Ymmärrän, että Kellokosken alue tulee pikkuhiljaa muuttumaan, mutta voisiko uudet asuinalueet kuitenkin sijoittaa jo Tuusulan kunnan omistamille maille?

Pakkolunastuksen pitäisi olla mielestäni viimeinen vaihtoehto uusien maa-alueiden hankkimiseksi.

Vastine: Tuusulan yleiskaava 2040 ei kumoa lainvoimaista Kellokosken osayleiskaavaa. Tuusulan yleiskaavaan 2040 merkitään Kellokosken osayleiskaavan alue valkoisella, kaavassa esitetään ainoastaan tällä kaavalla lainvoimaiseksi tulevat luontokohteet sekä kolme osayleiskaavassa asumiselle osoitettua aluetta Järvenpään kuntarajalla. Riiheläntien aluetta ei Tuusulan yleiskaavaan 2040 merkitä. Yksityiskohtaisempaa maankäyttöä jää ohjaamaan siis Kellokosken osayleiskaava, jossa alue on osoitettu asemakaavoitettavaksi pientaloalueeksi. Asemakaavahanke on kaavoitussuunnitelmassa edelleen tulossa olevana III-vaiheen hankkeena. Jos asemakaavaa lähdetään laatimaan, tulee kunnalla tarve neuvotella maanhankinnasta tai maankäytösopimuksista yksityisten maanomistajien kanssa.

2. Muistutus

Olemme huolissamme kaavoitussuunnitelmassa olevan Riiheläntien peltoalueiden rakentamisesta.

Ostimme talon ja muutimme n. vuosi sitten kyseisen pellon viereen Rypäletielle, juuri alueen rauhallisuuden ja ympäröivän luonnon vuoksi. Teemme kumpikin töitä isoksi osaksi kotoa käsin ja muutenkin nautimme luonnosta ja viihdymme kyseisellä alueella hyvin. Kaavoitussuunnitelman toteutuessa alueen rauhallisuus järkkyyisi ja liikennemäärät kasvaisivat merkittävästi, emmekä usko, että tämä on kenenkään etu. Ymmärrämme että rakennusmelu on väliaikainen, mutta liikenne- ja ihmismäärä jäisi pysyvästi.

Toinen arveluttava seikka on paalutusten sekä maansiirto- ja rakennustöiden vaikutus vanhan rakennuskannan perustuksiin, asummehan aivan pellon laidassa. Talomme on rakennettu 1980-luvulla ja putket, salaojat ja tietysti koko talon pohjatyöt ovat vielä alkuperäiset. Onko mahdollisten paalutusten vaikutusta ympäristöön ja esim pohjaveteen tutkittu? Jos veden virtaukset muuttuvat, pelkäämme että se voi vaikuttaa ympäröivien talojen perustuksiin. Myös paalutuksista aiheutuva tärinä arveluttaa.

Vastine: Tuusulan yleiskaava 2040 ei kumoa lainvoimaista Kellokosken osayleiskaavaa. Tuusulan yleiskaavaan 2040 merkitään Kellokosken osayleiskaavan alue valkoisella, kaavassa esitetään ainoastaan tällä kaavalla lainvoimaiseksi tulevat luontokohteet sekä kolme osayleiskaavassa asumiselle osoitettua aluetta Järvenpään kuntarajalla. Riiheläntien aluetta ei Tuusulan yleiskaavaan 2040 merkitä. Yksityiskohtaisempaa maankäyttöä jää ohjaamaan siis Kellokosken osayleiskaava, jossa alue on osoitettu asemakaavoitettavaksi pientaloalueeksi. Asemakaavahanke on kaavoitussuunnitelmassa tulossa olevana III-vaiheen hankkeena. Jos asemakaavaa lähdetään laatimaan, tulee kunnalla tarve neuvotella maanhankinnasta tai

maankäytösopimuksista yksityisten maanomistajien kanssa. Asemakaavatyössä tehdään tarkemmat selvitykset mm. rakentamisen vaikutuksista lähiympäristöön ja olevaan rakennuskantaan.

3. Muistutus

Otan kantaa sen puolesta, että Rykmentinpuiston alueella rauhoitettaisiin rakentamiselta selkeä kallioiden alue, johon kuuluisivat Sikokallio, Unkkakallio ja kaksi muuta alueen kalliota yhteisenä alueena. Liikun monien muiden tapaan aktiivisesti Rykmentinpuiston alueella ja luonnonystävänä voin vain ihaila kuinka upea metsäinen alue meiltä Tuusulasta löytyy. Rykmentinpuisto ja Sikokallio ovat yksiä hienoimmista metsäisistä luontoalueista koko Etelä-Suomessa, eikä samankaltaisia alueita ole jäljellä täällä montaa. Rykmentinpuisto on monimuotoinen yhtenäinen metsäalue, jolla on valtava arvo luonto-, virkistys ja harrastuskohteena. Alueelta löytyy runsaasti erilaisia eläin- ja kasvilajeja, joiden elintila hupenisi huomattavasti ehdotuksessa esitetyn mittakaavan rakentamisen myötä. Sieltä löytyy esimerkiksi useita lammikoita, joita suuri määrä sammakoita käyttää keväisin kutemiseen.

Rykmentinpuiston alue, juuri tässä nykyisessä muodossaan, on erittäin tärkeä kohde kuntalaisille, sekä kunnan ulkopuolelta saapuville. Lähialueiden ja pääkaupunkiseudun asukkaat ovat ottaneet alueen omakseen ja siitä on muodostunut harvinaislaatuinen kohde, jossa käydään harrastamassa monipuolisesti erilaisia liikuntamuotoja, tutkimassa ympäristöä, kokemassa elämyksiä ja nauttimassa upeasta metsäisestä luonnosta. Nykyiset ulkoilumaastot ovat merkittävä liikunta- ja harrastusalue, johon saavutaan ympäri pääkaupunkiseutua. Alueen hienosti hoidetut hiihtomaastot ja frisbeegolf-rata, sekä vuosikymmenten saatossa muodostuneet polkuverkostot ovat Etelä-Suomessa vertaansa vailla. Upeita polkuverkostoja ei tule katkoa rakentamisella. Rykmentinpuisto huokuu mieltä kutkuttavia kaikuja Hyrylän varuskunnan historiasta vanhojen vallirakenteiden, poteroiden, juoksuhautojen ja muiden armeija ajan jättämien jälkien muodossa. Rykmentinpuistosta löytyy kaikille jotain ja kaikenikäiset voivat liikkua siellä. Alueella käy patikoijia, maastopyöräilijöitä, frisbeegolfin pelaajia, polkujuoksijoita, suunnistajia, luonnosta nauttijoita, lajien bongailijoita, hiihtäjiä yms. Loistavan sijaintinsa ansiosta metsään on myös hyvin helppo saapua silloin, kun haluaa päästä liikkumaan luonnossa.

Aluetta pitäisi käsitellä luonnon monimuotoisuutta säilyttävänä virkistysalueena, joka ansaitsee tulla säästetyksi, sen sijaan, että se pilkottaisiin palasiksi. Upea metsäinen alue tulisi ehdottomasti suojella kaikkien lähiseudun asukkaiden terveyden ja hyvinvoinnin edistämiseksi, sekä kamppailussa ilmastomuutosta ja lajikatoa vastaan. Nykyiseen maanlaajuiseen ja kunnalliseen kehitykseen kuuluu nimenomaan lähiluontoalueiden suojelu. Tuusulan kunta on myös sitoutunut kestävän kehityksen ja luonnon monimuotoisuuden säilyttämisen tavoitteisiin.

Glasgown ilmastokokouksessa Joukko valtioiden johtoa allekirjoitti sopimuksen, jossa luvataan lopettaa metsien hävittäminen vuoteen 2030 mennessä. Myös presidenttimme Sauli Niinistö sanoi: Toivon, että tästä konferenssista tulee se hetki, jona asetamme metsät keskiöön etsiessämme ratkaisuja sekä ilmastomuutoksen että luontokadon aiheuttamaan kriisiin. Kokouksessa otettiin huomioon, että metsillä on merkittävä rooli ilmastomuutoksen torjunnassa, sillä ne toimivat hiilinieluinä ja ottavat talteen noin 2 miljardia tonnia hiilidioksidia vuodessa. Maailman metsien suojelu ja niiden tilan parantaminen on yksi kustannustehokkaimmista ilmastotoimien muodoista.

Vastine: Tuusulan yleiskaava 2040 ei kumoa Rykmentinpuiston osayleiskaavaa. Hyväksyttävässä Tuusulan yleiskaavassa voimaan jäävien osayleiskaavojen alue jätetään valkoiseksi. Lainvoimainen, valtuuston hyväksymä osayleiskaava ohjaa alueen asemakaavojen laadintaa. Osayleiskaavassa on varsin suuri mitoitus ja asemakaavoja on tutkittu myös pienemmillä tehokkuuksilla. Parhailaan laaditaan Puistokylän asemakaavaa. Maankäytön vaihtoehdoista on tehty useita luonnoksia, jotka eroavat toisistaan rakentamisen määrän ja kortteleiden laajuuden osalta. Asemakaavaluonnokset ovat olleet nähtävillä 1.9. – 30.9.2022, ja niistä on voinut antaa mielipiteensä ja niistä on pyydetty lausunnot. Sikokallio sijoittuu Rykmentinpuiston yritysalueen lainvoimaisen asemakaavan urheilu- ja virkistyspalvelujen

alueelle. Puistokylän asemakaava alue ei ulotu Unkkakallion laelle ja asemakaavassa säilytetään virkistys- ja latuyhteys Sikokalliolle.

Ehdotusvaiheessa lautakunta ja kunnanhallitus eivät ole esittäneen yleiskaavan aluerajaukseen muutoksia.

Yhtenäiset ja katkeamattomat virkistysyhteydet ja laajat puisto- ja metsäalueet on tunnistettu tärkeiksi asukkaille ja eläimille. Yleis- ja osayleiskaavat ohjaavat kunnan kasvusuuntia ja kunnan tulevaa maankäyttöä. Niissä on yhteensovitettu monia maankäytön kannalta merkittäviä asioita, kuten mm. olemassa olevien keskustoihin ja joukkoliikenteeseen tukeutuva asuinalueiden tiivistäminen ja laajentaminen, kaavatalous, viher- ja virkistysverkostot, maa- ja metsätalousalueet sekä liikenneverkko ja uudet yhteystarpeet. Asemakaavaa ohjaa kuitenkin osayleiskaava ja kunnan asuntotuotantotavoitteet. Kaavoittaminen kunnan omistamille maille on taloudellisesti järkevää. Se, että rakennetaan tehokkaasti lähelle palveluita, joukkoliikennettä ja jo rakennettua infraa, säästää luontoa myös rakentamattomana. Yleiskaavan hyväksymisen jälkeen laaditaan yleiskaavan toteuttamishjelma, jossa selvitetään tarkemmin uusien alueiden ilmastollisia ja kaavataloudellisia ominaisuuksia. Tulevaisuudessa ilmasto- ja luonnonmonimuotoisuuteen vaikuttavat näkökulmat painottuvat asemakaavoja ja niiden muutoksia laadittaessa.

Tuusula on osallistunut Suomen ympäristökeskuksen koordinoimaan ekologiset kompensatiot -kokeiluun, jossa maankäyttömuodon muutosten aiheuttamia haittoja arvokkaille luontokohteille pyritään lieventämään mahdollisimman paljon ja/tai kompensoimaan toisaalla Tuusulassa.

Euroopan Unionin biodiversiteettistrategia edellyttää kunnilta luonnonsuojelun ja ennallistamisen tehostamista sekä monia uusia toimia vähentää ihmisen aiheuttamaa luontokatoa. Luonnon monimuotoisuuden väheneminen tulee pysäyttää unionin alueella vuoteen 2030 mennessä. Vihreän ympäristön määrä ja puiden latvuspeittävyys tulee olla vuonna 2030 vähintään vuoden 2021 tasolla. Vuoden 2030 jälkeen vihreän ympäristön määrää ja latvuspeittävyyttä tulee lisätä vuoden 2021 tasoon verrattuna. Päämäärän saavuttamiseksi kaikkien yli 20 000 asukkaan kuntien, Tuusula mukaan lukien, tulee laatia viherryttämissuunnitelma. Tuusula osallistuu parhaillaan Suomen ympäristökeskuksen kuntatoimijoille järjestämiin työpajoihin, jossa tutustutaan näihin tavoitteisiin, jaetaan tietoja ja kokemuksia siitä, miten tavoitteita voidaan kunnissa edistää ja mitä haasteita tähän liittyy.

Ilmastojohtamistyön kehittäminen alkoi Tuusulan kunnassa vuonna 2021. Tuolloin laadittiin ilmastojohtamisen toimintamalli (vaihe 1). Alkuvuonna 2022 aloitettiin ilmastotyön organisointi toimintamallin mukaisesti (vaihe 2). Kesällä 2022 Tuusulan kunnassa on selvitetty puuston sitoman hiilidioksidin määrä ja kehitys koko kunnan alueelta yhteistyössä Uudenmaan liiton kanssa. Tuusulassa hakkuut ylittävät puuston kasvuvauhdin. Vuosina 2015-2019 menetettiin koko kunnan alueella noin 5 % (104 000 tonnia) sidotusta hiilidioksidista. Vuonna 2021 käynnistyneessä Tuusulan ilmastojohtamistyössä etsitään ratkaisuja mm. siihen, miten Tuusula voitaisiin säilyttää mahdollisimman puustoisena.

4. Muistutus

Pajalan kylän venevalkama osakaskunnan omistama kiinteistö on yleiskaavassa merkitty (yleiseksi) virkistysalueeksi.

Tuusulan yleiskaava 2040 -ehdotus II, merkinnät ja määräykset, 27.10.2021 - asiakirjan mukaan virkistysalue varataan päivittäiseen virkistykseen, ulkoiluun ja luonnon kokemiseen. Alueen suunnittelussa ja toteutuksessa on kiinnitettävä erityistä huomiota ympäristön laatuun ja ulkoilun ohjaamiseen. Alueelle saa rakentaa vain yleistä virkistystä palvelevia, alueen luonteeseen sopivia rakennuksia ja rakenteita (MRL 43.2 §). Maisemaa

muuttavaa maanrakennustyötä, puiden kaatamista tai muuta näihin verrattavaa toimenpidettä ei saa suorittaa ilman MRL:n 128 §:ssä tarkoitettua lupaa (MRL 43.2 §).

Lisäksi osakaskunnan omistaman tilan kautta on osoitettu kulkeväksi ulkoilureitti.

Paijalan kylän venevalkaman osakaskunta ei hyväksy esitettyä kaavaratkaisua. Osakaskunta vastustaa omistamansa alueen merkitsemistä ja määräämistä yleiseksi virkistysalueeksi /virkistysalueeksi ja yleisen ulkoilureitin osoittamisen alueen kautta.

Osakaskunnan omistamalle kiinteistölle tulee osoittaa sellainen kaavamerkintä ja -määräys, joka takaa osakaskunnan maanomistuksen ja nykyisen maankäytön ja kiinteistön käytön venevalkamana myös tulevaisuudessa.

Osakaskunta vastustaa lisäksi vesialueiden osakaskunnan omistaman maalaiturin alueen, jolla osakaskunnalla on pitkäaikainen vuokrasopimus, osoittamista yleiseksi virkistysalueeksi.

Kyläyhteisöjen yhteistoiminta, mitä osakaskunnat harjoittavat omistamillaan alueillaan, on katoavaa aineetonta kulttuuriperintöä. Tämän perinnön säilyttäminen pitäisi olla arvo myös kunnalle, eikä sen katoamista tulisi epätarkoituksenmukaisin kaavaratkaisuin vauhdittaa.

Osakaskunnan mielestä Tuusulan kunnan tulisi kaavoittaa virkistysalueeksi ensisijassa omistamiaan maa-alueita, eikä yksityis- tai yhteisomistuksessa olevia alueita ilman vuorovaikutusta asianosaisten kanssa.

Osakaskunta esittää yleiskaavaehdotuksen hylkäämistä ja palauttamista uudelleen valmisteluun.

Vastineen ja valtuuston päätöksen lähettäminen

Osakaskunnat pyytävät lähettämään kirjallisen vastauksen muistutukseen sekä ilmoittamaan kaavan hyväksymisestä kirjallisesti.

Vastine: Kunta on pyrkinyt kehittämään Anttilan tilakeskuksen aluetta ja rannan käyttöä useilla eri suunnitelmilla, joihin myös yleiskaavaratkaisu perustuu. Anttilan tilakeskuksesta käytiin Europan arkkitehtikilpailu 2019 ja alueen ja rannan suunnittelua jatkettiin voittajatöiden perusteella. Anttilan tilakeskuksen rantaa, virkistyskäyttömahdollisuuksia ja reittejä kehitettiin yhteistyössä toiseksi tulleen ryhmän, voittajatiimin, kuntalaisten ja kunnan edustajien kanssa helmikuussa pidetyssä työpajassa sekä suunnittelukokouksissa. Kilpailutyön ja helmikuussa 2020 pidetyn työpajan pohjalta työryhmä laatii ranta-alueelle tarkemmat asemapiirroksiset, joissa esitettiin rantaan yleistä käyttöä ja yleisiä palveluja, kuten saunaa, kahvilaa, uima- ja venelaitureita. Samaan aikaan valmisteltiin myös Tuusulanjärven rantojen virkistyskäytön yleissuunnitelmaa, jossa pääpaino oli järveä kiertävissä virkistysreiteissä ja rantojen virkistyskäytössä. Kunnanhallitus hyväksyi 27.10.2021 päivätyn Tuusulanjärven rantojen virkistyskäytön yleissuunnitelman kaavoituksen, viherpalveluiden ja vapaa-aikapalveluiden jatkosuunnittelun valmisteluaineistoksi. Yleissuunnitelma perustui edellä mainittuun Anttilan tilakeskuksen rannan virkistyskäytön suunnitelmaan. Yleiskaava 2040 -ratkaisu perustuu näihin tavoitteisiin, suunnitelmiin ja linjauksiin. Yleiskaava tarkentuu Anttilan tilakeskuksen asemakaavassa, josta on ollut kaavaluonnos nähtävillä 5.1.-7.2.2022. Yleiskaavaratkaisu mahdollistaa alueen kehittämisen yhdessä osakkaiden ja kuntalaisten kanssa.

5. Muistutus

Maankäyttö- ja rakennuslain 5.2.1999/132 6 §:n edellyttämä vuorovaikutus asianosaisten kanssa on ollut puutteellista, eikä asianosaisilla ole ollut riittävästi mahdollisuutta vaikuttaa kaavasunnitteluun.

XXXX on ainoa Paijalan kylän kantatiloista, joka on säilynyt päätoimisessa viljelyssä näihin päiviin saakka. Tilasta ei ole lohkottu uusia rakennuspaikkoja 1.7.1959 voimaan tulleen rakennuslain jälkeen.

Kaavaehdotuksessa on kaikki XXXX tilan maa-alueet esitetty merkittäväksi M, MV ja V merkinnöin. Tämä tarkoittaisi emätilatarkastelusta luopumista ja estäisi emätilatarkastelun perusteella tilalle määriteltyjen rakennuspaikkojen perustamisen. Kaavaehdotus estää näin ollen perusrakennusoikeuden toteutumisen. Kaavaehdotus asettaa eriarvoiseen asemaan tilat joilla on emätilatarkastelun mukaan jäljellä rakennuspaikkoja suhteessa niihin joissa lohkominen on jo suoritettu.

Maanomistajien yhdenvertaisen kohtelun toteutumiseksi tulisi osa XXXX tilan maa-alueista merkitä M-1 maa- ja metsätalousalueeksi, jossa uudet rakentamismahdollisuudet tutkitaan kantatilakohtaisesti.

Kaavaehdotuksessa ei ole huomioitu vaatimusta maanomistajien tasapuolisesta ja yhdenvertaisesta kohtelusta, joka kaavoitussäännöksiä sovellettaessa johdetaan perusoikeutena Suomen perustuslain 6 §:stä, jonka momenttiin sisältyy syrjäntäkielto (Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus 2016, 81).

Tuusulan kunnan tulisi kaavoittaa virkistysalueita ensisijassa omistamilleen maa-alueille, eikä yksityis- tai yhteisomistuksessa oleville alueille ilman vuorovaikutusta asianosaisten kanssa.

Esitän yleiskaavaehdotuksen hylkäämistä ja palauttamista uudelleen valmisteluun.

Vastineen ja valtuuston päätöksen lähettäminen

Pyydän lähettämään kirjallisen vastauksen muistutukseen sekä ilmoittamaan kaavan hyväksymisestä kirjallisesti.

Vastine: Yleiskaavatyö on ollut käynnissä pitkään. Kaavan tultua vireille osallistumis- ja arviointisuunnitelma pidettiin nähtävillä ja samaan aikaan järjestettiin Tulevaisuuden Tuusula 2040 -kysely verkossa 1.2. –1.3.2010. Osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta järjestettiin yleisötilaisuudet Hyrylässä 18.2.2010, Kellokoskella 2.3.2010 ja Jokelassa 3.3.2010. Kaavatyö jatkui rakennemallien laadinnalla. Rakennemallit ja kaavan tavoitteet olivat nähtävillä 26.9. – 28.10.2011 ja yleisötilaisuus pidettiin 11.10.2011. Tämän jälkeen edettiin kaavaluonnoksen tekemiseen. Kaavaluonnos asetettiin nähtäville 11.8. – 30.9.2014 väliseksi ajaksi. Luonnoksesta järjestettiin kaavanäyttelyt Hyrylässä 2.9.2014, Jokelassa 11.9.2014 ja Kellokoskella 17.9.2014. Ensimmäinen kaavaehdotus oli nähtävillä 28.3. –17.5.2019 ja yleisötilaisuudet pidettiin 9.4.2019 Kellokoskella, 11.4.2019 Hyrylässä ja 16.4.2019 Jokelassa. Nyt on ollut kaavaehdotuksen uudelleennähtävillä olo. Yleisötilaisuus järjestettiin pandemian vuoksi etänä Teams-yhteydellä.

Kaikista nähtävillä oloista ja tilaisuuksista on tiedotettu paikallislehdissä: Keski-Uusimaassa ja Tuusulanjärven viikkouutisissa. Lisäksi tiedotteita on ollut kunnan verkkosivuilla ja sosiaalisessa mediassa. Aineistot ovat olleet nähtävillä kirjastoissa ja Tuusinfossa. Ensimmäisestä kaavaehdotuksesta jaettiin kaikkiin kotitalouksiin mainosjakelun mukana sivun tiedote, jossa kerrottiin nähtävillä olosta. Kaavasta on myös kerrottu jokaisessa kaavoituskatsauksessa, Tuusula Rakentaa -lehdessä ja myös kuntalaislehdessä. Koska kyseessä on ollut koko kuntaa koskeva suunnitelma, ei jokaiseen kotitalouteen ole voitu lähettää kirjeitä jokaisessa suunnitteluvaiheessa. Nähtävillä olon voidaan todeta täyttävän lakipykälät.

Tuusulassa kaikki asemakaavan ulkopuoliset alueet ovat suunnittelutarvealuetta. Rakentaminen tutkitaan suunnittelutarveratkaisuilla myös muistutuksen kohteena olevalla tilalla. Kiinteistö koostuu 7 palstasta, joista 6 sijoittuu Hyrylän laajentumissuuntien osayleiskaavan alueelle. Hyrylän laajentumissuuntien osayleiskaavassa ei ole laskettu kantatilakohtaisia rakennuspaikkamahdollisuuksia. Osayleiskaavan alueella on sallittu korvaava rakentaminen, uusia rakennuspaikkoja ei ole sallittu. Hyrylän laajentumissuuntien osayleiskaava on tarkoitus kumota tällä Tuusulan yleiskaava 2040:llä. Yleiskaava ei kuitenkaan muuta tilannetta sen suhteen, sallitaanko uusia rakennuspaikkoja Hyrylän laajentumissuuntien osayleiskaavan alueella. Palstalle, joka sijoittuu Ruskela - Vanhakylä - Ritasjärvi -osayleiskaavan alueelle, on osoitettu kolme laskennallista rakennusmahdollisuutta. Rakentaminen asemakaavojen ulkopuolella tutkitaan suunnittelutarveratkaisuin.

6. Muistutus

Kaavaehdotus tulee palauttaa uudelleen valmisteltavaksi.

Kaava-asiakirjoja tulee tarkistaa. Osakaskunta ei hyväksy esitettyä kaavaratkaisua. Osakaskunta vastustaa omistamiensa alueiden muuttamista (yleisiksi) virkistysalueiksi (V). Osakaskunta vastustaa erityisesti omistamiensa alueiden, jotka osakaskunta on vuokrannut pitkäaikaisilla vuokrasopimuksilla, osoittamista (yleisiksi) virkistysalueiksi. Osakaskunnan omistamalle kiinteistölle tulee esittää sellainen kaavamerkintä, joka takaa osakaskunnan maanomistuksen ja nykyisen maankäytön ja myös kiinteistön käytön vuokrasopimusten mukaisesti myös tulevaisuudessa.

Tässä yhteydessä todettakoon, että osakaskunta on antanut lausunnon ”samanaikaisesti” nähtävillä olevasta Anttilan tilakeskuksen kaavaluonnoksesta.

Osakaskunnalle tulee toimittaa kirjallinen vastaus annettuun muistutukseen sekä ilmoitettava kirjallisesti tieto yleiskaavan hyväksymisestä.

Vastine: Kunta on pyrkinyt kehittämään Anttilan tilakeskuksen aluetta ja rannan käyttöä useilla eri suunnitelmissa, joihin myös yleiskaavaratkaisu perustuu. Anttilan tilakeskuksesta käytiin Europan arkkitehtikilpailu 2019 ja alueen ja rannan suunnittelua jatkettiin voittajatöiden perusteella. Anttilan tilakeskuksen rantaa, virkistyskäyttömahdollisuuksia ja reittejä kehitettiin yhteistyössä toiseksi tulleen ryhmän, voittajatiimin, kuntalaisten ja kunnan edustajien kanssa helmikuussa pidetyssä työpajassa sekä suunnittelukokouksissa. Kilpailutyön ja helmikuussa 2020 pidetyn työpajan pohjalta työryhmä laatii ranta-alueelle tarkemmat asemapiirrookset, joissa esitettiin rantaan yleistä käyttöä ja yleisiä palveluja, kuten saunaa, kahvilaa, uima- ja venelaitureita. Samaan aikaan valmisteltiin myös Tuusulanjärven rantojen virkistyskäytön yleissuunnitelmaa, jossa pääpaino oli järveä kiertävissä virkistysreiteissä ja rantojen virkistyskäytössä. Kunnanhallitus hyväksyi 27.10.2021 päivätyn Tuusulanjärven rantojen virkistyskäytön yleissuunnitelman kaavoituksen, viherpalveluiden ja vapaa-aikapalveluiden jatkosuunnittelun valmisteluaineistoksi. Yleissuunnitelma perustui edellä mainittuun Anttilan tilakeskuksen rannan virkistyskäytön suunnitelmaan. Yleiskaava 2040 -ratkaisu perustuu näihin tavoitteisiin, suunnitelmiin ja linjauksiin. Yleiskaava tarkentuu Anttilan tilakeskuksen asemakaavassa, josta on ollut kaavaluonnos nähtävillä 5.1.-7.2.2022. Yleiskaavaratkaisu mahdollistaa alueen kehittämisen yhdessä osakkaiden ja kuntalaisten kanssa.

7. Muistutus

Isojaon järjestelyissä 7-8.11.1904 kyseinen tila on muodostettu kyläkunnan yhteisiin tarpeisiin mullan ottoa varten.

Halkivahan osakaskunnan mielestä Maankäyttö- ja rakennuslain 5.2.1999/132 6 §:n edellyttämä vuorovaikutus asianosaisten kanssa on ollut puutteellista, eikä osakaskunnalla ole ollut riittävästi mahdollisuutta vaikuttaa kaavasunnitteluun.

Tuusulan kunnan yleiskaavaehdotuksessa 2040 II alue on merkitty (sl-2) luonnonsuojelullisesti erittäin arvokkaaksi alueeksi jossa tulisi voimaan olemaan maankäyttö- ja rakennuslain (MRL) 128 §:n mukainen toimenpiderajoitus, joka koskee kaivamis-, louhimis-, tasoittamis- ja täyttämistöitä tai muuta näihin verrattavaa toimenpidettä sekä muualla kuin maa- ja metsätalousalueella puiden kaatamista.

Kaavan valmistelussa tehty luontoarvokartoitus on ollut puutteellista ja ammattitaidotonta.

Halkivahan suo on ollut aikoinaan puuton neva, joka on metsittynyt 1900-luvun alussa tehdyn ojituksen johdosta ja muotoutunut talousmetsäksi. Osakaskunnan mielestä Halkivahan suo ei nykyisellään täytä luonnonsuojelullisia edellytyksiä, vaan ne täyttääkseen suo tulisi ennallistaa. Tämä tarkoittaisi vedenpinnan nostoa alkuperäiselle tasolle.

Tuusulan kunta on johtanut Halkivahan asuinalueen hulevedet Maankäyttö- ja rakennuslain 5.2.1999/132 13 a luku (22.8.2014/682) 103 pykälien vastaisesti osakaskunnan omistamalle Halkivahan suolle. Suon ennallistamisen edellyttämä veden pinnan nosto johtaisi hulevesiviemäreiden jäämiseen vedenpinnan alapuolelle ja edellyttäisi Halkivahan asuinalueen hulevesien uudelleen järjestelyjä lain edellyttämällä tavalla.

Osakaskunnan mielestä Tuusulan kunnan tulisi kaavoittaa luonnonsuojelualueita ensisijassa omistamilleen maa-alueille, eikä yksityis- tai yhteisomistuksessa oleville alueille ilman vuorovaikutusta asianosaisten kanssa.

Osakaskunta esittää yleiskaavaehdotuksen hylkäämistä ja palauttamista uudelleen valmisteluun.

Vastineen ja valtuuston päätöksen lähettäminen

Osakaskunnat pyytävät lähettämään kirjallisen vastauksen muistutukseen sekä ilmoittamaan kaavan hyväksymisestä kirjallisesti.

Vastine: Yleiskaavatyö on ollut käynnissä pitkään. Kaavan tultua vireille osallistumis- ja arviointisuunnitelma pidettiin nähtävillä ja samaan aikaan järjestettiin Tulevaisuuden Tuusula 2040 -kysely verkossa 1.2. –1.3.2010. Osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta järjestettiin yleisötilaisuudet Hyrylässä 18.2.2010, Kellokoskella 2.3.2010 ja Jokelassa 3.3.2010. Kaavatyö jatkui rakennemallien laadinnalla. Rakennemallit ja kaavan tavoitteet olivat nähtävillä 26.9. – 28.10.2011 ja yleisötilaisuus pidettiin 11.10.2011. Tämän jälkeen edettiin kaavaluonnoksen tekemiseen. Kaavaluonnos asetettiin nähtäville 11.8. – 30.9.2014 väliseksi ajaksi. Luonnoksesta järjestettiin kaavanäyttelyt Hyrylässä 2.9.2014, Jokelassa 11.9.2014 ja Kellokoskella 17.9.2014. Ensimmäinen kaavaehdotus oli nähtävillä 28.3. –17.5.2019 ja yleisötilaisuudet pidettiin 9.4.2019 Kellokoskella, 11.4.2019 Hyrylässä ja 16.4.2019 Jokelassa. Nyt on ollut kaavaehdotuksen uudelleennähtävillä olo. Yleisötilaisuus järjestettiin pandemian vuoksi etänä Teams-yhteydellä.

Kaikista nähtävillä oloista ja tilaisuuksista on tiedotettu paikallislehdissä: Keski-Uusimaassa ja Tuusulanjärven viikkouutisissa. Lisäksi tiedotteita on ollut kunnan verkkosivuilla ja sosiaalisessa mediassa. Aineistot ovat olleet nähtävillä kirjastoissa ja Tuusinfossa. Ensimmäisestä kaavaehdotuksesta jaettiin kaikkiin kotitalouksiin mainosjakelun mukana sivun tiedote, jossa kerrottiin nähtävillä olosta. Kaavasta on myös kerrottu jokaisessa kaavoituskatsauksessa, Tuusula Rakentaa -lehdessä ja myös kuntalaislehdessä. Koska kyseessä on ollut koko kuntaa koskeva suunnitelma, ei jokaiseen kotitalouteen ole voitu lähettää kirjeitä jokaisessa suunnitteluvaiheessa. Nähtävillä olon voidaan todeta täyttävän lakipykälät.

Luontoselvityksen alueelle on tehnyt Luontotieto Keiron Oy. Alueen rajausta perustuu raporttiin Tuusulan Yleiskaavan luontoselvitys (Keiron 2011). Luontoselvityksen mukaan suo on melko luonnontilainen räme, joka sijaitsee Paijalassa. Kohde on myös metsälain 10 §:n mukainen vähäpuustoinen suo. Suotyyppiltään kohde on pääasiassa isovarpurämettä, joka on Etelä-Suomessa luokiteltu vaarantuneeksi. Suolla on myös nevapintoja sekä muutama avovesilammikko. Mätäs- ja välipintojen vaihtelu on selvästi nähtävissä. Puusto on tyyppillistä rämepuustoa. Lajistoon kuuluvat rämevarvut, tupasvilla ja jouhivihvilä. Arvokkaille luontokohteille voi kaavamääräyksen mukaisesti laatia hoitosuunnitelman luonnontilan ennallistamiseksi ja säilyttämiseksi siten, ettei ympäröiville kiinteistöille aiheudu haittaa.

8. Muistutus

LIIKENNEVERKKO

Taustaa

1990 luvulla parannettiin Tuusulanväylä (kantatie 45), Tuusulantie /Järvenpääntie ns. eteläisestä kiertoliitymästä mukaan lukien kiertoliitymät kirkonkylään Keravalle johtavaan Tuusulantielle asti sekä toteutettiin myös Kulloontie ja Hyrylän ohikulkutie (nykyinen Tuusulan itäväylä) Kulloontielle asti Tuusulanväylältä.

Tuolloin nähtiin, että Hyrylän läpimenevä Tuusulanväylä/ Järvenpääntie on seudullinen tie ja se tulee lisäämään huomattavasti tulevaisuudessa liikennettä, jonka ei tarvitsisi mennä Hyrylän keskustan läpi. Suunnitelmissa oli, että Hyrylän ohikulkutietä jatketaan seudullisena tienä Kulloontieltä kirkonkylään Tuusulantien liittymän kohdalle.

1980-luvun lopulla esitettiin myös, että Tuusulanväylä tulee Hyrylän keskustan kohdalla sijoittaa tunneliin, koska liikenne on pääasiassa läpimenevää seudullista liikennettä ja tie jakaa Hyrylän kahteen osaan. Vaihtoehtoa ei ehditty kunnolla selvittää, joten päädyttiin maanpäälliseen ratkaisuun.

Muutosesitykset liikenneverkkoon

1. Itäväylän jatke eli koillis-Hyrylän yhteys tulee muuttaa seudullisen liikenteen yhteystarpeeksi. Perustelut esitetty edellä. Tieyhteys tulee vielä saada valtion tieksi.

2. Tuusulanväylä/ Järvenpääntie tulee muuttaa väliällä eteläinen kiertoliittymä - Kirkonkylästä alkava ja Keravalle menevä Tuusulantie kokoojakaduksi, jonka kunnossapidosta vastaa Tuusulan kunta ja se merkitään kaavoissa katualueeksi. Perusteluita esitetty edellä ja kunnalla on paremmat edellytykset kehittää Hyrylän keskustaa ja saada pois turha läpimenevä liikenne. Yleensä myöskään seudullista liikennettä ei ohjata kunnan keskustan läpi.

3. Rykmentinpuiston läpi menevä yhteystarve ohjataan Palkkikujan kautta Fallbackantielle kuten yleiskaavaluonnoksessa 2019 on esitetty. Perusteluna on mm. Tuusulan urheilupuiston yhtenäisyys myös tulevaisuudessa.

4. Tuusulanjoentien jatke tulee poistaa.

Perusteluita:

- Maisalantien parantaminen on parempi vaihtoehto

- Merkintä on jostain viime hetkillä lisätty karttaan eikä tien tarvetta ja toimivuutta sekä sopivuutta luontoon ole tutkittu. Tuntuu myös kalliilta ja on turha kun liittymää ei saada kantatie 45 :lle.

RYKMENTINPUISTON OSAYLEISKAAVA

Tuusulaa on yleisesti pidetty vetovoimaisena kuntana, koska täällä toteutetaan monipuolista ja viihtyisää ympäristöä. Tämän tulee näkyä kaavoituksessa ja myös käsittelyssä olevassa Tuusulan yleiskaava 2040 :ssä.

Rykmentinpuiston osayleiskaavan selostuksessa todetaan mm, että mitoitus on viitteellinen ja täsmällinen mitoitus tehdään asemakaavoituksessa. Kaavamääräysten mukaan ohjeellinen vähimmäismitoitus johtaa noin 12 000 uuteen asukkaaseen.

Korkein hallinto-oikeus kumosi 13.10.2014 osayleiskaavaan merkityn A-2 alueen eli tiiviin asuntoalueen Sikokallion reunoilta (asuntoja noin 40 000 k-m²) ja Tuusulan itäväylän kaakkoispuolelta Keravan rajan tuntumasta AP alueet eli tiiviit pientalovaltaiset alueet (asuntoja noin 110 000 k-m²) eli yhteensä asuntoja noin 150 000 k-m². Em. luvut on otettu osayleiskaavan selostuksesta. Kunnan olisi tullut ottaa näiden alueiden kumoamisen jälkeen Rykmentinpuiston osayleiskaava uuteen käsittelyyn, koska pientalo- ja omakotitontit vähenivät huomattavasti ja muuttaa osa alueen kerrostaloalueiksi suunnitelluista kohteista pientalo- ja omakotivaltaisiksi alueiksi. Nyt Rykmentinpuiston alueella on toteutettu vain kerrostaloja lukuun ottamatta muutamaa omakotitalotonttia Puustellinmetsän asuntomessualueella. Uusia kerrostaloalueita ei enää tule kaavoittaa alueelle. Olympiakylän merkintä AK- 1 tulee muuttaa AP- 1 alueeksi.

Rykmentinpuiston kaavoituksessa ja sen toteutuksessa tulee ottaa huomioon alueen erityiset lähtökohdat eli maaston muodot ja kasvillisuus sekä lähiympäristö. Näitä ei ilmeisesti ehditty miettiä kun kiireellä piti tasata maasto Puustellinmetsän alueelta tulevien asuntomessujen vuoksi. Toivon, että näin ei enää tehdä tulevissa Rykmentinpuiston kaavakohteissa. Puistokylän osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta ovat kunnan kasvatus- ja sivistyslautakunta, kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta sekä hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunta antaneet lausuntonsa. Niissä on laajasti ja ansiokkaasti esitetty asioita, jotka tulee ottaa huomioon kun kaavaa viedään eteenpäin ja niissä on esitetty Rykmentinpuiston osayleiskaavan tarkistamista.

Muutosesitys

1. Olympiakylän merkintä AK – 1 tulee muuttaa AP- 1 alueeksi.

2. Tuusulan yleiskaava 2040 kumoo seuraavat osayleiskaavat tai niiden osat, kohta 3 muutetaan seuraavaksi (lisäys tummennettu) Rykmentinpuiston osayleiskaava (KV 7.5.2012), Tuusulan itäväylän idänpuoliset osat ja **alueet, joissa ei ole vielä lainvoimaista asemakaavaa**

Perustelut

- Osayleiskaavan laatimisesta on kulunut jo noin 10 vuotta ja se tulee päivittää

- Edellä esitetyt näkökohdat ja Puistokylän osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta saadut lausunnot kunnan lautakunnilta

Vastine: Liikenneverkko

1. Hyrylän itäistä ohikulkutietä eli Tuusulan itäväylän jatketta ei ole osoitettu maakuntakaavaan, eikä yhteys ole Helsingin seudun maankäytön-, asumisen ja liikenteen (MAL) -suunnitelmassa mukana. Maantieviranomainen ei sisällytä Hyrylän itäistä ohikulkutietä tulevien vuosikymmenien maantieverkkoon. Yhteydelle on tarve Hyrylän keskustan, Rykmentinpuiston ja Koillis-Hyrylän rakentuessa. Kunta tarkastelee yhteyden toteuttamista kunnan katuna siten, että nopeus- ja palvelutaso sekä kapasiteetti poikkeavat vuonna 2008 yleissuunnitellusta maantieratkaisusta. Koillis-Hyrylän alueen osayleiskaavan laatiminen on kaavoitussuunnitelmassa ja alueella on vireillä -asemakaavahanke.

2. On todennäköistä, että mt 145 (Tuusulanväylän pohjoispää - Järvenpääntien eteläpää) muuttuu nykyisen maantiealueen kattavan asemakaavoituksen myötä tiealueesta katualueeksi. Näin on jo tapahtunut Hyrylän keskuksen ytimen kohdalla. Väyläosuusien hallinnolliset muutokset kytkeytyvät hankkeisiin, joilla seudullista liikennettä pystytään näillä väyläosuuksilla vähentämään ja väyläosuudet saneeraamaan sen mukaisesti. Yleiskaavan merkintä seututie/pääkatu on kuitenkin tarkoituksenmukainen ko. väyläosuuksilla.

3. Rykmentinpuiston sekä Sulan alueen osayleiskaavat jäävät voimaan. Rykmentinpuiston Puistometsäntien jatkeen reittitarkastelut Fallbackantien suuntaan tulevat sisältymään osayleiskaava-alueisiin liittyviin asemakaavahankkeisiin.

4. Tuusulanjoentien jatke -yhteys on päätetty lisätä yleiskaavaehdotukseen II kuntakehityslautakunnan kokouksessa esitettäessä kunnanhallitukselle kaavaehdotuksen nähtävilepanoa. Yleiskaavan liikenneselvitysten mukaan Tuusulanjoentien jatkeen liikenteelliset hyödyt jäävät alhaisemmiksi kuin liikenteen suuntautumisen osalta pitkälti samaa liikkumistarvetta palvelevan Maisalantien parantamisen hyödyt. Tuusulanjoentie on merkitty paikallisen liikenteen yhteystarpeena ja väylällä arvioidaan olevan ensisijaisesti merkitystä paikallista maankäyttöä palvelevana väylänä. Tätä taustaa vasten väylän kannattava toteutus on kytköksissä paikallisen maankäytön toteutumiseen.

Rykmentinpuiston osayleiskaava

Tuusulan yleiskaava 2040 ei kumoa Rykmentinpuiston osayleiskaavaa. Hyväksyttävässä Tuusulan yleiskaavassa voimaan jäävien osayleiskaavojen alue jätetään valkoiseksi. Olympiakylään ei siten esitetä asumisen aluevarausta. Lainvoimainen, valtuuston hyväksymä osayleiskaava ohjaa alueen asemakaavojen laadintaa. Osayleiskaavassa on varsin suuri mitoitus ja asemakaavoja on tutkittu myös pienemmillä tehokkuuksilla. Parhailaan laaditaan Puistokylän asemakaavaa. Maankäytön vaihtoehtoista on tehty useita luonnoksia, jotka eroavat toisistaan rakentamisen määrän ja kortteleiden laajuuden osalta. Asemakaavaluonnokset ovat olleet nähtävillä 1.9. – 30.9.2022, ja niistä on voinut antaa mielipiteensä ja niistä on pyydetty lausunnot. Sikokallio sijoittuu Rykmentinpuiston yritysalueen lainvoimaisen asemakaavan urheilu- ja virkistyspalvelujen alueelle. Puistokylän asemakaava alue ei ulotu Unkkakallion laelle ja asemakaavassa säilytetään virkistys- ja latuyhteys Sikokalliolle.

Yhtenäiset ja katkeamattomat virkistysyhteydet ja laajat puisto- ja metsäalueet on tunnistettu tärkeiksi asukkaille ja eläimille. Yleis- ja osayleiskaavat ohjaavat kunnan kasvusuuntia ja kunnan tulevaa maankäyttöä. Niissä on yhteensovitettu monia maankäytön kannalta merkittäviä asioita, kuten mm. olemassa olevien keskustoihin ja joukkoliikenteeseen tukeutuva asuinalueiden tiivistäminen ja laajentaminen, kaavatalous, viher- ja virkistysverkostot, maa- ja metsätalousalueet sekä liikenneverkko ja uudet yhteystarpeet. Asemakaavaa ohjaa kuitenkin osayleiskaava ja kunnan asuntotuotantotavoitteet. Kaavoittaminen kunnan omistamille maille on taloudellisesti järkevää. Se, että rakennetaan tehokkaasti lähelle palveluita, joukkoliikennettä ja jo rakennettua infraa, säästää luontoa rakentamattomana. Yleiskaavan hyväksymisen jälkeen laaditaan yleiskaavan toteuttamishjelma, jossa selvitetään tarkemmin uusien alueiden ilmastollisia ja kaavataloudellisia ominaisuuksia. Tulevaisuudessa ilmasto- ja luonnonmonimuotoisuuden vaikuttavat näkökulmat painottuvat asemakaavoja ja niiden muutoksia laadittaessa.

Ehdotusvaiheessa lautakunta ja kunnanhallitus eivät ole esittäneen yleiskaavan aluerajaukseen muutoksia.

9. Muistutus

Muistutus perustuu Faunatican raporttiin 77/2018 – Luontotyyppi- ja kasvillisuus selvitys Keravanjoen varrella 2018

Vastustamme raportissa esitettyä ehdotusta koskien tilaamme XXXX, perusteina:

Tila on 13 ha, josta luomuviljeltyä (n. 10 vuoden ajan) peltoa on n. 3,75 ha ja loput talousmetsää, tilan kohdalla luontoselvityksen kohteena on n. 2,5 ha.

- raportissa (sivu 10/38) on merkitty selvitysalueen kohteet, raportin sivulla 8/38 selvitysalueelta on rajattu arvokkaat lehtokohteet ja vesilain mukaiset kohteet ilmakuva pohjalla. Tästä kuvasta on vaikea arvioida kohteiden pinta-alat. Kohteet on merkitty epäselvästi. Kohteiden pinta-alaa on mahdotonta laskea. Maanomistaja ei saa selvää mitä oikein on tarkoitus tehdä.

- Raportissa mainitaan sivulla 35/38 että selvityksen kohteen puustoa on äskettäin harvennettu, tilallamme puustoa on harvennettu ja myyty viimeksi vuonna 1999 silloisen luonnonsuojelun? lain perusteella noron suoja-alueita huomioiden. Tällä hetkellä tilan metsä vaati hoitotöitä.

Tilaa/aluetta halkoo n. 75 metriä leveä voimalinja

- Faunatican raportissakin mainitaan, että selvitysalueen halki kulkee leveä voimalinja, jonka alla sivu-uomien suojaisuus on kärsinyt.

Suomessa on laki, joka turvaa omistusoikeuden.

Vastine: Yleiskaava 2040 ehdotuksen rajaukset ovat Tuusulan kunnan karttapalveluissa <https://kartta.tuusula.fi/> , jossa niitä pääsee tarkastelemaan eri mittakaavoissa. Yleiskaavaehdotus löytyy valikosta *Kaavoitus*.

Kohteen SL-25 rajausta perustuu raporttiin Luontotyyppi- ja kasvillisuus selvitys Keravanjoen varrella Tuusulassa vuonna 2018, jossa se on arvotettu maakunnallisesti arvokkaaksi. Maakunnallisesti arvokkaiksi luokitellut kohteet on yleiskaavassa osoitettu merkinnälle SL-1 eli kohteiksi, joita ehdotetaan suojeltavaksi. Alueella on useita luontoarvoja. Siellä on noroja ja lähteikkö, jotka ovat vesilain 2 luvun 11 §:n mukaisia kohteita. Pienveden välittömät lähiympäristöt ovat metsälain 10 §:n mukaisia erityisen tärkeitä elinympäristöjä. Kohteella on uhanalaisia luontotyyppisiä: Imikkä-lehto-orvokkityypin (PuViT) tuore runsasravinteinen lehto, joka on valtakunnallisesti erittäin uhanalainen luontotyyppi; Käenkaalimesiangervotyyppin (OFIT) kostea runsasravinteinen lehto, joka on vaarantunut luontotyyppi; lähteikkö, joka on Etelä-Suomessa erittäin uhanalainen luontotyyppi.

Maanomistaja päättää itse, haluaako hakea suojelupäätöksen. Alueen suojelusta päättää ELY-keskus hakemuksen perusteella ja määrittelee aluerajauksen. ELY-keskus maksaa suojelusta korvausta suojellun alueen puuston arvon mukaan. Luonnonsuojelualueille laaditaan hoitosuunnitelmat, jonka mukaan niitä hoidetaan luonnontilan ennallistamiseksi ja säilyttämiseksi.

Alueella ei saa suorittaa sellaisia toimenpiteitä, jotka saattavat vaarantaa alueen suojeluarvoja (mm. kaivaminen, louhiminen, täyttäminen, tasoittaminen, puunkaato). Suojelumääräys on voimassa, kunnes alue on muodostettu luonnonsuojelulain mukaiseksi luonnonsuojelualueeksi, kuitenkin enintään viisi vuotta yleiskaavan voimaantulosta lukien. Mikäli alueelle ei tänä aikana haeta luonnonsuojelulain mukaista suojelua, astuu alueelle voimaan maankäyttö- ja rakennuslain (MRL) 128 §:n mukainen toimenpiderajoitus, joka koskee kaivamis-, louhimis-, tasoittamis- ja täyttämistöitä, puun kaatamista tai muuta näihin verrattavaa toimenpidettä.

Raportissa mainittu alue kattaa 23 hehtaaria eli ei koske vain ao. kiinteistöä eli maininta harvennushakkuista koskenee jotain muuta kiinteistöä.

On syytä huomata, että tällä hetkellä alueella on voimassa Kellokosken osayleiskaava, jossa alue sijaitsee maa- ja metsätalousalueella, jolla on erityisiä ympäristöarvoja (MY-1). Maisemaa muuttavaa maarakennustyötä, puiden kaatamista tai muuta näihin verrattavaa toimenpidettä ei saa suorittaa ilman MRL 128 §:n mukaista lupaa myöskään voimassa olevan osayleiskaavan määräyksen mukaan.

10. Tuusulan vihreät ry:n lausunto

Tuusulan Vihreät pitää erittäin tärkeänä, että Tuusula saa vihdoin yleiskaavan ohjaamaan maankäyttöä lähes koko kunnan alueella.

Tuusulan Vihreät toteaa, että yleiskaavaehdotukseen nyt loppumetreillä tuodut yksityiskohtaiset muutokset ovat tarpeettomia. Ne ovat mahdollisilta hyödyiltään vähäisiä mutta mahdollisilta ja todennäköisiltä haitoiltaan merkittäviä. Muutokset ovat tavoitteineen osittain keskenään myös ristiriidassa, niillä pyritään ratkaisemaan ongelmia, joita ehdotukset tosiasiallisesti saattavat pahentaa. Muutokset ovat kestäättömiä niin taloudellisesti, kuin ekologisesti.

Tuusula ei tarvitse yleiskaavaan lisää kaavavarantoa asuin- tai edes omakotirakentamiseen. Yleiskaavan pohjaehdotuksessa olisi ollut riittävästi kaavavarantoa – yli 68 000 asukkaan tarpeisiin vuoteen 2040 mennessä.

Tuusulassa ei ole näin ollen tarvetta varata asuinrakentamiseen virkistysalueita Riihikalliosta, Jokelasta ja maisemapeltoja Lahelasta. Asumiseen nyt korvamerkittyjen uusien alueiden merkitys on vähäinen asuntotuotannossa mutta merkittävä siinä tarkoituksessa kuin niiden merkitys on tähän asti tunnistettu: virkistyskäytössä ja miellyttävän maaseutumaisen miljöön luomisessa.

Yleiskaavaehdotuksen pohjaesityksen on laatinut kaavaa pitkään tehnyt maankäytön asiantuntija. Työtä on tehty Tuusulassa pitkään poliittisessa ohjauksessa. Pohjaesitys oli Tuusulan vasta hyväksytyt strategian ja vision mukainen.

Yksittäisten lauseiden poistaminen selityksistä ei poista yhtään rakentamiseen liittyvää byrokratiaa eikä se poista mahdollisia rakentamisen esteitä alueella. Kaavamerkintä estää yhä jatkossakin rakentamisen monilla paikoilla, mutta lauseiden poiston jälkeen tämä ei käy enää avoimesti selville merkinnän selityksestä.

Jotta asuinalueiden tehokkuusvaatimukset olisivat lainvoimaisia, tulee ne siirtää määräysosaan. Sama koskee myös mainintoja kävelyn ja pyöräilyn mahdollisuuksista. Kerrostalovaltaiselle alueelle tulisi määrittää minimitehokkuus alueen tiivyyden takaamiseksi. Nyt kaavamääräykset mahdollistavat sen, että AK-alueelle rakennettaisiin lähes puolet pientaloja, eikä alueesta tulisi tällöin tiiveydeltään sellainen, jota yleiskaavassa pyritään kuvaamaan. Yleiskaavan ohjaava vaikutus jää liian vähäiseksi.

Erityisen haitallisena pidämme Tuusulanjoentien jatkon lisäämistä Tuusulanväylälle. Asiaa on selvitetty jo aiemmin, ja selvitysten mukaan Tuusulanjoentien jatketta ei tarvita. Tie leikkaisi Ruotsinkylän tutkimusmetsää, tuhoaisi useita merkittäviä ja pitkäkestoisia Luonnonvarakeskuksen kenttäkokeita ja rikkoisi suositun polkureitistön.

Lahelan liikenneyhteyksiä tulee parantaa, mutta siihen on parempia ja halvempia vaihtoehtoja, kuten Maisalantien perusparannus. Nyt ehdotettava tieratkaisu olisi kallis sekä taloudellisesti että luonto- ja virkistysarvojen näkökulmasta.

Tutkimusmetsän pohjoisosassa on lähekkäin noin 30 pitkäaikaista metsäntutkimuksen koetta. Tien alle jäisi mm. kuusen juurikäävän leviämistä tutkiva koe, metsänjalostuksen tutkimusaineistoja ja ulkomaisten puulajien kokeita, joissa tutkitaan puulajien soveltuvuutta Suomen olosuhteisiin ja ilmastonmuutokseen. Alueella on satavuotiaita koemetsiä. Juurikäpätkutkimus ulottuu vuoteen 2080–2090. Juurikäpä on taloudellisesti Suomen metsien pahin lahoajasieni.

Emme näe mielekkääksi haitata sellaista tutkimustoimintaa, jossa pyritään estämään metsänomistajille koituvia haittoja ja taloudellisia tappioita tai näe mielekkääksi haitata tutkimustoimintaa, joka edistää kykyämme sopeutua ilmastonmuutokseen.

Tuusulanjoentien jatketta vastustavat muun muassa Metsähallitus, Luonnonvarakeskus ja Suomen Luonnonsuojeluliiton Tuusulan-yhdistys, monet tuusulalaiset ja myös me, Tuusulan vihreät ry.

Ruotsinkylän tutkimusmetsä on jo yksinomaan luonto- ja virkistysalueena vertaansa vailla. Tuusulassa tai Etelä-Suomessa ei ole liikaa laajoja metsäalueita, joihin ei kohdistu rakentamispaineita.

Liikennevirtatarkasteluista ilmenee, että autoliikenteen varaan ei tulevaisuudessa voi tukeutua. Tuusulassa on pääradan varrella Jokelan lisäksi lakkautetut seisakkeet. Koska raideliikenne on ympäristön kannalta tulevaisuuden päästötön ja ilmastoystävällinen liikkumisen muoto. Mikäli tonttivarantoa pitää lisätä ehdotamme, että Nuppulinna merkitään asutuksen selvitysalueeksi. Tällä voisi olla mahdollista vaikuttaa lisäraiteen suunnitteluun, niin että seisake voitaisiin ottaa jollain aikavälillä takaisin käyttöön.

Vastine: Tuusulan yleiskaava 2040 mahdollistaa suuremman väestönkasvun kuin kunnan väestösuunnitteen mukaan on tarpeen. Vaiheistamisella on pyritty ratkaisemaan ja ohjaamaan tarvetta uusien asumisen asemakaava-alueiden suunnitteluun. Jos väestönkasvu on alhaista, voi kaikki yleiskaavan I-vaiheen asumisen alueet riittää tarvittavaan asuntotuotantoon yleiskaavan tavoitevuoteen 2040. Mikäli väestönkasvu on ennakoitua suurempaa, tulee tarve kaavoittaa II-vaiheen alueita. Reservi- ja selvitysaluemerkinnät kuvaavat kolmatta vaihetta.

Riihikallion asuinalueen lisäys on ajoitettu II-vaiheeseen. Kaavan tavoitteiden mukaan aluetta ei lähdetä vielä suunnittelemaan. Selvitysalueet puolestaan vaativat tarkempia selvityksiä, Jokelassa muun muassa Päijänne-tunnelin ja maakuntakaavassa tunnistetun seudullisen virkistysalueen vuoksi. Lahelaan on osoitettu reservialue, jonka toteutuminen on yleiskaavan mukaan pitkällä. Yleiskaavaa on tarkoitus päivittää aikaisempaa tiheämmin jatkossa. Silloin voidaan reagoida kunnan kasvuennusteisiin ja tarkastella muun muassa mitoitusta uudelleen. Lisäksi yleiskaavan toteutussuunnitelmaa varten ollaan tilaamassa erillistä selvitystä, jossa yleiskaavan laajenemisalueet arvioidaan kolmen tekijän kautta. Arvioitavat näkökulmat ovat kaavataloudelliset vaikutukset, ilmastoon kohdistuvat vaikutukset ja elinympäristön laatuun kohdistuvat vaikutukset. Arviointi on tukena mm. kaavoitussuunnitelmaa laadittaessa.

Käsitellessään yleiskaava 2040 ehdotus II, kokouksessaan 27.10.2022, § 88 lautakunta muutti useita käyttötarkoituksalueiden kaavamääräyksiä. Koska yleiskaava 2040, ehdotuksen II ja hyväksymiskäsittelyn välillä lautakunta ei ole vaihtunut, yleiskaavan määräykset noudattavat edellä mainittuja, lautakunnan tekemiä muutoksia. Osaan määräyksistä on tehty tämän lisäksi muutoksia, jotka perustuvat nähtävilläolon aikana tulleiden lausuntojen tai muistutusten johdosta tehtyihin tarkistuksiin. Nämä muutokset on kuvattu selostuksessa.

Yleiskaava on yleispiirteinen suunnitelma ja asuinalueiden tehokkuudet on merkitty ainoastaan viitteellisinä kaavaselostukseen. Asuinalueiden tarkempi korttelirakenne ja -tehokkuus ratkaistaan asemakaavavaiheessa. Asumisen aluevarauksien määräyksessä on ”Alueen

kehittämisessä ja täydennysrakentamisessa tulee parantaa kaupunkitilan viihtyisyyttä sekä kävelyn ja pyöräilyn mahdollisuuksia.” Toteutuminen tarkentuu asemakaavatoissa.

Tuusulanjoentien jatke -yhteys on päätetty lisätä yleiskaavaehdotukseen II kuntakehityslautakunnan kokouksessa esitettäessä kunnanhallitukselle kaavaehdotuksen nähtävilepanoa. Yleiskaavan liikenneselvitysten mukaan Tuusulanjoentien jatkeen liikenteelliset hyödyt jäävät alhaisemmiksi kuin liikenteen suuntautumisen osalta pitkälti samaa liikkumistarvetta palvelevan Maisalantien parantamisen hyödyt. Tuusulanjoentie on merkitty paikallisen liikenteen yhteystarpeena ja väylällä arvioidaan olevan ensisijaisesti merkitystä paikallista maankäyttöä palvelevana väylänä. Tätä taustaa vasten väylän kannattava toteutus on kytköksissä paikallisen maankäytön toteutumiseen.

Yleiskaavassa on riittävä mitoitus, joten uusille selvitysalueille ei ole tarvetta. Nuppulinna tulisi osoittaa merkittävästi uutta asutusta, jotta kysyntää junaseisakkeen palauttamiselle olisi. Kunnassa on jo nyt usea taajama ja uuden taajaman rakentaminen olisi kuntataloudellisesti kallista.

11. Muistutus

Maa- ja metsätilamme alueella on M ja M-1, sl (42) ja ge (18) merkintöjä. Koska tarkoituksenamme on jatkaa maa- ja metsätaloutta alueella kuten aikaisemminkin, hyväksymme ainoastaan M ja M-1 merkinnät.

Merkinnät sl (42) ja uusi ge (18) rajoittavat aivan liikaa maidemme käyttöä.

Selvityksen mukaan: Alueella on voimassa maankäyttö- ja rakennuslain (MRL) 128 §:n mukainen toimenpiderajoitus, joka koskee kaivamis-, louhimis-, tasoittamis- ja täyttämistöitä, tai muuta näihin verrattavaa toimenpidettä?

Merkinnät sl (42) ja ge (18) ovat päällekkäisiä ja osin ristiriidassa keskenään. Varsinkin merkintä ge (18) kattaa lähes koko Lepokallion puoleisen metsän alueen. Emme missään tapauksessa voi hyväksyä näin suuren alueen rajoituksia. Rajoitukset tulevat vaikuttamaan metsien talouskäyttöön (ylimääräiset luvat, puuston ostajien ostohalukkuus, maan arvo) eikä mahdollisia tukia metsänhoitoon Kemera yms. voida tulevaisuudessa taata. Merkinnät tulevat aiheuttamaan kohtuutonta haittaa metsän käytölle ja mahdollisia tulonmenetyksiä tulevaisuudessa. Korvaako kunta kaavasta aiheutuvasta vahingosta?

Metsälaki suojaa alueen luontoarvoja muutenkin. Metsälailla suojellaan jo arvokkaimmat vähäpuustoiset kalliot joten suojelu kaavalla ei siis ole tarpeen.

Luontokohteiden kuvauksissa on ristiriitaista tietoa:

Luontokohteiden kuvaukset

sl (42) **Lepokallion kalliometsä (7,1 ha)** sijaitsee Länsi-Jokelassa. Se on karua, mäntyvaltaista metsää. Kohde on metsälain 10 §:n mukainen vähäpuustoinen kitu- ja joutomaan elinympäristö. Kohteen rajausta perustuu Tuusulan yleiskaavan luontoseelvitykseen (Keiron 2011). Kaavatilanne tällä hetkellä: Alueella on voimassa oikeusvaikutuksettomana vuonna 1989 hyväksytty koko kunnan yleiskaava 2010. Siinä kohde on SL-1 –aluetta eli alue on tarkoitettu rauhoitettavaksi luonnonsuojelulain mukaiseksi luonnonsuojelualueeksi. Kaikki alueen suojeluarvoa vaarantavat tai luonto-olosuhteita muuttavat toimenpiteet ovat kiellettyjä. Nyt laadittava Tuusulan yleiskaava 2040 korvaa vanhan yleiskaava 2010:n. **Yleiskaava 2040:ssä kohde sijaitsee maa- ja metsätalousalueella (M-1).**

ge (18) **Lepokallio (22,9 ha)** sijaitsee **Pertussa (?)**. Se on korkea, lähes kauttaaltaan moreenin peittämä kalliomäki, jonka laella on laajoja silokallioita. Kohteen rajausta perustuu raporttiin Tuusulan Kallioselvityksen päivittäminen (GTK 2019) Kaavatilanne tällä hetkellä: **Alueella on voimassa vanha yleiskaava, joka kumoutuu nyt laadittavalla Tuusulan yleiskaava 2040:llä. Yleiskaava 2040:ssä alue on M-1 aluetta (maa- ja metsätalousalue)**

Käsityksemme mukaan varsinainen Lepokallio on lähinnä tuon sl (42) alueella (jonka rajausta on sekin liian laaja), jos Lepokallion alue laajennetaan ge (18) rajauksen mukaan niin samalla perusteella pitäisi suojella kaikki muutkin lähialueen kalliot ja mäet.

Tarkoituksemme on hoitaa metsää jatkossakin luontoarvoja kunnioittaen. Metsälaki suojaa alueen luontoarvoja muutenkin. Metsälailla suojellaan jo arvokkaimmat vähäpuustoiset kalliot joten suojelu kaavalla ei siis ole tarpeen

Pyydämme ottamaan yllämainitut seikat huomioon ja poistamaan kaavoitusmerkinnät sl (42) ja ge (18), vähintäänkin uuden ge (18) merkinnän maidemme osalta.

Vastine: Merkinnät ge ja sl ovat käyttötarkoituksmerkinnän päällä olevia merkintöjä. Käyttötalousmerkintänä noilla alueilla on M eli alue on maa- ja metsätalousaluetta. Koska alueen käyttötarkoitus on M (maa- ja metsätalousalue), metsälaki on siellä voimassa ja sinne voidaan myöntää Kemera-tukea.

Kohteiden kuvauksia tarkistetaan yhteneväisiksi sijaintitietojen osalta.

Merkinnät ge- ja sl- ovat päällekkäisiä, koska ne antavat informaatiota eri asioista. Merkintä ge kertoo, että alue on geologisesti arvokas ja merkintä sl kertoo, että kalliolla kasvava luonto on arvokasta.

Metsälain elinympäristöjen määrittelyyn liittyy laissa esitettyjä ehtoja, kuten ympäröivästä metsäluonnosta selvästi erottuvuus sekä pienialaisuus tai metsätaloudellinen vähämerkityksellisyys, jotka eivät kuvaa esiintymän ekologista huomionarvoisuutta.

12. Muistutus

Vaadin, että yleiskaavan mukaista kaava-aluetta laajennetaan Kellokosken keskustan kaakkoispuolelle Savikulman alueelle ja että tälle alueelle osoitetaan pientalovaltaista asuinrakentamista.

Lisäksi pyydän omistamani tilan XXXX osalta kaavaillun luonnonsuojelualueen poistamista kaavaehdotuksesta.

PERUSTELUT:

Voimaan jäävässä Kellokosken osayleiskaavassa Savikulman alue on nuolimerkinnällä osoitettu yhdyskuntarakenteen laajenemissuunnaksi, tämän alueen jättäminen kokonaan uuden yleiskaavan kaava-alueen ulkopuolelle onkin yleiskaavan sisältövaatimusten ja kaavan tavoitteen valossa vaikeasti perusteltava ratkaisu.

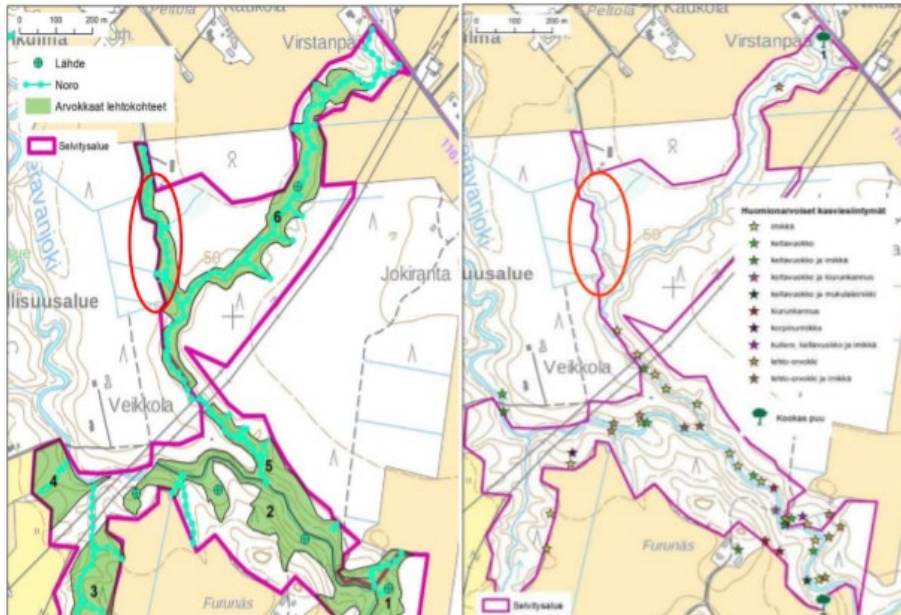
Asuinrakentamiseen esittämäni Savikulman alue sijaitsee aivan Kellokosken keskustan vieressä ja se rajoittuu pohjoisessa jo asemakaavoitettuun yleiskaavan mukaiseen AO-alueeseen. Myös kunnallistekniikka on käytännössä jo rakennettu tämän alueen reunoille. Pohdittaessa yleiskaavan sisältövaatimusten valossa Kellokosken alueen asuinrakentamisen tarpeiden huomioon ottamista siten, että yleiskaavallinen maankäytön suunnittelu perustuu ”yhdyskuntarakenteen toimivuuteen, taloudellisuuteen ja ekologiseen kestävyteen” sekä erityisesti ”olemassa olevan yhdyskuntarakenteen hyväksikäyttöön”, on selvää, että Savikulman alue on sijainniltaan juuri tällainen kohde.

XXXX tilan reunaan on merkitty ehdotuksessa SL 1 alue. Pyydän arvioimaan uudelleen omistamani tilan osalta SL-1 merkinnän oikeellisuuden. 2018 tehdyn selvityksen perusteella kyseisen noron haaran ympärillä ei ole käsittääkseni erityisiä luontokohteita enkä näe perusteltuna alueen SL-1 merkintää.

Perusteet:

Noro on kuiva

Kyseisen haaran ympärillä ei ole arvokkaita puusto- tai kasviesiintymiä

Vastine: Tuusulan yleiskaava 2040 ei kumoa Kellokosken osayleiskaavaa lukuun ottamatta kolmea aluetta Järvenpään rajautuen. Yleiskaavalla Kellokoskelle tulee lainvoimaiseksi päivitetyt arvokkaat luontokohteet. Kellokosken osayleiskaavassa on huomattavan suuri mitoitus. Osayleiskaavassa on myös osoitettu asumisen laajenemisnuolet Roinilanpellolta kohti Savikulmaa. Yleiskaavatyössä tehtyjen tarkkojen mitoitustarkastelujen vuoksi alueelle ei ole kuitenkaan painetta laajentaa rakennetta yleiskaavan tavoitevuoteen mennessä. Voimaan jäävässä Kellokosken osayleiskaavassa on varauduttu 2 000 – 2 500 asukkaan kasvuun vuoteen 2030.

Vaikka Tuusulan yleiskaava 2040 ei kumoa Kellokosken osayleiskaavaa, on yleiskaavatyössä tutkittu asumisen laajenemisalueiden tarvetta yksityiskohtaisemmin ja ajoitettu asumisen alueet kahteen vaiheeseen. Näin kunnan maanhankinta ja kunnallistekniikan rakentaminen voidaan ohjata tarkoituksenmukaisesti ja tehokkaasti oikeaan suuntaan.

Kellokosken suuralue on kasvanut vuosien 2002 – 2012 välillä keskimäärin 65 asukasta vuodessa. Yleiskaavaehdotuksen laatimisvaiheessa väestöennusteen mukaan suuralue kasvaa vuoteen 2040 mennessä 1 400 asukkaalla, keskimäärin 100 asukasta vuosittain. Vuonna 2020 päivitetyn väestöennusteen mukaan kasvu on alle 1 000 asukasta Kellokosken suuralueelle vuoteen 2040 mennessä eli noin 50 asukasta vuosittain. Kaava mahdollistaa noin 3 000 asukkaan lisäyksen (200 asukasta vuosittain) yleiskaavaan merkityille uusille asuinalueille, joten kunnalla ei ole tarve laajentaa asumisen alueita Savikulmaan. Savikulman alueella ei ole kunnan maanomistusta. Alueen erottaa olevasta Roinilanpellon alueesta yksityisomistuksessa olevat viljellyt pellot. Keskustaan päin alueen erottavat Keravanjoen sivu-uomat, joissa on luotoarvoja ja maaperä rakentamiselle heikompi.

Kellokosken alueelle ei ole ennusteiden valossa tarpeen osoittaa paljon uusia asuinalueita. On tarkoituksenmukaista tiivistää olemassa olevaa rakennetta ja laajentaa hallitusti taajamaa olemassa oleva kunnallistekniikka, palveluiden sijainti ja kunnanmaanomistus huomioiden. Maapoliittisen ohjelman 2030 mukaan kunta kaavoittaa ensisijaisesti omistamiaan maita ja kunnalla on tavoitteena lisätä alueella maanomistusta ennen asemakaavoituksen aloittamista. Asemakaavatyö on käynnistynyt kunnan pääosin omistamalla Joenrannan alueella, jonne arvioidaan mahtuvan noin 400 asukasta, Kellokosken keskustan lainvoimainen asemakaava mahdollistaa kerrostalotuotantoa ja asukkaita jopa 800 kaava-alueelle. Myös HUS:n lopettaessa toimintonsa sairaala-alueelta, voidaan tilalle tutkia asutusta edulliselle sijainnille aivan taajaman keskustassa.

Rakentaminen Savikulmassa tutkitaan suunnittelutarveratkaisuin.

Noro on virtavesi, joka jää kuivilleen säännöllisesti.

Noron ympärillä on lehtoa. Lehdot ovat uhanalaisia luontotyyppisiä, koska ne on Etelä-Suomessa yleensä raivattu pelloiksi. Siksi niitä nykyään pyritään suojelemaan. Luontotyyppit ovat alueita, joilla on tietynlaiset ympäristöolot sekä luonteenomainen kasvi- ja eläinlajisto. Luontotyyppisiä suojellaan luonnon monimuotoisuuden turvaamiseksi ja lajien elinympäristöjen säilyttämiseksi.

Yleiskaavaehdotuksessa kohdetta ehdotetaan suojeltavaksi, joten se on merkitty SL-1 -merkinnällä, SL-1 (25). Maanomistaja päättää itse, haluaako toteuttaa suojelun. Mikäli hän haluaa toteuttaa suojelun, hän ottaa yhteyttä Uudenmaan ELY-keskukseen. ELY-keskus käy maastossa maanomistajan kanssa ja tarkentaa yleiskaavassa esitetyn rajauksen suojelurajaukseksi, koska yleiskaavan rajaukset ovat yleispiirteisiä.

ELY-keskus maksaa suojelusta korvausta suojellun alueen puuston arvon mukaan. Luonnonsuojelualueille laaditaan nykyisin hoitosuunnitelmat, jonka mukaan niitä hoidetaan, esimerkiksi lehdoista poistetaan kuusia.

Mikäli maanomistaja ei halua kohdetta suojeluun, voi siellä tehdä toimenpiteitä viisi vuotta sen jälkeen, kun yleiskaava on saanut lainvoiman. Silloin astuu alueelle voimaan maankäyttö- ja rakennuslain (MRL) 128 §:n mukainen toimenpiderajoitus, joka koskee kaivamis-, louhimis-, tasoittamis- ja täyttämistöitä, puun kaatamista tai muuta näihin verrattavaa toimenpidettä. Tämä tarkoittaa, että mikäli puita halutaan kaataa, täytyy maanomistajan hakea toimenpiteeseen lupa Tuusulan rakennusvalvonnasta.

13. Muistutus

Vastustan Riiheläntien alueen kaavoittamista asuntoalueeksi ja sen myös viereisten yleiskaavassa 2040 esitettyjen alueiden kaavoittamista asuinalueeksi. Alueet ovat pääosin tuotantokäytössä olevaa peltoa ja maaperä soveltuu huonosti rakennusmaaksi. Rakentaminen aiheuttaisi muutoksia, joista nykyinen vedenottamo ja rakennuskanta kärsisivät arvaamattomasti. Liikenne yhteydet alueelle ovat huonot ja julkista liikennettä ei ole.

Vastine: Tuusulan yleiskaava 2040 ei kumoa lainvoimaista Kellokosken osayleiskaavaa. Tuusulan yleiskaavaan 2040 merkitään Kellokosken osayleiskaavan alue valkoisella, kaavassa esitetään ainoastaan tällä kaavalla lainvoimaiseksi tulevat luontokohteet sekä kolme osayleiskaavassa asumiselle osoitettua aluetta Järvenpään kuntarajalla. Riiheläntien aluetta ei Tuusulan yleiskaavaan 2040 merkitä. Yksityiskohtaisempaa maankäyttöä jää ohjaamaan siis Kellokosken osayleiskaava, jossa alue on osoitettu asemakaavoitettavaksi pientaloalueeksi. Asemakaavahanke on kaavoitus suunnitelmassa edelleen tulossa olevana III-vaiheen hankkeena. Jos asemakaavaa lähdetään laatimaan, tulee kunnalla tarve neuvotella maanhankinnasta tai maankäyttösopimuksista yksityisten maanomistajien kanssa.

14. Tuusula-Seura ry

Tuusula-Seura on kohta 76 vuotta tehnyt kotiseututyötä Tuusulassa. Sääntöjensä ja roolinsa mukaisesti seuran tarkoituksena on mm.:

- kotiseudun kaikinpuolinen kehittäminen paikallisten erityispiirteiden pohjalta,
- elinympäristön laadun parantaminen ja ihmisten viihtyvyyden lisääminen,
- kotiseututietouden lisääminen, kotiseutuhengen ylläpitäminen ja omatoimisuuden voimistaminen sekä
- kotiseudun kulttuurien vaaliminen ja edistäminen.

Tarkoituksensa toteuttamiseksi yhdistys

- toimii alueensa etujärjestönä, on yhteistyössä kunnallishallinnon kanssa ja vaikuttaa päätöksentekoon,

- tekee aloitteita ja esityksiä sekä antaa lausuntoja viranomaisille,
- toimii alueensa asukkaiden ja yhteisöjen yhdyssiteenä,
- seuraa kotiseudun aineellista ja henkistä kehitystä sekä tekee siihen liittyviä selvityksiä ja tutkimuksia,
- harjoittaa kotiseututietoutta lisäävää julkaisu- ja kustannustoimintaa,
- edistää perinteiden, historian ja nykypäivän tallentamista sekä luonnon- ja kulttuuriympäristön vaalimista,
- harjoittaa museotoimintaa ja tukee paikallista kotiseutuarkistoa,
- ylläpitää paikalliselle kotiseututoiminnalle tarpeellisia tiloja,
- järjestää kokouksia, kotiseutupäiviä ja muita kulttuuritilaisuuksia, näyttelyjä, talkoita sekä kulttuurimatkoja ja opintoretkeä,
- järjestää koulutusta sekä tiedottaa aluettaan ja omaa toimintaansa koskevista asioista,
- toimii yhteistyössä Suomen Kotiseutuliiton, maakunnan liiton ja kotiseututyön aluejärjestön kanssa.

Näistä lähtökohdista seuran johtokunta on tarkastellut Tuusulan kunnanhallituksen 15.11.2021 nähtäville asettamaa Tuusulan yleiskaava 2040 -ehdotusta ja antaa siihen seuraavat muistutukset:

1. Poistettava AO-2 alueet Tuusulanjoentien ja Ruotsinkyläntien risteuksen ympäristöstä ja palautettava viranhaltijoiden päätösehdotuksen 27.10.2021 mukaiseksi maankäyttöksi

a. vaarantaa maakunnallisesti merkittävän kulttuuriympäristön, Tuusulanjoen laakson.

2. Poistettava yhteystarve Tuusulanjoentien jatkoksi Tuusulanväylälle ja palautettava viranhaltijoiden päätösehdotuksen 27.10.2021 mukaiseksi

a. Viranhaltijoiden päätösehdotuksen kaavaselostuksen mukaisesti yhteystarpeen voidaan katsoa olevan tarpeeton. Tuusulanjoentien jatke ja sen mahdollinen liittymä Tuusulanväylälle ei ole yleiskaavan mukaisen maankäytön perusteella liikenneverkon toimivuuden ja turvallisuuden kannalta tarpeellista ja sen merkitys olisi lähinnä paikallista maankäyttöä palveleva.

b. Linjaus kulkisi maakuntakaavassa virkistysalueeksi merkityn alueen sekä luonto- ja virkistysarvojen kannalta merkittävien alueiden kautta, mikä rajoittaisi uuden maankäytön osoittamista tieyhteyden vaikutusalueelle eikä hanke täten ole taloudellisesti kannattava.

3. AO-1 merkintä poistetaan Tuusulanjärven länsirannalta, Pajjalan koulun kohdalta olevalta alueelta ja korvataan MA-merkinnällä lukuun ottamatta alueella jo olevia asuinrakennuksia.

a. Avoimet maisemat, pitkät näkymät Tuusulanjärven eteläosissa ovat luonteenomaisia näkymiä, joiden säilyttäminen on Tuusulan identiteetin, lähiluonnon ja perinnemaisemien kannalta tärkeitä toimenpiteitä.

b. Maisemapelloilla on säilytettävä MRL:n mukaiset toimenpiderajoitukset.

4. Hyrylän ja muiden kunnan keskustojen kehittämisen kannalta on tärkeää säilyttää riittävästi lähiluontoa asutuksen läheisyydessä ja asuntorakentamisen tulee tehostua keskustaa kohti, ei sen reuna-alueille.

5. Yleiskaavaan on esitettävä osa-alueajauksella ne kyläalueet, joille tutkitaan MRL 44 §:n mukaisen osayleiskaavan laatiminen kylien elinvoiman lisäämiseksi pormestariohjelmien (2017 ja 2021) mukaisesti

a. Tällä merkinnällä ja rajauksella merkitään Rusutjärven, Ruotsinkylän, Nahkelan ja Linjamäen sekä Vanhakylän ja Tuomalan kyläalueet.

b. Näin saadaan aikaan edellytyksiä kylien elinvoiman kasvattamiselle, asukasmäärän lisäämiselle kylissä kuten kunnan tavoitteet ovat olleet.

Vastine: 1. Tuusulan yleiskaava 2040 mahdollistaa suuremman väestönkasvun kuin kunnan väestösuunnitteen mukaan on tarpeen. Vaiheistamisella on pyritty ratkaisemaan ja ohjaamaan tarvetta uusien asumisen asemakaava-alueiden suunnitteluun. Jos väestönkasvu on alhaista,

voi kaikki yleiskaavan I-vaiheen asumisen alueet riittää tarvittavaan asuntotuotantoon yleiskaavan tavoitevuoteen 2040. Mikäli väestönkasvu on ennakoitua suurempaa, tulee tarve kaavoittaa II-vaiheen alueita. Reservi- ja selvitysaluemerkinnyt kuvaavat kolmatta vaihetta.

Riihikallion asuinalueen lisäys on ajoitettu II-vaiheeseen. Kaavan tavoitteiden mukaan aluetta ei lähdetä vielä suunnittelemaan. Yleiskaavan toteutussuunnitelmaa varten ollaan tilaamassa erillistä selvitystä, jossa yleiskaavan laajenemisalueet arvioidaan kolmen tekijän kautta. Arvioitavat näkökulmat ovat kaavataloudelliset vaikutukset, ilmastoon kohdistuvat vaikutukset ja elinympäristön laatuun kohdistuvat vaikutukset. Arviointi on tukena mm. laadittaessa kaavoitussuunnitelmaa, jossa hankkeet ajoitetaan tarkemmin.

Asemakaavatyössä huomioidaan kulttuurihistorialliset arvot. Keski-Uudenmaan maakuntamuseo tulee olemaan tärkeä osallinen kaavatyössä.

2. Tuusulanjoentien jatke -yhteys on päätetty lisätä yleiskaavaehdotukseen II kuntakehityslautakunnan kokouksessa esitettäessä kunnanhallitukselle kaavaehdotuksen nähtävällepanoa. Yleiskaavan liikenneselvitysten mukaan Tuusulanjoentien jatkeen liikenteelliset hyödyt jäävät alhaisemmiksi kuin liikenteen suuntautumisen osalta pitkälti samaa liikkumistarvetta palvelevan Maisalantien parantamisen hyödyt. Tuusulanjoentie on merkitty paikallisen liikenteen yhteystarpeena ja väylällä arvioidaan olevan ensisijaisesti merkitystä paikallista maankäyttöä palvelevana väylänä. Tätä taustaa vasten väylän kannattava toteutus on kytköksissä paikallisen maankäytön toteutumiseen.

3. Pajalan koulua vastapäätä olevat pellot ovat kunnan omistuksessa. Hyrylään on tarve kaavoittaa omakotitontteja. Maapoliittisen ohjelman 2030 mukaan kunta laatii ensimmäisen asemakaavan ensi sijassa omistamilleen maille. Tavoitteena on siis maanhankinta. Asemakaavamuutosten ja kunnan maanomistukseen liittyvien pienehköjen kiinteistöjen osalta kunta voi myös tehdä maankäyttösopimuksia yksityisten maanomistajien kanssa. Alue on lähellä palveluita tukeutuen Hyrylän keskustaan ja täten tukee sen kehittämistä. Asemakaavassa tutkitaan alueen tarkempi raja ja mitoitus siten, että turvataan näkymiä järvelle ja mahdollistetaan rannan yleinen käyttö. Alue on valtuuston hyväksymässä kaavoitussuunnitelmassa 2022-2025 III-luokan hankkeena. Alueen suunnittelu on ollut vireillä pitkään, alue kuului Anttilanrannan asemakaavaluonnokseen. Ehdotukseen ja hyväksymiseen eteni silloisen kaava-alueen pohjoisosat.

Maisemapellon kaavamääräyksen mukaan alueet on säilytettävä avoimina maisema-alueina. Korvaava rakentaminen ja laajentaminen on sallittua, alueella ei sallita uusia rakennuspaikkoja. Kaavamääräystä muutettiin yleiskaavaehdotus II:n poliittisessa käsittelyssä. Maisemapellon ja rakentamisen kortteleiden raja tutkitaan asemakaavavaiheessa.

4. Yleiskaava on yleispiirteinen suunnitelma ja jokaista puistoa tai lähimetsää ei kaavassa osoiteta. Esimerkiksi asumisen aluevaraukset pitävät sisällään viherverkoston osat ja ne suunnitellaan tarkemmin asemakaavavaiheessa. Tiivis asuinrakentaminen on osoitettu taajamien keskustoihin lähelle palveluita. Hyrylän ja Jokelan taajamista on ollut tarve osoittaa myös väljempää omakotialueita monipuolisen asuntotuotannon turvaamiseksi. Väljempi rakentaminen ohjataan taajamien reunamille, laajentaen taajamia. Tavoitteena on myös tiivistää ja täydennysrakentaa olevia pientaloalueita.

5. Yleiskaavan laatimisen alkuvaiheissa ei haluttu puuttua Tuusulan mitoittaviin haja-asutusalueen osayleiskaavoihin. Osayleiskaavojen avaaminen vain tiettyjen kylien osalta osana Tuusulan yleiskaava 2040 ratkaisua ei ole mielekästä. Yhdyskuntarakenteen hajaantuminen ja sen hillitseminen on nostettu esiin myös Uusimaa 2050 maakuntakaavassa. Tuusulan yleiskaavan tavoitteena oli keskittää kasvua taajamiin ja Hyrylä-Kerava välille joukkoliikenteen ja palvelujen lähettävälle. Asutuksen lisääminen kyliin herkästi nostaa kynnyksen ratkaista kasvu asemakaavalla. Tämä ei ole perusteltua, sillä nykyiselläänkin Tuusulan yleiskaavaratkaisussa esitetään reilusti asumisen varantoa. Tulevaisuudessa on mahdollista tarkastella kylien

kehittämisen mahdollisuuksia pormestariohjelman mukaisesti, mikäli päättäjät näin linjaavat kaavoitus suunnitelman yhteydessä.

15. Muistutus

Yleisesti, ajantasainen kaavaehdotus on hankalasti löydettävissä epäselvien linkkien ja liitteiden vuoksi ja on myös monin osin epätarkka tai puutteellinen. Lisäksi on havaittavissa ristiriitoja ja eroavaisuuksia esim. maakuntakaavan kanssa. Toivottavasti jatkokäsittelyssä päästään parempaan avoimuuteen ja selkeyteen.

Ruotsinkylä-Myllykylä osayleiskaavan muutoksissa huomio kiinnittyi viheryhteyden muutokseen, jota ei mainita edellisen esityksen ja uuden esityksen vertailussa. Nyt pihojen läpi ja tai välittömään läheisyyteen sekä viljelyille pelloille merkitty yhteys ei varmaankaan vastaa asetettuja vaatimuksia.

Huomio kiinnittyi myös Raatinpellolle merkittyyn yhdyskuntateknisen huollon alueeseen, jonka käyttötarkoitus jää epäselväksi, mutta oletettavasti viitaten Tuusulan kunnan ja FCG selvityksen tekstiin alueella tarkoitus on käsitellä ja/tai varastoida/läjittää ympäristöä kuormittavia materiaaleja, eikä täytölle ole enimmäiskorkeutta. Karttamerkintöjen mukaan alueelta valumavedet menevät Koivistonojaa pitkin Krapuonlehto ja puro- suojelukohteeseen! ja Raatinniitun läpi virtaavaan puroon, jotka molemmat laskevat Vantaanjokeen. Raatinpellolla ja sen läheisyydessä on runsaasti lähteitä, joista alueen asukkaat saavat talous- ja juomavetensä, sekä myös avolähteitä, joista osa on metsätöiden yhteydessä tehdyissä maansiirtotöissä tulleet täytetyiksi. Valumavesien osalta tulisi tehdä mittavia toimia saastumisen estämiseksi. Seuranta ja valvonta tulisi järjestää luotettavasti ja aukottomasti.

Kyseisen yhdyskuntateknisen huollon alueen liikennejärjestelyistä ei myöskään ole mainintaa. Alueelle tuleva liikenne ei saisi kuormittaa yksityisteitä, kuten länsipuolella kulkeva Seutulantie, joka on yksityistie, eikä kestä raskasta liikennettä.

Alueen osalta kehdutaan sen sijoittumista lentomelualueelle. Tuusulan kunnan lentomelua koskevat ennusteet ja merkinnät saavat Trafin tutkimuksessa arvosanan ”hyvin epätarkka.” Se, että jokin toiminto sijaitsee lentomelualueella, ei estä alueelta kantautuvaa melua leviämästä lentomelualueen ulkopuolelle, kuten allekirjoittaneiden omistamalle Mäkitalo-nimiselle tilalle osoitteessa Seutulantie 281, jossa toimii ratsutalli.

Olisikin järkevää toteuttaa nyt Raatinpellolle tehdyn merkinnän toiminnat Kiilan alueen yhteyteen/viereen, siellä on Vantaan puolella jo nyt kiertotaloutta ja yleiskaavaehdotuksessa sinne on toimintoja ET-merkinnällä Tuusulan puolella. Miksi pitäisi olla kaksi ET aluetta noin lähekkäin? Kuten yleiskaavaehdotuksessa nyt on merkittynä.

Maisemallisesti arvokas Vantaanjokilaakson viljelymaisema ulottuu myös Tuusulan puolelle, tätä ei kuitenkaan yleiskaavaehdotuksessa mainita, vaikka pitäisi. Vantaanjoki on myös Natura- aluetta.

Vastine: Yleiskaavatyo on ollut vireillä pitkään ja aineistoa on valtavasti. Aineisto on pyritty jäsentämään verkkosivuille. Sivustoa pyritään kehittämään selkeämmäksi.

Maakuntakaavassa on maakunnallinen ekologinen yhteys Tuusulan poikki itä-länsisuunnassa, joka ohjaa alueen ekologisten yhteyksien suunnittelua jatkossa. Ekologiset yhteydet ovat alueita, joissa eliöt pääsevät mahdollisimman esteettömästi liikkumaan paikasta toiseen. Hyväksyttävässä yleiskaavassa voimaan jäävien osayleiskaavojen alueille esitetään ainoastaan pohjakartta ja koko kunnan alueella voimaan tulevat teemat: arvokkaat luontokohteet, lentokonemelu, liikenteen yhteystarve, paikallinen liikenteen yhteystarve, liikennetunnelin ohjeellinen linjaus, työpaikka-alueen laajenemissuunnat sekä yhdyskuntateknisen huollon alue. Yleiskaava 2040:ssä ei osoiteta viheryhteyttä Ruotsinkylä-Myllykylä osayleiskaavojen alueelle.

Raatinpellolle osoitettu yhdyskuntateknisen huollon alue on osoitettu mahdollisesti tutkittavaksi maa-ainespankiksi, jossa käsiteltäisiin ja varastoitaisiin puhtaita tai vähäisesti nuhraantuneita maita. Nuppulinna läjitysalue on täyttymässä ja kunnassa on tarve osoittaa toiminnalle uusi alue. Etelä-Tuusulassa ja pääkaupunkiseudulla syntyy rakentamisen myötä paljon maa-aineksia ja niiden kuljettaminen kauas ei ole ympäristöystävällistä. Mikäli läjitysalue

toteutetaan, vaatii se tarkempia selvityksiä ja ympäristöluvan. Luvan yhteydessä tutkitaan mm. melu- ja pölyvaikutukset sekä vaikutukset vesistöihin ja liikenteeseen. Kiilan alue on osoitettu valtuuston hyväksymään kaavoitussuunnitelmaan 2022 - 2025. Alueelle on jo toteutunut rakentamista ja alue on tarkoitettu kaavoittaa kiertotaloustoiminnalle. Alueen suunnittelu etenee Vantaan kanssa yhteistyössä tehtävällä yleissuunnitelmalla ja tämän jälkeen laadittavalla asemakaavalla. Alueelle on tavoitteena keskittää rakentamista läjityksen sijaan.

Tuusulan yleiskaava 2040 ei kumoa Ruotsinkylä - Myllykylä II -osayleiskaavaa eikä Nahkela - Siippoo - Rusutjärven osayleiskaavaa. Näitä kaavoja päivitetään arvokkaiden luontokohteiden, lentokonemelun, Tallinna-tunnelin ja yhdyskuntateknisen huollon merkinnöillä. Kulttuuriympäristöä tai Natura-aluetta koskevat merkinnät eivät tule voimaan, mutta ne tulee huomioida alueiden suunnittelussa.

16. Muistutus

On todella hyvä, että Tuusula saa viimein yleiskaavan ohjaamaan maankäyttöä. Yleiskaavaehdotukseen poliittisessa päätöksenteossa loppumetreillä tuodut yksityiskohtaiset muutokset ovat kuitenkin tarpeettomia. Ne ovat mahdollisilta hyödyiltään vähäisiä mutta mahdollisilta ja todennäköisiltä haitoiltaan merkittäviä. Muutokset ovat tavoitteineen osittain keskenään myös ristiriidassa: niillä pyritään ratkaisemaan ongelmia, joita ehdotukset tosiasiallisesti saattavat pahentaa. Muutokset ovat kestävämpiä niin taloudellisesti kuin ekologisesti. Tuusula ei tarvitse yleiskaavaan lisää kaavavarantoa asuin- tai edes omakotirakentamiseen. Yleiskaavan pohjaehdotuksessa olisi ollut riittävästi kaavavarantoa – yli 68 000 asukkaan tarpeisiin vuoteen 2040 mennessä. Tuusulassa ei ole näin ollen tarvetta varata asuinrakentamiseen (= omakotitonteiksi) virkistysalueita Riihikalliossa ja Jokelassa ja maisemapeltoja Lahelassa. Asumiseen nyt korvamerkittyjen uusien alueiden merkitys on vähäinen asuntotuotannossa mutta merkittävä siinä tarkoituksessa kuin niiden merkitys on tähän asti tunnistettu: virkistyskäytössä ja miellyttävän maaseutumaisen miljöönn luomisessa.

Yleiskaavaehdotuksen pohjaesityksen on laatinut kaavaa pitkään tehnyt maankäytön asiantuntija. Työtä on tehty Tuusulassa pitkään poliittisessa ohjauksessa. Pohjaesitys oli Tuusulan vasta hyväksytyyn strategiaan ja vision mukainen. Kaavamerkintöjen selityksiin nyt äänestetyt pikkutarkat muutokset antavat virheellisen kuvan merkinnän todellisesta vaikutuksesta alueeseen. Yksittäisten lauseiden poistaminen selityksistä ei poista yhtään rakentamiseen liittyvää byrokratiaa eikä se poista mahdollisia rakentamisen esteitä alueella. Kaavamerkintä estää yhä jatkossakin rakentamisen monilla paikoilla, mutta lauseiden poiston jälkeen tämä ei käy enää avoimesti selville merkinnän selityksestä.

Erityisen haitallisena ja erikoisena pidän Tuusulanjoentien jatkon lisäämistä Tuusulanväylälle. Asiaa on selvitetty jo aiemmin, ja selvitysten mukaan Tuusulanjoentien jatketta ei tarvita. Tie leikkaisi Ruotsinkylän tutkimusmetsää, tuhoaisi useita merkittäviä ja pitkäkestoisia Luonnonvarakeskuksen kenttäkohteita ja rikkoisi suosituksen polkureitistön. Tutkimusmetsän pohjoisosassa on lähekkäin noin 30 pitkäaikaista metsäntutkimuksen koetta. Tien alle jäisi mm. kuusen juurikäävän leviämistä tutkiva koe, metsänjalostuksen tutkimusaineistoja ja ulkomaisten puulajien kokeita, joissa tutkitaan puulajien soveltuvuutta Suomen olosuhteisiin ja ilmastonmuutokseen. Alueella on satavuotiaita koemetsiä. Juurikäpätutkimus ulottuu vuoteen 2080–2090. Juurikäpä on taloudellisesti Suomen metsien pahin lahottajasieni. En näe mielekkääksi haitata sellaista tutkimustoimintaa, jossa pyritään estämään metsänomistajille koituvia haittoja ja taloudellisia tappioita. Enkä näe mielekkääksi haitata tutkimustoimintaa, joka edistää kykyämme sopeutua ilmastonmuutokseen. Tuusulanjoentien jatketta vastustavat muun muassa Metsähallitus, Luonnonvarakeskus ja Suomen Luonnonsuojeluliiton Tuusulan-yhdistys. Ja monet tuusulalaiset. Ruotsinkylän tutkimusmetsä on jo yksinomaan luonto- ja virkistysalueena vertaansa vailla. Tuusulassa tai Etelä-Suomessa ei ole liikaa laajoja metsäalueita, joihin ei kohdistu rakentamispaineita. Lahelan liikenneyhteyksiä tulee parantaa, mutta siihen on parempia ja halvempia vaihtoehtoja. Nyt ehdotettava tieratkaisu olisi kallis sekä taloudellisesti että luonto- ja virkistysarvojen näkökulmasta.

Vastine: Tuusulan yleiskaava 2040 mahdollistaa suuremman väestönkasvun kuin kunnan väestösuunnitteen mukaan on tarpeen. Vaiheistamisella on pyritty ratkaisemaan ja ohjaamaan tarvetta uusien asumisen asemakaava-alueiden suunnitteluun. Jos väestönkasvu on alhaista,

voi kaikki yleiskaavan I-vaiheen asumisen alueet riittää tarvittavaan asuntotuotantoon yleiskaavan tavoitevuoteen 2040. Mikäli väestönkasvu on ennakoitua suurempaa, tulee tarve kaavoittaa II-vaiheen alueita. Reservi- ja selvitysaluumerkinnät kuvaavat kolmatta vaihetta.

Riihikallion asuinalueen lisäys on ajoitettu II-vaiheeseen. Kaavan tavoitteiden mukaan aluetta ei lähdetä vielä suunnittelemaan. Selvitysalueet puolestaan vaativat tarkempia selvityksiä, Jokelassa muun muassa Päijänne-tunnelin ja maakuntakaavassa tunnistetun seudullisen virkistysalueen vuoksi. Lahelaan on osoitettu reservialue, jonka toteutuminen on yleiskaavan mukaan pitkällä. Yleiskaavaa on tarkoitus päivittää aikaisempaa tiheämmin jatkossa. Silloin voidaan reagoida kunnan kasvuennusteisiin ja tarkastella muun muassa mitoitusta uudelleen. Lisäksi yleiskaavan toteutussuunnitelmaa varten ollaan tilaamassa erillistä selvitystä, jossa yleiskaavan laajenemisalueet arvioidaan kolmen tekijän kautta. Arvioitavat näkökulmat ovat kaavataloudelliset vaikutukset, ilmastoon kohdistuvat vaikutukset ja elinympäristön laatuun kohdistuvat vaikutukset. Arviointi on tukena mm. kaavoitussuunnitelmaa laadittaessa.

Käsitellessään yleiskaava 2040 ehdotus II, kokouksessaan 27.10.2022, § 88 lautakunta muutti useita käyttötarkoituksialueiden kaavamääräyksiä. Koska yleiskaava 2040, ehdotuksen II ja hyväksymiskäsittelyn välillä lautakunta ei ole vaihtunut, yleiskaavan määräykset noudattavat edellä mainittuja, lautakunnan tekemiä muutoksia. Osa määräyksistä on tehty tämän lisäksi muutoksia, jotka perustuvat nähtävilläolon aikana tulleiden lausuntojen tai muistutusten johdosta tehtyihin tarkistuksiin. Nämä muutokset on kuvattu selostuksessa.

Asumisen aluevarauksien määräyksessä on *”Alueen kehittämisessä ja täydennysrakentamisessa tulee parantaa kaupunkitilan viihtyisyyttä sekä kävelyn ja pyöräilyn mahdollisuuksia.”* Toteutuminen tarkentuu asemakaavatöissä.

Tuusulanjoentien jatke -yhteys on päätetty lisätä yleiskaavaehdotukseen II kuntakehityslautakunnan kokouksessa esitettäessä kunnanhallitukselle kaavaehdotuksen nähtävilläpanoa. Yleiskaavan liikenneselvitysten mukaan Tuusulanjoentien jatkeen liikenteelliset hyödyt jäävät alhaisemmiksi kuin liikenteen suuntautumisen osalta pitkälti samaa liikkumistarvetta palvelevan Maisalantien parantamisen hyödyt. Tuusulanjoentie on merkitty paikallisen liikenteen yhteystarpeena ja väylällä arvioidaan olevan ensisijaisesti merkitystä paikallista maankäyttöä palvelevana väylänä. Tätä taustaa vasten väylän kannattava toteutus on kytköksissä paikallisen maankäytön toteutumiseen.

17. Muistutus

Esitämme, että Tuusulan yleiskaavassa 2040 MA-alueeksi merkitty alue muutettaisiin AO-1-alueeksi omistamamme tilan osalta.

MA-alueeksi karttaan merkitty osuus on rakentamiseen soveltuvaa hyvää tonttimaata. Kartan MA-alue on pohjarakentamisominaisuuksiltaan huomattavasti parempaa aluetta kuin karttaan merkitty AO-2-alue. Metsän rajassa oleva varjoisa alue on niin kostea savimaata, että käsityksemme mukaan karttaan merkitty AO-2-alue pitäisi paaluttaa. Näin ovat myös kunnan edustajat aikoinaan todenneet.

Olemme nähneet opinnäytetyön Piiliojasta muodostettavaan kosteikkoon, jota myös vastustamme maidemme osalta.

Kiinteistömme on vakituksessa viljelykäytössä olevaa salaojitettua, jatkuvassa hoidossa olevaa peltoa, joten MV-merkintä olisi parempi vaihtoehto kuin ehdottamamme MA-merkintä.

Vastine: Yleiskaavan maisemapellon (MA) ja pientalovaltaisen asuinalueen (AO) välisiä rajoja korjataan siten, että Piilinoja kulkee likimain keskellä MA-aluetta. Yleiskaavan tavoite on säilyttää kyseinen peltoalue avoimena maisema-alueena, jolloin MA merkintä turvaa tämän tavoitteen paremmin kuin MV-merkintä. Yleiskaavaratkaisu tarkentuu alueelle laadittavissa Koillis-Hyrylän osayleiskaavassa tai yleissuunnitelmassa ja asemakaavoissa niihin liittyvien tarkempiasteisten selvitysten ja suunnitelmien perusteella.

18. Muistutus

Olemme tutustuneet Tuusulan yleiskaavaehdotukseen II ja olemme tyytyväisiä siihen että kaavaan on merkitty pyöräilyn pääväylät ja kaavan tiivistämisperiaate tukee pyöräilyä ja jalankulkua.

Pyöräily laatukäytävän "suunnittelussa lähtökohtana on pyöräilyn sujuvuuden ja turvallisuuden varmistaminen", mutta muun pyöräilyn runkoverkon osalta turvallisuutta ei ole mainittu suunnitteluperiaatteena. Laatukäytävän merkintää tulisi selventää, jotta merkinnöistä ei välity kuvaa muualla pyöräilyn olevan vaarallista. Pyöräilyn tulee olla turvallista kaikkialla. Ehdotamme, että laatukäytävän selostukseen liitetään tasavauhtisen pyöräilyn mahdollistaminen sekä korkeuserojen välttäminen reitillä.

Kannatamme kuntarajat ylittävää Ristikydön pyöräilyn runkoreittiä, ja toivomme sen pikaista toteutusta yhteistyössä Keravan ja Järvenpään kaupunkien kanssa.

Jotta asuinalueiden tehokkuusvaatimukset olisivat lainvoimaisia, tulee ne siirtää määräysosaan. Sama koskee myös mainintoja kävelyn ja pyöräilyn mahdollisuuksista. Kerrostalovaltaiselle alueelle olisi hyvä myös määrittää minimitehokkuus alueen tiiviyden takaamiseksi. Nyt kaavamääräykset mahdollistavat sen että AK-alueelle rakennettaisiin lähes puolet pientaloja, eikä alueesta tulisi tällöin tiiviydeltään sellainen jota yleiskaavassa pyritään kuvaamaan. Yleiskaavan ohjaava vaikutus jää liian vähäiseksi.

Vastine: Pyöräilyn laatukäytävän määräys muokataan muotoon: Merkinnällä osoitetaan pyöräilyn erityinen laatukäytävä, joka muodostaa suoran ja nopean työmatka- ja asiointiliikenteen verkon rungon. Laatukäytävän suunnittelussa ensisijaista on pyöräilyn sujuvuuden varmistaminen. Määräyksestä poistettiin *turvallisuus* -sana ja lisättiin *ensisijaista* -sana. Pyöräilyn runkoverkon määräys säilytetään ennallaan.

Pyöräilyn laatukäytävä on erityisen laadukas pyöräiliikenteen väylä, joka muodostaa suoran ja nopean työmatka- ja asiointiliikenteen verkon rungon. Sen tavoitteena on tarjota muuta pyöräilyn runkoverkkoa laadukkaampi reitti, jolla pyritään paikalliset olosuhteet huomioiden priorisoimaan pyöräily muiden kulkumuotojen edelle. Laatukäytävän suunnittelussa lähtökohtana on pyöräilyn sujuvuuden varmistaminen. Turvallisuus on lähtökohtana kaikessa liikennesuunnittelussa.

Ristikytö merkitään hyväksyttävään yleiskaavaan selvitysalueeksi. Selvitysalueen päälle ei esitetä muita merkintöjä. Kytömaantien käytävän pyöräilyn yhteys on tunnistettu naapurikaupunkien kanssa sekä seudun liikenneverkon suunnittelussa ja sen toteuttamista edistetään.

Yleiskaava on yleispiirteinen suunnitelma ja asuinalueiden tehokkuudet on merkitty ainoastaan viitteellisinä kaavaselistukseen. Asuinalueiden tarkempi korttelirakenne ja -tehokkuus ratkaistaan asemakaavavaiheessa. Asumisen aluevarauksien määräyksessä on "*Alueen kehittämisessä ja täydennysrakentamisessa tulee parantaa kaupunkitilan viihtyisyyttä sekä kävelyn ja pyöräilyn mahdollisuuksia.*" Toteutuminen tarkentuu asemakaavatoissa.

19. Muistutus

1 Johdanto

Tuusulan yleiskaavan 2040 laatiminen on ehdotusvaiheessa II ja se on asetettu nähtäville. Tuusulan kunnanhallitus on hyväksynyt ensimmäisen Tuusulan yleiskaava 2040 (2019) -ehdotuksen lausuntoihin ja mielipiteisiin laaditut vastineet. Circulation Oy:llä on kiinteistöjä ja suunnitteilla olevaa liiketoimintaa yleiskaavaehdotuksen alueella. Suunnitteilla oleva kierrätysliiketoiminta sijaitisi kiinteistöillä XXXX sekä XXXX.

Yleiskaavan ensimmäisessä ehdotusvaiheessa muistutuksen antajan kiinteistöjen alueelle ei ollut osoitettu erityistä käyttötarkoitusta, vaan ne oli tarkoitettu ensisijaisesti maa- ja metsätalouden käyttöön. Kiinteistöjen länsipuolelle sijoittui laaja työpaikka-alue (TP). Muistutuksen antajan kiinteistöt rajautuivat osittain vihreällä

katkoviivalla merkitylle ekologisen yhteystarpeen alueelle sekä lentomelualueelle. Itä- ja eteläpuolelle oli merkitty luonnonsuojelualueeksi ehdotettu kohde (SL-1).

Tuusulan yleiskaavan 2040 II-ehdotuksessa muistutuksen antajan omistamien kiinteistöjen alueelle ei ole edelleenkaan osoitettu erityistä käyttötarkoitusta, vaan se on tarkoitettu ensisijaisesti maa- ja metsätalouden käyttöön. Alueen länsipuolelle ensimmäisessä ehdotuksessa merkitty työpaikka-alue on korvattu yhdyskuntateknisen huollon alueella (ET) ja alueen rajaus on siirtynyt kauemmaksi muistutuksen antajan kiinteistöistä. Aluevarauksen (ET-alue) alta kumotaan voimassa olevassa Ruotsinkylä-Myllykylä II osayleiskaavassa oleva EO-merkintä. Muiden merkintöjen osalta osayleiskaava jää voimaan.

2 Nykyinen kaavatilanne

Nykyisessä voimassa olevassa yleiskaavassa, Ruotsinkylä-Myllykylä II osayleiskaava, muistutuksen antajan omistamat kiinteistöt sijoittuvat maa- ja metsätalousvaltaiselle alueelle (M-11) sekä lentomeluvyöhykkeille 1 ja 2. Alue rajautuu länsipuolelta teollisuus- ja varastoalueeksi (T-1) merkittyyn alueeseen. Alueen etelä- ja kaakkoisreunalle on merkitty ulkoilureitti. Osayleiskaavassa alueen eteläosaan on merkitty sm/t-merkinnällä ja pistekatkoviivalla muinaismuistolain rauhoittama kiinteä muinaisjäänös. Alueen etelä- ja kaakkoispuolella sijaitsee Tuusulanjokivarren luonnonsuojelualue (SL).

Alueella ei ole voimassa olevaa asemakaavaa. Alueen kaakkoispuolelle on suunnitteilla Kehä IV asemakaava. Asemakaavan tarkoituksena on suunnitella uusi tieyhteys - Kehä IV, ja muodostaa kehätien varteen uusi vetovoimainen logistiikka- ja työpaikka-alue.

Circulation Oy:n ehdotus ja perustelut

Circulation Oy:n tuleva toiminta tulee huomioida Tuusulan yleiskaavassa 2040 ja osoittaa kiinteistöt XXXX ja XXXX TP-alueiksi. Tuusulan yleiskaavan 2040 ensimmäisessä luonnosvaiheessa ollut työpaikka-alueen palauttaminen ja sen laajentaminen muistutuksen antajan kiinteistöjen alueelle edesauttaisi Circulation Oy:n kierrätysliiketoiminnan aloittamisen ja ympäristöluvan myöntämisen alueelle. Täten jatkossa ei tarvitsisi hakea kaavamuutoksia, koska Circulation Oy:n tuleva toiminta olisi valmiiksi huomioitu uudessa yleiskaavassa 2040. Laajennetulla työpaikka-alueella on keskeinen sijainti ja siltä on hyvät yhteydet Kehä IV:lle. Circulation Oy:n toiminnan kannalta on äärimmäisen tärkeää, ettei yleiskaava rajoittaisi heidän toimintaansa alueella nyt eikä tulevaisuudessa. Tuusulan yleiskaava 2040 yhtenä tavoitteena on luoda edellytykset bio- ja kiertotaloudelle sekä edistää luonnonvarojen kestävää hyödyntämistä, jota Circulation Oy:n kierrätysliiketoiminta edustaa. Laajennetulla TP-alueella ei ole arvokasta luonto- tai elinympäristökohdetta. Alueen suunnittelussa otetaan huomioon, että laajennetun työpaikka-alueen ulkopuolelle jää eläimille riittävästi tarpeellisia ekologisia yhteystarpeita (kulkukäytäviä) Tuusulanjoen varteen. Alue ei ole ekologisesti erityisen herkkää aluetta eikä alueella ei ole merkittävää virkistysarvoa lento- ja liikennemelun vuoksi. Alueelta ei ole löydetty uhanalaisia lajeja (esim. liito-orava) eikä alue ole linnustoltaan merkittävä.

Vastine: Nyt laadittava Tuusulan yleiskaava 2040 ei kumoa Ruotsinkylä - Myllykylä II -osayleiskaavaa kokonaisuudessaan. Osayleiskaavasta päivitetään lentokonemelua ja arvokkaita luontokohteita kuvaavat kaavamerkinnot. Lisäksi kaavaan merkitään yhteystarve Tallinna-tunnelille. Senkkerin metsätien ja Myllykyläntien väliseltä alueelta kumotaan osayleiskaavasta maa-ainesten ottoaluetta (EO) ja korvataan se yhdyskuntateknisen huollon aluevarauksella (ET). Ottotoiminnan päättyessä aluetta kehitetään kiertotaloustoiminnalle maakuntakaavan ohjausvaikutuksen mukaisesti. Hanke on kunnan kaavoitussuunnitelmassa ja asemakaavan pohjaksi laaditaan yleissuunnitelmaa yhteistyössä Vantaan kanssa.

Circulation Oy:n omistamia kiinteistöjä ei ole merkitty ET-merkinnällä. Kiinteistöjen alueet eivät ole Ruotsinkylä - Myllykylä -osayleiskaavassa varattu rakentamiselle. Kiinteistöt sijoittuvat maa- ja metsätalousalueelle, joka toimii osaltaan suojaviheralueena teollisuusalueen, luonnonsuojelualueen sekä asumisen välissä. Maa- ja metsätalousalueella on myös merkitystä Päijänne-tunnelin suojavyöhykkeenä. Alue on myös aikaisemmissa maakuntakaavoissa tunnistettu ekologisenä käytävänä. Lisäksi alue on ottotoiminnan suojavyöhykettä (sv), jonka sisäpuolella maankäyttöä rajoittaa maa-ainesten ottotoiminta. Alueen sisällä sallitaan melun leviämistä estävien rakennelmien kuten maavallien rakentaminen.

20. Muistutus

Tuomalan kylään suunnitteilla oleva tieyhteys junaradalta Ristikydön alueelta Järvenpääntielle on piirretty niin, että se rikkoo tarpeettoman montaa kiinteistöä.

Esimerkiksi omistamamme kiinteistön XXXX kohdalla se jakaisi tilan kolmeen eri osaan. Siirtämällä linjaus 100 metriä pohjoiseen voitaisiin hyödyntää Hakalantien jo olemassa olevaa samansuuntaista tiepohjaa useamman 100 metrin matkalla.

Liikenne Järvenpääntiellä on kasvanut niin vilkkaaksi, että uusi tieyhteys vaatisi mielestäni liikenneympyrän toimiakseen.

Rantatien ja Järvenpääntien väliin jäävät pellot on merkitty maisemapelloiksi. Jos pellot pitää säilyttää ne täytyy olla edelleen maa- ja metsätalousaluetta ja pelloille merkitty viheryhteystarve tulee pelloilta poistaa.

Jos ja kun pellot jäävät jossain vaiheessa viljelemättä ne vesakoituvat muutamassa vuodessa umpeen. Kuka mahtaa noita suunniteltuja maisemapeltoja jatkossa hoitaa?

Lähes kaikki kylän tilat ovat jo luopuneet viljelystä ja vuokranneet pellot ulkopuolisille viljelijöille.

Mielestäni yksi vaihtoehto olisi istuttaa pellot hallitusti metsiksi ja ottaa osa rakennuskäyttöön.

Tuomalan suon ja sitä ympäröivien metsäalueiden tulevaisuus myös huolestuttaa.

Tuholaishyönteiset tuhoavat vanhoja kuusikoita kiihtyvällä vauhdilla ja metsien uudistamisiin suhtaudutaan kielteisesti.

Olen koko ikäni asunut Tuomalassa ja tehnyt riistanhoitotyötä paikallisen metsästysseuran kanssa, pitämällä ruokintapaikkoja eri puolilla aluetta, joka on lähiseudun suurin yhtenäinen metsäalue, tarjoten suojan monenlaisille eläimille.

Riistaeläimet ovat nyt alueelta lähes kaikonneet ja tilalle ovat tulleet irrallaan juoksevat koirat ja niiden ulkoiluttajat.

Muutos tapahtui muutamassa vuodessa. Valtava polkuverkosto kattaa koko alueen. Kesät talvet irrallaan juoksevat koirat pitävät huolen, ettei alueella pysty enää hirvieläimet vasomaan, eikä maassa pesivät linnut pesimään. Alueen runsas kauriskantakin on vähentynyt ja siirtynyt osittain talojen pihuille ja puutarhoihin suojaan rauhattomaksi käyneestä metsästä.

Suunnitteilla oleva virkistysalue tuskin vähentää alueella liikkuvien määrää, eikä aluetta tule missään nimessä laajentaa yksityisten omistamiin maihin.

Vastine: Ristikydön alue merkitään yleiskaavaan selvitysalueeksi (SE). Alueen osayleiskaavan laatiminen (Tuomala III, osayleiskaavan tarkistaminen) on Tuusulan kaavoitus suunnitelmassa ajoitettu III-luokan hankkeeksi, joka on tavoitteena saada valmisteltavaksi viisivuotisen suunnittelujakson loppupuolella. Osayleiskaavan yhteydessä tutkitaan Ristikydön asemavarauksen sijoittuminen ja alueen liittäminen pääliikenneväyliin. Selvitysalueen päälle ei esitetä muita kaavamerkintöjä, siten ei myöskään tieliikenteen yhteystarvetta. Selvitysalueet kuvataan kaavaselostuksessa.

Viheryhteystarve poistetaan muistuttajan kiinteistöjen alueilta. Alue säilytetään maisemapelto-merkinnällä. Merkinnällä halutaan turvata valtakunnallisesti arvokas kulttuurimaisema ja suhteellisen harvat arvoimet näkymät Tuusulanjärvelle.

Toimenpiteet: Ristikydön alue merkitään yleiskaavaan selvitysalueeksi (SE). Selvitysalueen päälle ei esitetä muita kaavamerkintöjä. Viheryhteystarve poistetaan muistuttajan kiinteistöjen alueilta.

21. Muistutus

1. Yleiskaavaehdotus tällaisenaan ei torju ilmastonmuutosta ja luontokatoa

Yleiskaava 2040:n toimintaympäristö on kokenut käsittelyvaiheidensa aikana suuria muutoksia. Käsitteily luonnon monimuotoisuuden häviämisestä ja polttava tarve sen säilyttämisestä on muuttunut, samoin ilmastonmuutoksen rajuudesta saadaan päivä päivältä yhä hälyttävämpiä signaaleja. Kuitenkin kaavaehdotus lepää vanhan maailman käsityksillä.

Maailmanlaajuisesti ja EU:n tasolla ollaan kulkemassa kohti yhä tarkempia suunnanmuutoksia. Yksi huomionarvoisimpia muutoksia siirryttäessä vihreään siirtymään on vihreiden alueiden ja luonnonmetsien säilyttäminen. Toinen hyvin laaja pyrkimys on hallita ajoneuvoliikenteen päästöjä.

Seurasin eilen täysistuntoa EU:n Alueiden komiteasta, jossa olen aloittanut varajäsenenä. Siellä äänestettiin kymmenistä, ellei sadoista muutoksista. Niissä tuotiin Euroopan alueiden tarkennettua ja kohdistettua näkökulmaa EU:n ehdotuksiin. Laitan tähän sitaatin Alueiden komitean raportin lausunnosta. Koska päivittäin saamme kaikki Suomessakin kaikkialta tätä samaa viestiä, toivon että Tuusulassakin avattaisiin silmät ja korvat, ja siinä tarkoituksessa nostan eilen kohdatun viestin esille.

The CoR's rapporteur on the 'EU Action Plan: Towards Zero Pollution for Air, Water and Soil' – Marieke Schouten (NL/Greens), mayor of Nieuwegein – said: *"Expanding the amount of green and blue space in our municipalities is good for our health, good for health of the living world, and good for society. The post-pandemic recovery should focus on acknowledging the interconnectedness between human, environmental and animal health. We need to reduce pollution to levels that do not harm health at all, which means taking measures to improve the quality of our soil, air, and water. Current levels of pollution pose a real threat on human health and natural ecosystems, and the financial costs of not meeting our environmental targets – €55 billion a year – is huge."*

"Vihreän ja sinisen tilan määrän laajentaminen kunnissamme on hyväksi terveydellemme, hyvälle elävälle maailmalle ja yhteiskunnalle. Pandemian jälkeisessä elpymisessä olisi keskitettävä ihmisten, ympäristön ja eläinten terveyden välisten yhteyksien tunnustamiseen. Meidän on vähennettävä saastuminen tasolle, joka ei vahingoita terveyttä lainkaan, mikä tarkoittaa toimenpiteitä maaperän, ilman ja veden laadun parantamiseksi. Nykyinen saastetaso on todellinen uhka ihmisten terveydelle ja luonnon ekosysteemeille, ja ympäristötavoitteidemme saavuttamatta jäämisen taloudelliset kustannukset – 55 miljardia euroa vuodessa – ovat valtavat."

Nieuwegeinin pormestari toi näin esille, miten vihreän tilan laajentaminen on hyväksi ihmisten, ympäristön ja eläinten terveydelle, joka tulisi näkyä myös Tuusulan kaavoituksessa.

2. Rykmentinpuiston osayleiskaava tulee purkaa

Kaavaehdotuksen huomattava pirstaleisuus ja määräysten moniselitteisyys ja tulkinnanvaraisuus ei mahdollista yleiskaavatasolla Tuusulan olennaisiin hyvin ylimitoitettuihin, kaikkien ennusteiden vastaisiin rakentamishankkeisiin puuttumista. Tuusulan ylimitoitetut väestöennusteet, 68 000 asukasta vuonna 2040, sisältävät ajatuksen, että Rykmentinpuisto rakennetaan täyteen. Kuitenkin Rykmentinpuistolla on merkittäviä luonto- ja ympäristöarvoja, joiden suojelemiseen tarvitaan työkaluja ja määräyksiä. Yleiskaavan paloitteleminen erilaisiin alueisiin, joita osaa ei ehdotuksen mukaan tässä vaiheessa voi kuin ohjeellisesti käsitellä, on epäkohta. Rykmentinpuiston alue merkittävänä vihreyden keitaana, tulee voida rakentamattomilta osin säilyttää luonnonsuojelualueena. Tähän tarkoitukseen voidaan käyttää erilaisia suojelumerkintöjä.

3. Ihmisten lähellä tulee olla vihreyttä ja metsää

Hyrylän keskustan ja Rykmentinpuiston täyteen rakentaminen tuhoaa lähimetsät. Kuitenkin juuri ne tuovat asukkaille virkistystä ja siksi Tuusulaan hakeudutaan. Rykmentinpuistossa on vielä metsää, erikoisesti Yritysalueen ja Puustellinmetsän välisellä alueella. Siellä sijaitsee useitakin kallioita. Ne kaikki tulee säästää ja suojella. Kallion ei tarvitse olla maakunnallisesti tai valtakunnallisesti geologisesti arvokkaaksi lueteltu. Sen arvo muodostuu siitä, että se on kallio, joka sijaitsee asutuksen lähellä. Sinne ei tarvitse tulla geologien

valtakunnallisesti ihailemaan erityispiirteistä nähtävyyttä, vaan se on sellaisenaan luontoympäristö, joka on syntynyt tuhansia vuosia sitten.

Kallioselvityksen mukaan ” Geologis-geomorfologisin perustein kallioalueelle/maaperämuodostumalle annettu arvo kuvaa sen merkitystä geologisena tutkimus- ja opetuskohteena sekä merkittävyyttä luonnontieteen tai erikoisuuden kannalta.” Tällaisessa luokituksessa ei ole otettu huomioon kallioalueen merkitystä ihmisyydelle, ihmisten liikunnan- ja luontotarpeelle. Luonto, elävä metsä ja louhimaton kallioperä on luonnon itseisarvo ja ihmisen luontosuhteen mahdollistaja. Ihminen saattaa voida elä elää asfaltin peittämässä maassa, mutta luonnon monimuotoisuuden säilyttämiseksi on tärkeää säilyttää koko koskemattoman luonnon energia, väreily ja miljoonien elinlajien monimuotoisuus. Jopa kukkakedot ovat tärkeitä pölyttäjien kotina. Ilman pölyttäjiä ei saada ruokasatoja. Mitä kaikkia seurauksia koskemattoman luonnon hävityksellä on, ei ole suinkaan selvillä. Lähimetsässäni täällä pohjoisessa, on kalliorinne, johon läheisen kyläkoulun opettaja toi lapset tutustumaan muinaisen Ancylyus-järven rantakivikkoihin, 9000 vuoden takaista muinaisrantaa. Miten kiehtovaa! Tuusulassa on paljon kallioita, mutta Rykmentinpuiston ja Hyrylän asukkaille tarvitaan lähiluonto, metsä ja kallio. Silloin ei tukeuduta fossiilisiin polttoaineisiin, saastuttaviin autoihin ja fossiiliseen asfalttiin, että päästäisiin nauttimaan luonnosta jonnekin muualle automatkan päähän.

Esitän Sikokallion alueelle laajaa luonnonsuojelualuetta.

Nyt sinne on merkitty vain pieniä läikkiä, monikulmiota, joilla ei ole edes pinta-alaa. Sikokallion alue on merkitty osaksi Yritysalueen kaavaa, ja vaikka se on osoitettu VU- ja VL- alueeksi, joita virkistys- ja ulkoilualueita on haluttu hakata. Luonnonsuojelualue olisi myös suojavaiohyke Yritysalueen ja asutuksen välillä. Olen piirtänyt kuvaan 2. alueen, joka tulisi ottaa pois rakentamiselta. Se on merkitty punaisella viivalla. Samassa kuvassa myös musta vähän laajempi raja. Luonnonsuojelualueen kriteereillä rajattaisiin pienempi, Sikokallioon rajautuva alue. Alueen voi rajata muutenkin, mutta alueen tulisi käsittää Sikokallion ja Unkkallion lisäksi kaksi muuta nimeämätöntä kalliota, ja sen tulisi olla yhtenäinen alue, kuin viinirypäleet tertussa tai kukka terälehtineen. Toiseen pohjakarttaan olen hahmottanut tämän vaihtoehdoisen rajauksen (Kuva 3). Rajaukset ovat suuntaa antavia, johtuen myös pohjakartan ominaisuuksista.

Olli Manninen teki alueesta keväällä 2020 luontoselvityksen, jossa hän kartoitti lahokaviosammaleen esiintymät. Olisi tärkeää ottaa hänen tuloksensa huomioon. Lahokaviosammal ei sellaisenaan ole korvaamattoman harvinainen, vaikkakin on uhanalainen. Sen sijaan se on erinomainen indikaattori jäljittämään vanhat luonnon metsät. Viimeisen vuoden aikana on esitetty, että erityisesti Etelä-Suomen vanhat luonnontilaiset metsät tulisi suojella ja säästää hakkuilta. Vaikka Sikokallioon rajautuva alue on merkitty VL ja VU- merkinnöillä, kuitenkin olemme olleet näkemässä viime syksyn aikana, miten niiden hakkaamiseen on haettu maisematyölupia, joissa on esitetty puuston harventamista 50-70%. Metsällä on oma oikeutuksensa ja itseisarvo, eikä sitä tule käyttää hakkaamalla esimerkiksi kunnan tulojen lisäämiseen. Esiintymäkartat liitteinä. Tekstirunkoon olen valikoinut yhden kartan. Olisi huomionarvoista, että alue on laaja, ja kun se on säilynyt luonnonmukaisena, ei yhden pikkuriikkisen alueen suojeleminen riitä.

Sikokallion alueesta tulisi tehdä luonnon arvojen selvitys. Kalliotutkimus ei riitä, koska luonnontilaisen komean metsän inventoiminen ei näy geologian lähestymisotteella.

Lahokaviosammal Tuusulan Sikokallion alueella, muistio maastokäynnistä 2020 05 28.

Alueen kuusivaltaisista metsistä löytyi runsaasti lahokaviosammalrunkoja ja nämä metsät osoittautuivat varsin vahvoiksi lajin esiintymä-alueiksi. Itiöpesäkkeellisiä runkoja löytyi neljä kappaletta (useampia olisi löytynyt varmasti tarkemmalla inventoinnilla) ja lajin itujuvärsyryhmiä eli protoneemagemmoja havaittiin yli 400 rungolla (kanto, lahopuurunko tai lahopuun kappale).

Olli Manninen teki kohteella havaituista esiintymistä rajaukset ydinalueiden suojelurajausehdotuksiksi (liitteinä). Esiintymä-alueet esiteltä tässä:

Sikokallio SW, 5,11hehtaaria, 1 + >60 esiintymärunkoa

Sikokallion itärinteen kuusivaltaisissa metsissä on runsaasti lajille sopivaa habitaattia, kosteimmat osat niistä runsaimpia esiintymiltään. Esiintymä-alue rajautuu idässä nuorempiin mäntyvaltaisiin metsiin ja lännessä kuivempiin kalliometsiin.

Uusikylä(n korpi), 7,47hehtaaria, noin 30 protoneemarunkoa

Ojitettu, mutta luonnontilaisen kaltaisena pysynyt korpialue on edustava luontokohde ja suojelunarvoinen METSO-ohjelman kriteerien mukaan. Kohde tutkittiin varsin nopeasti, joten esiintymärunkoja löytyi siksi "vain" kolmisenkymmentä. Suon keskiosat ovat paikoin liian kosteita lahiokaviosammalle, mutta varsinkin kohteen reunojen metsät soveltuvat lajille erinomaisesti. Lahopuuta on syntymässä lisää ja lajin edellytykset kohteella ovat hyvät, jos kohde säilytetään luonnontilassa. Parempi tutkimus lajin esiintymisestä voisi olla paikallaan. Kohteelta löytyi myös rakkosammalta (RT, NT) sekä pallopäärahkasammalta (luontoarvolaji).

Sammaloja, 6,15hehtaaria, 2 + >200 esiintymärunkoa

Sammalojan ympäristön metsät ovat alueen runsaimpia lahiokaviosammaleesiintymä-alueita. Kosteat korpimaiset metsät ovat ylläpitäneet paikoin hyvin runsasta ja elinvoimaista lajin kantaa. Purojen ja suojaisten kuusimetsien kosteusolot ovat erinomaiset lajille ja sopivaa lahopuuta on kohteella runsaasti. Jopa kohteen keskiosan lehtipuuvaltaisista ojanvarsimetsistä löytyi hieman yllättäen useita esiintymärunkoja.

Sammaloja itäinen, 0,83hehtaaria, 1 + >30 esiintymärunkoa

Sammaoan itäpuolinen metsikkö on myös lajille hyvin sopivaa kosteaa vanhaa kuusikkoa. Kasvustot ovat elinvoimaisia ja metsän rakenne hyvä lajille jatkossakin jos se saa kehittyä rauhassa. Viereisen palstan tuoreet avohakkuut ovat hävittäneet lajin esiintymiä ja altistavat metsän reunaa auringolle. Tämä voi väliaikaisesti heikentää kohteen reunan lahiokaviosammalkasvustoja. Hakkuulta ei maastokäynnillä etsitty lajia, vaikka sitä varsinkin hakkuun itäreunassa luultavasti onkin jäljellä. Kohde tulisi kartoittaa ja lajin tulevaisuutta siis miettiä myös kunnan omistamalla palstalla.

Esitys kohteen lahiokaviosammaleesiintymien huomioinnista

Alueen lahiokaviosammaleesiintymät näyttävät hyvin vahvoilta ja elinvoimaisilta ja niiden hävittämiseksi tarvittaisiin poikkeuslupa. Yhden päivän maastokartoitus ei ole riittävä koko alueen lahiokaviosammaltilanteen tarkkaan arviointiin. Sammalojan länsipuolella ja joillakin tuoreilla hakkuualueilla olisi todennäköisesti lajin esiintymärunkoja tässä esitettyjen esiintymä-alueiden ohella. Tarkempi selvitys alueen lahiokaviosammaltilanteesta olisi paikallaan kohteen kaavoitussuunnitelmien vuoksi. Lahiokeesiintymät tulee suojella osana kaavaprosessia ja kaavaa muuttaa niin, että arvokkaat luontokohteet säästytävät. Tämä merkitsee kaavan merkittävää supistamista suunnitellusta.

Muu lajisto ja luontoarvot

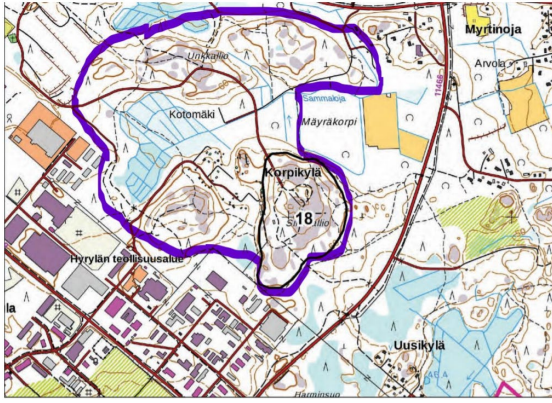
Lahiokeesiintymärajauksissa esitetyt metsät ovat suunnitellun kaava-alueen kiinnostavimpia myös muilta suojeluarvoiltaan ja rakenteeltaan. Kaikilta kohteilta löytyisi esimerkiksi vanhaa metsää indikoivia kääpälajeja ja muita luonnontilaisissa metsissä viihtyviä lajeja. Parempi luontoselvitys alueen metsien luontoarvoista olisi paikallaan, toistaiseksi tehdyt kartoitukset ovat ilmeisen puutteellisia metsäisten luontoarvojen suhteen. Sikokallion kalliomänniköissä ei käyty, ne ovat ilmeisesti suojelunarvoisia ja tärkeitä virkistyskäytön kannalta myös. Lahiokeesiintymäalueelta ei kalliomänniköistä varmaankaan löydy.

Kuva 1.

Kuva 2.

Kuva 3.

4. Raideyhteys

Yleiskaavaehdotuksessa ei ole riittävästi otettu huomioon pääradan tuomia mahdollisuuksia. Asumista tulee ohjata raideyhteyden varrelle. Liikennevirtatarkasteluista ilmenee, että autoliikenteen varaan ei tulevaisuudessa voi tukeutua. Tuusulassa on pääradan varrella Jokelan lisäksi lakkautetut seisakkeet. Koska raideliikenne on ympäristön kannalta tulevaisuuden päästötön ja ilmastoystävällinen liikkumisen muoto, ehdotan että Nuppulinna merkitään asutuksen selvitysalueeksi. Tällä olisi mahdollista vaikuttaa lisäraiteen suunnitteluun, niin että seisake voitaisiin ottaa käyttöön ja laiturit rakentaa.

Raideyhteys on enenevässä määrin tärkeää, koska autoliikennettä ja fossiilisten polttoaineiden käyttöä pyritään ilmastomuutoksen takia vähentämään, ja asumista sijoittamaan hyvien liikenneyhteyksien varteen. Tuusulan alueen halki kulkee päärata, jonka varrella tarjoutuvia mahdollisuuksia tulee osata käyttää. Nuppulinna ja Purolan seisakkeet lakkautettiin vuonna 2016, mutta nyt kun rakennetaan kaksi lisäraidetta, avautuu mahdollisuus myös paikallisliikenteelle.

Ratasuunnittelussa oli jo valmiit laiturien suunnitelmat Purolan ja Nuppulinna asemien kohdalle, mutta ne otettiin lakkautuspäätöksen jälkeen pois. Ratoja ei rakenneta muutamien vuosien tilanteen mukaan, vaan vuosikymmeniksi kenties sadoiksi vuosiksi. Siksi Tuusulan on oltava tarkkana, että myös tulevaisuuden käyttö ennakoidaan.

Esitän, että Nuppulinna merkitään asumisen selvitysalueeksi tai jollain muulla sellaisella merkinnällä, joka sallii myös uutta asutusta ja takaa sen, että seisakkeiden rakentaminen ja käyttöönotto olisi mahdollista.

5. Kylät

Tuusulan vahvuus on maaseutu ja nimenomaan elävä maaseutu. Kylien elinvoima säilyy, jos niissä on koulut. **Olisi tärkeää, että tehdään mahdolliseksi kylien täydennysrakentaminen.** Aikanaan perusteltiin kylien suuria tontteja sillä, ettei ole viemäriä. Nyt sellainen kuitenkin on. Omassa kylässämme, Linjamäessä taajama-alueella tiedän useita talojen väliin jääneitä tontteja, joihin omistajat ovat yrittäneet saada rakennusoikeutta, mutta siinä ei ole onnistuttu. Pallukoihin perustuva tasapuolisuus on hyvä, eikä niihin pidä koskea. Sen sijaan pitäisi luoda jonkunlainen uusi menetelmä, että kyliin saataisiin uusia asukkaita. On myös tarkasteltava asiaa liikenneyhteyksien kautta. Pääradan lähellä olevia alueita tulee varata asuntorakentamiseen. Harvalla alueella on palvelut aivan lähellä. Jo Hyrylässä palvelut: päiväkodit, koulut, kaupat ovat monille automatkan, ja alati kasvavan matkan päässä. Yhtä hyvin Nuppulinnastä pääsisi Jokelaan palvelujen ääreen, erikoisesti jos junayhteys tulevaisuudessa järjestyy. Nuppulinna aseman läheisyydessä on kunnan omistamia maita.

Vastine: 1. Tuusula on osallistunut Suomen ympäristökeskuksen koordinoimaan ekologiset kompensatiot -kokeiluun, jossa maankäyttömuodon muutosten aiheuttamia haittoja arvokkaille luontokohteille pyritään lieventämään mahdollisimman paljon ja/tai kompensoimaan toisaalla Tuusulassa.

Euroopan Unionin biodiversiteettistrategia edellyttää kunnilta luonnonsuojelun ja ennallistamisen tehostamista sekä monia uusia toimia vähentää ihmisen aiheuttamaa

luontokatoa. Luonnon monimuotoisuuden väheneminen tulee pysäyttää unionin alueella vuoteen 2030 mennessä. Vihreän ympäristön määrän ja puiden latvuspeittävyys tulee olla vuonna 2030 vähintään vuoden 2021 tasolla. Vuoden 2030 jälkeen vihreän ympäristön määrää ja latvuspeittävyyttä tulee lisätä vuoden 2021 tasoon verrattuna. Päämäärän saavuttamiseksi kaikkien yli 20 000 asukkaan kuntien, Tuusula mukaan lukien, tulee laatia viherryttämissuunnitelma. Tuusula osallistuu parhaillaan Suomen ympäristökeskuksen kuntatoimijoille järjestämiin työpajoihin, jossa tutustutaan näihin tavoitteisiin, jaetaan tietoja ja kokemuksia siitä, miten tavoitteita voidaan kunnissa edistää ja mitä haasteita tähän liittyy.

Ilmastojohtamistyön kehittäminen alkoi Tuusulan kunnassa vuonna 2021. Tuolloin laadittiin ilmastojohtamisen toimintamalli (vaihe 1). Alkuvuonna 2022 aloitettiin ilmastotyön organisointi toimintamallin mukaisesti (vaihe 2). Kesällä 2022 Tuusulan kunnassa on selvitetty puuston sitoman hiilidioksidin määrä ja kehitys koko kunnan alueelta yhteistyössä Uudenmaan liiton kanssa. Tuusulassa hakkuut ylittävät puuston kasvuvauhdin. Vuosina 2015-2019 menetettiin koko kunnan alueella noin 5 % (104 000 tonnia) sidotusta hiilidioksidista. Vuonna 2021 käynnistyneessä Tuusulan ilmastojohtamistyössä etsitään ratkaisuja mm. siihen, miten Tuusula voitaisiin säilyttää mahdollisimman puustoisena.

2 ja 3. Tuusulan yleiskaava 2040 ei kumoa Rykmentinpuiston osayleiskaavaa. Rykmentinpuiston osayleiskaavan kumoaminen ja uudelleen käsitteleminen tämän yleiskaavan yhteydessä pitkittäisi jo muutenkin hyvin pitkää yleiskaavaprosessia ja johtaisi ehdotuksen laittamiseen nähtäville kolmatta kertaa. Hyväksyttävässä Tuusulan yleiskaavassa voimaan jäävien osayleiskaavojen alue jätetään valkoiseksi. Lainvoimainen, valtuuston hyväksymä osayleiskaava ohjaa alueen asemakaavojen laadintaa. Osayleiskaavassa on varsin suuri mitoitus ja asemakaavoja on tutkittu myös pienemmillä tehokkuuksilla. Parhaillaan laaditaan Puistokylän asemakaavaa. Kaavasta on laadittu useita luonnoksia, jotka eroavat toisistaan rakentamisen määrän ja kortteleiden laajuuden osalta. Luonnokset asetetaan nähtäville, jolloin asukkailla ja lausunnonantajilla on mahdollisuus esittää mielipiteensä.

Yhtenäiset ja katkeamattomat virkistysyhteydet ja laajat puisto- ja metsäalueet on tunnistettu tärkeiksi. Tuusulan ilmastojohtamisohjelmassa yhtenä päämääränä on myös hiilinielujen ydinalueiden määrittäminen ja ilmastokestävän metsänhoidon toteuttaminen Tuusulassa. Asemakaavaa ohjaa kuitenkin osayleiskaava ja kunnan asuntotuotantotavoitteet. Kaavoittaminen kunnan omistamille maille on taloudellisesti järkevää. Kunnassa laadittava ilmasto-ohjelma ohjaa ja sitouttaa viranhaltijoita ja päättäjiä ilmastoviisaaseen kaavoitukseen ja rakentamiseen. Se, että rakennetaan tehokkaasti lähelle palveluita, joukkoliikennettä ja jo rakennettua infraa, säästää luontoa rakentamattomana toisaalla. Tuusula on yli 20 000 asukkaan kunta, joten sillä on Euroopan Unionin biodiversiteettistrategiasta tuleva tavoite luonnon monimuotoisuuden väheneminen pysäyttämiseksi kunnan alueella vuoteen 2030 mennessä vertailuvuoden ollessa 2021.

Sikokallio sijoittuu Rykmentinpuiston yritysalueen lainvoimaisen asemakaavan urheilu- ja virkistyspalvelujen alueelle. Asemakaavassa säilytetään virkistys- ja latuyhteys Sikokalliolle.

4. Yleiskaavassa on osoitettu kasvuun nähden riittävästi uusia asumisen laajenemisalueita. Nuppulinna tulisi osoittaa merkittävästi uutta asutusta, jotta liikennöidyn junaseisakkeen palauttamiselle olisi riittävät edellytykset. Kunnassa on jo nyt usea taajama ja uuden taajaman rakentaminen olisi kuntataloudellisesti raskasta. Valtuusto on hyväksynyt yleiskaavan rakennemalleista kaavan valmistelun pohjaksi vaihtoehdon, jossa tiivein rakentaminen kohdistuu Rykmentinpuistoon, kohti Keravaa. Mikäli Nuppulinnaan osoitettaisiin riittävä kasvu, tulisi sitä vastaavasti vähentää muualla kunnassa ja tällaista päätöstä ei ole tehty. Järvenpään kaupunki ei ole merkinnyt Purolan asemaa omaan vuoden 2040 yleiskaavaansa. Tuusulan alueella Nuppulinna-asema voidaan tarvittaessa toteuttaa, yleiskaavaratkaisu ei estä tätä.

5. Yleiskaavan laatimisen alkuvaiheissa ei haluttu puuttua Tuusulan mitoitettaviin haja-asutusalueen osayleiskaavoihin. Osayleiskaavojen avaaminen vain tiettyjen kylien osalta osana

Tuusulan yleiskaava 2040 ratkaisua ei ole mielekästä. Yhdyskuntarakenteen hajaantuminen ja sen hillitseminen on nostettu esiin myös Uusimaa 2050 maakuntakaavassa. Tuusulan yleiskaavan tavoitteena oli keskittää kasvua taajamiin ja Hyrylä-Kerava välille joukkoliikenteen ja palvelujen lähetyville. Asutuksen lisääminen kyliin herkästi nostaa kynnyksen ratkaista kasvu asemakaavalla. Tämä ei ole perusteltua, sillä nykyiselläänkin Tuusulan yleiskaavaratkaisussa esitetään reilusti asumisen varantoa. Tulevaisuudessa on mahdollista tarkastella kylien kehittämisen mahdollisuuksia pormestariohjelman mukaisesti, mikäli päättäjät näin linjaavat kaavoitussuunnitelman yhteydessä.

22. Muistutus

Vastustamme uutta asuinalueita Takojan länsipuoli AO2. Alue veisi tärkeää vanhaa ja arvokasta lähivirkistysaluetta. Alue on erittäin suosittu monipuolisen virkistäytymisen paikkana mm.

- Kävelijöille/ patikointiin/ perheille.
- Koirien ulkoiluttajille
- Lenkkeilijöille
- Maastopyöräilijöille jne.

Alueelle on myös tehty lähivuosina 2020 myös merkittyjä ja opastettuja luonnonvaraisia reittejä joista osa menee kahden puiston välissä olevalla metsätietä. Alueella on myös paljon muita luonnonvaraisia metsäpolkuja/ kallioita. Alueella asustaa myös metsäneläimiä.

AO2 asuinalueita ei missään tapauksessa saa suunnitella Kuusistontie /Koivistontien kautta/ liitääntä Koivistontien 20/ 22 välistä. Alue on vanhaa asuinalueita ja tiet ovat vanhoja, kapeita sekä huonokuntoisia.

Jos uutta aluetta pakko laajentaa niin olemassa olevia vanhoja leikkipuistoja tai leveämpiä tehtyjä metsäteitä jotka yhdistävät eri alueet alueet ei saisi tuhota. (Kolsa-Takoja)

Alueelle pitäisi suunnitella tie uusi tie Ridajärventie kautta. Tai Tammistontien tai Kolsantien kautta joissa olemassa oleva tie on suora ja leveämpi.

Vastine: Alueet on tunnistettu Jokelan osayleiskaavassa otollisiksi pientalojen laajenemisalueiksi. Tuusulan yleiskaava 2040 kumoaa Jokelan osayleiskaavan. Yleiskaavatyössä lähtökohtana on ollut etsiä mahdollisia uusia asumisen alueita ennen kaikkea kunnan omistamille maille olevaan rakenteeseen tukeutuen. Jokelassa on kerrostalo-, ja rivitalovarantoa, suurin tarve on pientaloalueille.

Ensimmäisessä vaiheessa kaavoitettaviksi alueiksi yleiskaavaan on merkitty mm. Kolsan länsipuoli. Hanke on myös kaavoitussuunnitelmassa 2022-2025. Muistutuksen kohteena oleva alue, yleiskaavassa nimetty Takojan länsipuoleksi, suunnitellaan ja kaavoitetaan vasta seuraavassa vaiheessa. Riippuen Jokelan kasvusta, hanke voi olla pitkällä tulevaisuudessa ja yleiskaavaa voidaan ehtiä jopa päivittää tätä ennen. Yleiskaavassa ei osoiteta tonttikatuja eikä siten kulkua uusille alueille. Asemakaavavaiheessa tutkitaan alueiden liikenne ja muun muassa puistot tarkemmin. Asemakaavatyön alkaessa lähialueen asukkaita tiedotetaan ja heillä on mahdollisuus osallista kaavatyöhön.

23. Muistutus, Tuusulan puolesta ry

Olemme kiinnittäneet huomiota seuraaviin kohtiin ja esitämme niiden osalta seuraavat muistutukset:

Teema – avoimet maisemat, kulttuuriympäristöt ja niiden säilyttäminen

1.AO-1 merkintä on poistettava Tuusulanjärven länsirannalta, Pajalan koulun kohdalta olevalta alueelta ja korvattava MA-merkinnällä alueella jo olevia asuinrakennuksia lukuunottamatta.

Tuusulalaisessa kulttuurimaisemassa, Tuusulanjärven ympäristössä, tässä tapauksessa sen eteläosissa sekä Tuusulanjoen laaksossa ovat luonteenomaisia näkymiä, joiden säilyttäminen on tärkeää Tuusulan identiteetin, perinnemaiseman ja lähiluonnon puolesta.

Näillä maisemapelloilla on säilytettävä MRL:n mukaiset toimenpiderajoitukset niin, että niiden metsittäminen tai muut vastaavat toimet eivät ole mahdollisia.

2. On poistettava AO-2 -alueet Tuusulanjoentien ja Ruotsinkyläntien risteuksen ympäristöstä ja ne on palautettava viranhaltijoiden päätösehdotuksen 27.10.2021 mukaiseksi maankäytöksi MA.

Nyt esitetyt AO-2 alueet vaarantavat yleiskaavan maakunnallisesti merkittävän kulttuuriympäristön säilymisen.

Tuusulalaisessa kulttuurimaisemassa, Tuusulanjärven ympäristössä, tässä tapauksessa sen eteläosissa sekä Tuusulanjoen laaksossa ovat luonteenomaisia näkymiä, joiden säilyttäminen on tärkeää Tuusulan identiteetin, perinnemaiseman ja lähiluonnon puolesta.

Teema – kylien elinvoiman kasvattaminen

3. Aikaisemman yleiskaavaehdotuksen 13.2.2019 mukaisesti yleiskaavaan on esitettävä osa-alueajauksella ne kyläalueet, joille tutkitaan MRL 44 §:n mukaisen osayleiskaavan laatiminen kylien elinvoiman lisäämiseksi. Näitä kyläalueita ovat Vanhakylän, Linjamäen, Tuomalan, Ruotsinkylän, Rusutjärven ja Nahkelan kyläalueet.

Tällainen merkintä kyläalueilla mahdollistaa rakentamisen suoraan oikeusvaikutteisen yleiskaavan perusteella. Tuusula on kylien kunta. Vain uusilla asukkailla, rakentamismahdollisuuksilla näille kyläalueille on mahdollista saada lisää elinvoimaa kyliin ja niiden merkityksen kasvattamiseen.

Teema – turhien liikenneyhteyksien rakentamisesta pidättäytyminen – luonnon suojeleminen

4. Yleiskaavaehdotuksesta II on poistettava Riihikallion eteläpuolitse merkitty yhteystarve Tuusulanväylälle Tuusulanjoentien/Ruotsinkyläntien kiertoliittymästä itään ja palautettava maankäyttö esittelijän päätösehdotuksen 27.10.2021 mukaiseksi.

Viranhaltijoiden päätösehdotuksen kaavaselostuksen mukaisesti yhteystarve on tarpeeton. Tuusulanjoentien jatke ja sen mahdollinen liittymä Tuusulanväylälle ei ole yleiskaavan mukaisen maankäytön perusteella liikenneverkon toimivuuden ja turvallisuuden kannalta tarpeellista ja sen merkitys olisi lähinnä paikallista maankäyttöä palveleva.

Linjaus kulkisi maakuntakaavassa virkistysalueeksi merkityn alueen sekä luonto- ja virkistysarvojen kannalta merkittävien alueiden kautta, mikä rajoittaisi uuden maankäytön osoittamista tieyhteyden vaikutusalueelle eikä hanke täten ole taloudellisesti kannattava.

5. Rykmentinpuiston osayleiskaava-alueen maankäyttö on otettava uudelleen arvioinnin kohteeksi.

Rykmentinpuiston nyt vuosina 2020-2021 toteutunut ja rakenteilla oleva tuotanto osoittaa, että vuoden 2008 ideakilpailuun ja sen pohjalta tehdyt asemakaavat ovat sisällöltään vanhentuneet, ylivoimaiset ja tuottavat tuusulalaiseen ympäristöön huonosti soveltuvaa rakentamista asuuttomessualueita 2020 lukuunottamatta. Lähiluonnon määrä vähenee näillä asemakaavaratkaisuilla huomattavasti vastoin kestävä kehityksen periaatteita.

Lisäksi

6. Yleiskaava 2040 ehdotuksen II kaavamääräykset on pidettävä samansisältöisinä kuin päätösehdotus kuntakehityslautakunnan kokouksessa 27.10.2021 oli.

Kuntakehityslautakunnan äänestysten jälkeen tekemät muutokset ovat yleiskaavan päämäärien vastaisia ja johtavat maiseman pirstoutumiseen sekä rakentamisen vaikeaan ja hallitsemattomaan sääntelyyn.

Vastine: 1. Paijalan koulua vastapäätä olevat pellot ovat kunnan omistuksessa. Hyrylään on tarve kaavoittaa omakotitontteja. Maapoliittisen ohjelman 2030 mukaan kunta laatii ensimmäisen

asemakaavan ensi sijassa omistamilleen maille. Tavoitteena on siis maanhankinta. Asemakaavamuutosten ja kunnan maanomistukseen liittyvien pienehköjen kiinteistöjen osalta kunta voi myös tehdä maankäyttösopimuksia yksityisten maanomistajien kanssa. Alue on lähellä palveluita. Asemakaavassa tutkitaan alueen tarkempi raja ja mitoitus siten, että turvataan näkymiä järvelle ja mahdollistetaan rannan yleinen käyttö. Alue on valtuuston hyväksymässä kaavoitussuunnitelmassa 2022-2025 III-luokan hankkeena. Alueen suunnittelu on ollut vireillä pitkään, alue kuului Anttilanrannan asemakaavaluonnokseen. Ehdotukseen ja hyväksymiseen eteni silloisen kaava-alueen pohjoisosat.

Maisemapellon kaavamääräyksen mukaan alueet on säilytettävä avoimina maisema-alueina. Korvaava rakentaminen ja laajentaminen on sallittua, alueella ei sallita uusia rakennuspaikkoja. Kaavamääräystä muutettiin yleiskaavaehdotus II:n poliittisessa käsittelyssä. Maisemapellon ja rakentamisen kortteleiden raja tutkitaan asemakaavavaiheessa.

2. Tuusulan yleiskaava 2040 mahdollistaa suuremman väestönkasvun kuin kunnan väestösuunnitteen mukaan on tarpeen. Vaiheistamisella on pyritty ratkaisemaan ja ohjaamaan tarvetta uusien asumisen asemakaava-alueiden suunnitteluun. Jos väestönkasvu on alhaista, voi kaikki yleiskaavan I-vaiheen asumisen alueet riittää tarvittavaan asuntotuotantoon yleiskaavan tavoitevuoteen 2040. Mikäli väestönkasvu on ennakoitua suurempaa, tulee tarve kaavoittaa II-vaiheen alueita. Reservi- ja selvitysaluemerkinnyt kuvaavat kolmatta vaihetta.

Riihikallion asuinalueen lisäys on ajoitettu II-vaiheeseen. Kaavan tavoitteiden mukaan aluetta ei lähdetä vielä suunnittelemaan. Yleiskaavan toteutussuunnitelmaa varten ollaan tilaamassa erillistä selvitystä, jossa yleiskaavan laajenemisalueet arvioidaan kolmen tekijän kautta. Arvioitavat näkökulmat ovat kaavataloudelliset vaikutukset, ilmastoon kohdistuvat vaikutukset ja elinympäristön laatuun kohdistuvat vaikutukset. Arviointi on tukena mm. laadittaessa kaavoitussuunnitelmaa, jossa hankkeet ajoitetaan tarkemmin.

Asemakaavatyössä huomioidaan kulttuurihistorialliset arvot. Keski-Uudenmaan maakuntamuseo tulee olemaan tärkeä osallinen kaavatyössä

3. Osayleiskaavojen avaaminen vain tiettyjen kylien osalta osana Tuusulan yleiskaava 2040 ratkaisua ei ole mielekäästä. Yhdyskuntarakenteen hajaantuminen ja sen hillitseminen on nostettu esiin myös Uusimaa 2050 maakuntakaavassa. Tuusulan yleiskaavan tavoitteena oli keskittää kasvua taajamiin ja Hyrylä-Kerava välille joukkoliikenteen ja palvelujen lähetyville. Asutuksen lisääminen kyliin herkästi nostaa kynnyksen ratkaista kasvu asemakaavalla. Tämä ei ole perusteltua, sillä nykyiselläänkin Tuusulan yleiskaavaratkaisussa esitetään reilusti asumisen varantoa. Tulevaisuudessa on mahdollista tarkastella kylien kehittämisen mahdollisuuksia pormestariohjelman mukaisesti, mikäli päättäjät näin linjaavat kaavoitussuunnitelman yhteydessä.

4. Tuusulanjoentien jatke -yhteys on päätetty lisätä yleiskaavaehdotukseen II kuntakehityslautakunnan kokouksessa esitettäessä kunnanhallitukselle kaavaehdotuksen nähtävällepanoa. Yleiskaavan liikenneselvitysten mukaan Tuusulanjoentien jatkeen liikenteelliset hyödyt jäävät alhaisemmiksi kuin liikenteen suuntautumisen osalta pitkälti samaa liikkumistarvetta palvelevan Maisalantien parantamisen hyödyt. Tuusulanjoentie on merkitty paikallisen liikenteen yhteystarpeena ja väylällä arvioidaan olevan ensisijaisesti merkitystä paikallista maankäyttöä palvelevana väylänä. Tätä taustaa vasten väylän kannattava toteutus on kytköksissä paikallisen maankäytön toteutumiseen.

5. Tuusulan yleiskaava 2040 ei kumoa Rykmentinpuiston osayleiskaavaa. Rykmentinpuiston osayleiskaavan kumoaminen ja uudelleen käsitteleminen tämän yleiskaavan yhteydessä pitkittäisi jo muutenkin hyvin pitkää yleiskaavaprosessia ja johtaisi ehdotuksen laittamiseen nähtävälle kolmatta kertaa. Ehdotusvaiheessa lautakunta ja kunnanhallitus eivät ole esittäneet yleiskaavan aluerajaukseen muutoksia. Hyväksyttävässä Tuusulan yleiskaavassa voimaan jäävien osayleiskaavojen alue jätetään valkoiseksi. Lainvoimainen, valtuuston hyväksymä

osayleiskaava ohjaa alueen asemakaavojen laadintaa. Osayleiskaavassa on varsin suuri mitoitus ja asemakaavoja on tutkittu myös pienemmillä tehokkuuksilla.

6. Yleiskaavaa on viimeistely hyväksymisvaiheeseen ehdotus II vaiheen mukaisesti kunnanhallituksen päätöstä noudattaen.

24. Muistutus

Vastustan maanalaisen raideliikenteen yhteystarpeen merkitsemistä Tuusulan yleiskaavaan Nahkelan alueelle / Nahkelan kautta siten kuin yhteystarve on yleiskaavaehdotukseen merkitty.

Maakuntakaavasta huomattavasti poikkeava maanalaiseen raideliikenteen yhteystarpeen linjaus tulee poistaa yleiskaavaehdotuksesta ulottumasta omistamalleni alueelle / omistamieni alueiden läheisyyteen

Vastine: Tallinna-tunnelia kuvaava merkintä muutetaan liikenteen yhteystarpeeksi ja siirretään maakuntakaavan mukaiselle paikalle lähemmäksi Vantaan rajaa.

25. Muistutus

Paijalan kylän hiekanottoaika -nimisen osakaskunnan XXX muistutus yleiskaavaehdotuksesta

Yleiskaavaehdotuksessa tila XXXX on osoitettu (yleiseksi) virkistysalueeksi.

Isojaonjärjestelyissä 7-8.11.1904 kyseinen tila on muodostettu kyläkunnan yhteisiin tarpeisiin hiekan ottoa varten. Kunnan aikaisemmin lunastamien muurihiekan ja hiekanottoaika-alueiden jälkeen on se viimeinen kylän omistama maa-aineksen ottopaikka. Maa-aineksen otto on ollut pienimuotoista, mutta se on ollut erittäin tärkeää osakaskiinteistöille ja jatkunut näihin päiviin asti.

Tuusulan yleiskaava 2040 -ehdotus 11, merkinnät ja määräykset, 27.10.2021- asiakirjan mukaan virkistysalue varataan päivittäiseen virkistykseen, ulkoiluun ja luonnon kokemiseen. Alueen suunnittelussa ja toteutuksessa on kiinnitettävä erityistä huomiota ympäristön laatuun ja ulkoilun ohjaamiseen. Alueelle saa rakentaa vain yleistä virkistystä palvelevia, alueen luonteeseen sopivia rakennuksia ja rakenteita (MRL 43.2 §). Maisemaa muuttavaa maanrakennustyötä, puiden kaatamista tai muuta näihin verrattavaa toimenpidettä ei saa suorittaa ilman MRL:n 128 §:ssä tarkoitettua lupaa (MRL 43.2 §).

Paijalan kylän hiekanottoaika-alueen osakaskunta ei hyväksy esitettyä kaava ratkaisua. Osakaskunta vastustaa omistamansa alueen merkitsemistä ja määräämistä yleiseksi virkistysalueeksi /virkistysalueeksi.

Osakaskunnan omistamalle kiinteistölle tulee osoittaa sellainen kaava merkintä ja -määräys, joka takaa osakaskunnan maanomistuksen ja nykyisen maankäytön eli kiinteistön käytön maa-aineksen ottoalueena myös tulevaisuudessa.

Kyläyhteisöjen yhteistoiminta, mitä osakaskunnat harjoittavat omistamallaan alueillaan, on katoavaa aineetonta kulttuuriperintöä. Tämän perinnön säilyttäminen pitäisi olla arvo myös kunnalle, eikä sen katoamista tulisi epätarkoituksenmukaisin kaavaratkaisuin vauhdittaa.

Paijalan yhteisen hiekanottoaika-alueen osakaskunnan mielestä Maankäyttö- ja rakennuslain 5.2.1999/132 6 §:n edellyttämä vuorovaikutus asianosaisten kanssa on ollut puutteellista, eikä osakaskunnalla ole ollut riittävästi mahdollisuutta vaikuttaa kaavasunnitteluun.

Osakaskunnan mielestä Tuusulan kunnan tulisi kaavoittaa virkistysalueeksi ensisijassa omistamiaan maa-alueita, eikä yksityis- tai yhteisomistuksessa olevia alueita ilman vuorovaikutusta asianosaisten kanssa.

Osakaskunta esittää yleiskaavaehdotuksen hylkäämistä ja palauttamista uudelleen valmisteluun.

Vastine: Rusutjärven itäosan virkistysalueet merkitään maa- ja metsätalousalueiksi, joilla on ulkoilun ohjaamistarvetta (MU). Alueella sallitaan myös teknisen huollon toiminnot, koska alueella on vesilaitostoimintaa. Hiekan ja soran kotitarveotto ei maa-aineslain mukaan tarvitse maa-aineslupaa. Toiminta ei saa kuitenkaan Maa-aineslain 3 §:n mukaan aiheuttaa 1) kauniin maisemakuvan turmeltumista; 2) luonnon merkittävien kauneusarvojen tai erikoisten luonnonesiintymien tuhoutumista; 3) huomattavia tai laajalle ulottuvia vahingollisia muutoksia luonnonolosuhteissa; tai 4) tärkeän tai muun vedenhankintakäyttöön soveltuvan pohjavesialueen veden laadun tai antoisuuden vaarantuminen, jollei siihen ole saatu vesilain mukaista lupaa.

Toimenpiteet: Muutetaan Turaniementien ja Hämeentien välinen virkistysaluemerkintä (V) maa- ja metsätalousalueeksi, joilla on ulkoilun ohjaamistarvetta ja jolla sallitaan myös teknisen huollon toiminnot (MU).

26. Muistutus

1. Kaavaehdotus on edelliseen, v:n 2019 ehdotukseen verrattuna kehittynyt oikeaan suuntaan.

2. Virkistysalueet (merkintä V) Kirkonkylän, Tuomalan ja Hyrylän ympäristössä:

Suomen metsäpinta-alasta n. 90 % on talousmetsiä, jotka toimivat asukkaiden ulkoilumetsinä. Yleiskaavan virkistysaluemerkintä V rajoittaa yksityisen maanomistajan oikeuksia monin tavoin. Esimerkiksi normaalit talousmetsän puun tuotantoon vaikuttavat hoitotoimenpiteet sekä puiden kaataminen tulevat luvanvaraisiksi. Metsänomistajan aiempien aikojen hoitopanosesta huolimatta metsätulojen saaminen saattaa vaarantua tai estyä.

Metsänhoitoyhdistysten ohjeiden mukaan hoidettu talousmetsä toimii sekä ilmastonmuutoksen hillitsemisen kannalta parempana hiilinieluna että samalla helpokulkuisempina ulkoilualueena kuin hoitamattomana ylitieheäksi muodostunut pystyyn kuoleva metsä.

V-alueen käytöstä ja omistuksesta on tarkoituksenmukaista ja kohtuullista tehdä maanomistajien ja kunnan välillä sopimus. Saamani tiedon mukaan esim. Lahdessa V-aluemerkinnät ovat kunnan ja valtion omistamilla mailla.

Tuomalan suonseudun metsäinen V-alueeksi merkitty alue on pinta-alaltaan reilusti yli 100 ha, josta yksityisten omistusosuus on noin puolet ja kunta sekä valtio omistavat toisen puolen. Yksityisten maat ovat pääosin alueen parasta kallioista ulkoilumaastoa.

Maanomistuksesta riippumatta on tärkeätä, että V-aluetta käytetään tarkoitustaan vastaavasti kestäväällä tavalla luonnon monimuotoisuutta mahdollisimman hyvin kunnioittaen.

Alueen nykyistä käyttöä vaivaavat ikävät lieveilmiöt. Piittaamattomuus luontoarvoja ja yhteistä ja yksityistä omaisuutta kohtaan on aivan ilmeistä. Roskaaminen, luvattomat kaatopaikat, hökkelirakenteet, varomaton ja luvaton tulentekeo, häiriöllinen ajoneuvoilla ajo, ylilevät tiheät kulkureitit, maaperän ja kasvillisuuden turmeleminen ja luvaton puiden kaataminen tulisi saada hallintaan.

Kunnan ja maanomistajan yhteisellä sopimuksella ulkoilijoita voitaisiin ohjata alueen kestäväan virkistyskäyttöön. Tätä tukisivat paikallista luonto- ja historiatietoisuutta lisäävät informaatiotaulut, tienviitat sekä tarvittaessa puomit, jotka ohjaavat selkeästi merkityille poluille ja paloturvallisille nuotiopaikoille.

V-alueita, ekologia- ja viheryhteistarpeita sekä ulkoilureittejä on kaavaehdotuksessa paitsi Tuomalan suon ympäristössä myös Mattilan alueen lounaispuolella Kannistonmäen V-alue sekä ekologinen yhteystarve Vantaan rajalta Myrtilän kautta golfkentälle ja edelleen Tuomalan suuntaan. Kaikki edellä mainitut ovat hyvin perusteltuja ehdotuksia.

Koska Rykmentinpuiston virkistysalueet ja lähimetsät ovat jäämässä asutuksen ja liiketoiminnan alle, on korvaavia ulkoilualueita lisättävä kaavaan Mattilan alueen ja Kulloontien väliselle alueelle, jossa kunta on

suurin maanomistaja. Kannistonmäen V-alueita voi laajentaa etelään Hiidenkiven-tielle ja länteen Keravan hautausmaalle asti, koska kunta on ko. metsäalueiden omistaja.

Kerava on kaavoittanut ja rakentanut alueensa täyteen Tuusulan rajaan kiinni niin tiukasti, että keravalaiset joutuvat etsimään ulkoilualueita Tuusulan puolelta tai Sipoon suunnasta. Keravan vihreä valtuustoryhmä onkin tehnyt v. 2020 valtuustoaloitteen Keravan ja Tuusulan valtuustoille selvitettäväksi yhteistyössä miten Tuomalan-Pihkaniityn metsästä saataisiin luonnonsuojelua ja ulkoilua parhaiten palveleva alue.

Mikäli maanomistajille tulee suunnitelmien seurauksena maankäytön rajoituksia tai velvoitteita on Keravan kanssa syytä keskustella korvauksista Tuusulan kunnalle ja muille maanomistajille. Keravalaiset ovat joka tapauksessa käyttäneet ja käyttävät Tuusulan alueita monimuotoiseen ulkoiluun ja virkistykseen sekä Tuomalan suon, että Hyrylän suunnassa.

Monet Tuusulaan muuttaneet ovat kertoneet kunnan vetovoimatekijäksi asumisen väljyyden ja luonnon läheisyyden toivoen, että ”Tuusula ei vantaalaistu tai keravalaistu, jotta ei tarvitse taas vaihtaa maisemaa”. Tuusulan ei missään tapauksessa pidä tehdä sitä virhettä, että ryhtyy kaavoittamaan ja rakentamaan kerrostaloja muualle kuin kyläkeskuksiinsa Hyrylään, Kellokoskelle ja Jokelaan.

3. Poikittaiset tieyhteydet

Erityisen tärkeätä on toteuttaa kaavaan merkityt poikittaiset tieyhteydet Kehä IV sekä Vähänummentien jatkaminen Jokelantieltä länteen Vanhalle Hämeenlinnantielle. Nämä tieyhteydet poistavat pääosan Hyrylän keskustan läpi kolmessa liikenneympyrässä yötäpäivää jyräävästä Porvoon suunnasta tulevasta ja Tampereen suuntaan jatkavasta edestakaisesta rekkarallista järkevämmille väylille. Paitsi että rekat aiheuttavat ilma- ja melusaastetta ja vaaratilanteita muulle liikenteelle, yksikin kemikaalirekan kaatuminen voi vaarantaa kunnan juomavesihuollon. Hyrylä on pohjavesialuetta ja kunnan tekopohjavesilaitos sijaitsee Vanhan Hämeenlinnantien varressa.

Vastine:

1. Merkitään tiedoksi.

2. Tuomalansuon laaja virkistysalue (V) muutetaan maa- ja metsätalousvaltaiseksi alueeksi, jolla on ulkoilunohjaamistarvetta (MU). Näin yksityiset metsänomistajat voivat edelleen suorittaa metsänhoitotoimenpiteitä ilman erillisiä lupia.

Asemakaava-alueille ei maa- ja metsätalousalueita kaavoiteta, niillä merkinnät säilytetään virkistysalueina (V). Mattilan alueella on asemakaavatyö vireillä, lisäksi pian alkaa Koillis-Hyrylän osayleiskaavan laatiminen. Viher- ja virkistysverkosto ulkoilureitteineen tutkitaan näissä tarkemmissa suunnitteluvaiheissa.

3. Keski-Uudenmaan poikittaisyhteydet on osoitettu voimaanjääviin osayleiskaavoihin. väylähankkeita edistetään ja ne on tunnistettu seudun tasolla merkittäviksi. Purola-Nukari -tieyhteyden yleissuunnittelu on parhaillaan käynnissä. Maantien 152 jatkeen (Kehä IV) aluevaraussuunnitelma on valmistunut vuoden 2020 lopussa.

27. Muistutus

Vastustan tätä Riiheläntien asemakaavaa. Vuosikymmenet täällä avarassa maalaismaisemassa asuneena, haluamme säilyttää maalaismaiseman, pellot viljelyä varten. Tämä on maalaiskylä, tällä alueella aina viljelty maata, sellaisena se pitää säilyttää. Piste! Samoin vastustan kaavan laajentamista joskus tulevaisuudessa Korkeamäentien suuntaan, edellä mainituista syistä.

Vastine:

Tuusulan yleiskaava 2040 ei kumoa lainvoimaista Kellokosken osayleiskaavaa. Tuusulan yleiskaavaan 2040 merkitään Kellokosken osayleiskaavan alue valkoisella, kaavassa esitetään ainoastaan tällä kaavalla lainvoimaiseksi tulevat luontokohteet sekä kolme osayleiskaavassa asumiselle osoitettua aluetta Järvenpään kuntarajalla. Riiheläntien aluetta ei Tuusulan yleiskaavaan 2040 merkitä. Yksityiskohtaisempaa maankäyttöä jää ohjaamaan siis Kellokosken osayleiskaava, jossa alue on osoitettu asemakaavoitettavaksi pientaloalueeksi. Asemakaavahanke on kaavoitussuunnitelmassa edelleen tulossa olevana III-vaiheen

hankkeena. Jos asemakaavaa lähdetään laatimaan, tulee kunnalla tarve neuvotella maanhankinnasta tai maankäytösopimuksista yksityisten maanomistajien kanssa.

28. Muistutus

TIELINJAUS JÄRVENPÄÄ – KANTATIE 45 NURMIJÄRVI

Ehdotus II:ssa uuden yhdystien Järvenpää-kantatie no 45 linjaus on esitetty Väyläviraston mahdollisen linjauksen mukaisesti, mikä on yksi vaihtoehtoista. Toteutettavan tielinjan valmistelussa ja suunnitelman valmistuttua on Jokela-Kirkonkylän alueen SE- selvitysalueiden rajauksia ja sisältöä kehitettävä yhdessä maanomistajien kanssa. Nyt esitetty tielinjaus on ristiriidassa Tuusulan kunnan aiempien aluemääräysten suhteen arvokkaasta kulttuurimaisemasta ja avoimena säilytettävästä viljelymaisemasta.

TILAT XXXX ja XXXX

M ja M-1 -alueiden rajauksia ja kaavamerkintöjä tulee tarkentaa. Tilojen metsäalueelle on vuonna 2021 solmittu Ympäristöministeriön kanssa Helmielin ympäristön ennallistamissopimus. Alueella on vuonna 2021 aloitettu hanke aitaamalla n. 8ha:n lammaslaitumet. Laitumet laajenevat edelleen mainittujen tilojen metsäalueille. Näin ollen metsäalueemme vanhat lehmien laidunnuksen myötä syntyneet polut jäävät aidatuille alueille. Kunta on ansiokkaasti toteuttanut uudet polkuverkostot virkistyskäyttöön tilojemme pohjois- ja koillisalueille.

Tilojen XXXX ja XXXX alueilla tullaan kehittämään monimuotoista maatilatoimintaa. Alueilla tulee olla mahdollisuus rakentaa maatilamatkailu – ja maatilatalouden korjaus-, laajennus- ja uudisrakennuskohteita. Alueella tullaan ennallistamaan ja palauttamaan osa arkkitehtien SAFA Mikko Härön 1980-luvun inventoinnin rakennuskannasta. Tiloilla XXXX ja XXXX tulee olla mahdollisuus noudattaa Tuusulan oikeusvaikutteisten osayleiskaavojen mitoituspäätöksiä rakennuspaikkojen suhteen.

Tuusulan kunnan - laatija arkkitehtien SAFA Anne Vähätalo- vuosina 2010-2014 suorittamassa kulttuuriympäristö ja rakennuskannan kartoituksessa Lehmusvaaran tilan materiaali on vanhentunutta. Sitä tulisi ajantasaistaa siten, että seuraavassa ehdotusvaiheessa materiaali on ajantasaistettu. Toimittamme valokuvamateriaalin nykytilanteesta.

Vastine: Uudenmaan ELY-keskus on vastuussa Järvenpään - kantatien 45 yhdistävän logistiikan poikittaisyhteyden suunnittelusta ja toteutuksesta. Väylävarauksen vuoksi Tuusulan yleiskaavaan 2040 merkitään selvitysalue. Hyväksymisvaiheeseen selvitysalueen päältä poistetaan muut merkinnät. Selvitysalueen suunnittelu vaatii asemakaavaa. Asemakaavan vireilletulosta tiedotetaan ja osallisilla on mahdollisuus vaikuttaa kaavaratkaisuun.

Tuusulassa kaikki asemakaavan ulkopuoliset alueet ovat suunnittelutarvealuetta. Yleiskaavassa oli ajatuksena rajata, että taajamien lievealueilla ei sallita uusia rakennuspaikkoja ja tämä oli kirjattu M-määräykseen. Lautakunta päätti 27.10.2021 poista kyseisen lauseen. Rakentaminen ratkaistaan joka tapauksessa suunnittelutarveratkaisulla. M:n sekä M-1:n kaavamääräyksessä ei ole enää suurta eroa ja tällä kohtaa kaavakarttaa yleispiirteistetään siten, että koko alue selvitysalueeseen rajautuen merkitään M-merkinnällä.

29. Muistutus

Nahkela-Siippoo-Rusutjärven oikeusvaikutteisen osayleiskaavan rajalle on esitetty aluevaraus Yhdyskuntateknisen huollon alueelle.

ALUEVARAUKSEN SIJAINTI JA ALUEEN LUONTOARVOT

Ote Tuusulan kunnan ja FCG:n vuonna 2014 laatimasta Ylijäämämaiden vastaanottoalueen etsintä Etelä- ja Keski-Tuusulan alueella.

2 Lähtötiedot

2.2. Etsittävän alueen vaatimukset

Alueen etsinnän lähtökohtana on puhtaiden ylijäämämaiden vastaanotto- ja käsittelyalue, jossa perinteisen maankaatopaikkatoiminnan ohella vastaanotetaan ja käsitellään tiili-, betoni-, asfaltti-, kanto-, risu- ja puutarhajätettä.

Alueen tulisi soveltua mahdollisesti myös lumenvastaanottoon.

Alueen etsinnässä maanvastaanottotoiminnan mitoitusajanjaksona on käytetty 20 vuotta ja tilantarpeen on arvioitu olevan vähintään 10ha.

Läjäytyskorkeudelle ei ole asetettu rajoitteita.

Alueen etsinnässä on painotettu sitä, etteivät maa-ainesten ja alueella tapahtuvat muut toiminnot muodosta ristiriitaa ympäröivän maankäytön eikä luonto-, luonnonsuojelu- tai kulttuuriarvojen kanssa.

Tämän lisäksi huomioita on kiinnitetty liikenneyhteyksiin, vesien hallintaan ja alueen laajennettavuuteen

Esitetyn aluevarauksen sijainti Vantaanjokeen on n. 600m. Osoitetun aluevarauksen ja Vantaanjoen välisellä valuma-alueella sijaitsee useita lähteitä, osa avolähteitä. Raatinalueella olevista lähteistä useat kiinteistöt saavat juoma -ja talousvetensä. Samoin Seutulantien varressa oleva ratsastustalli.

Valuma-alueella pelloillamme Vantaanjokeen laskevan puron suojakaistaympäristösopimuksin olemme pyrkineet hillitsemään jo nyt alueelta tulevia louhinta-yms jäämiä. Myös läheisillä omakotikiinteistöillä umpikaivojen avulla on pyritty suojelemaan lähteitä. Vantaanjoen valumavesien osalta ELY on tehty selvityksiä sekä ohjeistuksia.

Esitetyn aluevarauksen valuma-alueella sijaitseva Koivistonjoja tulisi johtamaan valumia Vantaanjokeen laskien ensin Krapuojaan ja siinä sijaitsevaan suojelukohteeseen Krapujanlehto- ja puro.

Tuusulan Yleiskaava 2040 EHDOTUS II:ssa esitetään suojelua samalle alueelle kuin ollaan johtamassa Yhdyskuntateknisen huoltoalueen valumia.

ESITETYN YHDYSKUNTATEKNISEN HUOLTOALUEEN LIIKENNEYHTEYDET.

Liikenneyhteydet esitetylle aluevaraukselle tulee suunnitella ennen aluevaraussuunnittelun etenemistä.

- Yhdysliikennettä Nahkelantieltä tie no 139 ei voi ohjata Seutulantielle.

-Seutulantie on vanha tilustie, jota 1967 jatkettiin maanomistajien talkootyönä Viertolan tilakeskuksen (Seutulantie 110) kohdalta Vantaan rajalle, jossa se yhtyy Vantaan yksityistiehen. Uusi tielinja toteutettiin metsänomistajien metsäautotieksi. Tien runkorakenne ei ole toteutettu kestävästi raskaan liikenteen ympärivuotista käyttöä. Jo nykyisellä käytöllä tie leviää sivuille ja ns. kevytasfaltti halkeilee. Tie on edelleen maanomistajien omistama yksityistie.

-Merkittävää on, että tie halkoo Nahkelan kyläkeskusta sekä oikeusvaikutteisessa osayleiskaavassa merkinnällä sr-m osoitettua kulttuurihistoriallisesti merkittävää maisemakokonaisuutta.

sr-m : Alue muodostaa kulttuurihistoriallisesti arvokkaan maisemakokonaisuuden.

Alueen kulttuurihistoriallisesti arvokas maisemakokonaisuus tulee säilyttää. Kulttuurihistoriallisesti arvokas maisemakokonaisuus sisältää viljelyalueen sekä yksittäisten rakennusten tai rakennusryhmien lisäksi maisemaa jäsentävän historiallisen kylätiestön, maiseman kannalta tärkeän vanhan puuston sekä muut kulttuurihistorialliset rakenteet. Alueelle rakennettaessa tai tehtäessä muutoksia olemassa oleviin rakennuksiin on huolehdittava, että rakennus sijoitukseltaan, mittasuhteiltaan, tyyliltään ja materiaaleiltaan sopeutuu kyläkuvaan, olemassa oleviin tilakeskuksiin ja rakennuskantaan sekä ympäristöön. Alueella on voimassa RakL:n 124a §:n mukainen toimenpidekielto, joka koskee kaivamis-, louhimis- ja täyttämistöitä tai muuta tähän verrattavaa toimenpidettä.

Seutulantien varressa sijaitsee useita vanhoja tilakeskuksia, mm. Aleksis Kiven äidin synnyinkoti. Tien leventäminen ei näin ollen ole mahdollista nykyisellä linjauksella. Suunnittelussa on otettava huomioon myös suunnittelussa olevan Kehä IV:n mahdollinen itäinen yhteys Nahkelan kautta. Edellä olevan perusteella

voidaan todeta, että esitetty maa-ainesten vastaanotto ja alueella tapahtuva toiminta muodostavat vahvan ristiriidan niin luonto-, luonnonsuojelu- ja kulttuuriarvojen tavoitteiden kanssa sekä myös liikenne -yhteyksien osalta (kts. SELVITYS kohta 2.2.)

Vastine: Yleiskaavassa esitetään yhdyskuntateknisen huollon alue kohdemerkinnällä. Kohteen jatko suunnittelu vaatii tarkempia selvityksiä. Mikäli toiminta alueella käynnistyisi, vaatii se ympäristöluvan. Ympäristöluvassa tutkitaan mm. ympäristövaikutukset, vaikutukset kulttuuriympäristöön ja liikenteeseen.

Yleiskaavassa ei ratkaista mahdollista kulkua alueelle. Tavoitteena on, että alue kehittyy kiertotaloustoimintaan, jonka liikenne hoidetaan tulevaisuudessa Kehää IV pitkin. Tällä hetkellä kiinteistölle pääsee ajamaan maanomistajan maa-ainestenottoalueiden kautta etelästä.

30. Muistutus

Yleiskaavaluonnoksen nähtävilläolo

Tuusulan yleiskaava 2040 -ehdotus II on nähtävillä mm. Tuusulan kunnan nettisivuilla. "Tuusulan yleiskaava 2040" -sivu on Kaavoitus ja maankäyttö -sivustojen Kaavoitus -sivun alla (sivun osoite https://www.tuusula.fi/sivu.tml?sivu_id=2801). Sivulla lukee, että "Tuusulaan ollaan laatimassa uutta koko kunnan kattavaa yleiskaavaa, jonka tavoitevuosi on 2040." Myöhemmin sivulla lukee, että "Yleiskaava voi koskea koko kuntaa tai osaa kunnasta, jolloin sitä kutsutaan osayleiskaavaksi." Samalla sivulla on kartta, joka ei ole otsikoitu, mutta joka näyttäisi olevan Tuusulan yleiskaava 2040 ehdotus II kaavakartta. Kun karttaa tarkastelee, on huomattavissa, että vain pienehkö osa kunnan pinta-alasta on "väritettyä" eli aluetta, jota tämä yleiskaavaehdotus koskee.

– > HUOMAUTUS: Edellä esitetyn perusteella: onko tässä kysymys yleiskaavaehdotuksesta vai sittenkin osayleiskaavaehdotuksesta/-ehdotuksista? Edellä mainitun sivun alkupäästä löytyy "Linkki ehdotuksen sivuille." eli sivulle "Tuusulan yleiskaava 2040 -ehdotus". Samalle sivulle pääsee vaihtoehtoisesti sivuvalikon kohdasta "Ehdotusvaihe" (sivun osoite https://www.tuusula.fi/sivu.tml?sivu_id=7163).

Tältä yhdeltä sivulta löytyy mm.

- tietoa nähtävillesasettamispäätöksestä ja "linkki pöytäkirjaan, jossa kaikki kaavan liitteet."
- linkit "Kaavakartta", "Merkinnät ja määräykset", "Selostus" ja "Esitys".
- nähtävilläoloaika sekä päivämäärä, jolloin mahdollinen muistutus tulee viimeistään toimittaa
- lista paikoista, joissa kaava-aineisto on nähtävillä
- tietoja yleisötilaisuudesta ja mm. erilaisia linkkejä siihen liittyen
- yleiskaavasunnittelijan yhteystiedot ja puhelinajat
- lisätietoja antavien henkilöiden nimet sekä puhelinnumerot
- "Tuusulan yleiskaava 2040, ensimmäisen kaavaehdotuksen (2019) aineistot"
- väliotsikon alla linkkejä kyseisen kaavaehdotuksen aineistoihin sekä esityksiin sekä kartta.

Sivu on rakenteeltaan ja sisällöltään erittäin sekava. Loogisesti rakennetun sivuhakemiston/- valikon sijaan asiakirjoihin pääsee vain erilaisia linkkejä klikkaamalla. Osa asiakirjoista löytyy ainakin parista eri paikasta, mutta hiukan eri nimisinä. Joistakin selvityksistä on samalla sivustolla eriaikaisia versioita, ilman että tämä ilmenee selvityksen otsikosta. Tämä kaikki vaikeuttaa huomattavasti kaavaehdotukseen tutustumista, tärkeimpien asiakirjojen löytämistä sekä niiden erottamista ns. kaavan laadinnassa hyödynnetystä tietoaineistosta, sekä kokonaisuuden hahmottamista.

Moni luovuttanee jo siinä vaiheessa, kun klikkaa linkkiä, josta avautuu kunnanhallituksen pöytäkirja: sen lopussa on liitteinä 20 kappaletta pdf-dokumentteja (ja lisäksi kuunneltavat versiot). Pöytäkirjan johtavassa linkissä mainitaan "kaavan liitteet". Kyseessä lienevät kuitenkin pöytäkirjan liitteet. Ainoastaan yksi liitteistä, eli "Vaikutusten arviointi", löytyy "Tuusulan yleiskaava 2040 -ehdotus" -sivun sivuhakemistosta, "Ehdotusvaihe" -sivun alla olevalta "Vaikutusten arviointi" -sivulta. Tosin se löytyy sieltä hiukan eri nimellä. On vaikeaa hahmottaa pöytäkirjan liitteinä olevien dokumenttien rooli ja merkitys sekä tässä vaiheessa (ehdotus II) että koko yleiskaavan suunnitteluprosessissa. Pöytäkirjan liitteistä kolme ensimmäistä löytyy erikseen

ehdotuksen sivulla linkkinä, hiukan eri nimillä kuin pöytäkirjassa. Linkkejä ei kuitenkaan selitetä mitenkään. Näiden kolmen linkin jälkeen sivulla on vielä linkki "Esitys" ilman mitään selityksiä. Linkistä avautuva dokumentti lienee Power Point -esitys, jota lienee käytetty jossakin tilaisuudessa lausunnonantajille. Tämän linkin ja dokumentin paikka ja merkitys edellä mainittujen kolmen seurassa ei avautunut minulle.

Sen, miten nähtävilläolo toteutetaan, voidaan katsoa olevan osa kaavan esitystapaa. Kaavaehdotuksen nähtävilläolo on tärkeä osa vuorovaikutusta. Sillä, miten kaava-aineisto silloin esitetään, on tärkeä merkitys prosessin onnistumisen kannalta. Kaavoitusasiat ovat monelle maallikolle todella vaikeita. Kaavoituksella ja kaavaratkaisuilla on kuitenkin suuri vaikutus jokaisen kuntalaisen elämään. Erityisen merkittäviä vaikutuksia kaavaratkaisuista seuraa mm. maanomistajille. Jotta osalliset voivat käyttää vaikutusmahdollisuuksiaan, tulee kaavan esitystavan olla niin looginen ja selkeä, että maallikonkin on kohtuullisen helppo tutustua kaavaehdotukseen ja siihen liittyviin asiakirjoihin. Tässä ei ole nyt onnistuttu.

Kaava-asiakirjoista

Ympäristöministeriön julkaisemassa, maankäyttö- ja rakennuslainsäädännön toimeenpanoa ja soveltamista edistävään Maankäyttö- ja rakennuslaki 2000 -julkaisusarjaan kuuluvassa oppaassa Yleiskaavan sisältö ja esitystavat lukee mm. seuraavaa: (löydettävissä <https://www.ymparisto.fi/download/noname/%7B5B7CCAD1-D27A-4C86-8369-9E18F8ADF862%7D/32259>)

"Yleiskaavakartta merkintöineen ja määräyksineen muodostaa yleiskaavan oikeusvaikutteisen osan. Asiat, jotka voidaan esittää yksiselitteisesti ja joille halutaan eri osapuolia sitovia oikeusvaikutuksia, velvoitteita tai rajoituksia, esitetään kaavamerkintöjen tai määräysten avulla. Kaavaan liittyvät suositukset voidaan esittää kaavakartan yhteydessä tai selostuksessa. Kaavaselostuksessa esitetään kaavan tavoitteiden, eri vaihtoehtojen ja niiden vaikutusten sekä ratkaisujen perusteiden arvioimiseksi tarpeelliset tiedot. Selostukseen kirjataan tiedot, jotka perustelevat ja auttavat tulkitsemaan kaavan sisältöä."

"Yleiskaavakartan yhteyteen kuuluu luettelo kaavakartassa käytetyistä merkinnöistä sekä niihin liittyvistä määräyksistä. Toisinaan voi olla tarpeen liittää merkintään kuvaus kertomaan tarkemmin, mitä kyseisessä kaavassa on merkinnällä erityisesti tarkoitettu. Merkinnän kuvaus on kuitenkin kirjoitettava niin, ettei sitä erehdytä luulemaan kaavamääräykseksi. Tällainen merkinnän kuvaus ei ole oikeusvaikutteinen, kuten kaavakartta merkintöineen ja määräyksineen, vaan sillä on kaavaselostuksen tapaan merkitystä kaavan tulkintaohjeena."

Yleiskaavaan liittyy myös selostus. Ympäristöministeriön julkaisemassa oppaassa mainitaan mm., että:

" Kaavaselostuksessa on syytä kertoa myös oikeusvaikutuksista, jotka liittyvät kaavassa käytettyihin merkintöihin ja määräyksiin. Samoin on syytä tuoda esille kaavasta aiheutuvat erityiset, tiettyyn paikkaan tai asiaan liittyvät oikeusvaikutukset."

"Kaavaselostus auttaa osaltaan kartalla esitettyjen ratkaisujen ja määräysten tulkinassa."

"Yleiskaavan valmisteluvaiheessa osallisten tulee voida saada riittävän yksiselitteinen ja selkeä kuva siitä, mitä kysymyksiä yleiskaavalla on tarkoitus ratkaista, mikä on suunnittelualueen ja sen ympäristön nykytila, millaisia vaihtoehtoja on olemassa maankäytön järjestämiseksi sekä mikä merkitys on erilaisilla ratkaisuilla ympäristön ja osallisten kannalta."

"Esitystavassa tulee pyrkiä avoimuuteen ja selkeyteen. Huono esitystapa saattaa aiheuttaa väärinymmärryksiä. Tarkoituksenmukainen esitystapa edistää prosessin avoimuutta ja vuorovaikutteisuutta."

Kaavaehdotuksen merkinnöissä ja määräyksissä on virheitä ja puutteellisuuksia. Seuraavassa esimerkkejä. Kaavakartan merkinnät ja määräykset -kohdasta kuin myös Merkinnät ja määräykset -asiakirjasta puuttuu merkintä violetille katkoviivalle, jota käytetään kaavakartassa. Kaavakartassa ja Merkinnät ja määräykset-asiakirjassa on luettelo "Koko kunnan alueella voimaan tulevat merkinnät". Kummastakaan asiakirjasta ei löydy sellaisia merkintöjä kuin "Arvokkaat luontokohteet" ja "Maanalaisen radan yhteystarve (Lentorata ja

Tallinna-tunneli)". Kaavakartassa "Lentokonemelu" on tyhjä suorakulmio, mikä ei vastaa karttaan laitettuja merkintöjä. Merkinnät ja määräykset -asiakirjan ja kaavakartan merkinnät eivät muutenkaan vastaa täysin toisiaan.

Kaavaselostus vaikuttaa, ainakin tietyin osin ja kokonaisuuden kannalta, huolimattomasti ja/tai kiireessä tehdyiltä. Kaava-asiakirjojen välillä on ristiriitaisuuksia. Asiakirjojen tulisi olla niin selkeitä ja yksiselitteisiä, että muidenkin kuin kaavoituksen asiantuntijoiden on mahdollista saada pelkästään kaava-asiakirjoja lukemalla selville, mitkä ovat kaavan arvioidut vaikutukset sekä mitä oikeuksia ja velvoitteita merkinnöistä ja määräyksistä seuraa ja mitkä ovat kunkin kaavaratkaisun perustelut. Ei esimerkiksi tulisi olla niin, että lukija on pakotettu etsimään selvitykset ja muu taustamateriaali, jotta saisi selvää, mistä kaava-asiakirjoissa esitetyt asiat ovat peräisin. Kaiken lisäksi monissa lähdeviittauksissakin on sellaisia puutteita tai virheellisyyksiä, ettei käytetty lähde tule yksiselitteisesti selville.

Yleiskaava 2040 ehdotus II kaavakartta, merkinnät ja määräykset sekä kaavaselostus eivät saavuta MRL:n niille määrittelemiä tavoitteita.

Nahkela sekä Nahkelan ja Ruotsinkylän raja-alue

Nahkela-Siippoo-Rusutjärvi -osayleiskaavan alueelle on tehty yleiskaavaehdotuskarttaan merkintöjä "haalennettuina" (esim. maakunnallisesti merkittävä kulttuuriympäristö, maisemallisesti arvokas alue, pyöräilyn runkoverkko). Merkinnät vaikeuttavat suuresti kartan arvioimista ja alueeseen vaikuttavan kaavoitusehdotuksen hahmottamista. Ne koskevat asioita, joita ei ole tarkoitus esittää oikeusvaikutukselliseksi Nahkelan alueella. Kyseisiä merkintöjä ei ole perusteltua esittää kaavakartalla. Ne tulee poistaa.

Kaavaselostuksen kohta, joka käsittelee kulttuurimaisemaa, on sekava ja epäselvä. Mitä esimerkiksi Nahkelan alueelle tarkoittaa, että "Merkinnät ovat oikeusvaikutteisia kumottavien osayleiskaavojen alueilla, muilta osin merkinnät ovat ohjeellisia."?

Tuusulan yleiskaavaehdotuksessa käytetään merkintöjä "Maakunnallisesti arvokas kulttuuriympäristö" ja "Maisemallisesti arvokkaat alueet". Näitä käsitellään selostuksen luvuissa 4.13.2 ja 4.13.3. Selostuksen tekstissä ei perustella, miksi Tuusulan käyttämät merkinnät (määräyksineen) eroavat Uudenmaan maakuntaliiton selvityksessä (Missä maat on mainiommat - Uudenmaan kulttuuriympäristöt, 2016) käytettävistä.

Merkinnät ja määräykset -asiakirjassa sekä selostuksessa on erilaiset tekstit/määräykset kyseisiä alueita koskien:

Merkinnät ja määräykset- asiakirjassa:

Maakunnallisesti merkittävä kulttuuriympäristö

Merkinnällä on osoitettu maakunnallisesti arvokas maisema- ja rakennettu kulttuuriympäristö, jonka arvot tulee säilyttää yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa. Avoimet maisema-alueet tulee säilyttää avoimina. Suunnittelun yhteydessä on pyydettävä lausunto museoviranomaiselta.

Selostuksessa: Maakunnallisesti arvokas kulttuuriympäristö Merkinnällä on osoitettu maakunnallisesti arvokas kulttuurimaisema-alue. Alueen rakentamisessa ja suunnittelussa on huomioitava kulttuurimaiseman ja siihen liittyvien merkittävien rakennusten säilyminen. Avoimet maisema-alueet tulee säilyttää avoimina.

ja

Merkinnät ja määräykset- asiakirjassa:

Maisemallisesti arvokas alue

Merkinnällä on osoitettu paikallisesti arvokas maisema-alue. Alueen rakentamisessa ja suunnittelussa on huomioitava kulttuurimaiseman ja siihen liittyvien merkittävien rakennusten arvot. Avoimet maisema-alueet tulee säilyttää avoimina.

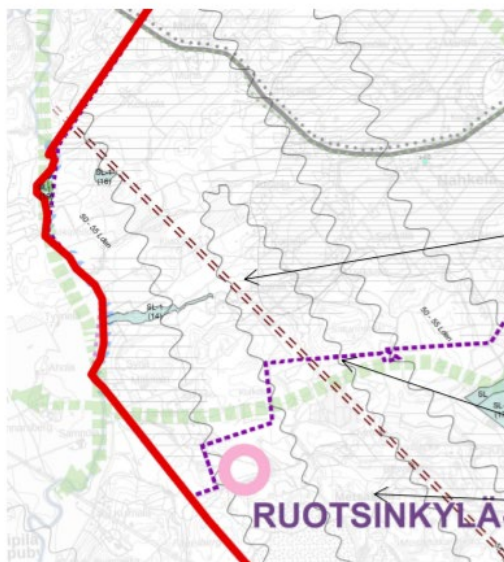
Selostuksessa: Maisemallisesti arvokas alue Merkinällä on osoitettu paikallisesti arvokas maisema-alue. Alueen rakentamisessa ja suunnittelussa on huomioitava kulttuurimaiseman ja siihen liittyvien merkittävien rakennusten säilyminen. Avoimet maisema-alueet tulee säilyttää avoimina.

Selostuksessa ei ole käsitelty eikä perusteltu Maakunnallisesti merkittävän/arvokkaan kulttuuriympäristön määräystä "Suunnittelun yhteydessä on pyydetty lausunto museoviranomaiselta." Kyseinen määräys tulee poistaa.

Selostuksessa mainitaan, että kaavatyön yhteydessä on myös päivitetty laaja koko kuntaa koskeva Kulttuurimaisema ja rakennuskanta -selvitys; sivulla 91 mainitaan selvitys Kulttuuriympäristö ja rakennuskanta (2016). En löytänyt mainitun mukaista selvitystä esimerkiksi hallituksen päätöksen pöytäkirjan liitteistä tai kaavoituksen nettisivujen sivuvalikosta, josta löytyi v. 2014 versio. V. 2016 versio löytyi viimein Tuusulan yleiskaava 2040 -ehdotus sivun loppuosasta, ensimmäisen kaavaehdotuksen aineistosta. On hämäävää, kun kaavaehdotuksen sivuilla on samasta selvityksestä vanhoja ja uudempia versioita.

Maakuntakaavan merkinnät koskien maakunnallisesti merkittäviä kulttuuriympäristöjä eivät ole ohjanneet yleiskaavoitusta samalla tavalla koko kunnan alueella eikä poikkeamia ole perusteltu

Lisäksi:

Maanalaisen raideliikenteen yhteystarve – merkintä tulee poistaa.

Varaus ei perustu riittäviin selvityksiin eikä suunnitelmiin eikä riittävään vaikutusten arviointiin.

Linjauksen esittämiseen juuri kyseiseen kohtaan ei ole perusteita.

Osayleiskaavojen rajausta - merkintä tulee lisätä merkintöihin ja määräyksiin.

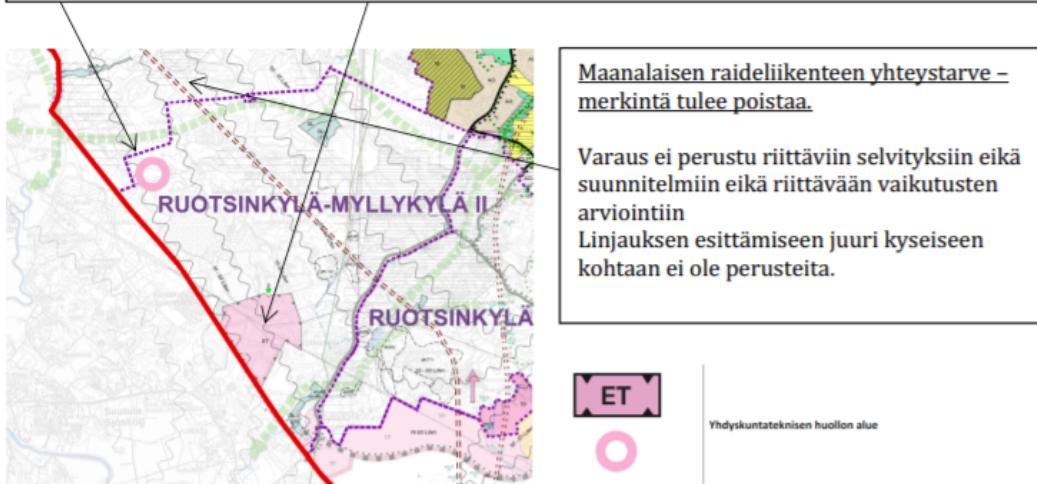
Osayleiskaavan nimi - merkintä tulee lisätä merkintöihin ja määräyksiin.

Kartan lähde: Ote Tuusulan yleiskaava 2040-ehdotuksesta II (Nahkelan osayleiskaavan eteläosa)

Yhdyskuntateknisen huollon alue-kohdemerkintä tulee poistaa.
Nk. Senkkerin aluetta ei ole tarvetta eikä syytä laajentaa yhtään pohjoisemmaksi.
Kohdemerkintä ei perustu riittäviin selvityksiin eikä riittävään vaikutusten arviointiin.

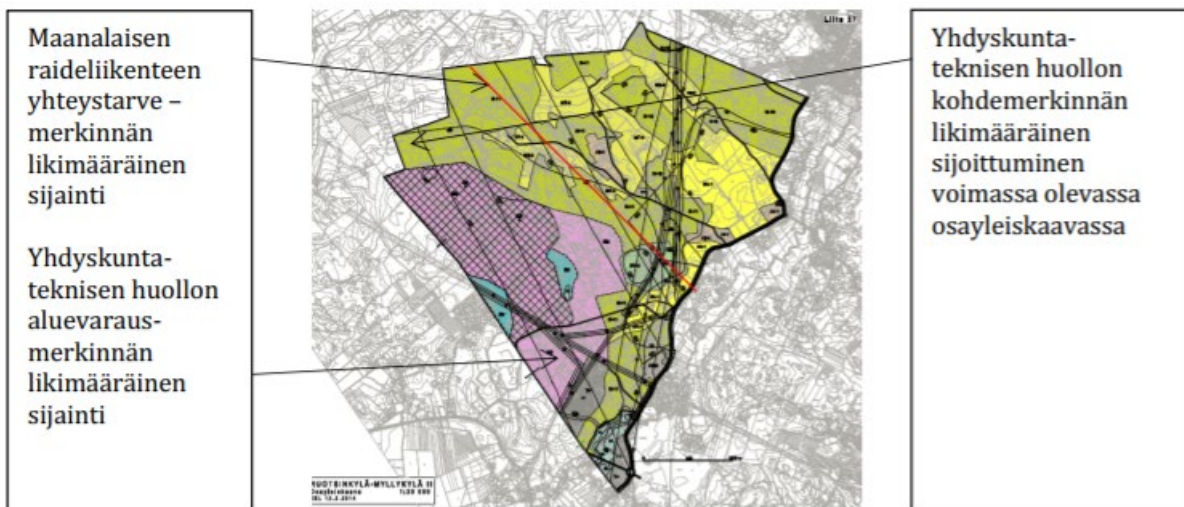
ET- aluevaraus tulee poistaa.
Varaukset eivät perustu riittäviin selvityksiin eikä riittävään vaikutusten arviointiin.

Lainvoimaista osayleiskaavaa ei tule vastaavasti kumota / muuttaa.

Kartan lähde: Ote Tuusulan yleiskaava 2040-ehdotuksesta II

Yleiskaavaehdotuksessa esitettyjen muutosten likimääräinen sijainti voimassa olevassa Ruotsinkylä-Myllykylä II -osayleiskaavassa:

Kartan lähde: Ote Tuusulan yleiskaava 2040-ehdotuksesta II

Lisähuomautukset

Nahkelantien varteen on merkitty pyöräilyn runkoverkko. Koko Nahkelantien osuudella on olemassa kevyen liikenteen väylä. Se on tärkeä väylä myös kaikenikäisille jalankulkijoille vauvoista vaareihin ja lenkkeilijöistä koiranulkoiluttajiin, näin varsinkin paikallisille asukkailla. Nahkelantien vieressä kulkevaa kevyen liikenteen väylää ei siten tule korvamerkitä pyöräilylle.

Kaavaselostuksessa mainitaan ulkoilureiteistä mm., että "Pro Agria Etelä-Suomi ry laati yhteistyössä yhdistysten ja kuntien kanssa Seitsemän veljeksien vaellusreitit mobiilisovelluksen 2019. Reitti osoitetaan yleiskaavaan." Samassa yhteydessä reitin aiempi, nyt vanhentunut linjaus tulisi poistaa koko kunnan alueelta, myös Nahkelasta.

YHTEENVETO

Nähtävillä oleva ehdotus ei täytä maankäyttö- ja rakennuslain eikä maankäyttö- ja rakennusasetuksen säännöksiä. Yleiskaavaehdotus tulee valmistella uudelleen ja saattaa uudelleen nähtävillesi.

Vastine: Voimaanjääviä osayleiskaavoja päivitetään viidellä teemalla: arvokkailla luontokohteilla (SL, SL-1, S, S-1, sl, luo ja ge), lentokonemeluvyöhykkeillä, liikenneteemalla (liikenteen yhteystarpeella, paikallisella liikenteen yhteystarpeella ja liikennetunnelin ohjeellisella linjauksella), työpaikka-alueen laajenemissuunnilla ja yhdyskuntateknisen huollon alueilla. Maankäyttö- ja rakennuslaissa terminä on yleiskaava, laadittiinpa se sitten koko kuntaan, osa-alueelle tai tiettyjen teeman osalta vaiheittain. (MRL 35 §: Yleiskaava voidaan laatia myös vaiheittain tai osa-alueittain.)

Yleiskaavaa on laadittu yli 10 vuotta. Aineistoa on kertynyt paljon. Kaavaselostuksessa kerrotaan: *Yleiskaava koostuu oikeusvaikutteisesta kaavakartasta, merkinnöistä ja määräyksistä sekä kaavaselostuksesta liitemateriaaleineen. Kaavaselostuksessa kuvataan kaavan tavoitteet, suunnitteluperiaatteet, kaavaratkaisun perustelut ja keskeiset arviointitulokset. Kaavaselostuksella ei ole suoranaisia oikeudellisia vaikutuksia, mutta sillä on sillä huomattava merkitys kaavan sisällön, oikeusvaikutusten ja lainmukaisuuden tulkinnassa. Kaava on laadittu mittakaavassa 1:20 000.* Yleiskaavan nähtävillöloihin on aina liittynyt asukastilaisuus ja tilaisuus lausuntojen antajille, missä on selostettu ratkaisua ja varattua aikaa keskustelua ja kysymyksiä varten. Asiakaspalvelu ja kaavoituksen henkilökunta on vastannut ja auttanut asukkaiden kysymyksissä koko prosessin ajan. Palautteiden perusteella nettisivuja on tarkistettu viipymättä.

Merkintöihin ja määräyksiin lisätään osayleiskaavojen rajoja koskeva merkintä. Kaava-asiakirjoihin täsmennetään, että arvokkaat luontokohteet tarkoittavat seuraavia merkintöjä: SL, SL-1, S, S-1, sl, luo ja ge. Hyväksymiskäsittelyyn menevään viralliseen kaavakarttaan lisätään merkinnät ja määräykset samaan asiakirjaan.

Kumottavien, voimaan tulevien ja voimaan jäävien kaavamerkintöjen kokonaisuutta pyritään selkiyttämään. Voimaan jäävien osayleiskaavojen alueille näytetään ainoastaan tällä kaavalla voimaan tulevat merkinnät pohjakartan lisäksi. Asiaa selkeytetään myös tekemällä tarkempi kumottavien kohteiden / merkintöjen -kartta.

Ristiriidat määräysten ja kaavaselostuksen välillä korjataan.

Tallinna-tunnelia kuvaava merkintä tulee maakuntakaavasta. Maakuntakaava ohjaa yleiskaavan laadintaa ja hyväksymiskäsittelyyn menevään yleiskaavaan siirretään Tallinna-tunneli maakuntakaavan mukaiselle paikalleen. Kaavamääräyksen mukaan kyseessä on liikenteen yhteystarve, jonka sijainti tai toteutustapa vaatii tarkempaa selvittämistä. Merkintä mahdollistaa useat ratkaisut ja sijainnin maastossa. Jos hanke etenee, voi tulla tarpeen päivittää yleiskaavaa ja laatia tarkempia asemakaavoja.

Yhdyskuntateknisen huollon alue -kohdemerkintä perustuu selvitykseen: *Ylijäämämaiden vastaanottoalueen etsintä Etelä- ja Keski-Tuusulan alueelta, 2014 FCG.* Alueen rajausta ja toiminnan vaikutusten selvittäminen täsmentyvät tarkemmalla suunnittelulla ja ympäristöluvan yhteydessä. Alue on tunnistettu myös maakuntakaavassa: *Tuotannon ja logistiikkatoimintojen kehittämisalue. Kohdemerkinnällä osoitetaan taajamatoimintojen kehittämisvyöhykkeiden ulkopuolella olevat laajat tuotannon ja logistiikkatoimintojen kehittämisalueet. Alueita osoitetaan sellaisia toimintoja varten, jotka toimintansa laadun, laajuutensa, ympäristövaikutusten tai muun syyn vuoksi eivät voi sijaita asutuksen välittömässä läheisyydessä. Alueelle voidaan yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa osoittaa tarkempien selvitysten perusteella ympäristövaikutuksiltaan merkittäviä teollisuuslaitoksia, vaarallisia*

kemikaaleja käsitteleviä laitoksia, logistiikkakeskuksia, logistiikkaintensiivistä teollisuutta ja niitä tukevia toimintoja, maa-aineshuoltoon liittyviä toimintoja kiertotaloustoimintoja.

ET-aluevaraus: Maakuntakaavassa on Kiilan alueen kiertotalouskeskittymä -merkintä, jolla on osoitettu kiertotalouden ja jätehuollon alue, merkinnällä osoitetaan merkitykseltään seudulliset jäte- ja kiertotaloustoimintojen keskittymät. Laajat jätehuollon ja kiertotalouden alueet osoitetaan aluevarausmerkinnällä. Kohdemerkinnällä osoitetun alueen tarkka sijainti ja laajuus määritellään yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa. Lisäksi maakuntakaavassa on maa-aineshuollon kehittämisalue, kohdemerkinnällä osoitetaan laajat maa-aineshuollon kehittämisalueet. Alueita osoitetaan maa-aineshuoltoa ja sitä tukevia toimintoja varten. Alueelle voidaan yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa osoittaa tarkempien selvitysten perusteella maa-ainesten ottoa, käsittelyä ja varastointia puhtaiden ylijäämämuiden loppusijoittamista kiertotalouteen liittyvää toimintaa. Kohdemerkinnällä osoitetun alueen tarkka sijainti ja rajaus määritellään yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa. Alueen asemakaavahanke, Senkkerinmäki, on Tuusulan valtuuston hyväksymässä kaavoitussuunnitelmassa 2022-2025 (13.12.2021 Valtuusto, §165). Alueelle on tarkoitus laatia yleissuunnitelma ennen asemakaavan aloittamista yhteistyössä Vantaan kanssa. ET-kohde ja -alue toteuttavat maakuntakaavaa.

Voimaan jäävien osayleiskaavojen alueille näytetään ainoastaan tällä kaavalla voimaan tulevat merkinnät pohjakartan lisäksi. Nahkelaan ei esitetä jalankulun ja pyöräilyn väyliä eikä seitsemän veljeksien vaellusreittejä.

Toimenpiteet: Merkintöihin ja määräyksiin lisätään osayleiskaavojen rajoja koskeva merkintä. Kaava-asiakirjoihin täsmennetään, että arvokkaat luontokohteet tarkoittavat seuraavia merkintöjä: SL, SL-1, S, S-1, sl, luo ja ge. Kaavakarttaan lisätään merkinnät ja määräykset samaan asiakirjaan. Laaditaan kumottavien merkintöjen/määräyksiä kartta. Ristiriitoja määräysten ja kaavaselostuksen välillä korjataan. Tallinna-tunnelia kuvaava liikenteen yhteistarve siirretään maakuntakaavan mukaiselle paikalleen.

31. Muistutus

Olemme vastaan Tuusulan 2040 Kaavaehdotuksessa: Pientalo alue laajennetaan Ruotsinkylään (Liite 1, Yleiskaava 2040 Ehdotus II, sivu 13). Kyseiset kiinteistöt ovat XXXX, XXXX, XXXX, XXXX, XXXX.

Vastineet:

- Alueella ei ole kunnan maanomistusta. Tuusulan kunnan linjauksen mukaan ensisijaisesti kaavoitetaan kunnan maita. Yksityismaiden kaavoitus lisää epävarmuutta rakennussuunnitelmista ja -toteutuksesta, esimerkiksi jos omistus vaihtuu ja siitä aiheutuvat erimielisyydet.
- Yksityisiltä maanomistajilta ei ole kartoitettu halukkuutta myydä maata tai sopia maankäytöstä ja siten osallistua uuteen kaavaan. Edellistä ehdotusta laadittaessa on vain ollut tiedossa yksittäisen maanomistajan halu myydä maita. Alueella on useampi maanomistaja, joka on tällä hetkellä haluton kaavoittamaan maitaan.
- Ruotsinkylän tutkimusmetsän virkistysalue jakaa rajan ehdotetun alueen kanssa, ja tutkimusmetsän toiminta häiriintyisi merkittävästi uudisrakentamisesta. Virkistysalueen kävelyreitti menee juuri rajalla.
- Kiinteistöt ovat maisema alueella. Tuusulan kunnan keskeinen tavoite on ”Kulttuuri ja luonnonarvojen turvaaminen sekä viheryhteyksiä osoittaminen”. Kulttuurimaisema ja rakennuskanta selvityksen mukaan, Ruotsinkyläntien ympäristö on arvokasta kulttuuri-maisemaa. (Liite 4)
- Osoitetulla alueella sijaitsee luonnonsuojelu alue, jossa sijaitsee Nedre-Gummin pähkinäpensas lehto. Tälle alueelle ei saa rakentaa. (Liite 5)

- Rakennuslupa taloihin, jotka sijaitsevat kyseisellä alueella/kiinteistöissä ovat myönnetty suunnittelutarveratkaisulla ja aiempien vanhojen rakennusten tilalle. Heidän pihat ja sijainti on riittävästi häirinyt arvokasta luontoa ja maisemaa, eikä siten alueelle tulisi rakentaa enempää. Vanhoja rakennuksia ei ole enää ja uusia rakennuslupia tälle alueelle ei myönnetä suunnittelutarveratkaisulla.

Ruotsinkylän alue tulisi edellä mainituin perustein jättää pois ehdotuksesta.

Vastine: Riihikallion asuinalueen lisäys on ajoitettu II-vaiheeseen. Kaavan tavoitteiden mukaan aluetta ei lähdetä vielä suunnittelemaan, mutta on tunnistettu, että alueen asukasmäärä tulee tulevaisuudessa kasvamaan. Maapoliittisen ohjelman 2030 mukaan kunta laatii ensimmäisen asemakaavan ensi sijassa omistamilleen maille. Tavoitteena on siis maanhankinta. Asemakaavamuutosten ja kunnan maanomistukseen liittyvien pienehköjen kiinteistöjen osalta kunta voi myös tehdä maankäyttösopimuksia yksityisten maanomistajien kanssa. Yleiskaavaa on tarkoitus päivittää aikaisempaa tiheämmin jatkossa. Silloin voidaan reagoida kunnan kasvuennusteisiin ja tarkastella muun muassa mitoitusta uudelleen. Lisäksi yleiskaavan toteutussuunnitelmaa varten ollaan tilaamassa erillistä selvitystä, jossa yleiskaavan laajenemisalueet arvioidaan kolmen tekijän kautta. Arvioitavat näkökulmat ovat kaavataloudelliset vaikutukset, ilmaston kohdistuvat vaikutukset ja elinympäristön laatuun kohdistuvat vaikutukset. Arviointi on tukena mm. kaavoitussuunnitelmaa laadittaessa.

32. Muistutus

Yhtiöllämme on Tuusulan yleiskaavassa lentomelualueeksi merkityllä alueella raskaan kaluston huoltokäytössä toiminnassa oleva huoltohalli. Halli on sijainnut paikallaan vuosikymmeniä ja toiminut tässä käytössään. Rakennuksen kunto ei vastaa nykyisen huoltotoiminnan teknisiä vaatimuksia eikä työntekijöiden sosiaaltilojen osalta näille kohtuudella kuuluvaa tasoa. Nähtävillä oleva yleiskaavaehdotus ei ota riittävästi huomioon lentokentän liukupolkujen melualueella jo toiminnassa olevia yksittäisiä työpaikkatiloja.

Näkemyksemme mukaan Helsinki-Vantaan lentokentän liukupolkujen osalta yleiskaavaehdotukseen merkittyjen melualueiden maankäyttöä tulee ohjata laajemmin työpaikka-alueiksi, jotka luonteensa mukaisesti eivät kärsi lentomelusta tai lentotoiminnasta muutoin aiheutuvista haitoista.

Yleiskaavaehdotuksessa on Etelä-Tuusulaan laaja Focus-nimellä merkitty työpaikka-alue, jolle nuolimerkinnällä on osoitettu laajennussuunta. Tämä työpaikka-alue ja sen laajentaminen on käsityksemme mukaan periaatteiltaan oikeansuuntainen suunnitelmaratkaisu. Tässä yleiskaavaehdotuksessa käytetty työpaikka-alueiden laajenemissuunnan nuolimerkintöjä tulee selvyden vuoksi lisätä sekä osoittaa ja ulottaa lentokentän liukupolkujen suuntaan luoteeseen ja koilliseen ainakin kaavamerkinnän Yli 60 Lden alueille. Kaavaehdotukseen tulee myös lisätä lentomelualueita koskeva määräys, jossa ohjataan näiden alueiden maankäyttöä työpaikkarakentamiseen.

Perusteluna näkemyksellemme esitämme seuraavat näkökohdat:

- 1.) Lentokentän liukupolkujen alueet ovat virkistysaluekäyttöön soveltumattomia määräysten mukaisten lentomelun raja-arvojen ylityksen vuoksi.
- 2.) Lentokentän liukupolkujen alueet eivät sovellu asumiskäyttöön lentomelun vuoksi.
- 3.) Lentokentän liukupolkujen alueet sopivat logistiikan ja sijaintinsa vuoksi erinomaisesti sellaiselle työpaikkarakentamiselle, joka toimintana ei kärsi lentomelusta.
- 4.) Huolimatta lentomelusta, voidaan virkistyskäyttöön tarvittavat reitistöt kuitenkin johtaa näiden työpaikka-alueiden lävitse aiheuttamatta haittaa kulkuyhteyksille.

Liitämme tähän muistutukseemme viitteellisen kaavion, mitä työpaikka-alueiden merkinnän laajentaminen tulisi käsityksemme mukaisesti kattamaan.

Vastine: Focus -alueelta pohjoiseen osoitetaan työpaikka-alueen laajenemissuunta. Työpaikkatoiminnat ovat lentokonemelualueelle sopivaa maankäyttöä. Nyt hyväksyttäväksi menevässä yleiskaavassa on kuitenkin riittävät työpaikka-alueiden aluevaraukset lähivuosiksi. Tavoitteena on päivittää yleiskaava ennen kaavan tavoitevuotta 2040. Tällöin voidaan tarkastella myös työpaikka-alueiden laajenemista edelleen. Nyt alueella on voimassa suhteellisen tuore Ruotsinkylä-Myllykylä II -osayleiskaava, joka ohjaa alueen maankäyttöä. Rajoittavia tekijöitä sille, voidaanko työpaikkatoimintoja laajentaa, ovat muun muassa Päijännetunneli suojavaikuttavuuteen, pohjavesialueet, kulttuuriympäristö, arvokkaat luontokohteet sekä ympäröivä asutus.

33. Muistutus

Sinebrychoff haluaa ilmaista huolensa Tuusulan kunnan 2040 II yleiskaavan mahdollisista vaikutuksista pohjaveteen.

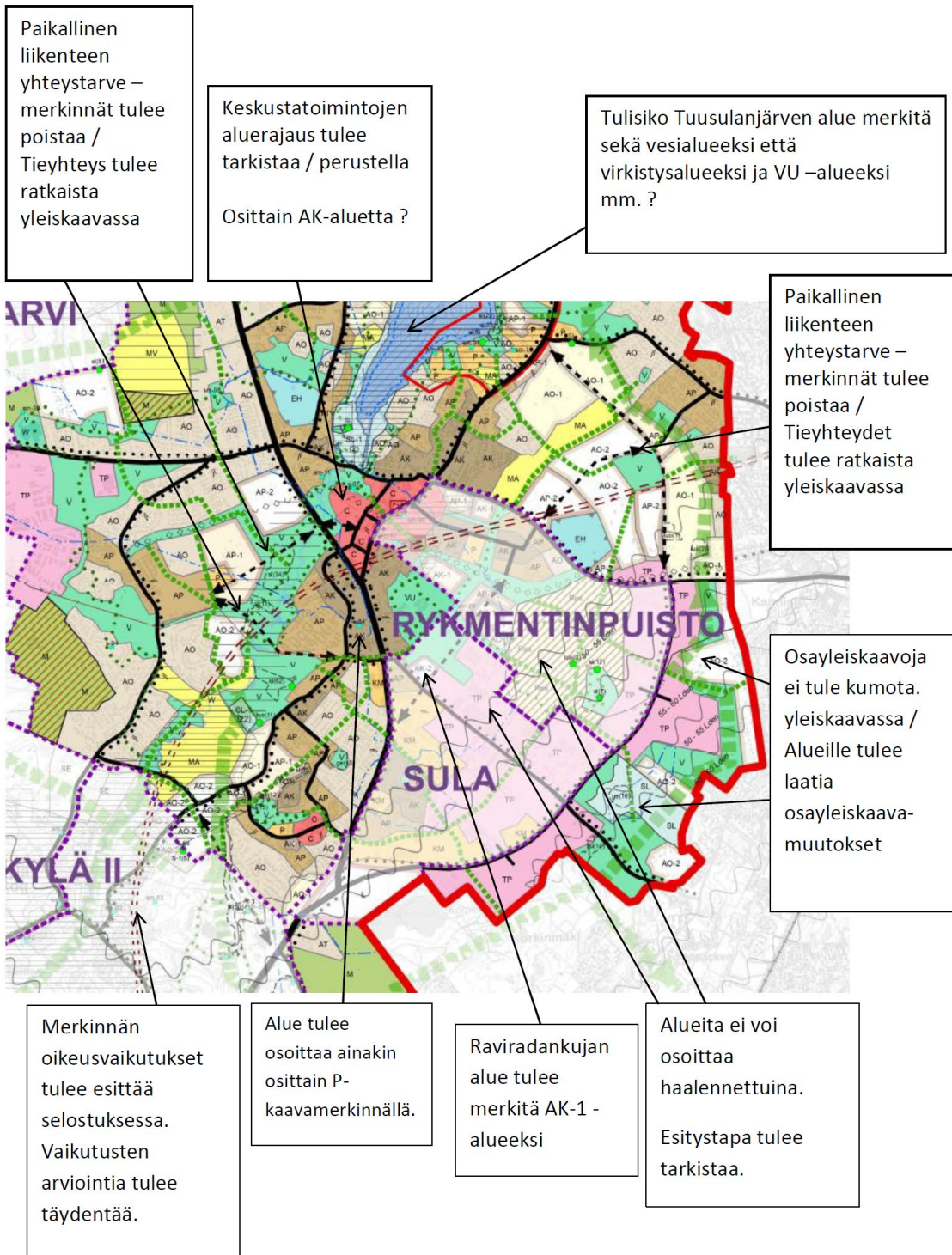
Sinebrychoffin juomatuotanto perustuu veteen – sekä sen laatuun että saatavuuteen. Keski-Uudenmaan Vesi -kuntayhtymä on omassa lausunnossaan tuonut erityisesti esille mahdollisen saatavuusongelman eli riskin vedenhankinnalle (Lahelan vedenottaman mahdollinen sulkeminen).

Sinebrychoffilla on tärkeä rooli suomalaisessa huoltovarmuusketjussa. Huoltovarmuus tulee turvata eikä sitä saa millään tavalla vaarantaa. Lisäksi oman liiketoimintamme jatkuvuus ja mahdollisuutemme työllistää edellyttävät varmuutta puhtaista ja riittävästä vesivarannoista.

Tuusulan kunnan yleiskaava 2040 II:lla saattaa olla ennalta arvaamattomia vaikutuksia, minkä vuoksi on tärkeää, että esille nostetut huolet huomioidaan yleiskaavasta päätettäessä.

Vastine: Pohjavesimääräykseen lisätään lause, jonka mukaan asemakaavoissa on huomioitava vedenottamoiden suoja-alueet. Pohjavesialueilla maalämpökaivot eivät ole sallittuja. Yleiskaavakarttaan lisätään vedenottamoiden vesioikeudelliset suoja-alueet. Lahelanorren pohjoinen yhteystarve siirretään pohjoisemmaksi mahdollisimman kauas vedenottamosta. Lahelassa alueen yleissuunnitelmaa päivitetään tulevaa asemakaavoitusta varten ja siinä työssä arvioidaan myös suunnitellun maankäytön vaikutuksia pohjaveteen ja vedenottamoon. Maanalaista Lentorataa koskevassa määräyksessä määrätään, että radan rakentamisen yhteydessä tulee ottaa huomioon pohjaveden esiintyminen. Kuninkaanlähteen vedenottamon suoja-alue merkitään työpaikka-alueen sijaan yhdyskuntateknisen huollon alueeksi.

34. Muistutus

Paikallinen liikenteen yhteystarve – merkinnät määräyksineen / Lahelan orret

Lahelan / Hyrylän alueelle osoitetut yhteystarve-merkinnät (nk. Lahelan orret) tulee poistaa. Alueen liikenneverkko olisi pitänyt ratkaista yleiskaavaehdotuksessa.

Tuusulanjokilaakso tulee säilyttää yhtenäisenä viher- / virkistysalueena.

Paikallinen liikenteen yhteystarve – merkinnät määräyksineen / Koillis-Hyrylän osayleiskaava

Koillis-Hyrylän alueelle osoitetut yhteystarve-merkinnät tulee poistaa. Alueen liikenneverkko olisi pitänyt ratkaista yleiskaavaehdotuksessa.

Asuinalueiden rajaukset / Uudet asuinalueet

Kaavamääräyksissä todetaan mm., että ”Ensimmäisen vaiheen asumisen laajenemialue. Alueen luonne tulee olennaisesti muuttumaan. Alue tullaan asemakaavoittamaan. Alueen väri ja kirjainmerkintä osoittavat yleiskaavan aluevarausmerkinnän mukaisen maankäyttömuodon”.

ja, että ”Toisen vaiheen asumisen laajenemialue. Alueen luonne tulee olennaisesti muuttumaan. Alue asemakaavoitetaan, kun pääosa taajaman I-vaiheen alueista on asemakaavoitettu. Alueen väri ja kirjainmerkintä osoittavat yleiskaavan aluevarausmerkinnän mukaisen maankäyttömuodon”.

Hyrylään ja sen lähiympäristöön osoitettujen uusien asuinalueiden rajaukset sekä toteuttamisjärjestykset tulee perustella ja esittää jokaisen alueen kohdalta erikseen. Muutokset edelliseen ehdotukseen tulee perustella.

AK-alue vai AK-alue ja P-alue?

Kaavamääräys: Alue varataan asumiselle, jonka asuinkerrosalasta pääosa sijoittuu kerrostaloihin. Alueelle saa sijoittaa myös tehokkaita pientalokortteleita, asumiselle tarpeellisia lähipalveluita, virkistysalueita sekä ympäristöön soveltuvia työtiloja.

Alueen kehittämisessä ja täydennysrakentamisessa tulee parantaa kaupunkitilan viihtyisyyttä sekä kävelyn ja pyöräilyn mahdollisuuksia. Alueella tulee olla riittävästi virkistysalueita.

Yleiskaavassa osoitetulla alueella sijaitsevat mm. Mikkolan koulu, Martta Wendelin -päiväkoti sekä Hyrylän yläaste ja lukio. Aluevarausmerkintä on virheellinen.

Selvitykset

Aluetta koskevat selvitykset ovat osittain vanhentuneita. Mm. liikenneselvitykset tulee tarkistaa ja täydentää.

Vaikutusten arviointi

Vaikutusten arviointia on esitetty riittävästi selostuksessa.

Muutokset edelliseen ehdotukseen verrattuna

Edellisen vaiheen yleiskaavaehdotukseen I tehdyt muutokset tulee esittää ja perustella kaavaselostuksessa.

MUUTA

Olen toimittanut erillisen muistutuksen koskien yleisesti koko yleiskaavaehdotusta II. Allekirjoittaneelle tulee lähettää kirjallinen vastine tehtyihin muistutuksiin yllä mainittuun osoitteeseen. Haluan myös saada kirjallisen tiedon yleiskaavan hyväksymisestä.

Vastine Paikallinen liikenteen yhteystarve – merkinnät määräyksineen / Lahelan orret ja Koillis-Hyrylän osayleiskaava

Liikenteen yhteystarpeet osoitetaan yleiskaavassa. Yhteystarve on kehittämistavoitetta koskeva merkintä. Ympäristöministeriön *Yleiskaavakaavamerkinnät ja -määräykset* -oppaan mukaan tieliikenteen yhteystarpeella *osoitetaan ne tieyhteydet, joiden tarve on voitu todeta,*

mutta joiden sijaintiin tai toteuttamiseen liittyy niin huomattavaa epävarmuutta, ettei ohjeellisen tai vaihtoehtoisen tielinjauksen osoittaminen ole mahdollista. Merkintää voidaan käyttää Tuusulan yleiskaava 2040:ssä.

Asuinalueiden rajaukset / Uudet asuinalueet

Yleiskaava on yleispiirteinen kaavataso. Jokaisen merkinnän tavoitteet ja perusteet on yleisesti kuvattu kaavaselostuksen kyseistä merkintää koskevassa kappaleessa. Asuinalueiden merkinnät kuvaavat alueen yleistä luonnetta tavoitevuonna, mikä ohjaa myös tulevaa asemakaavoitusta. Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa täsmennetään muun muassa korttelitehokkuutta, kerroskorkeutta, lähivirkistysalueiksi jätettäviä alueita. Yleiskaavan toteuttamissuunnitelma tarkentaa yleiskaavassa esitettyä ajoitusta.

AK-alue vai AK-alue ja P-alue?

Alakoulu ja päiväkotit ovat lähipalveluita, joita voi sijoittua asumisen kortteleihin. Yleiskaavassa ei esitetä alakoulujen ja päiväkotien kortteleita omalla merkinnällään. Lukion kortteli osoitetaan keskustatoimintojen alakeskukseksi. Alue voi kehittyä esimerkiksi tiiviille asumiselle lukion ja yläasteen siirryttyä pois.

Selvitykset

Selvitykset ovat edelleen ajankohtaisia. Liikenneverkon ratkaisu ei ole muuttunut olennaisesti selvityksen laadinnan hetkestä. Kunnassa on tekeillä mm. Tuusulan itäväylän aluevarausuunnitelma ja selvitys Lahelanorren linjausvaihtoehdoista. Myös Koillis-Hyrylässä laaditaan liikenneselvityksiä. Selvitysten myötä liikenneverkko tarkentuu ja ne ohjaavat asemakaavojen laadintaa. Mikäli tulee tarve muuttaa olennaisesti yleiskaavaa, voidaan se tehdä laatimalla Koillis-Hyrylän osayleiskaava. Pormestariohjelman mukaan yleiskaavaa aletaan päivittää rullaavasti valtuustokausittain, mikä myös mahdollistaa alueen kaavaratkaisun tarkistamisen. Viranomaisneuvottelussa ei ole kyseenalaistettu selvitysten ajanmukaisuutta eikä ole noussut esille tarvetta päivittää selvityksiä.

Vaikutusten arviointi

Ensimmäisestä yleiskaavaehdotuksesta tilattiin erillinen vaikutusten arviointi. Arvioinnin tulokset on tiivistetty yleiskaavaselostuksen kappaleeseen 6. Arviointiraportti kokonaisuudessaan on kaavan liitteenä. Yleiskaavaehdotukseen II ja hyväksyttävään yleiskaavaan suuret ratkaisut ja linjaukset eivät ole niin paljoa muuttuneet, että oltaisiin nähty tarpeelliseksi tilata uusi vaikutusten arviointi. Vaikutuksia ja suunnitteluratkaisun perusteluja on kuvattu kaavaselostuksessa.

Muutokset edelliseen ehdotukseen verrattuna

Yleiskaavassa esitetään kuvaparina osayleiskaavoista kumottavat merkinnät ja yleiskaavalla voimaan tulevat merkinnät. Jokaista muutosta ei voida selostuksessa kuvata. Ehdotus II -vaiheesta hyväksyttävään kaavaan tehdyt muutokset luetellaan ja perustellaan / vaikutukset arvioidaan tietyissä määrin.

35. Muistutus

Kaavaluonnoksen kartta on erittäin epäselvä. Omistamani alue Saksan Kannisto, rekisterinumero XXXX, pinta-alaltaan 3,4 ha on aikaisemmissa suunnitelmissa ollut AO-aluetta. Kyseinen Läntisen Kannistontien ympäristö on palstani sivustoilla ollut jo hyvin kauan rakennettua omakotialuetta. Siksi on paikallaan säilyttää AO-merkintä jatkossakin omistamallani alueella.

Vastine: Alue on yleiskaavassa suurimmalta osin pientalovaltaiseksi kaavoitettavaa asuntoaluetta, vähäisesti virkistysaluetta. Ehdotusvaiheessa asumisen alue oli ajoitettu II-vaiheessa toteutettavaksi. Nyt Rykmentinportti I -kaavatyö on käynnistynyt ja alueen ottamista mukaan

tähän työpaikka-alueen asemakaavaan tutkitaan. Alue on siirretty yleiskaavaan I-vaiheessa toteutettavaksi. Kortteleiden rajat tarkentuvat asemakaavalla. Yleiskaavassa ei esitetä tonttikatuja tai pieniä puistoja, osalle kiinteistöstä voi sijoittua asemakaavassa tällaista maankäyttöäkin. Yleiskaava on yleispiirteinen suunnitelma ja se on laadittu mittakaavaan 1:20 000. Yleiskaavaa ei tule tarkastella täysin kiinteistörajojen tarkkuudella.

36. Muistutus

Tuusulanjoentien ja Ruotsinkylän ympäristön vaarantaminen.

- Yhteystarve Tuusulanjoentien jatkoksi Tuusulanväylälle ei ole liikenneverkon turvallisuuden kannalta tarpeellista ja suurin hyötyjä tästä lienee paikallinen maankäyttö. Tällä ollaan tuhoamassa virkistysalue, jolla on merkittävää arvoa ihmisten hyvinvoinnille, joka taas vähentää sairastumista ja siitä aiheutuvia kuluja

- tätä vastustavat myös Metsähallitus, luonnonvarakeskus sekä monien tuusulaisten ääni. Metsäntutkimuslaitoksen metsän tutkimuskäyttö vaarantuu tällä myös. Kyseessä myös tutkimuksia, joka antaa tietoa ilmastonmuutoksesta.

Rykmentinpuisto:

- täysin ylimitoitettu rakentaminen tuhoaa tällä Tuusulan vetovoimatekijäksi mainitun luonnonrauhan ja maalaismaiseman. Ei valmiita puistoja vaan aitoa metsää, se on taloudellisempaa sekä mielenrauhalle vahvempaa. Tuhotaan pajon tätä kautta myös urheilumahdollisuuksia.

Holtiton ja hallitsematon rakentaminen Tuusulan alueella

- Tuusulan kylämaisemia ollaan tuhoamassa ja rakentamassa täyteen tuhoten virkistysalueet ja avarat näkymät. Laajentumussuunnitelmat koskien Riihikallion, Lahelan, Jokelan alueita perustuu täysin epärealistiseen väestönkasvuun.

-Olemassaolevia virkistysalueita sekä maisemapeltoja ei tule merkitä asumiseen. Niitä tulee säilyttää ja vaalia.

Nämä suunnitelmat ovat täysin ristiriidassa Tuusulan antamasta mielikuvasta maalaismaisemasta sekä liikuntamahdollisuuksista luonnossa, sekä myös kylien olemassaolosta. Näissä suunnitelmissa huokuu ahdas rakentaminen ihmisistä ja näiden viihtyvyydestä välittämättä sekä jonkinlainen unohdus siitä, että Tuusulan suurin vetovoima on maalaismaisema ja sen tuoma houkutus ja rauha uusille asukkaille. Uusiudutaan, mutta ei tuhoten. Tuusulan ei tarvitse olla pienois Helsinki, jossa kaikki on suurta. Olkaamme ylpeitä, siitä, mitä meillä on, ja vaalitaan ja säilytetään olemassa olevat arvot.

Vastine: Tuusulanjoentien jatke -yhteys on päätetty lisätä yleiskaavaehdotukseen II kuntakehityslautakunnan kokouksessa esitettäessä kunnanhallitukselle kaavaehdotuksen nähtävilepanoa. Yleiskaavan liikenneselvitysten mukaan Tuusulanjoentien jatkeen liikenteelliset hyödyt jäävät alhaisemmiksi kuin liikenteen suuntautumisen osalta pitkälti samaa liikkumistarvetta palvelevan Maisalantien parantamisen hyödyt. Tuusulanjoentie on merkitty paikallisen liikenteen yhteystarpeena ja väylällä arvioidaan olevan ensisijaisesti merkitystä paikallista maankäyttöä palvelevana väylänä. Tätä taustaa vasten väylän kannattava toteutus on kytköksissä paikallisen maankäytön toteutumiseen.

Tuusulan yleiskaava 2040 ei kumoa Rykmentinpuiston osayleiskaavaa. Rykmentinpuiston osayleiskaavan kumoaminen ja uudelleen käsitteleminen tämän yleiskaavan yhteydessä pitkittäisi jo muutenkin hyvin pitkää yleiskaavaprosessia ja johtaisi ehdotuksen laittamiseen nähtävillä kolmatta kertaa. Hyväksyttävässä Tuusulan yleiskaavassa voimaan jäävien osayleiskaavojen alue jätetään valkoiseksi. Lainvoimainen, valtuuston hyväksymä osayleiskaava ohjaa alueen asemakaavojen laadintaa. Osayleiskaavassa on varsin suuri mitoitus ja asemakaavoja on tutkittu myös pienemmillä tehokkuuksilla. Parhailaan laaditaan Puistokylän asemakaavaa. Maankäytön vaihtoehdoista on tehty useita luonnoksia, jotka eroavat toisistaan rakentamisen määrän ja kortteleiden laajuuden osalta. Asemakaavaluonnokset ovat olleet

nähtävillä 1.9. – 30.9.2022, ja niistä on voinut antaa mielipiteensä ja niistä on pyydetty lausunnot. Sikokallio sijoittuu Rykmentinpuiston yritysalueen lainvoimaisen asemakaavan urheilu- ja virkistyspalvelujen alueelle. Puistokulän asemakaava alue ei ulotu Unkkakallion laelle ja asemakaavassa säilytetään virkistys- ja latuyhteys Sikokalliolle.

Yhtenäiset ja katkeamattomat virkistysyhteydet ja laajat puisto- ja metsäalueet on tunnistettu tärkeiksi asukkaille ja eläimille. Yleis- ja osayleiskaavat ohjaavat kunnan kasvusuuntia ja kunnan tulevaa maankäyttöä. Niissä on yhteensovitettu monia maankäytön kannalta merkittäviä asioita, kuten mm. olemassa olevien keskustoihin ja joukkoliikenteeseen tukeutuva asuinalueiden tiivistäminen ja laajentaminen, kaavatalous, viher- ja virkistysverkostot, maa- ja metsätalousalueet sekä liikenneverkko ja uudet yhteystarpeet. Asemakaavaa ohjaa kuitenkin osayleiskaava ja kunnan asuntotuotantotavoitteet. Kaavoittaminen kunnan omistamille maille on taloudellisesti järkevää. Se, että rakennetaan tehokkaasti lähelle palveluita, joukkoliikennettä ja jo rakennettua infraa, säästää luontoa rakentamattomana. Yleiskaavan hyväksymisen jälkeen laaditaan yleiskaavan toteuttamisohjelma, jossa selvitetään tarkemmin uusien alueiden ilmastollisia ja kaavataloudellisia ominaisuuksia. Tulevaisuudessa ilmasto- ja luonnonmonimuotoisuuden vaikuttavat näkökulmat painottuvat asemakaavoja ja niiden muutoksia laadittaessa.

Tuusula on osallistunut Suomen ympäristökeskuksen koordinoimaan ekologiset kompensatiot -kokeiluun, jossa maankäyttömuodon muutosten aiheuttamia haittoja arvokkaille luontokohteille pyritään lieventämään mahdollisimman paljon ja/tai kompensoimaan toisaalla Tuusulassa.

Euroopan Unionin biodiversiteettistrategia edellyttää kunnilta luonnonsuojelun ja ennallistamisen tehostamista sekä monia uusia toimia vähentää ihmisen aiheuttamaa luontokatoa. Luonnon monimuotoisuuden väheneminen tulee pysäyttää unionin alueella vuoteen 2030 mennessä. Vihreän ympäristön määrä ja puiden latvuspeittävyys tulee olla vuonna 2030 vähintään vuoden 2021 tasolla. Vuoden 2030 jälkeen vihreän ympäristön määrää ja latvuspeittävyyttä tulee lisätä vuoden 2021 tasoon verrattuna. Päämäärän saavuttamiseksi kaikkien yli 20 000 asukkaan kuntien, Tuusula mukaan lukien, tulee laatia viherryttämissuunnitelma. Tuusula osallistuu parhaillaan Suomen ympäristökeskuksen kuntatoimijoille järjestämiin työpajoihin, jossa tutustutaan näihin tavoitteisiin, jaetaan tietoja ja kokemuksia siitä, miten tavoitteita voidaan kunnissa edistää ja mitä haasteita tähän liittyy.

Ilmastojohtamistyön kehittäminen alkoi Tuusulan kunnassa vuonna 2021. Tuolloin laadittiin ilmastojohtamisen toimintamalli (vaihe 1). Alkuvuonna 2022 aloitettiin ilmastotyön organisointi toimintamallin mukaisesti (vaihe 2). Kesällä 2022 Tuusulan kunnassa on selvitetty puuston sitoman hiilidioksidin määrä ja kehitys koko kunnan alueelta yhteistyössä Uudenmaan liiton kanssa. Tuusulassa hakkuut ylittävät puuston kasvuvauhdin. Vuosina 2015-2019 menetettiin koko kunnan alueella noin 5 % (104 000 tonnia) sidotusta hiilidioksidista. Vuonna 2021 käynnistyneessä Tuusulan ilmastojohtamistyössä etsitään ratkaisuja mm. siihen, miten Tuusula voitaisiin säilyttää mahdollisimman puustoisena. Kunnassa laadittava ilmasto-ohjelma ohjaa ja sitouttaa viranhaltijoita ja päättäjiä ilmastoviisaaseen kaavoitukseen ja rakentamiseen.

Urheilukeskus säilyttää toimintansa ja sieltä lähtevät yhteydet mm. Sikokalliolle säilytetään. Sikokallio sijoittuu Rykmentinpuiston yritysalueen lainvoimaisen asemakaavan urheilu- ja virkistyspalvelujen alueelle. Asemakaavassa säilytetään virkistys- ja latuyhteys Sikokalliolle.

37. Muistutus

Koskee kiinteistöjä XXXX, XXXX, XXXX ja XXXX.

Ns. Tuomalansuon alue on kaavaehdotuksessa merkitty kaavamerkinnällä V, Virkistysalue. Valtaosa

alueesta on lukuisten eri yksityisten maanomistajien omistuksessa. Kaavamerkintä V vaikeuttaa merkittävästi metsänhoitotoimenpiteiden tekoa joustavasti ja tarpeen mukaisesti. Kaavamerkintä V rajoittaa merkittävästi myös metsäyhtiöiden halukkuutta ostaa puuta kyseiseltä alueelta, mikä heikentää maanomistajien asemaa puukauppoja tehtäessä.

Maanomistajien tulee saada jatkossakin hoitaa alueitaan metsänhoidollisin toimenpitein parhaaksi katsomillaan tavoilla ja parhaaksi katsomaansa ajankohtaan ilman kunnalta haettavia lupia. Puukauppoja pitää pystyä tekemään kilpailukykyisesti ja tasa-arvoisesti muiden metsänomistajien kanssa. Metsäalueen arvo ei saa laskea kaavamerkinnän takia.

Alueen kaavamerkintä tulee muuttaa maa- ja metsätalousalueeksi, kuten M-1. Mikäli kaavamerkintä V halutaan säilyttää, tulee kunnan maksaa maanomistajille kilpailukykyiset korvaukset puukauppojen menetetyistä tulosta, korvaus kaavamerkinnän aiheuttamasta alueen arvonmenetyksestä metsätalousalueena sekä kunnalta haettavista lupamenettelyistä koituvat kustannukset.

Suositteluvampaa olisi ehdottomasti kaavamerkinnän muuttaminen metsätalousalueeksi.

Tuomalan pelloille rautatien länsipuolella ja itäpuolella rautatien suuntaisesti on merkitty liikenteenyhteistarve. Sen suunnittelu tulee tehdä niin, että peltolohkoja ei turhaan pirstaloida. Peltolohkot ovat useiden eri maanomistajien omistuksessa.

Uuden mahdollisen Ristinummen (ns. Ristikydön) aseman paikka tulee säilyttää suunnittelualueen pohjoisosassa.

Suvullamme on pitkä historia alueen merkittävänä maanomistajana niin pelto- kuin metsäalueiden osalta. Vaikka ulkopaikkakuntalainen ei näe alueen luonto- ja maisema-arvoa sekä kyläyhteisön sosiaalista ja yhteisöllistä arvoa, niin paikallisille asukkaille alueella on mittaansa suurempi merkitys, mikä tuo elämisen laatua, toteuttaa kestävä kehitystä ja antaa hyvän elämän edellytyksiä kaiken ikäisille asukkaille. Alueen eläimistö ja kasvilajien kohtalo ja kyläyhteisö ovat suuressa vaarassa köyhtyä huomattavasti tai jopa kuolla mahdollisen mittavan rakentamisen takia. Niillä on laajempi merkitys kuin vain paikallinen menetys.

Vastine: Tuomalansuon laaja virkistysalue (V) muutetaan maa- ja metsätalousvaltaiseksi alueeksi, jolla on ulkoilunohjaamistarvetta (MU). Näin yksityiset metsänomistajat voivat edelleen suorittaa metsänhoitotoimenpiteitä ilman erillisiä lupia.

Ristikydön alue merkitään yleiskaavaan selvitysalueeksi (SE). Alueen osayleiskaavan laatiminen (Tuomala III, osayleiskaavan tarkistaminen) on Tuusulan kaavoitussuunnitelmassa ajoitettu III-luokan hankkeeksi, joka on tavoitteena saada valmisteltavaksi viisivuotisen suunnittelujakson loppupuolella. Osayleiskaavan yhteydessä tutkitaan Ristikydön asemavarausten sijoittuminen ja alueen liittäminen pääliikenneväyliin. Selvitysalueen päälle ei esitetä muita kaavamerkintöjä, siten ei myöskään tieliikenteen yhteistarvetta eikä asemaa. Selvitysalueet kuvataan kaavaselostuksessa.

38. Muistutus

MUISTUTUKSET YLEISTÄ

On ollut erittäin vaivalloista ja vaikeata tutustua yleiskaavaehdotukseen, koska kaavakartta sekä merkinnät ja määräykset ovat sekavasti esitetty. Lisäksi kaavan liittyvän selostuksen kieliasu on ollut monin paikoin epätarkka ja epäselvä eikä varsinaisessa selostuksessa ole esitetty riittäviä tietoja, vaan kuntalainen on ohjattu etsimään tiedot erilaisista selvityksistä, jotka ovat suurelta osin vanhentuneita. Muistutuksen laatiminen on ollut haastavaa.

Vaikutusten arviointi on selostuksessa esitetty myös riittämättömästi. Kaavakartta, merkinnät ja määräykset sekä kaavaselostus eivät muodosta loogista kokonaisuutta. Niissä esitetyt asiat ja tiedot eivät vastaa toisiaan.

Tuusulan yleiskaava 2040 – ehdotus li ei täytä MRL:n eikä MRA:n säännöksiä. Kun tarkastelee jälkikäteen esim. kuntakehityslautakunnan toimintaa viime vuosien aikana yleiskaava-asioissa, ei voi välttyä siltä johtopäätökseltä, että tosiasiallista halukkuutta laatia Tuusulaan koko kunnan käsittävä yleiskaava, ei ole ollut.

Onko kyseessä koko kunnan yleiskaava vai osayleiskaava? Yleiskaavan palauttaminen uudelleen valmisteluun

MRL 35.1§:n ”Yleiskaavan tarkoituksena on kunnan tai sen osan yhdyskuntarakenteen ja maankäytön yleispiirteinen ohjaaminen sekä toimintojen yhteen sovittaminen” ja 35.3§:n mukaan ”Yleiskaava voidaan laatia myös vaiheittain tai osa-alueittain.

Se tapa, jolla Tuusula nyt pyrkii koko kunnan yhdyskuntarakenteen ja maankäytön yleispiirteiseen ohjaamiseen, on erittäin sekava. Nähtävillä oleva ehdotus lienee myös juridisesti kestävä. Asiakirjojen perusteella kyseessä on tosiasiallisesti sekava osayleiskaava. Yleiskaavan laatiminen koko kunnan alueelle lienee mahdoton tehtävä sekä virkahenkilöstölle että eritoten päätöksentekijöille.

Tuusulan yleiskaavaa 2040 on valmisteltu nyt jo yli 10 vuotta. Koko kuntaa koskevan yleiskaavan valmistelussa on epäonnistuttu. Tuusulan yleiskaavaa 2040 ei ainakaan voi saattaa valtuuston hyväksyttäväksi esitystavaltaan ja sisällöltään sellaisena kuin ehdotuksessa II on esitetty. Se olisi mielestäni edesvastuutonta.

Jos yleiskaavan nimenä on Tuusulan yleiskaava 2040, kaavan tulee käsittää koko kunnan alue yleiskaavatasoisena lakien mukaisena. Kun se nyt näyttää olevan mahdotonta, uskallan esittää käsillä olevan ehdotuksen II ”jakamista” ja yleiskaavatyön jatkamista seuraavalla tavalla:

- 1) Tuusulan tulisi laatia nyt taajamaseuduille samanaikaisesti omat osayleiskaavat ja osayleiskaavojen muutokset. Kaavat tulee nimetä uudelleen (Hyrylän taajaman osayleiskaava, Jokelan osayleiskaavan muutos, Kellokosken osayleiskaavan muutos) ja rajata käsittämään vain taajama-alueet / alueet, joille tarvitaan tulevan asemakaavoituksen ohjaamiseksi yleispiirteinen suunnitelma. Samalla tulisi tehdä tarvittavat muutokset Rykmentinpuiston osayleiskaavaan ja Sulan osayleiskaavaan. Uusien osayleiskaavojen myötä kumoutuvat voimassa olevat osayleiskaavat. Jos tarpeen, voisi osan alueista saattaa rakennuskieltoon kaavan laatimisen ajaksi.

Vain sillä tavoin saadaan selkeästi näkyviin, mistä on kyse ja pystytään tekemään riittävät selvitykset sekä arvioimaan kaavojen vaikutukset sekä mahdollistamaan ja turvaamaan vuorovaikutus kaavaa valmisteltaessa maankäyttö- ja rakennuslain edellyttämällä tavalla.

- 2) Myös mm. Ruotsinkylä – Myllykylä II-alueelle ja Focus-alueelle tulee laatia osayleiskaavan muutokset. Uusien osayleiskaavojen lainvoimaisuuden myötä kumoutuvat voimassa olevat osayleiskaavat. Vain sillä tavoin saadaan selkeästi näkyviin, mistä on kyse ja pystytään tekemään riittävät selvitykset sekä arvioimaan kaavojen vaikutukset ja mahdollistamaan vuorovaikutus kaavaa valmisteltaessa maankäyttö- ja rakennuslain edellyttämällä tavalla.
- 3) Samanaikaisesti nk. haja-asutusalueille voitaisiin laatia ensi vaiheessa erikseen vaihe- osayleiskaava, joka käsittelisi esimerkiksi vain haja-asutusalueiden lentomelua ja suojelualueita. Olemassa olevia selvityksiä tarkistamalla ja täydentämällä, olisi mahdollista laatia osayleiskaavaehdotukset nopeallakin aikataululla. Tuusulan yleiskaava 2040 – ehdotus II on joka tapauksessa palautettava uudelleen valmisteluun ja asetettava uudelleen nähtäville. Kaavakartassa sekä siihen kuuluvissa merkinnöissä ja määräyksissä sekä ehdotukseen liittyvässä selostuksessa on sellaisia muistuttamista ja muuttamista vaativia seikkoja, jotka edellyttävät asiakirjojen korjaamista, tarkistamista ja selkeyttämistä. Koko kuntaa käsittävän yleiskaavan asettaminen ehdotuksena uudelleen nähtäville on välttämätöntä.

Yleiskaavan saattaminen ehdotuksen II mukaisena valtuuston hyväksyttäväksi johtaisi valituksiin, minkä ei pitäisi olla kenenkään intressien mukaista.

Yleiskaavaehdotuksen käsittely kuntakehityslautakunnassa 27.10.2021

Kuntakehityslautakunnassa tehtiin 27.10.2021 muutoksia yleiskaavaehdotukseen II ilman, että selvityksiä ja vaikutusten arviointia olisi tarkistettu ennen asian viemistä kunnanhallituksen käsittelyyn.

Yleiskaavaehdotuksen käsittely kunnanhallituksessa 15.11.2021 ja aineiston nähtävillä asettaminen

Kunnanhallitus päätti 15.11.2021 asettaa Tuusulan yleiskaava 2040 ehdotuksen II (nro 1005) nähtävillä. Kunnanhallituksen päätöksestä ei selkeästi käy ilmi, mitkä kaikki asiakirjat muodostavat nähtävillä laitettavan Tuusulan yleiskaava 2040 ehdotuksen (nro 1005), joka on tarkoitus saattaa oikeusvaikutteisena voimaan. Jatkossa tulisi päätöksenteossa selkeästi erottaa, mitkä asiakirjat kuuluvat kaavakarttaan ja mitkä liittyvät kaavaselostukseen, koska vain kaavakartta ja siihen kuuluvat merkinnät ja määräykset on mahdollista saattaa / tulevat lainvoimaisiksi.

Nähtävillä oleva aineisto, nähtävillä olevan aineiston esillepano ja asiakirjojen nimeäminen mm.

Nähtävillä oleva aineisto (kaavakartta, merkinnät ja määräykset sekä kaavaselostus liitteineen ja tausta-aineistoineen) tulee kokonaisuudessaan olla samassa paikassa kunnan kotisivuilla siten, että selkeästi tulee esiin se, mitkä aineistot kuuluvat yleiskaavaan ja mitkä aineistot liittyvät yleiskaavaan. Kuntalaisten tehtävänä ei voi olla aineiston "kokoaminen" eri puolilta kunnan kotisivuja esim. kunnanhallituksen 4 kokouksen 15.11.2021 pöytäkirjasta. Liiteasiakirjoista tulee käyttää myös kaikissa yhteyksissä samoja nimiä. Selostus tulee laatia siten, että kuntalaisten on mahdollisuus saada siitä kaikki tarvittavat tiedot. Selostuksen kieliasuun ja ymmärrettävyyteen tulee kiinnittää erityistä huomiota.

Yleiskaavatyö on tullut vireille jo 11.1.2010 kunnanhallituksen hyväksyessä yleiskaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelman ja laittaessa sen nähtävillä. Osallistumis- ja arviointisuunnitelma pitää päivittää ja saattaa nähtävillä kaavaselostuksen liitteenä. Näin ei ole tapahtunut.

Yleiskaavan kaavakarttaa sekä merkintöjä ja määräyksiä koskevia yleisiä muistutuksia

Yleistä

MRL 40§:n mukaan *"Yleiskaava esitetään kartalla. Kaavaan kuuluvat myös kaavamerkinnät ja -määräykset. Yleiskaavaan liittyy selostus, jossa esitetään kaavan tavoitteiden, eri vaihtoehtojen ja niiden vaikutusten sekä ratkaisujen perusteiden arvioimiseksi tarpeelliset tiedot siten kuin asetuksella tarkemmin säädetään"*.

Kuntalaisille tulee selkeästi tuoda esiin, että oikeusvaikutuksen saavat vain yleiskaavakartta sekä siihen kuuluvat merkinnät ja määräykset. Myös selostuksen tehtävä on kerrottava selkeästi. Asiakirjat tulee laatia MRL 40 § huomioon ottaen. Näin ei nyt ole tapahtunut. Kaavakartta on vaikeaselkoinen.

Kaavakartta sekä merkinnät ja määräykset / Ristiriidat ja virheet asiakirjoissa

Kaavaselostuksessa todetaan sivulla 30, että *"Kaavakartalla osoitetaan oikeusvaikutteisina voimaan saatettavien merkintöjen lisäksi voimaan jäävien osayleiskaavojen maankäyttö yleiskaavatarkkuudella haaleana havainnollistamaan kunnan koko taajamien tilannetta"*. Tällainen esitystapa hämärtää yleiskaavaehdotuskartan sisällön.

Nähtävillä on ilman päiväystä sekä kaavakartta, jossa on merkintöjä ja määräyksiä, että erikseen 27.10.2021 päivätty asiakirja Tuusulan yleiskaava 2040 -ehdotus II, merkinnät ja määräykset. Merkinnät ja määräykset eivät näissä asiakirjoissa vastaa toisiaan.

Kaavaselostuksessa "kuvataan" lisäksi määräyksiä, mutta määräykset eivät kaikilta osin kieliasultaan ole samoja kuin mitä kaavakarttaan kuuluvat määräykset.

Nähtävillä oleva kaavakartta sekä siinä esitetyt merkinnät ja määräykset

Kaavakartta ei sisällä päiväystä. Kaavakarttojen pitää sisältää päivämäärä. Nyt yleiskaavaan liittyvät kaavamerkinnot ja osa määräyksistä on esitetty sekä kartassa että erillisessä asiakirjassa. Merkinnot eivät esim. vastaa toisiaan.

Kaavakartta on laadittu mittakaavassa 1:20 000. Kaavakarttaan sisältyvissä määräyksissä todetaan, että kyseinen suunnitelma korvaa kokonaan tai osittain useita osayleiskaavoja. Näihin liittyvä pienoiskartta ei ole vastannut kaavakartassa olleita määräyksiä. Pienoiskartta on virheellinen myös selostuksessa.

Kaavakartassa on mm. violetti teksti NAHKELA-SIIPPOO-RUSUTJÄRVI sekä violetti katkoviiva. Nämä merkintöjä ei ole kaavamerkinnoissa. Kaikki kaavakartan merkinnot tulee esittää merkintöjä koskevassa "listassa".

Tuusulan yleiskaava 2040 ehdotuksen II kartassa olevissa määräyksissä todetaan, että koko kunnan alueelle voimaan tulevat seuraavat merkinnot: 1. Arvokkaat luontokohteet, 2. Lentokonemelu, 3. Maanalaisen radan yhteystarve (Lentorata ja Tallinna-tunneli), 4. Työpaikka-alueen laajenemissuunnat, 5. Yhdyskuntateknisen huollon alue.

Asiakirjojen mukaan yleiskaavakartassa olevassa merkintäluettelossa eikä erillisessä asiakirjassa ole sanamuodoltaan sellaisia merkintöjä kuin esimerkiksi 1. Arvokkaat luontokohteet, 2. Lentokonemelu, 3. Maanalaisen radan yhteystarve (Lentorata ja Tallinna-tunneli). Lisäksi Tallinna-tunneli-käsite on jäänyt määrittelemättä. Ulottuuko nk. Tallinna-tunneli edes Tuusulan alueelle?

Kaavaselostuksessa todetaan, että *"Kaavakartalla osoitetaan oikeusvaikutteisina voimaan saatettavien merkintöjen lisäksi voimaan jäävien osayleiskaavojen maankäyttö yleiskaavatarkkuudella haaleana havainnollistamaan kunnan koko taajamien tilannetta"*.

Mitä tarkoitetaan yleiskaavatarkkuudella? Käsittääkseni yleiskaavakartalla ei voida osoittaa mitään haaleana ja toisaalta vähemmän haaleana. Ei ole olemassa mitään lainvoimaista yleiskaavaa, joka voidaan esittää haaleana. Ehdotettu esitystapa on todella sekava eikä sitä voi hyväksyä. Kaavamerkinnoissa ja määräyksissä ei ole mitään vastaavia haaleiden alueiden merkintöjä ja määräyksiä.

"Voimaan jäävät osayleiskaavat ohjaavat tarkempaa suunnittelua".

Onko nyt niin, että kumottaviksi ehdotettujen osayleiskaavojen tai niiden osien tarkempaa suunnittelua ohjaisi yleiskaava 2040?? Eli samankaltaisten alueiden suunnittelua ohjaisi osittain yleiskaava ja osittain osayleiskaava. Näinhän ei voi olla!

"Voimaan jäävissä osayleiskaavoissa ei ole esimerkiksi asumisen laajenemisalueita vaiheistettu. Vaiheistusta on tutkittu tällä yleiskaavalla ja vaiheistuksen ratkaisu kerrotaan koko kunnan osalta, vaikka vaiheistus on ainoastaan ohjeellinen voimaan jäävien osayleiskaavojen alueilla". Tekstistä ei saa selvää, mitä tarkoitetaan. Vaiheistusta ei ole kerrottu koko kunnan alueella.

Asuinaluevaraukset

Asuinaluevarauksia on osoitettu liikaa suhteessa tavoiteltavaan väestön kasvuun. Kaavassa esitetyillä asuntoalueiden toteuttamisvaihemerkinnöillä ei ole tosiasiallisesti mitään vaikutusta esim. kaavoitus suunnitelmaan. Lisäksi asiaa koskeva määräys on liian tulkinnanvarainen.

Kohdemerkinnot

Yleiskaavaehdotuksen selostuksessa todetaan, että *"Aluevarauksiin rinnastettavia kohdemerkintöjä käytetään kaavan mittakaavaan nähden pieniä alueita osoitettaessa tai kun tarkemman aluerajauksen määrittely on tarkoituksenmukaista vasta yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa. Kohdemerkintöjä käytetään esimerkiksi pienten arvokkaiden luontokohteiden osoittamiseen"*.

Kohdemerkintä ei ole rinnastettavissa aluevarausmerkintään. Ympäristöministeriön Kaavamerkinnot-oppaan mukaan kohdemerkintä kuuluu ryhmään "Ympäristömuutoksia kuvaavia merkintöjä, joita voidaan käyttää tarvittaessa". Ympyränmuotoista merkintää ei voi nimetä yhdyskuntateknisen huollon alueeksi, koska kyseessä ei ole aluevarausmerkintä.

Yleiskaavassa on yksi ainoa kohdemerkintä, nimittäin Senkkerin alueen pohjoispuolella. Merkinnän tarkoituksena lienee laajentaa määrättyjä toimintoja pohjoiseen ilman tarkempaa selvitystä ja vaikutusten arviointia. Kohdemerkinnän vaikutuksia ei ole arvioitu.

Ruotsinkylä – Myllykylä II oy:n alueelle osoitettu kohdemerkintä (yhdyshuonealueen huollon alue) tulee poistaa. Alue tulee säilyttää voimassa olevan osayleiskaavan mukaisesti maa- ja metsätalousalueena. Voimassa olevan osayleiskaavan muuttamiselle /kumoamiselle kyseisessä kohdassa ei ole perusteita.

Kehittämistavoitemerkintä

Selostuksessa todetaan edelleen, että *”Kehittämisperiaatemerkinnöillä ja niihin liittyvillä määräyksillä osoitetaan ensisijaisesti alueita ja yhteyksiä, jotka ovat merkittäviä kunnan kehityksen kannalta, mutta joita ei yleiskaavan esitystarkkuuden, suunnittelutilanteen keskeneräisyyden tai muun vastaavan syyn takia ole tarkoituksenmukaista osoittaa selkeästi kohdennettuna aluevarauksena tai viivamerkintänä kartalla”*.

Ympäristöministeriön Kaavamerkinnät-oppaan mukaan kyseinen merkintä kuuluu kehittämistavoitemerkintöihin, mikä on aivan eri asia kuin kehittämisperiaatemerkintä. Yleiskaavassa on osoitettu nuolella kaksi kehittämistavoitemerkintää nimikkeellä Työpaikka-alueen laajenemissuunta. Kyseiseen merkintään ei liity mitään määräyksiä.

On selvää, että alueet, jotka ovat merkittäviä kunnan kehityksen kannalta, tulee ja on voitava esittää aluevarauksina. Ruotsinkylä – Myllykylä oy:n alueelle sekä Kellokosken eteläpuolelle osoitetut kehittämistavoitemerkinnät/ Työpaikka-alueen laajenemissuunta-merkinnät tulee poistaa. Ei ole olemassa perusteita osoittamaan jonkun yksittäisen alueen laajentamista kehittämistavoitemerkinnällä.

Kehittämistavoitemerkinnät (Työpaikka-alueen laajenemissuunta) tulee poistaa.

Merkinnät ja määräykset / Erillinen asiakirja tarpeeton ja sekaannusta aiheuttava

Koska MRL:n mukaan oikeusvaikutuksen ja lain voiman voivat saada vain kaavakartta sekä merkinnät ja määräykset, tulee yleiskaavaan kuulua vain yhdenlaisia merkintöjä ja määräyksiä. Nähtävillä olevan yleiskaavaehdotuksen esitystapa ei vastaa maankäyttö- ja rakennuslain (MRL) 40§:n säännöksiä.

Mitään erillistä asiakirjaa merkinnöistä ja määräyksistä ei tule hyväksyttäväksi. Kaikki yleiskaavaan kuuluvat merkinnät ja määräykset tulee esittää samassa asiakirjassa kuin kaavakartta / sisältyä kaavakarttaan.

Yleiskaavan selostusta koskevia yleisiä muistutuksia

Selostuksen rooli ja sisältö Kaavaselostuksessa todetaan, että *”Kaavaselostuksella ei ole suoranaisia oikeudellisia vaikutuksia, mutta sillä on sillä huomattava merkitys kaavan sisällön, oikeusvaikutusten ja lainmukaisuuden tulkinnassa”*. Selostuksen roolia tulisi kuvata suorilla lainauksilla lakiteksteistä.

MRL 40.2 §:n mukaan *”Yleiskaavaan liittyy selostus, jossa esitetään kaavan tavoitteiden, eri vaihtoehtojen ja niiden vaikutusten sekä ratkaisujen perusteiden arvioimiseksi tarpeelliset tiedot siten kuin asetuksella tarkemmin säädetään”*.

MRA 17 §:n mukaan yleiskaavan selostuksessa esitetään:

”1) selvitys alueen oloista, ympäristöominaisuuksista ja niissä tapahtuneista muutoksista sekä muut kaavan vaikutusten selvittämisen ja arvioimisen kannalta keskeiset tiedot kaavoitettavasta alueesta;

2) suunnittelun lähtökohdat, tavoitteet ja esillä olleet vaihtoehdot;

3) yhteenveto kaavan vaikutusten arvioimiseksi suoritetuista selvityksistä;

4) kaavan vaikutukset yhdyskuntarakenteeseen, rakennettuun ympäristöön, luontoon, maisemaan, liikenteen, erityisesti joukkoliikenteen, ja teknisen huollon järjestämiseen, talouteen, terveyteen, sosiaalisiin oloihin ja kulttuuriin sekä muut kaavan merkittävät vaikutukset;

5) selvitys kaavan suhteesta valtakunnallisiin alueidenkäyttötavoitteisiin, maakuntakaavaan, voimassa olevaan yleiskaavaan ja kunnan muuhun suunnitteluun;

6) suunnittelun vaiheet osallistumis- ja vuorovaikutusmenettelyineen sekä yhteenveto kaavoituksen eri vaiheissa esitetyistä mielipiteistä;

7) valitun kaavaratkaisun keskeinen sisältö ja perusteet kaavaratkaisun valinnalle, selvitys siitä, miten vaikutus selvitysten tulokset ja eri mielipiteet on otettu huomioon sekä selvitys niistä toimenpiteistä, joilla aiotaan ehkäistä kaavan toteuttamisesta mahdollisesti aiheutuvia haitallisia ympäristövaikutuksia; (19.5.2005/348)

8) kaavan toteutuksen ajoitus ja seuranta;

9) tarpeen mukaan kaavan toteutusta ohjaavia suunnitelmia.

Edellä 1 momentissa tarkoitetut seikat on esitettävä kaavaselostuksessa sillä tavalla ja siinä laajuudessa kuin kaavan tarkoitus edellyttää ja niin, että luodaan edellytykset vuorovaikutukseen kaavan valmistelussa. Kaavaselostukseen on liitettävä yhteenveto kaavaselostuksen keskeisestä sisällöstä. (19.5.2005/348)

Laadittu kaavaselostus ei täytä MRA 30 §:ssä kaavaselostukselle esitettyjä vaatimuksia. Selostuksessa on esitetty asioita, jotka ovat ristiriidassa kaavakartan sekä merkintöjen ja määräysten kanssa.

Muutamia muistutuksia / huomautuksia selostuksen sisältöön

Seuraavassa on esitetty muutamia huomautuksia liittyen selostuksessa esitettyihin asioihin.

Yleiskaavan lähtökohdista, tavoitteista ja niiden toteutumisesta sekä selostuksen kieliasusta

Sivulla 33 todetaan, että *"Kaavan lähtökohtana on osoittaa asumisen laajenemisalueet mahdollisuuksien mukaan kunnan omistamille maille ja tukeutuen olemassa olevaan palvelu- ja liikenneverkkoon. Myös pitkällä olevat asemakaavasunnitelmat ja uudet osayleiskaavaratkaisut on otettu yleiskaavaehdotuksen pohjaksi"*. Kaavaselostuksessa ei ole karttaa, josta selviäisi kunnan maanomistus. Selostuksessa ei myöskään ole päivitettyä tietoa siitä, miten on onnistuttu asumisen laajentumisalueiden osoittamisessa kunnan omistamille alueille suhteessa yksityisten omistamiin alueisiin. Selostusta tulisi täydentää.

Palveluverkkoa ei edes esitetä yleiskaavassa, joten asiakirjojen perusteella ei voi myöskään arvioida, miten tavoite tältä osin on toteutunut yleiskaavassa.

Yleiskaavaa on nyt laadittu yli 10 vuotta. Mitähän tarkoitetaan pitkällä olevilla asemakaavasunnitelmillä? Mitä tarkoitetaan uusilla osayleiskaavaratkaisulla? MRL:n mukaan maakuntakaavan pitäisi ohjata yleiskaavojen laatimista ja yleiskaavan pitäisi ohjata asemakaavojen laatimista.

Selostuksen tulee olla kieliasultaan täsmällisempi. Selostuksen kieliasu tulee kokonaisuudessaan tarkistaa siten, että tekstistä selviää mitä tarkoitetaan (MRA 17.2§).

Yleiskaavaehdotuksen suhteesta maakuntakaavaan

Samaan aikaan on nähtävillä sekä Tuusulan yleiskaava 2040 – ehdotus että Anttilan tilakeskus- asemakaavaaluonnos sekä Jussilantie 13- asemakaavaehdotus.

Edellä mainittujen kaavojen kaavaselostuksissa on esitetty erilaiset tiedot maakuntakaavoista. Sen tähden kuntalaiselle jää epäselväksi, mikä on se maakuntakaava, joka on ohjeena laadittaessa yleiskaavaa. Yleiskaavaehdotuksessa olevat tiedot maakuntakaavatilanteesta tulee tarkistaa. Maakuntakaavan sisältö tulee avata selostuksessa. Lisäksi kaavaselostuksessa tulee kertoa, millä tavoin maakuntakaava on kokonaisuutena ohjannut yleiskaavan laatimista. Näiltä osin selostus on puutteellinen.

Selostuksessa todetaan mm. *"Kiertotalous- ja kiviainestoiminnan sijoittuminen kuntarajan molemmin puolin tuo synergiaetuja ja muun muassa keskittää raskasta liikennettä. Alue on myös tunnistettu maakuntakaavassa"*. Mitä tarkoitetaan tunnistamisella? Selostuksessa on useassa kohdassa esitetty asioita siten, että asioiden tulkinta ei ole selkeää. Kaikkia kohtia ei tässä yhteydessä ole syytä ottaa esiin, vaan kaavanlaatijan tulee tarkistaa tältä osin selostus kokonaisuudessaan. Tässä viitataan selostuksessa esitettyyn seuraavaan toteamukseen selostuksen roolista: *"Kaavaselostuksella ei ole suoranaisia oikeudellisia vaikutuksia, mutta sillä on sillä huomattava merkitys kaavan sisällön, oikeusvaikutusten ja lainmukaisuuden tulkinnassa"*

Yleiskaavaehdotuksen suhteesta osayleiskaavoihin

Osio lienee keskeneräinen, koska otsakkeessa lukee PÄIVITÄ

Kuvateksteissä todetaan, että kyseessä ovat ” Merkinnät, jotka tulevat voimaan osayleiskaavan alueelle Tuusulan yleiskaava 2040:llä”. Teksti tulisi varmaankin esittää muodossa, että Merkinnät, jotka on tarkoitus esittää oikeusvaikutteisina tai muodossa Merkinnät, jotka on tarkoitus saattaa voimaan.

Selvitysten puutteellisuus ja vanhentuneisuus

Yleiskaavaa on laadittu usean vuoden ajan, minkä tähden osa selvityksistä on jo ehtinyt vanhentua. Selvitykset olisi pitänyt saattaa ajan tasalle. Yleiskaavaan on osoitettu viime vaiheessa uusia merkintöjä ja alueita, jotka eivät sisälly selvityksiin. Kaikki selvitykset ja suunnitelmat, joihin selostuksessa viitataan, tulee olla helposti löydettävissä ja kaikkialla samannimisinä kunnan kotisivuilla kohdassa Yleiskaavan 2040 ehdotus II /nähtävillä olo.

Seuraavassa muutamia yksittäisiä huomautuksia asiaan liittyen:

Selostukseen tulee lisätä kartta kunnan maanomistuksesta. Maanomistustilanne lienee muuttunut viimeisten kymmenen vuoden aikana.

Liikenneselvitys perustuu yleiskaavaluonnokseen ja aikaisempaan ehdotusluonnokseen. Liikenneselvitys tulee tarkistaa ja päivittää.

Väestöennuste on vanhentunut. Väestöä koskevat tiedot ovat vanhentuneet. Tiedot väestökehityksestä tulee kertoa kaavaselostuksessa.

Selvitykset tulee saattaa ajan tasalle / laatia uudet selvitykset. Vaikutusten arviointi tulee tehdä koskemaan nähtävillä olevaa ehdotusta.

Esimerkki vanhentuneesta kuvasta on alla. Esimerkiksi Anttilanaranta I – alue on rakennettu. Mm. tämä alue tulee poistaa kyseisestä kuvasta.

Yleiskaavan ohjaus- ja oikeusvaikutukset

Ohjaus- ja oikeusvaikutuksia ei ole esitetty selostuksessa riittävästi.

Asiakirjoista ei esimerkiksi selviä, mitkä ovat yleisen virkistysaluealue - merkinnän ja sitä koskevan määräyksen ohjaus- ja oikeusvaikutukset (esim. kunnan lunastusoikeudet) yksityiselle maanomistajalle, jonka omistama alue osoitetaan esim. yleiseksi virkistysalueeksi.

Nähtävillä olevan yleiskaavaehdotuksen suhde oikeusvaikutteisiin osayleiskaavoihin jää epäselväksi / ristiriitaiseksi. Maanomistajien ja kuntalaisten on mahdoton asiakirjojen perusteella arvioida eri suunnitelmien ohjaus- ja oikeusvaikutuksia.

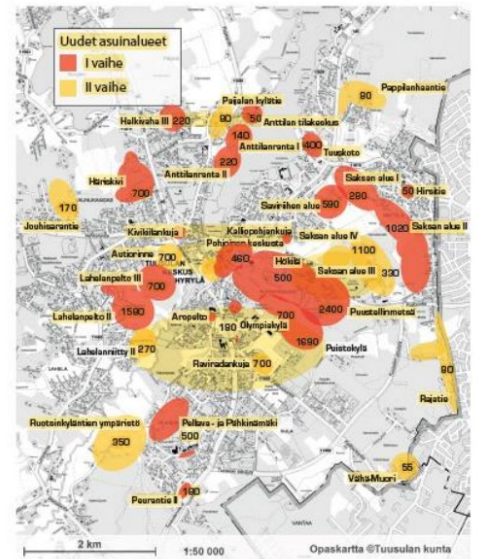
Yleiskaavaprosessin vaiheiden kuvaus

Kaavakartasta puuttuvat eri käsittelyiden päivämäärät.

Selostuksesta puuttuvat tiedot niistä oleellisista muutoksista / muutoksista, joita prosessin aikana on asiakirjoihin tehty.

Vaikutusten selvittäminen kaavaa laadittaessa / Selvitysten riittävyys ja vaikutusten arviointi

Kaavaa laadittaessa on tarpeellisessa määrin selvittävä suunnitelman ja tarkasteltavien vaihtoehtojen toteuttamisen ympäristövaikutukset, mukaan lukien yhdyskuntataloudelliset, sosiaaliset, kulttuuriset ja muut vaikutukset. Selvitykset on tehtävä koko siltä alueelta, jolla kaavalla voidaan arvioida olevan olennaisia vaikutuksia (MRL 9 §).

Maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 9 §:ssä tarkoitettuja kaavan vaikutuksia selvitettäessä otetaan huomioon aikaisemmin tehdyt selvitykset sekä muut selvitysten tarpeellisuuteen vaikuttavat seikat. Selvitysten on annettava riittävät tiedot, jotta voidaan arvioida suunnitelman toteuttamisen merkittävät välittömät ja välilliset vaikutukset (MRA 1§).

Vaikutusten arviointi vuodelta 2017 koskee edellisen vaiheen kaavaehdotusta, joka poikkeaa huomattavasti nyt nähtävillä olevasta ehdotuksesta. Vaikutusten arviointi on vanhentunut. Kaavaselostuksen sivulla on esim. kuva maankäytön muutosalueiden jatkosuunnittelussa huomioon otettavia vaikutuksia luontoon, luonnonvaroihin, maa- ja kallioperään tai vesistöihin (Ramboll 2017a). Taustakarttana on ehdotus I.

Edelliseen kappaleeseen viitaten, totean, että vaikutusten arviointia ei ole voitu suorittaa lain edellyttämällä tavalla, koska ei ole olemassa selvityksiä, joiden perusteella vaikutusten arviointi olisi voitu tehdä. Vaikutusten arviointi tulee esittää selostuksessa niin kattavasti, että kuntalaisten ei ole tarpeen etsiä tietoja muualta / tausta-aineistoista.

MUUTA

Tämän muistutuksen lisäksi olen nimissäni tehnyt yksityiskohtaiset muistutukset koskien määrättyjä kunnan osa-alueita. Kunnan tulee ilmoittaa muistutuksen tekijälle perusteltu kannanotto esitettyihin muistutuksiin (MRL 65.2§). Lisäksi tulee kaavan hyväksymistä koskevasta päätöksestä lähettää viipymättä tieto muistutuksen tekijälle (MRL 67§) Tuusulassa, 31.1.2022

Vastine: Onko kyseessä koko kunnan yleiskaava vai osayleiskaava? Yleiskaavan palauttaminen uudelleen valmisteluun

Yleiskaavan laatimisesta on jätetty valtuustoaloitteet kesällä 2008. Tuusulan yleiskaavatyö perustuu kunnanvaltuuston hyväksymään kaavoitussuunnitelmaan 2010 - 2014. Yleiskaavatyö on tullut vireille 11.1.2010 kunnanhallituksen hyväksyessä yleiskaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelman ja laittaessa sen nähtäville. Maakuntakaava on ohjeena yleiskaavaa laadittaessa.

Pitkään jatkunut yleiskaavatyö on muuttanut muotoaan. Luonnosvaiheessa kaavakartta oli yleispiirteisempi ja strategisempi. Kaavahierarkian ja oikeus- ja ohjausvaikutusten vuoksi kaavakarttaa on tarkennettu. Voimaanjääviä osayleiskaavoja päivitetään viidellä teemalla: arvokkailta luontokohteilla (SL, SL-1, S, S-1, sl, luo ja ge), lentokonemeluvyöhykkeillä, liikenneteemalla (liikenteen yhteystarpeella, paikallisella liikenteen yhteystarpeella ja liikennetunnelin ohjeellisella linjauksella), työpaikka-alueen laajenemissuunnilla ja yhdyskuntateknisen huollon alueilla.

Kumottavien, voimaan tulevien ja voimaan jäävien kaavamerkintöjen kokonaisuutta pyritään selkiyttämään. Voimaan jäävien osayleiskaavojen alueille näytetään ainoastaan tällä kaavalla voimaan tulevat merkinnät pohjakartan lisäksi. Asiaa selkeytetään myös tekemällä tarkempi kumottavien kohteiden kartta.

Yleiskaavaa on laadittu yli 10 vuotta. Aineistoa on kertynyt paljon. Kaavaselostuksessa kerrotaan: *Yleiskaava koostuu oikeusvaikutteisesta kaavakartasta, merkinnöistä ja määräyksistä sekä kaavaselostuksesta liitemateriaaleineen. Kaavaselostuksessa kuvataan kaavan tavoitteet, suunnitteluperiaatteet, kaavaratkaisun perustelut ja keskeiset arviointitulokset. Kaavaselostuksella ei ole suoranaisia oikeudellisia vaikutuksia, mutta sillä on sillä huomattava merkitys kaavan sisällön, oikeusvaikutusten ja lainmukaisuuden tulkinnessa. Kaava on laadittu mittakaavassa 1:20 000.*

Ristiriidat määräysten ja kaavaselostuksen välillä korjataan.

Yleiskaavaehdotuksen käsittely kuntakehityslautakunnassa 27.10.2021

Yleiskaavaehdotuksen käsittely kunnanhallituksessa 15.11.2021 ja aineiston nähtäville asettaminen

Nähtävillä oleva aineisto, nähtävillä olevan aineiston esillepano ja asiakirjojen nimeäminen mm.

Yleiskaavaehdotus on ollut nähtävillä MRA §27 mukaan (muistutukset ja lausunto). OAS:n merkitys korostuu kaavatyön alkuvaiheessa (MRA §30), jolloin osalliset saavat tiedon kaavan vireilletulosta, aikataulusta, mahdollisuksiasta esittää mielipiteensä / muistutuksensa, kerrotaan laadittavista selvityksistä ja vaikutusten arvioinnista. Ehdotusvaiheessa oleellinen tiedotus esitetään nähtävilläolokuulutuksessa. Yleiskaavan ratkaisuja ja vaiheita kuvataan selostuksessa.

Nettisivuja on selkiytetty jo palautteen perusteella. Kunta kiinnittää jatkossa enemmän huomiota nettisivujen selkeyteen.

Yleiskaavan kaavakarttaa sekä merkintöjä ja määräyksiä koskevia yleisiä muistutuksia

Kumottavien, voimaan tulevien ja voimaan jäävien kaavamerkintöjen kokonaisuutta pyritään selkiyttämään. Voimaan jäävien osayleiskaavojen alueille näytetään ainoastaan tällä kaavalla voimaan tulevat merkinnät pohjakartan lisäksi. Asiaa selkeytetään myös tekemällä tarkempi kumottavien kohteiden kartta. Hyväksymiskäsittelyyn menevään viralliseen kaavakarttaan lisätään merkinnät ja määräykset samaan asiakirjaan ja lisätään päivämäärät.

Ristiriitaiset sanamuodot määräysten ja kaavaselostuksen välillä korjataan.

Merkintöihin ja määräyksiin lisätään osayleiskaavojen rajoja koskeva merkintä. Kaava-asiakirjoihin täsmennetään, että arvokkaat luontokohteet tarkoittavat seuraavia merkintöjä: SL, SL-1, S, S-1, sl, luo ja ge.

Tuusulan yleiskaava 2040 mahdollistaa suuremman väestönkasvun kuin kunnan väestösuunnitteen mukaan on tarpeen. Vaiheistamisella on pyritty ratkaisemaan ja ohjaamaan tarvetta uusien asumisen asemakaava-alueiden suunnitteluun. Jos väestönkasvu on alhaista, voi kaikki yleiskaavan I-vaiheen asumisen alueet riittää tarvittavaan asuntotuotantoon yleiskaavan tavoitevuoteen 2040. Mikäli väestönkasvu on ennakoitua suurempaa, tulee tarve kaavoittaa II-vaiheen alueita. Reservi- ja selvitysaluumerkinnät kuvaavat kolmatta vaihetta.

Koko kunnan alueella asemakaavatöiden vaiheistus seuraavalle nelivuotiskaudelle esitetään vuosittain valtuuston hyväksymässä kaavoitussuunnitelmassa.

Yleiskaavaa on tarkoitus päivittää aikaisempaa tiheämmin jatkossa. Silloin voidaan reagoida kunnan kasvuennusteisiin ja tarkastella muun muassa mitoitusta uudelleen. Lisäksi yleiskaavan toteutussuunnitelmaa varten teetetään selvitys, jossa yleiskaavan laajenemisalueita arvioidaan kolmen tekijän kautta. Arvioitavat näkökulmat ovat kaavataloudelliset vaikutukset, ilmastoon kohdistuvat vaikutukset ja elinympäristön laatuun kohdistuvat vaikutukset. Arviointi on tukena mm. kaavoitussuunnitelmaa laadittaessa.

Yhdyskuntateknisen huollon alue -kohdemerkintä perustuu selvitykseen: *Ylijäämämaiden vastaanottoalueen etsintä Etelä- ja Keski-Tuusulan alueelta*, 2014 FCG. Alueen rajausta ja toiminnan vaikutusten selvittäminen täsmentyvät tarkemmalla suunnittelulla ja ympäristöluvan yhteydessä. Alue on tunnistettu myös maakuntakaavassa: *Tuotannon ja logistiikkatoimintojen kehittämisalue*. Kohdemerkinnällä osoitetaan taajamatoimintojen kehittämisvyöhykkeiden ulkopuolella olevat laajat tuotannon ja logistiikkatoimintojen kehittämisalueet. Alueita osoitetaan sellaisia toimintoja varten, jotka toimintansa laadun, laajuutensa, ympäristövaikutusten tai muun syyn vuoksi eivät voi sijaita asutuksen välittömässä läheisyydessä. Alueelle voidaan yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa osoittaa tarkempien selvitysten perusteella ympäristövaikutuksiltaan merkittäviä teollisuuslaitoksia, vaarallisia kemikaaleja käsitteleviä laitoksia, logistiikkakeskuksia, logistiikkaintensiivistä teollisuutta ja

niitä tukevia toimintoja, maa-aineshuoltoon liittyviä toimintoja kiertotaloustoimintoja. Myös maakuntakaavassa kohdemerkintä on merkinnän mukaan ”alue”. Samoin on toimittu Tuusulan yleiskaavassa.

ET-aluevaraus: Maakuntakaavassa on Kiilan alueen kiertotalouskeskittymä -merkintä, jolla on osoitettu kiertotalouden ja jätehuollon alue, merkinnällä osoitetaan merkitykseltään seudulliset jäte- ja kiertotaloustoimintojen keskittymät. Laajat jätehuollon ja kiertotalouden alueet osoitetaan aluevarausmerkinnällä. Kohdemerkinnällä osoitetun alueen tarkka sijainti ja laajuus määritellään yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa. Lisäksi maakuntakaavassa on maa-aineshuollon kehittämisalue, kohdemerkinnällä osoitetaan laajat maa-aineshuollon kehittämisalueet. Alueita osoitetaan maa-aineshuoltoa ja sitä tukevia toimintoja varten. Alueelle voidaan yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa osoittaa tarkempien selvitysten perusteella maa-ainesten ottoa, käsittelyä ja varastointia puhtaiden ylijäämämaiden loppusijoittamista kiertotalouteen liittyvää toimintaa. Kohdemerkinnällä osoitetun alueen tarkka sijainti ja rajaus määritellään yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa. Alueen asemakaavahanke, Senkkerinmäki, on Tuusulan valtuuston hyväksymässä kaavoitus suunnitelmassa 2022-2025 (13.12.2021 Valtuusto, §165). Alueelle tullaan laatimaan yleissuunnitelma yhteistyössä Vantaan kanssa. ET-kohde ja -alue toteuttavat maakuntakaavaa.

Työpaikka-alueen laajenemissuunta on kehittämisperiaate /-tavoitemerkintä kuten liikenteen yhteystarve -merkinnät ja osoittaa maankäyttöä tavoitetta laajentaa työpaikka-alueita. Erillisillä kaavatöillä tutkitaan tarkemmin työpaikka-alueen laajennus.

Yleiskaavaselostukseen lisätään kunnan maanomistuskartta.

Selvitykset ovat edelleen ajankohtaisia. Liikenneverkon ratkaisu ei ole muuttunut olennaisesti selvityksen laadinnan hetkestä. Kunnassa on tekeillä mm. Tuusulan itäväylän aluevaraus suunnitelma ja selvitys Lahelanorren linjausvaihtoehdoista. Myös Koillis-Hyrylässä laaditaan tarkempia liikenneselvityksiä, joissa paikalliseen maankäyttöön liittyvien yhteystarpeiden sijainti, toteuttamismahdollisuudet ja -tavat tutkitaan jatkosuunnittelua varten. Tarvittaessa laaditaan Koillis-Hyrylään osayleiskaava tai yleissuunnitelma. Selvitysten myötä liikenneverkko tarkentuu ja ne ohjaavat asemakaavojen laadintaa. Mikäli tulee tarve muuttaa olennaisesti yleiskaavaa, voidaan se tehdä seuraavaa yleiskaavaa laadittaessa. Pormestariohjelman mukaan yleiskaavaa aletaan päivittää rullaavasti valtuustokausittain. Viranomaisneuvottelussa ei ole kyseenalaistettu selvitysten ajanmukaisuutta eikä ole noussut esille tarvetta päivittää selvityksiä.

Yleiskaavan toteutussuunnitelmaa varten tilattavassa selvityksessä tarkastellaan yleiskaavan laajenemisalueet ja arvioidaan vaikutuksia yksityiskohtaisemmin.

39. Muistutus

PAIJALAA JA SEN LÄHIYMPÄRISTÖÄ KOSKEVIA MUISTUTUKSIA

Kaavamerkintä on epäselvä. Maakunnallisesti merkittävä kulttuuriympäristö vai /ja maisemallisesti arvokas alue? vai kummatkin /Rajaukset, tulkinta ja ohjausvaikutukset? /Suhde maakuntakaavaan?

Yhteystarvemerkitä on epäselvä. Kaavamerkintä MV-alueella? Tulkinta ja ohjausvaikutus?

P-kaavamerkintä ja määräys liian väljä/ Tulkinta ja ohjausvaikutus? Vaikutusten arviointi?

Alue jaettava osiin 1) virkistysalue (= alueen puistomainen osuus, 2) mahdollinen asuminen, 3) hallinnon ja palvelun alue

Asuinalueiden rajaukset tulee perustella ja muuttaa/Suhde maakuntakaavaan huomioitava?

Liikenneselvitysten riittävyys

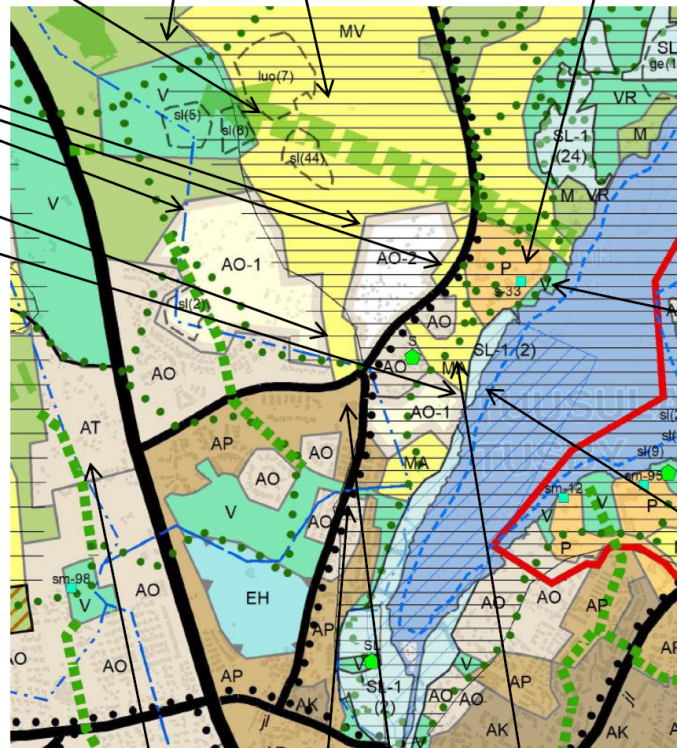
Ennustetut liikennemäärät:

Nummenväylä, Paijalantie välillä Anttilan tilakeskus - Koskenmäentie

Risteyksien välityskyky ja turvallisuus:

Nummenväylä / Hämeentie,
Paijalantie / Nummenväylä
Paijalantie / Koskenmäentie

Vaikutusten arviointi liikenneselvitysten pohjalta

Yleisen virkistysalueen (V) rajaus ja ulkoilureitti-merkintä tulee poistaa tilan 858 – 409 - 878 -5 kohdalta

Vesialueen rajaus tulee korjata. Vesijättöä ei voi osoittaa virkistys-alueeksi

Sinikehä-merkinnän määräys ja ohjausvaikutus epämääräinen / epäselvä?

AT-alue? / Merkintä ja määräys? Alueelle ei sovellu kyseinen merkintä → AO-2?

MA-merkintä / virkistysalue; rajaus AO-1

Pyöräilyverkko / Merkintä ja määräys / tulkinta ja ohjausvaikutus?

Paijalan ala-asteen alue tulee merkitä P-1 – alueeksi (julkisten palveluiden alue / ala-aste/-koulu)

PERUSTELUITA

Maakuntakaavan ohjausvaikutus

Kaavamääräys Helsingin seudun vaihemaakuntakaavassa: *”Yksityiskohtaisemmassa alueiden suunnittelussa, rakentamisessa ja käytössä on turvattava valtakunnallisesti merkittävien kulttuuriympäristöjen ja luonnonperinnön arvot. Maakunnallisesti merkittävien kulttuuriympäristöjen ja luonnonperinnön arvot on otettava huomioon alueita kehitettäessä.*

Alueen suunnittelussa on arvioitava ja sovitettava yhteen maakuntakaavassa osoitetun käyttötarkoituksen mukainen maankäyttö sekä alueen maisema- ja kulttuuriympäristöarvot”.

Maakunnallisesti arvokas kulttuuriympäristö

Kaavamääräys yleiskaavaehdotuksessa II: *”Merkinnällä on osoitettu maakunnallisesti arvokas maisema- ja rakennettu kulttuuriympäristö, jonka arvot tulee säilyttää yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa. Avoimet maisema-alueet tulee säilyttää avoimina. Suunnittelun yhteydessä on pyydetty lausunto museoviranomaiselta”.*

Kaavamääräys yleiskaavaehdotuksessa I: *”Merkinnällä on osoitettu maakunnallisesti arvokas kulttuurimaisema-alue. Alueen rakentamisessa ja suunnittelussa on huomioitava kulttuurimaiseman ja siihen liittyvien merkittävien rakennusten säilyminen. Avoimet maisema-alueet tulee säilyttää avoimina”.*

Kaavamääräyksestä tulee poistaa lause: Suunnittelun yhteydessä on pyydetty lausunto museoviranomaiselta”. Kyseiselle määräykselle ei ole / ei ole esitetty perusteita.

Aluerajaus tulee esittää selkeästi.

Maisemallisesti arvokas alue / Maisemallisesti arvokas alue (ma)

Kaavamääräys yleiskaavaehdotuksessa II: *”Merkinnällä on osoitettu paikallisesti arvokas maisema-alue. Alueen rakentamisessa ja suunnittelussa on huomioitava kulttuurimaiseman ja siihen liittyvien merkittävien rakennusten arvot. Avoimet maisema-alueet tulee säilyttää avoimina”.*

Kaavamääräys yleiskaavaehdotuksessa I : *”Merkinnällä on osoitettu paikallisesti arvokas maisema-alue. Alueen rakentamisessa ja suunnittelussa on huomioitava kulttuurimaiseman ja siihen liittyvien merkittävien rakennusten säilyminen. Avoimet maisema-alueet tulee säilyttää avoimina”.*

Aluerajaus tulee esittää selkeästi. Muutokset edelliseen vaiheeseen tulee esittää ja perustella.

Asuinalueiden rajaukset / Uudet asuinalueet

Kaavamääräyksissä todetaan mm., että *”Ensimmäisen vaiheen asumisen laajenemisalue. Alueen luonne tulee olennaisesti muuttumaan. Alue tullaan asemakaavoittamaan. Alueen väri ja kirjainmerkintä osoittavat yleiskaavan aluevarausmerkinnän mukaisen maankäyttömuodon”.*

Kaavaselostuksessa tulee kertoa, millä tavoin yleiskaavassa esitetty ”vaihteisuus” huomioidaan kaavoitus suunnitelmassa.

Muistutuskarttaan merkittyjen uusien asuinalueiden rajaukset sekä toteuttamisjärjestykset tulee perustella ja esittää jokaisen alueen kohdalta erikseen.

Muutokset edelliseen ehdotukseen tulee perustella.

Kaavaselostuksessa esitetyt tiedot tulee uusien asuinalueiden kohdalta tarkistaa. Esim. Anttilanranta I on jo rakennettu.

Kylä-alue (AT) /Härskiven laajennus?

Kaavamääräys: ”Alue, jolla on asuinrakennuksia tai loma-asuntoja. Alueita ei ole tarkoitus asemakaavoittaa. Rakentaminen ratkaistaan suunnittelutarveratkaisuin. Olevien rakennusten korvaaminen tai laajentaminen on sallittua.

Alueita on osoitettu yleiskaavaehdotuksessa eri puolilla Tuusulaa kyläalueiksi (AT). Merkintä ei kuitenkaan sovellu alueille, jotka liittyvät / rajoittuvat taajama-alueiden asuntoalueisiin. Lisäksi Härskiven voimassa oleva asemakaava on tulkittava siten, että sen pohjoispuolella oleva alue, joka on yleiskaavaehdotuksessa merkitty kyläalueeksi (AT), on myös tarkoitus asemakaavoittaa.

Kyseinen AT-varaus tulee osoittaa joko AO-1 tai AO-2-alueeksi.

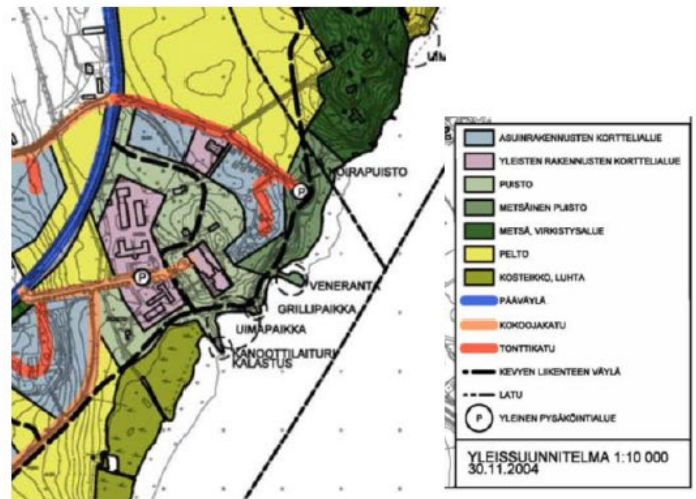
Anttilan tilakeskuksen alue / Palvelun ja hallinnon alue-merkintä ja aluerajaus

Kaavamääräys Palvelun ja hallinnon alue: ”Alue varataan julkisille tai yksityisille palvelun alueille, kuten koulutus, seurakunta-, matkailu-, virkistys-, museo- ja majoituspalveluille. Lisäksi alueelle saa sijoittaa asumista. Rakentaminen tulee toteuttaa ympäristöön sovittaen. Alueen kehittämisessä ja täydennysrakentamisessa tulee parantaa kaupunkitilan viihtyisyyttä sekä kävelyn ja pyöräilyn mahdollisuuksia”.

Kaavamääräys on epämääräinen. Miten tulkitaan esim. seuraava kohta: Alueen kehittämisessä ja täydennysrakentamisessa tulee parantaa kaupunkitilan viihtyisyyttä. Tuusula ei ole kaupunki eikä tilakeskuksen alueella ole tarkoitus luoda kaupunkimaista ympäristöä. Mitä parannettavaa alueella olisi kaupunkitilan viihtyisyyden suhteen?

Alueelle ollaan laatimassa samanaikaisesti asemakaavaa nimellä Anttilan tilakeskus. Asemakaavaaluonnoksen mukaan alueelle tulisi noin 180 asukasta. Yleiskaavaehdotuksessa on lähdetty siitä, että asukasluku oli 50 (Kuva selostuksessa). Yleiskaava ei ohjaa asemakaavan laatimista.

Europar-kilpailun tulosta ei voi ottaa lähtökohtana Anttilan tilakeskuksen aluetta kaavoitettaessa.

Anttilan tilakeskuksen alue tulee rajata osiin seuraavasti: 1) Alueen keskellä oleva puistoalue on luonnollista osoittaa virkistysalueeksi. 2) P-alueeksi tulee rajata vain alue, jolle on tarkoitus osoittaa hallintoa ja palveluita merkinnällä P-1, 3) Asumiseen tarkoitettu alue tulee rajata siten, että se mahdollistaa asunnot korkeintaan 50 asukkaalla.

Lisäksi aluetta koskenevat seuraavat kaavamerkinnot ja -määräykset:

Maakunnallisesti merkittävä kulttuuriympäristö- merkintä, joka kuuluu seuraavasti ”Merkinnällä on osoitettu maakunnallisesti arvokas maisema- ja rakennettu kulttuuriympäristö, jonka arvot tulee säilyttää yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa. Avoimet maisema-alueet tulee säilyttää avoimina. Suunnittelun yhteydessä on pyydyttävä lausunto museoviranomaiselta”.

Kuten aikaisemmin todettu, pitää viimeinen lause poistaa kaavamääräyksestä

Maisemallisesti arvokas alue-merkintä, joka kuuluu seuraavasti: *”Merkinnällä on osoitettu paikallisesti arvokas maisema-alue. Alueen rakentamisessa ja suunnittelussa on huomioitava kulttuurimaiseman ja siihen liittyvien merkittävien rakennusten arvot. Avoimet maisema-alueet tulee säilyttää avoimina”*.

Tämäkin merkintä ja määräys edellyttävät koko alueen käyttömerkintöjen uudelleen tarkastelua.

Paijalan koulun alue

Paijalan koulun alue tulee osoittaa P-alueeksi, jolla on alakoulu.

Maisemapelto (MA)

Kaavamääräys: *”Alueet on säilytettävä avoimina maisema-alueina. Korvaava rakentaminen ja laajentaminen on sallittua, alueella ei sallita uusia rakennuspaikkoja”*.

Alueilla on osittain olemassa olevaa puustoa Tuusulanjärven rannassa. Johtaisiko kaavamääräys puuston poistamismääräykseen asemakaavaa laadittaessa?

Kaavaselostuksessa todetaan, että *”Merkittävimmät maisemapellot on osoitettu kaavaan MA-merkinnällä Rantatielle, Anttilanrantaan, Tuusulanjokivarteen ja Koillis-Hyrylään. Tarkoituksena on turvata järvinäkymät Tuusulanjärven ja -joen suuntaan sekä säilyttää Mahlamäen avoin peltonäkymä”*.

Anttilanranta ei ole minkään alueen virallinen nimi.

Muutokset edelliseen suunnitteluvaiheeseen tulee kertoa ja perustella.

Virkistysaluevaraus (V) / Anttilan tilakeskuksen ympäristö

Kaavamääräys: *”Alue varataan päivittäiseen virkistykseen, ulkoiluun ja luonnon kokemiseen. Alueen suunnittelussa ja toteutuksessa on kiinnitettävä erityistä huomiota ympäristön laatuun ja ulkoilun ohjaamiseen. Alueelle saa rakentaa vain yleistä virkistystä palvelevia, alueen luonteeseen sopivia rakennuksia ja rakenteita (MRL 43.2 §). Maisemaa muuttavaa maanrakennustyötä, puiden kaatamista tai muuta näihin verrattavaa toimenpidettä ei saa suorittaa ilman MRL:n 128 §:ssä tarkoitettua lupaa (MRL 43.2 §)”*.

Kaavamerkinän ja -määräyksen oikeusvaikutuksia ei ole esitetty kaavaselostuksessa.

Virkistysalueeksi ei voi osoittaa aluetta, joka on vesijättöä.

Nykyinen puistomainen alue tulee osoittaa virkistysalueeksi, kuten edellä esitettiin.

Tila XXXX on osoitettu/varattu yleiseksi virkistysalueeksi. Kyseinen aluevaraus tulee poistaa. Alue tulee osoittaa yhteiskäyttöiseksi lähivirkistysalueeksi venevalkama-osakaskunnan käyttöön.

Vesialue (W)

Vesialueen rajausta on virheellinen. Vesijättöalue tulee osoittaa vesialueeksi

Ulkoilureitti Anttilan tilakeskuksen kohdalla tilan XXXX kautta

Yleistä ulkoilureitti- merkintää ei tule osoittaa tilan XXXX kautta.

Pyöräilyverkko-merkintä mm. Paijalantien varrella

Kaavamääräys: *"Merkinnällä osoitetaan keskeinen pyöräilyn pääverkko, joka muodostaa pitkämatkaisen pyöräilyn hyvän palvelutason runkoverkon."*

Kaavamerkinnän ja - määräyksen oikeusvaikutusta / vaikutuksia kevyen liikenteen väylien rakentamiselle tai uusimiselle sekä käytölle ei ole esitetty.

Merkintä tulee muuttaa muotoon kevyen liikenteen runkoverkko.

Olemassa oleva kevyen liikenteen väylä on kapea ja toimii mm. koululaisten ja asukkaiden jalankulkuväylänä. Kun otetaan huomioon se, millaisilla nopeuksilla ja millä tavoin esim. kilpapyöräilijät ajavat kevyen liikenteen väylillä, ei jalankulkijoita ja lastenvaunujen ja kotieläinten kanssa kulkijoita voi alistaa pyöräilylle.

Ekologinen viheryhteysarve-merkintä vai sekä Ekologinen viheryhteysarve-merkintä että Viheryhteysarve-merkintä päällekkäin?

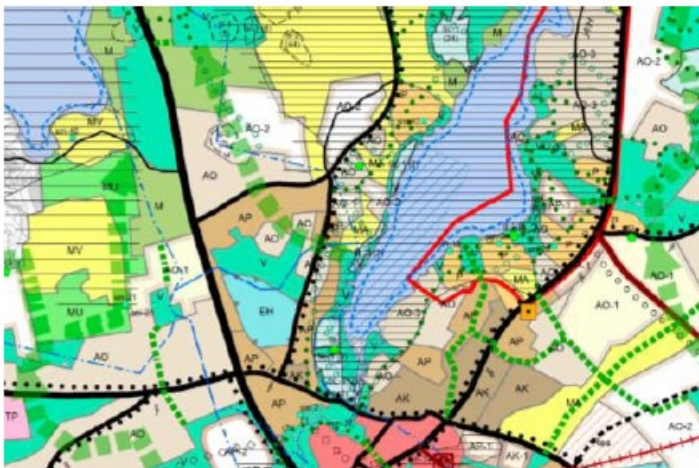
Merkintä on epäselvä kartalla.

Ekologinen viheryhteysarve-merkintää koskeva kaavamääräys: *"Yhteysmerkintä kuvaa alueen merkittävimpiä luonnonarvoalueita yhdistäviä ekologisia käytäviä, joiden jatkuvuus tulee turvata. Yhteys tulee säilyttää luonnonolosuhteiltaan mahdollisimman monipuolisena ja leveänä. Ekologisen runkoyhteyden sijainti on ohjeellinen".*

Viheryhteysarve-merkintää koskeva kaavamääräys: *"Merkinnällä osoitetaan paikalliset virkistysalueverkostoon kuuluvat viheryhteydet ja -alueet. Merkintä voi tarkoittaa puistoa, viheraluetta tai viheryhteyttä. Yhteyden tarkempi toteutustapa ratkaistaan asemakaavoituksella.*

Jos kyseessä on päällekkäin sekä ekologinen viheryhteysarve-merkintä että viheryhteysarve-merkintä tulee viheryhteysarve-merkintä poistaa. Alueelle tuskin laaditaan asemakaavaa. Merkintä on ristiriidassa MV-merkinnän (Maa- ja metsätalousvaltainen alue, viljelymaisema) ja määräyksen kanssa / Viheryhteysarvetta ei tarvitse erikseen osoittaa MV-alueella.

Muutokset edelliseen ehdotukseen verrattuna

Ote yleiskaavaehdotus I

Edellisen vaiheen yleiskaavaehdotukseen tehdyt muutokset tulee esittää ja perustella kaavaselostuksessa.

MUUTA

Olen toimittanut erillisen muistutuksen koskien yleisesti koko yleiskaavaehdotusta II.

Kunnan tulee ilmoittaa muistutuksen tekijälle perusteltu kannanotto esitettyihin muistutuksiin (MRL 65.2§).

Lisäksi tulee kaavan hyväksymistä koskevasta päätöksestä lähettää viipymättä tieto muistutuksen tekijälle (MRL 67§)

Vastine: Maakunnallisesti merkittävän kulttuuriympäristön rajausta tulee maakuntakaavasta, johon on osoitettu Kulttuuriympäristön tai maiseman vaalimisen kannalta tärkeä alue: *Ominaisuusmerkinnällä osoitetaan valtakunnallisesti arvokkaat maisema-alueet sekä maisemanähtävyydet (valtioneuvoston päätös 1995), valtakunnallisesti merkittävät rakennetun kulttuuriympäristön alueet, tiet ja kohteet (RKY 2009), maakunnallisesti merkittävät kulttuuriympäristöt (Missä maat on mainiommat 2016) sekä valtakunnalliset maisemanhoitoalueet (LSL 32 §).*

Kunnassa on laadittu Kulttuurimaisema ja rakennuskanta -selvitys (2014), jonka perusteella yleiskaavaan on merkitty Maisemallisesti arvokas alue. Merkintä pitää sisällään maakunnallisesti arvokkaan alueen, joka tulee maakuntakaavasta sekä paikallisesti arvokkaan alueen, joka on maakuntakaavaa laajempi. Selvityksessä I-luokan maisema-alueita ovat maakunnallista maisema-alueita laajemmin rajattuina Tuusulanjokilaakso ja Tuusulanjärven ympäristö. II-luokkaan kuuluvat Rusutjärven-Siippon-Nahkelan kylien viljelymaisema-alue, Tuomalan peltoaukeita, Jokelan lounais-puoleiset peltoaukeat sekä Linjamäen kylän seutua.

Maisemallisesti arvokkaat alueet sisältävät ennen kaikkea avoimia peltoaukeita ja niitä rajaavaa metsänreunaa. Maataloustoiminnan jatkuminen ja kehittäminen ei ole ristiriidassa maisemamerkinnän kanssa. Merkintä ei rajoita maataloustoiminnan rakentamista, tavoitteena on säilyttää maisema avoimena ja sovittaa uusi rakentaminen arvokkaaseen perinnemaisemaan.

Asuinalueiden rajaukset / Uudet asuinalueet

Yleiskaavaselostuksen mitoitusta kuvaavassa luvussa on kerrottu kaksivaiheisen mitoituksen tarkoitus. Koko kunnan alueella asemakaavatöiden vaiheistus seuraavalle nelivuotiskaudelle esitetään vuosittain valtuuston hyväksymässä kaavoitussuunnitelmassa. Yleiskaavassa esitetyjä asuinalueiden vaiheistusta on tarkistettu hyväksytyyn kaavoitussuunnitelman perusteella.

Kylä-alue (AT) /Häriskiven laajennus?

Yleiskaavaehdotuksessa ollut Kyläalue -merkintä (AT) muutetaan **Asemakaavan ulkopuolinen asumisen alue (AH) merkinnäksi, jotta se paremmin kuvaa alueen tavoitteita ja maankäyttöä:** Alue, jolla on asuinrakennuksia tai loma-asuntoja. Rakentaminen ratkaistaan suunnittelutarveratkaisuin. Olevien rakennusten korvaaminen tai laajentaminen on sallittua. Kaavamääräyksen lause *alueita ei ole tarkoitus asemakaavoittaa* poistetaan. Häriskiven asemakaava-alue on osoitettu AO-alueeksi. Häriskiven pohjoispuolella olevia alueita ei ole kunnan kasvuennusteiden vuoksi tarpeen osoittaa asemakaavoitettavaksi. Alue on aikoinaan ollut kaavoitussuunnitelmassa, mutta enää kyseisiä päätöksiä alueen asemakaavoittamisesta ei ole.

Anttilan tilakeskuksen alue / Palvelun ja hallinnon alue-merkintä ja aluerajaus

Yleiskaavassa on esitetty laskennallinen mitoitus ja kerrottu, että se tarkentuu asemakaavatyössä. Vastaava tilanne on Jokelan hevoskylässä: rakentuessaan alueelle mahtuisi huomattavasti enemmän asukkaita, mutta on arvioitu, ettei alue ole kokonaisuudessaan rakentunut vuoteen 2040. Suunniteltaessa ja rakennettaessa kulttuuriympäristöön, on tarpeen kuulla vastuumuseota. He ovat lähtökohtaisesti osallisina kaikissa asemakaavoissa. Myös suunnittelutarveratkaisujen yhteydessä heitä tulee kuulla, jotta voidaan täyttää maankäyttö- ja rakennuslain vaatimus siitä, että rakentaminen *on sopivaa maisemalliselta kannalta eikä vaikeuta erityisten luonnon- tai kulttuuriympäristön arvojen säilyttämistä eikä virkistystarpeiden turvaamista (MRL 137§).*

Paijalan koulun alue

Yleiskaavassa ei esitetä alakouluja. Ne ovat lähipalveluja, jotka voivat sijoittua mm. asumisen aluevarauksille.

Maisemapelto (MA)

Virkistysaluevaraus (V) / Anttilan tilakeskuksen ympäristö

Kunta on pyrkinyt kehittämään Anttilan tilakeskuksen aluetta ja rannan käyttöä useilla eri suunnitelmissa, joihin myös yleiskaavaratkaisu perustuu. Anttilan tilakeskuksesta käytiin Europan arkkitehtikilpailu 2019 ja alueen ja rannan suunnittelua jatkettiin voittajatöiden perusteella. Anttilan tilakeskuksen rantaa, virkistyskäyttömahdollisuuksia ja reittejä kehitettiin yhteistyössä toiseksi tulleen ryhmän, voittajatiimin, kuntalaisten ja kunnan edustajien kanssa helmikuussa pidetyssä työpajassa sekä suunnittelukokouksissa. Kilpailutyön ja helmikuussa 2020 pidetyn työpajan pohjalta työryhmä laatii ranta-alueelle tarkemmat asemapiirroksiset, joissa esitettiin rantaan yleistä käyttöä ja yleisiä palveluja, kuten saunaa, kahvilaa, uima- ja venelaitureita. Samaan aikaan valmisteltiin myös Tuusulanjärven rantojen virkistyskäytön yleissuunnitelmaa, jossa pääpaino oli järveä kiertävissä virkistysreiteissä ja rantojen virkistyskäytössä. Kunnanhallitus hyväksyi 27.10.2021 päivätyn Tuusulanjärven rantojen virkistyskäytön yleissuunnitelman kaavoituksen, viherpalveluiden ja vapaa-aikapalveluiden jatkosuunnittelun valmisteluaineistoksi. Yleissuunnitelma perustui edellä mainittuun Anttilan tilakeskuksen rannan virkistyskäytön suunnitelmaan. Yleiskaava 2040 -ratkaisu perustuu näihin tavoitteisiin, suunnitelmiin ja linjauksiin. Yleiskaava tarkentuu Anttilan tilakeskuksen asemakaavassa, josta on ollut kaavaluonnos nähtävillä 5.1.-7.2.2022. Yleiskaavaratkaisu mahdollistaa alueen kehittämisen yhdessä osakkaiden ja kuntalaisten kanssa.

Vesialue (W)

Yleiskaavan mittatarkkuus 1:20 000 huomioiden kaavaa ei ole laadittu vesijättömaan huomioivalla tarkkuustasolla.

Ulkoilureitti Anttilan tilakeskuksen kohdalla

Rannan läheisyyteen osoitettu reitti tulee olemaan nykyisen kaltainen, luonnonmukainen ja polkumainen. Reitti on tarkoitettu ainoastaan kävelijöille ja muille hitaasti liikkuville. Ranta-alueella on osakaskunnan omistama maa-alue, jossa on useita osakaskunnan vuokraamia venepaikkoja. Alueella ei ole asumista tai muuta sellaista toimintaa, jota kävelyreitti alueen läpi voisi merkittävästi haitata. Yleiskaava ei estä nykyisten venepaikkojen toimintaa jatkossakaan eikä se merkittävästi haittaa muutamaakaan osakaskunnan toimintaa alueella.

Pyöräilyverkko-merkintä mm. Paijalantien varrella

Yleiskaava osoittaa tavoitetilan, jossa pyöräilyn runkoverkoksi valittuja väyläkäytäviä on kehitetty siten, että väyläkäytävien palvelutaso on pyöräilyn runkoverkolle soveltuvalla tasolla. Väylästä kehitettäessä otetaan erikseen mainitsematta huomioon myös väyläkäytävissä tapahtuvan jalankulku tarpeet sekä muu liikenne.

Ekologinen viheryhteysarve-merkintä vai sekä Ekologinen viheryhteysarve-merkintä että Viheryhteysarve-merkintä päällekkäin?

Ekologisi yhteystarpeita ja viheryhteystarpeita on tarkistettu. Merkinnät on poistettu maa- ja metsätalousalueiden päältä.

Muutokset edelliseen ehdotukseen verrattuna

Muutokset listataan ja perustellaan tarvittavilta osin kaavaselostuksessa.

40. Muistutus

Me allekirjoittaneet vaadimme Tuusulan kunnan Yleiskaava 2040 II-ehdotukseen seuraavia

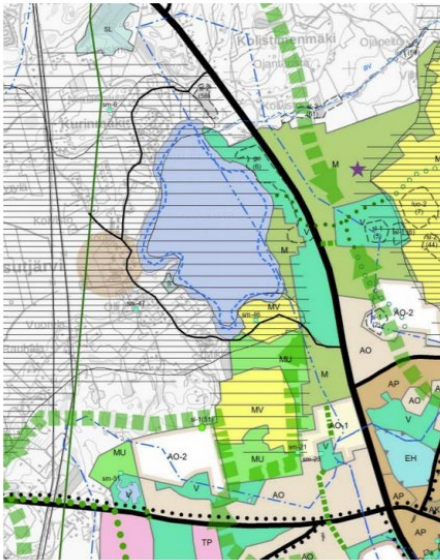
muutoksia:

1. Rusutjärven eteläpuolella sijaitsevan Kulttuurihistoriallisesti merkittävän viljelymaiseman osalta ristiriitainen kaavamerkintä ja -määräys poistetaan ja alue merkitään yksiselitteisesti Maa- ja metsätalousalueeksi
2. Kaavamerkintöjen sisältö palautetaan vuoden 2019 ehdotuksen mukaiseksi ja siihen lisätään aiempi hajakentämismahdollisuus
3. Kiinteistöille aiempien kaavojen perusteella osoitetut rakennuspaikat säilytetään Yleiskaava 2040:n perusteella
4. Kulttuurihistoriallinen tielinjaus säilytetään suojeltuna
5. Viheryhteys- ja ulkoilureittimerkinnot poistetaan Rusutjärven eteläpuoliselta maa- ja metsätalousalueelta
6. Rusutjärven länsirannan suojeltavaksi merkitty alue poistetaan.

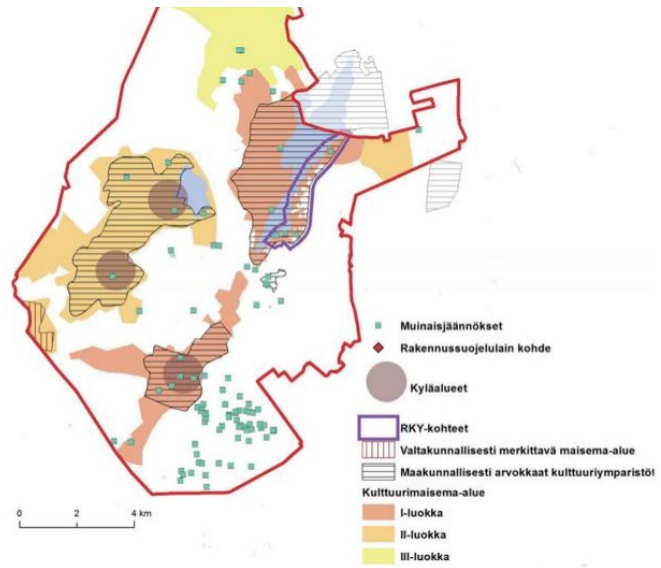
Perustelut Tuusulan kunnan kaavoitustoimi toimitti maanomistajille kirjeitse tiedoksi Tuusulan Yleiskaava 2040-kaavakartan ja -määräykset vuonna 2019. Tämän jälkeen kaavaehdotukseen on tehty oleellisia muutoksia pääosin heikentäen maanomistajien perustuslaillisia oikeuksia eikä muutoksien osalta ole ollut mitään vuorovaikutusta maanomistajiin. Maanomistajilla ei ole ollut mahdollisuutta täten seurata kaavoitusta tai vaikuttaa siihen.

1. Rusutjärven eteläpuolella sijaitsee Museovirastonkin tunnustama kulttuurihistoriallisesti merkittävä viljelymaisema. Tuusulan kunnan ”Kulttuurimaisema ja rakennuskanta – Nahkelan, Rusutjärven ja Siippoon maisema-alue”-selvityksessä (2014) alue on tunnustettu Rakennetuksi kulttuurialueeksi. Finnish Consulting Group Oy:n Tuusulan kunnalle laatimassa ”Maisemaselvitys - LuoteisHyrylä – Maiseman arvot”-selvityksessä (31.1.2011) on kyseessä oleva viljelymaisema merkitty ”M4 – Selvitysalueen kannalta merkittävä”-alueeksi, jolla on merkitystä maisemarakenteen korostajana. Viljelymaisema oli merkitty vuoden 2019 Yleiskaava 2040-kaavaehdotuksessa (kuva alla) MV- / MU-merkinnöillä.

Lisäksi, kuten vuoden 2019 kaavaehdotuksen kaavaselostuksessa (kuva alla) oli merkitty, kuuluu viljelymaisema Kulttuurimaisema-alueen II-luokkaan, joka kaavavalmistelumateriaalin perusteella pitää esittää kaavakartalla.

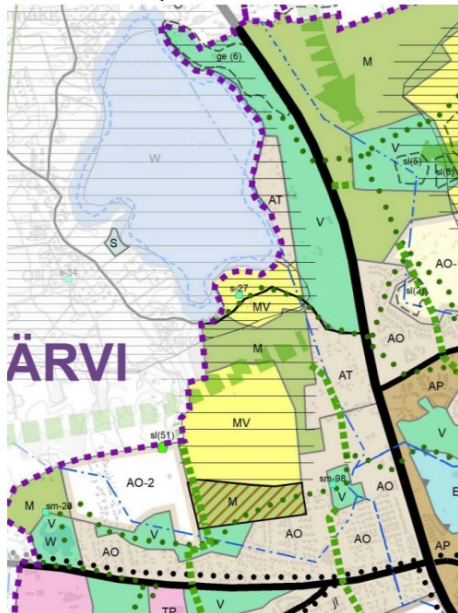
Kuva 1 Viljelymaisema MV-/MU-merkinnällä, Yleiskaava2040-kaavaehdotus 2019.

Kartta 33: Muinaismuistokohteet ja kulttuurimaisema-alueet.

Kuva 2 Viljelymaiseman suojeluluokitus II-luokkaa, Yleiskaava2040-kaavaehdotuksen kaavaselostus 2019.

Nyt 15.11.2021/KH Yleiskaava 2040-ehdotuksessa II kyseinen edellä mainittuja suojeluarvoja sisältävä viljelymaisema on pääosin merkitty ristiriitaisesti ja epäselvästi sekä Maa- ja metsätalousalueeksi ("M") / Maa- ja metsätalousvaltaiseksi alueeksi, viljelymaisemaksi ("MV") että ruskealla rasteroinnilla viitaten Reservialueeksi ("Res"). Reservialueeseen viittaavalla kaavamerkinnällä (kuva alla) tuhottaisiin asemakaavoituksen myötä alueen kulttuurimaisema arvoineen ja elinkeinoineen.

Kuva 3 Viljelymaisema ristiriitaisella kaavamerkinnällä, Yleiskaava2040-kaavaehdotus II.

Viljelymaisema on edelleen viljelykäytössä ja erittäin tärkeä alueen maatalouselinkeinon harjoittamisen kannalta. Alueen maatalojen elinkelpoisuus on täysin riippuvainen viljelymaiseman säilymisestä viljelykäytössä. Tuusulan kunta on mainitun viljelymaiseman viereen maanomistajien kanssa hyvässä vuorovaikutuksessa kaavoitetun "Häriskivi"-asemakaavan (lainvoima 2020) yhteydessä todennut, että viljelymaisema tulee turvata ja tämän takia asemakaava-alueen ja viljelymaiseman väliin on jätetty metsäsuojavyöhyke viljelymaisema-näkymän säilyttämiseksi sekä virkistystarpeen ohjaamiseksi muualle kuin viljelyksille. Vuoden 2020 jälkeen sanotulla viljelymaisemalla ei ole tapahtunut mitään sellaista, minkä perusteella suojeluarvo voitaisiin poistaa. Maakunnallisesti merkittävä kulttuuriympäristö-merkintä (vaakaviivoitus) ei ylety ehdotuksessa koko viljelymaiseman alueelle, mutta se tulee laajentaa koskemaan koko viljelyaukeaa ja siihen liittyvää maisemaympäristöä. Lisäksi teille on valheellisesti väitetty, että alueen maanomistajat olisivat toivoneet alueen muuttamista kyseiseen "Res"-alueeseen. Me allekirjoittaneet arvokkaan

viljelymaiseman omistajina toteamme, että vastustamme sanottua toivetta ja että vaadimme viljelymaiseman turvaamista Yleiskaava 2040:ssä kaavamerkinnöin sekä "Res"-merkinnän poistamista ja korvaamista vuoden 2019 ehdotuksen mukaisella "M"-merkinnällä. Arvokkaan viljelymaiseman ympärille (eteläpuoli) tulee kaavamerkinnöin osoittaa riittävä metsäsuojavyöhyke siten, ettei tuleva maankäyttö turmele tai muuta arvokasta viljelymaisemaa. Lisäksi mitään virkistystarpeita tai muuta yhteiskunnallista käyttöä ei tule kaavamerkinnöin osoittaa viljelymaisema-alueelle. Edellä sanotun lisäksi 12.10.2021 on käyty

puhelin keskustelu pormestari Ikkelän ja maanomistaja XXXX välillä, jossa on sovittu poistettavan mainittu reservialue merkintä kaavaehdotuksesta.

2. Viimeksi (2019) maanomistajille vuorovaikutettu kaavaehdotus sisälsi merkinnät "MU" ja "MV". Merkintä "MU" korvattiin vuoden 2021 ehdotukseen merkinnällä "M" ja samalla kaavamerkinnän sisältöä muutettiin oleellisesti maanomistajien perustuslaillisia oikeuksia loukkaavaksi rakentamisen osalta. Muutoksen myötä rakentaminen kiellettäisiin käytännössä kokonaan. Myös kaavamerkinnän "MV" sisältö rajoittaa merkittävästi rakentamista alueella. Tämä loukkaa oleellisesti maanomistajien perustuslaillisia oikeuksia. Alla olevassa kuvassa kaavamerkintöjen vertailu vuoden 2019 ja 2021 ehdotuksen välillä.

Ehdotus 2019		Ehdotus 2021 / KH 15.11.2021	
MU	<p>Maa- ja metsätalousvaltainen alue, jolla on erityistä ulkoilunohjaamistarvetta</p> <p>Alueen metsät ulkoilureitien yhteydessä tulee nauttaa ulkoilukäyttöä huomioon ottaen.</p>	M	<p>Maa- ja metsätalousalue</p> <p>Merkinnällä on osoitettu taajamien yhteydessä olevat maa- ja metsätalousalueet. Korvaava rakentaminen ja laajentaminen on sallittua.</p>
MV	<p>Maa- ja metsätalousvaltainen alue, viijelymaisema</p> <p>Alueella sallitaan maa- ja metsätaloutta palveleva rakentaminen. Alueen peltojen säilyminen viijelyinä tai hoidettuina niittyinä on toivottavaa. Alueella on erityistä maisemallista merkitystä.</p> <p>Pelloille rakentamista tulisi välttää muutoin kuin olemassa olevien rakennusten, tien, metsäosarekkeen tai muun sopivan maisemakohdan yhteyteen. Viijelyille pelloille tulisi jättää vähintään 10 – 20 m leveä kerroksellinen kasvillisuusvyöhyke järven ympärille.</p>	MV	<p>Maa- ja metsätalousvaltainen alue, viijelymaisema</p> <p>Alueella sallitaan maa- ja metsätaloutta palveleva rakentaminen. Alueen peltojen tulisi säilyä viijelyinä tai hoidettuina niittyinä. Alueella on erityistä maisemallista merkitystä.</p>

Kuva 4 Vertailu kaavamääräyksistä vuosien 2019 ja 2021 ehdotuksien välillä.

Nahkela-Siippoo-Rusutjärvi-osayleiskaavassa (Tuusulan kunta, 1998) alueen rakentamisessa on sallittu sekä maa- ja metsätaloutta palveleva rakentaminen, että hajarakentaminen.

MV-1	<p>Maa- ja metsätalousalue, viijelymaisema.</p> <p>Alueella on erityistä merkitystä maiseman ja kyläkuvan kannalta. Alueella sallitaan maa- ja metsätaloutta palveleva rakentaminen sekä Rakl. 4 §:n tarkoittama hajarakentaminen. Mitoituksen mukainen uusien muodostettavien rakennuspaikkojen enimmäismäärä tiloittain lasketaan §1 esitettyjen perusteiden mukaan.</p> <p>Jos mitoituksen mukainen rakentaminen alueella sijoitetaan olevien rakennusten tai tilakeskusten yhteyteen uuden muodostettavan rakennuspaikan pinta-alan on oltava vähintään 5000 m², muutoin 20 000 m².</p> <p>Alueelle rakentamista saattaa rajoittaa lentomelu, joka on tarkistettava poikkeus- ja rakennusluvan käsittelyn yhteydessä.</p> <p>Lisäksi aluetta koskevat yleiset määräykset §1 – §10.</p> <p>Suositus: Alueen peltojen säilyminen viijelyinä tai hoidettuina niittyinä on toivottavaa. Pelloille rakentamista tulisi välttää.</p>
MV-2	<p>Maa- ja metsätalousalue, viijelymaisema.</p> <p>Alueella on erityistä merkitystä maiseman kannalta. Alueella sallitaan maa- ja metsätaloutta palveleva rakentaminen sekä Rakl. 4 §:n tarkoittama hajarakentaminen. Mitoituksen mukainen uusien muodostettavien rakennuspaikkojen enimmäismäärä tiloittain lasketaan §1 esitettyjen perusteiden mukaan, jollei aluetta koske x-2 -määräys.</p> <p>Jos mitoituksen mukainen rakentaminen alueella sijoitetaan olevien rakennusten tai tilakeskusten yhteyteen uuden muodostettavan rakennuspaikan pinta-alan on oltava vähintään 10 000 m², muutoin 20 000 m².</p> <p>Alueelle rakentamista saattaa rajoittaa lentomelu, joka on tarkistettava poikkeus- ja rakennusluvan käsittelyn yhteydessä.</p> <p>Lisäksi aluetta koskevat yleiset määräykset §1 – §10.</p> <p>Suositus: Alueen peltojen säilyminen viijelyinä tai hoidettuina niittyinä on toivottavaa. Pelloille rakentamista tulisi välttää.</p>

Kuva 5. Nahkela-Siippoo-Rusutjärvi-osayleiskaava 1998.

Vuoden 2021 kaavaehdotuksessa loukataan törkeästi maanomistajan perustuslaillista oikeutta omaisuuteensa ja mahdollisuutta esimerkiksi rakentaa monisukupolvista asumista tilalleen. Me allekirjoittaneet emme hyväksy ehdotettua muutosta kaavamääräyksiin ja vaadimme että sisältö palautetaan niiden osalta vuoden

alueen käyttöä rajoittavat merkinnät olisivat omiaan aiheuttamaan kohtuutonta haittaa ja vahinkoa. Alueen ”S”-merkintä tulee poistaa.

Lopuksi Jättämällä huomiotta edellä esitetyt seikat Tuusulaan seuraavaksi laadittavassa oikeusvaikutteisessa yleis-/osayleiskaavassa katsomme, että Tuusulan kunta & kaavoitukseen osallistuneet viranhaltijat ja luottamushenkilöt sitoutuvat korvaamaan maanomistajille yleis-/osayleiskaavan seurauksena aiheuttamansa välittömän ja välillisen taloudellisen menetyksen, vahingon ja muun haitan täysimääräisenä maanomistajan ilmoituksen mukaisesti. Lisäksi katsomme vastaanottajien toimivan hallintolain vastaisesti sekä vastedes tietoisina päätöksensä seurauksista ja sitä myöten tahallisesti ja tuottamuksellisesti arvioitaessa henkilökohtaista rikosoikeudellista vastuuta sekä vahingonkorvausvelvollisuutta.

Vastine: Yleiskaavatyö on ollut käynnissä pitkään. Kaavan tultua vireille osallistumis- ja arviointisuunnitelma pidettiin nähtävillä ja samaan aikaan järjestettiin Tulevaisuuden Tuusula 2040 -kysely verkossa 1.2. –1.3.2010. Osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta järjestettiin yleisötilaisuudet Hyrylässä 18.2.2010, Kellokoskella 2.3.2010 ja Jokelassa 3.3.2010. Kaavatyö jatkui rakennemallien laadinnalla. Rakennemallit ja kaavan tavoitteet olivat nähtävillä 26.9. – 28.10.2011 ja yleisötilaisuus pidettiin 11.10.2011. Tämän jälkeen edettiin kaavaluonnoksen tekemiseen. Kaavaluonnos asetettiin nähtäville 11.8. – 30.9.2014 väliseksi ajaksi. Luonnoksesta järjestettiin kaavanäyttelyt Hyrylässä 2.9.2014, Jokelassa 11.9.2014 ja Kellokoskella 17.9.2014. Ensimmäinen kaavaehdotus oli nähtävillä 28.3. –17.5.2019 ja yleisötilaisuudet pidettiin 9.4.2019 Kellokoskella, 11.4.2019 Hyrylässä ja 16.4.2019 Jokelassa. Nyt on ollut kaavaehdotuksen uudelleennähtävillä olo. Yleisötilaisuus järjestettiin pandemian vuoksi etänä Teams-yhteydellä.

Kaikista nähtävillä oloista ja tilaisuuksista on tiedotettu paikallislehdissä: Keski-Uusimaassa ja Tuusulanjärven viikkouutisissa. Lisäksi tiedotteita on ollut kunnan verkkosivuilla ja sosiaalisessa mediassa. Aineistot ovat olleet nähtävillä kirjastoissa ja Tuusinfossa. Ensimmäisestä kaavaehdotuksesta jaettiin kaikkiin kotitalouksiin mainosjakelun mukana sivun tiedote, jossa kerrottiin nähtävillä olosta. Kaavasta on myös kerrottu jokaisessa kaavoituskatsauksessa, Tuusula Rakentaa -lehdessä ja myös kuntalaislehdessä. Koska kyseessä on ollut koko kuntaa koskeva suunnitelma, ei jokaiseen kotitalouteen ole voitu lähettää kirjeitä jokaisessa suunnitteluvaiheessa. Nähtävillä olon voidaan todeta täyttävän lakipykälät.

1. Rusutjärven eteläpuolella sijaitseva reservialuumerkintä poistetaan.

2. ja 3. Tuusulan yleiskaava 2040 ei mitoitata hajarakentamista. Kaikki asemakaavan ulkopuoliset alueet ovat Tuusulassa suunnittelutarvealuetta. Rakentaminen tutkitaan suunnittelutarveratkaisuin. Muistutusta koskevat kiinteistöt sijoittuvat lainvoimaisen Hyrylän laajentumissuuntien osayleiskaavan MU-1 ja MV-3 alueille, joissa sallitaan maa- ja metsätaloutta palveleva rakentaminen, ei hajarakentamista. Tuusulan yleiskaava 2040, joka kumoaa Hyrylän laajentumissuuntien osayleiskaavan, ei muuta tilannetta tältä osin. Kohde ei sijoitu voimaan jäävän Nahkela-Siippoo-Rusutjärvi-osayleiskaavan alueelle, jossa on laskettu hajarakentamisen mahdollisuudet kantatiloittain.

4. Koko kuntaan on laadittu Kulttuurimaisema ja rakennuskanta -selvitys. Selvityksessä on todettu Rusutjärven - Siippoon - Nahkelan kylämaisema ja Kaukon viljelymaisema arvokkaiksi. Yleiskaavan yleisten määräysten mukaan Kulttuuriympäristö- ja rakennuskantaselvityksen kohteet ja niiden arvot on huomioitava alueiden yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa ja lupaharkinnassa. Tie sisältyy myös maakunnallisesti arvokkaaseen alueeseen, jolla osoitetaan valtakunnallisesti arvokkaat maisema-alueet sekä maisemanähtävyydet (valtioneuvoston päätös 1995), valtakunnallisesti merkittävät rakennetun kulttuuriympäristön alueet, tiet ja kohteet (RKY 2009), maakunnallisesti merkittävät kulttuuriympäristöt (Missä maat on mainiommat 2016) sekä valtakunnalliset maisemanhoitoalueet (LSL 32 §). Näiden merkintöjen on katsottu turvaavan myös Rusutjärventien arvot.

5. *Ulkoilureitti* perustuu *Kuntien yhteiseen reittien kehittämisselvitykseen 2021* ja siinä osoitettuun ”Järveltä järvelle -reittiin”. Reitti siirretään etelämmäksi olevien tonttien ja metsän reunaan.

6. Rusutjärven länsirannan suojeltavaksi merkitty alue

Uudenmaan ELY-keskus on 19.12.2018 päättänyt pähkinäpensaslehdon rajauksesta luonnonsuojelulain 29 §:n 1 momentin nojalla. Luonnonsuojelulain mukaan alueen muuttaminen niin, että tervaleppäkorven ominaispiirteiden säilyminen vaarantuu, on kielletty. Maanomistaja voi hoitaa aluetta Uudenmaan ELY-keskuksen hyväksymällä tavalla. Koska alue on jo suojeltu, sen käyttötarkoituksimerkintä on suojelualue (S).

41. Muistutus

Lausumme *Finest Bay Area Development Oy:n* nimissä tyytyväisyyteen Tuusulan kaavaluonnokseen. On hienoa, että Tallinnan tunneli on tuotu kaavaan noin selkeästi ja reitit, varikko ja rahtiterminaali on huomioitu yleiskaavatasoon nähden asiallisesti.

Ainoa toiveemme on, että kaavassa huomioitaisiin myös useat reitti vaihtoehdot Lentoasemalta eteenpäin. Nämä eivät suoraan koske tietenkään Tuusulan kaavoitusta, mutta on todennäköistä, että nyt luonnoksessanne esitetty Uudenmaan ja Helsingin tunnelihankkeen *Finestlink*-linjaus (www.finestlink.fi) ei tule toteutumaan. Maakuntakaavakaan ei ole näiltä osin lainvoimainen. Olisi siis hyvä esittää myös *Finest Bay Area*n YVA:asiaan tutkimat muut vaihtoehdot. Olisimme myös kiinnostuneita keskustelemaan Tallinnan tunnelin jatkamisesta Hyrylään asti.

Vastine: Uusimaa-kaava 2050 tuli pääosin voimaan 24.9.2021, jolloin Helsingin hallinto-oikeus antoi päätöksen kaavakokonaisuudesta tehdyistä valituksista. Suurin osa valituksista hylättiin. Käsittely jatkuu Korkeimmassa hallinto-oikeudessa. Tallinna-tunneli ei ole muutoksenhaun kohteena. Maakuntakaava ohjaa yleiskaavan laadintaa ja hyväksymiskäsittelyyn menevään yleiskaavaan siirretään Tallinna-tunneli maakuntakaavan mukaiselle paikalleen. Kaavamääräyksen mukaan kyseessä on liikenteen yhteystarve, jonka sijainti tai toteutustapa vaatii tarkempaa selvittämistä. Yhteys voidaan toteuttaa pinta- tai tunneliratkaisuna. Yhteystarve pitää sisällään vaadittavat terminaali- ja varikkoratkaisut. Merkintä on yhteystarve, joka esitetään lentoasemalta kohti Hankorataa. Merkintä mahdollistaa useat ratkaisut ja sijainnin maastossa. Jos hanke etenee, voi tulla tarpeen päivittää yleiskaavaa ja laatia tarkempia asemakaavoja.

42. Muistutus

KELLOKOSKI, UUDET ASUINALUEET: KORKEAMÄENTIE, RIIHELÄNTIE

Emme hyväksy tiheästi rakennetun pientaloalueen sijoitussuunnitelmaa Korkeamäentie/Kellokoskentie, koskien myös Riiheläntie sekä asemakaava-alueen ulottamiseksi Korkeamäentiehen asti.

Syy:

Ainutlaatuisen, yhteneväisen viljellyn/maisemapeltomaiseman tuhoutuminen tiheällä rakentamisella. Tämän tyyppiset peltomaisemat ovat huomionarvoisia ja harvinaisia. Pääkaupunkiseudulla esim. Vantaalla on suojeltu mm. Viljatien alue.

Toivomme, että uusi asuin rakentaminen keskitetään keskusta-alueelle ja reuna-alueet säilyisivät maatalousvoittoisina.

Maaperä Korkeamäentie/Kellokoskentiellä on savipitoista, heikosti kantavaa rakennusmaata ja mahdollinen rakennusaikainen tärinä voi aiheuttaa vaurioita viereisiin rakennuksiin.

Jo nyt varsin heikkokuntoinen tieverkosto ei kestä lisääntyvää liikennemäärää.

Toivomme, että tämä valitus otetaan huomioon asiaa käsitellessä.

Vastine: Tuusulan yleiskaava 2040 ei kumoa lainvoimaista Kellokosken osayleiskaavaa. Tuusulan yleiskaavaan 2040 merkitään Kellokosken osayleiskaavan alue valkoisella, kaavassa esitetään ainoastaan tällä kaavalla lainvoimaiseksi tulevat luontokohteet sekä kolme osayleiskaavassa asumiselle osoitettua aluetta Järvenpään kuntarajalla. Riiheläntien aluetta ei Tuusulan yleiskaavaan 2040 merkitä. Yksityiskohtaisempaa maankäyttöä jää ohjaamaan siis Kellokosken osayleiskaava, jossa alue on osoitettu asemakaavoitettavaksi pientaloalueeksi. Asemakaavahanke on kaavoitus suunnitelmassa tulossa olevana III-vaiheen hankkeena. Jos asemakaavaa lähdetään laatimaan, tulee kunnalla tarve neuvotella maanhankinnasta tai maankäyttösopimuksista yksityisten maanomistajien kanssa. Asemakaavatyössä tehdään tarkemmat selvitykset mm. rakentamisen vaikutuksista lähiympäristöön ja olevaan rakennuskantaan.

43. Muistutus

Asia: Muistutus Tuusulan yleiskaava 2040-ehdotuksesta II

Yleiskaavaehdotuksessa on Pohjoisväylän kaakkoispuolella Kellokoskenjoen ja siihen liittyvien purojen varret merkitty laajasti SL-1-merkinnöillä. Tämä uusi merkintä ja raja on vastoin sitä, että kaavaehdotuksen mukaan tällä kohtaa Kellokosken osayleiskaava jää voimaan. Lainvoimaisessa Kellokosken osayleiskaavassa pääosin merkinnällä MY-1 ja vain rajatuin osin luo-2.

Tähänkin saakka alueen maanomistajat ovat käsitelleet Kellokoskenjoen ja siihen liittyvien purojen varsia erittäin hellävaraisesti ja alueen luontoarvot tuntien. Näin tulisi olemaan epäilyksettä myös jatkossa. Metsänkäyttö on ollut yleensä hienovaraista harventamista ja satunnaista polttopuiden hakkuuta. Ehdotettu muutos tulisi haittaamaan alueen järkipäristä hyödyntämistä maanomistajien kannalta kohtuuttomasti.

Tällä perusteella Metsästysyhdistys Räikkä vaatii SL-1 merkinnöistä luopumista. Mikäli kaavaehdotusta vielä muutetaan niin, että siinä todetaan Kellokosken osayleiskaavan kumoaminen tältä osin, tulee kyseisten merkintöjen vaikutusalueita merkittävästi supistaa.

Mikäli ehdotettu muutos tulisi voimaan, tulee alueella huomioida riistanhoidon ja metsästyksen tarpeet. Alue on MY Räikälle keskeinen ja käytännössä ainoa mahdollinen hirven ajometsästystä varten. Seudulla on tiheä valkohäntäpeura- ja kauriskanta, jota on vuosittain välttämätöntä harventaa myös liikennevahinkojen estämiseksi. Yhdistyksen jäsenet tekevät vuosittain korvauksetta suuren työmäärän suurriistan virka-apuna hirvieläinkolarien yhteydessä. Kyseiset eläimet aiheuttavat paljon vahinkoa myös viljelyksille ja taimikoille. Niinikään alueen tiheää pienpetokantaa (supit ja ketut) täytyy pitää kurissa. Metsästysyhdistys Räikkä vaatii, että normaali riistanhoito ja metsästys on mahdollista kyseisillä alueilla myös vastaisuudessa

Vastine: Metsästys on mahdollista myös luonnonsuojelualueilla, esimerkiksi kaikilla kunnan omistamilla luonnonsuojelualueilla metsästys on sallittua. Maanomistaja päättää metsästyksen sallimisesta luonnonsuojelualuetta perustettaessa Uudenmaan ELY-keskuksen kanssa ja siitä tulee maininta suojelualan rauhoitusmääräyksiin.

44. Muistutus

1. Liikenteen seudullinen yhteystarve poistettavaksi

Yleiskaavaehdotukseen on edelleen sisällytetty seudullinen liikenteen yhteystarve välillä Haarajoki Nuppulinnantie siten, että se kulkisi XXXX tilan peltojen halki. Nyt, kun suunnittelun pohjaksi on hyvin perustein otettu Järvenpään ja kantatie 45:n yhdistävä Vähänummentien jatke, on em. linjaus tarpeeton ja haitallinen.

Tien suunniteltu linjaus rikkoisi yhtenäisen maanviljelysaukean ja haittaisi pitkälläkin tähtäimellä kohtuuttomasti maatalouden harjoittamista XXXX tilalla. Tilalle kuuluvista peltoaukean pelloista jäisi

ehdotuksen mukaan n. 20 hehtaaria (40 %) tien alle tai sen taakse talouskeskuksesta nähtynä. Tämä heikentäisi tuntuvasti tilan elinkelpoisuutta.

Maantien taakse jäävän osan viljeleminen edellyttäisi 1–2 sellaisen alikulun rakentamista, joista voidaan kulkea esim. nykyaikaisella leikkuupuimurilla. Tällaisen rakennustyön kustannukset olisivat varsin suuret ja ajatus muutoinkin täysin epärealistinen.

Mahdollisesti tarvittava liityntäliikenne Kellokoskelta Lahdenväylälle on ohjattavissa (parannettavan) Linjatien kautta.

Joskus kuultu perustelu, jonka mukaan Linjatieltä ei voida rakentaa moottoritielle liittymää siksi, että se tulisi liian lähelle Haarajoen liittymää, on kestävämpi. Etäisyyttä näiden liittymien välille tulisi yli 2 km. Lähiseudulla on esimerkkejä huomattavasti lähemmäs toisiaan rakennetuista liittymistä (mm. Lahdenväylällä Porvoonväylän ja Kehä 1:n väli) ja myös Kehä 3:n ja Porvoonväylän liittymien välimatka Lahdenväylällä on hieman yli 2 km.

Vaadin, että tielinjauksesta luovutaan kokonaan.

2. Alatalontien TP-alue supistettavaksi

Tilan peltoaukean pohjoislaitaan, Alatalontien eteläpuolelle merkitty työpaikka-alue (TP) on tässä kaavaehdotuksessa laajentunut huomattavasti siitä, millainen se on voimassa olevassa Kellokosken osayleiskaavassa. Tämä uusi rajausta on vastoin sitä, että kaavaehdotuksen mukaan tällä kohtaa Kellokosken osayleiskaava jää voimaan.

Uusi epämääräisen muotoinen rajausta kattaa suuren alueen hyvää peltomaata, jolla on suuri merkitys maatalon tuotannolle ja elinkelpoisuudelle.

Vaadin, että mainittu työpaikka-alueen rajausta muutetaan enintään sellaiseksi kuin se on Kellokosken osayleiskaavassa. Ristikydön alue merkitään yleiskaavaan selvitysalueeksi (SE). Alueen osayleiskaavan laatiminen (Tuomala III, osayleiskaavan tarkistaminen) on Tuusulan kaavoitussuunnitelmassa ajoitettu III-luokan hankkeeksi, joka on tavoitteena saada valmisteltavaksi viisivuotisen suunnittelujakson loppupuolella. Osayleiskaavan yhteydessä tutkitaan Ristikydön asemavaruksen sijoittuminen ja alueen liittäminen pääliikenneväyliin. Selvitysalueen päälle ei esitetä muita kaavamerkintöjä, siten ei myöskään tieliikenteen yhteystarvetta eikä asemaa. Selvitysalueet kuvataan kaavaselostuksessa.

3. AO-merkintä Halkiantien varressa säilytettäväksi

Yleiskaavaehdotuksella esitetään kumottavaksi Kellokosken osayleiskaavasta mm. Halkiantien asuinalue. Lainvoimaisessa osayleiskaavassa kaava-alueen XXXX tilan eteläkulmaan, Järvenpään kaupungin vedenottamon, Halkiantien ja Aavasaksantien rajoittamalle alueelle, on merkitty erillispientalovaltainen asuntoalue (AO). Tämä ehdotetaan muutettavaksi M-1-alueeksi.

Alue on toki Tuusulan näkökulmasta taajamista erillään, mutta sillä on luonteva yhteys kapean ja vähän liikennöidyn Halkiantien toisella puolella olevaan Järvenpään kuuluvaan pientaloalueeseen ja sen kunnallistekniikkaan. Vaikka Halkiantien varren Tuusulan puolen kaavoittamisen joskus tulevaisuudessa mahdollistava merkintä ei olekaan Tuusulan prioriteetti, ei se ole kunnalle myöskään rasite. Sen sijaan saattaa sillä tulevina vuosikymmeninä olla XXXX maatalon elinvoiman kannalta suuri merkitys.

Alueen täsmällinen rajausta tulee määrittellä sopivassa vaiheessa erikseen yhteistyössä maanomistajan kanssa.

Vaadin, että Kellokosken osayleiskaavan AO-merkintä kyseisen alueen osalta pidetään voimassa.

4. Viheryhteystarve poistettavaksi

Yleiskaavaehdotukseen on merkitty XXXX tilan peltojen poikki Halkiantieltä purouomaa pitkin Kellokoskenjoen laaksoon viheryhteystarve. Viheryhteyden oikeudelliset vaikutukset maanomistajalle ovat epäselvät. Haitallisimmillaan se voi johtaa viljelyalueen joutumiseen yleiseen virkistyskäyttöön. Lisääntynyt vapaa-ajan liikunta puristaa jo nykyään maatalouden harjoittamista voimakkaasti. Järvenpään läheisyydestä johtuen alueella on jo nykyään runsaasti virkistys- ja liikunta-alueita.

Vaadin kyseisen merkinnän viheryhteystarpeesta poistettavaksi.

5. Seudullinen ulkoilureitti poistettavaksi

Kellokosken osayleiskaavassa 2010 on XXXX tilan peltoteille merkitty kulkemaan seudullinen ulkoilureitti. Reitti on merkitty alkamaan Halkiantieltä Aavasaksantietä pitkin ja jatkumaan sen luoteispäästä umpimetsään, jossa ei tällä hetkellä ole minkäänlaista kulku-uraa. Tultuaan peltoteille se jatkuu pohjoisessa purouoman latoja Kellokoskenjoen laaksoa kohti.

Maatilan peltotiet on tarkoitettu maatalouskoneiden siirtämiseen. Jokamiehen oikeuden nojalla kyseisillä peltoteilla on jo nykyisellään runsaasti vapaa-ajan liikkujia, jotka aiheuttavat ajoittain maatalouskoneiden kanssa vaaratilanteita ja myös häiriötä. Piittaamattomat kulkijat sotkevat jopa kasvustoja ja päästävät sinne koiria irralleen.

Peltoteiden nimeäminen kaavaan virallisesti ulkoilureitiksi tuo sinne liikaa vapaa-ajan liikkujia. Järvenpään läheisyydestä johtuen alueella on jo nykyään runsaasti muita virkistys- ja liikuntareittejä.

Vaadin, että yleiskaava-2040-päätöksenteon yhteydessä kyseinen ulkoilureittimerkintä poistetaan.

6. Muinaismuistokohde sm-1 ("kiviuni")

XXXX tilan peltoaukean laidalla on Museoviraston merkitsemä muinaismuistokohde. Kohdetta on viimeksi 28.4.2022 tutkinut Keski-Uudenmaan alueellisen vastuumuseon arkeologi John Lagerstedt. Samassa yhteydessä kohteen sijainti täsmennettiin ja alue rajattiin huomattavasti aiempaa suppeammaksi.

Vaadin, että uusi tarkempi aluerajaus otetaan huomioon Tuusulan maankäytön suunnittelussa

- Vastine:**
1. Tuusulan yleiskaava 2040 ei kumoa lainvoimaista Kellokosken osayleiskaavaa. Tuusulan yleiskaavaan 2040 merkitään Kellokosken osayleiskaavan alue valkoisella, kaavassa esitetään ainoastaan tällä kaavalla lainvoimaiseksi tulevat luontokohteet sekä Järvenpään kuntarajalla kolme osayleiskaavassa asumiselle osoitettua aluetta, jotka muuttuvat maa- ja metsätalousalueeksi. Itäistä radanvarsitietä eli ns. Kellokosken ohikulkutietä ei esitetä Tuusulan yleiskaava 2040:ssä. Tielinjaus on kuitenkin lainvoimaisessa Kellokosken osayleiskaavassa ja Tuusulan yleiskaava ei tätä merkintää kumoa.
  2. Alatalontien eteläpuolelle ei merkitä työpaikka-alueita. Tuusulan yleiskaava 2040 ei kumoa lainvoimaista Kellokosken osayleiskaavaa. Maankäyttöä jää ohjaamaan oikeusvaikutteinen Kellokosken osayleiskaava ja sen työpaikka-aluerajaukset.
  3. Kunnan tavoite ei ole osoittaa asumista Halkiantien varrelle vuoteen 2040 mennessä. Selkeästi Järvenpään taajamaan tukeutuvat asuinalueet on haluttu esittää kumottaviksi, koska Kellokosken osayleiskaavassa on turhan suuri mitoitus kasvuennusteisiin nähden ja taajamaa on tarkoituksenmukaista kehittää lähellä keskustan palveluita. Palauttamalla alue maa- ja metsätalousvaltaiseksi, rakentaminen tutkitaan suunnittelutarveratkaisuin.
  4. Viheryhteystarvetta ei merkitä yleiskaavaan. Tuusulan yleiskaava 2040 ei kumoa lainvoimaista Kellokosken osayleiskaavaa. Maankäyttöä jää ohjaamaan oikeusvaikutteinen Kellokosken osayleiskaava ja sen merkinnät.
  5. Seudullista ulkoilureittiä ei merkitä Tuusulan yleiskaavaan 2040. Tuusulan yleiskaava 2040 ei kumoa lainvoimaista Kellokosken osayleiskaavaa. Maankäyttöä jää ohjaamaan oikeusvaikutteinen Kellokosken osayleiskaava ja sen merkinnät.
  6. Muinaismuistoa ei merkitä yleiskaavaan. Tuusulan yleiskaava 2040 ei kumoa lainvoimaista Kellokosken osayleiskaavaa. Maankäyttöä jää ohjaamaan oikeusvaikutteinen Kellokosken osayleiskaava ja sen merkinnät. Muinaismuistokohde esitetään ainoastaan kaavaselostuksessa liitekartalla ja taulukossa. Muinaismuistojen laajuus selvitetään tarkemmin, jos alueelle kohdistuu maankäyttöä.

45. Muistutus

Tuomaalan alue ja uusi tielinjaus Tuomaalassa

Mahdollisesti rakennettava uusi tie pitää rakentaa Tuomaalan kylän eteläpuolelle ja Hakalantien ja uuden tien vaikutusalueella asutusta pitää lisätä ja tiivistää. Uusi tie ja mahdollinen uusi rautatien seisake edellyttävät uudisrakentamista ja lisää käyttäjiä. Hakalantien pohjoispuolelle tulisi lisätä rakentamista mahdollistavaa aluetta koko kiinteistön XXXX alalle. Katso punainen ympyrä kartalla. Kiinteistöön kuuluvalla rasitealueella on jo rakennettu aluetta palveleva vesilaitoksen vesilinja. Uudisrakentamista asutusta pitää lisätä ja tiivistää. Näitä asioita tukee ja puoltaa myös Järvenpään kaupunki lausunnossaan, jossa ilmoitetaan: "... Yleiskaavaa tulisi tarkistaa myös monilta muilta Järvenpään rajaan liittyviltä osiltaan yhdyskuntarakenteen saumattomaksi kehittämiseksi...."

Vastine: Ristikydön alue merkitään yleiskaavaan selvitysalueeksi (SE). Alueen osayleiskaavan laatiminen (Tuomala III, osayleiskaavan tarkistaminen) on Tuusulan kaavoitus suunnitelmassa ajoitettu III-luokan hankkeeksi, joka on tavoitteena saada valmisteltavaksi viisivuotisen suunnittelujakson loppupuolella. Osayleiskaavan yhteydessä tutkitaan Ristikydön asemavarauksen sijoittuminen ja alueen liittäminen pääliikenneväyliin. Jos alueelle lähdetään edistämään uutta junaseisaketta, vaatii se ympärilleen merkittävästi rakentamista. Selvitysalueen päälle ei esitetä muita kaavamerkintöjä, siten ei myöskään tieliikenteen yhteystarvetta. Selvitysalueet kuvataan kaavaselostuksessa.

46. Muistutus

Tasapuolisen tiedonsaannin turvaamiseksi 16.12.2021 klo 18.30-20.00 pidettäväksi ilmoitetun, (kuulutus Keski-Uusimaa lehdessä) yleisötilaisuuden peruunnuttua, uusi aika ja paikka olisi tullut samoin ilmoittaa kuulutuksella Keski-Uusimaa lehdessä. Tiedossamme on esimerkki, jossa tilaisuuden peruminen / aikataulumuutos on saatu lehteen päivän varoitusajalla.

Kysynkin, onko edellä kuvattu nähtävillesano ollut riittävä tiedonsaannin turvaamiseksi? Onko maanomistajilla ollut todellinen mahdollisuus saada tarvitsemaansa tieto heitä koskevassa kaavasunnittelussa ja vielä määräjassa ilmaista mielipiteensä?

Teams-kokoontuminen 18.1.2022 alueen maanomistajan aloitteesta onneksi paikkasi tiedonsaantia ja mahdollisti tuomalalaisten mielipiteitten kuulemista nähtävillä olevasta suunnitelmasta. Kaavasunnittelusta vastaavat virka henkilöt myös selvittivät suunnitelmaa.

Teams kokous pidettiin virka-aikana, työelämässä olevilla ei välttämättä ollut tilaisuutta osallistua samoin teamstyöskentely ei ole kaikille mahdollista.

MUISTUTUS KOSKIEN TUOMALAN SUOTA

VASTUSTAN TUOMALAN SUOLLA OMISTAMANI TILAN OSALTA M-MERKINNÄN MUUTTAMISTA V MERKINNÄKSI.

En hyväksy, että oikeuttani päättää metsän hoidosta ja myynnistä rajoitetaan kaavamerkintää muuttamalla.

1. Tiedossa on, etteivät metsäyhtiöt tule tekemään kauppoja V (virkistys) -merkinnällä oleville alueille.

2. Maanomistajat ovat aikanaan osallistuneet ojituskustannuksiin. Ojituksen tavoitteena on ollut puuntuoton paraneminen.

3. Pinta-alaverotuksen voimassaollessa veroja on maksettu puuston kasvusta.

YKSITYISTÄ OMISTUSTA EI TULE RAJOITAA NYKYISTEN EIKÄ TULEVIEN ASUKKAITIEN VIRKISTYMISTARPEILLA.

Ehdotan, että kunta kaavoittaa ensisijaisesti kunnan omistamia maita virkistys- ja luontokokemuksia varten tai hankkii vapaaehtoisilla kaupoilla omistukseensa maa-alueita kyseisiin tarpeisiin.

MUISTUTUS KOSKIEN SUUNNITELMASSA OLEVAA LINJAUSTA SEUDULLISEN LIIKENTEEN YHTEYSTARPEELLA PÄÄRADALTA KOHTI TUOMALAN MÄKEÄ.

Karttasuunnitelmaa katsoessa ihmetyttää, mistä tarpeesta lähtee piirustuksissa näkyvä seudullisen liikenteen yhteystarve? Olemassa on jo monta lähellä toisiaan olevaa kylätietä, jotka myöten tullaan pääradan suunnasta tielle 145, Hakalantie, Parolantie- Tuomalantie- Hosianummentie.

Teams kokouksessa 18.1.2022 esitettiin tutkittavaksi yhteystarvetta varten väylän sijoittamista pääradalta Tuomalaan myötäillen Pelinojaa. Tällä tavoin rikottaisiin mahdollisimman vähän laajempia peltoja. Samalla vältettäisiin vaikeasti hoidettavien ja arvottomien peltokuvioiden muodostuminen.

Piirroksen mukaisesti toteutettuna tie tulisi suoraan omistamilleni maatalouden tuotantorakennuksille, (kuivuri ja konehalli)

VASTUSTAN KARTIASUUNNITELMASSA ESITETIYÄ TIESUUNTAUSTA.

MUISTUTUS:

RAKENNUSKAAVA-ALUEELLA OMISTUKSESSAMME OLEVILLE PELLOILLE SUUNNITELLUT, KÄYTTÖÄ RAJOITAVAT MERKINTÄMUUTOKSET YLEISPIIRTEISEN MAANKÄYTÖN MUUTOSEHDOTUKSET VOIMASSA OLEVALLA RAKENNUSKAAVA -ALUEELLA. (Tuusulan kunta ,Tuomalan kylä,Tuomala, rakennuskaava, korttelit 38007-20 sekä niihin liittyvät tie-,puisto ym. alueet) Lääninhallituksen vahvistuspäätös NO 504 1.2.1982

Voiko yleiskaavaehdotuksen nähtäväksi asettamiskuulutuksen asiakirjassa esittää muutoksia myös lainvoimaiseen rakennuskaavan?

VASTUSTAMME YHTEISOMISTUKSESSA JA YKSINOMISTUKSESSA OLEVIEN, RAKENNUSKAAVA-ALUEELLA SIJAITSEVIEN PELTOJEN OSALTA M-MERKINNÄN MUUTIAMISTA MA-MERKINNÄKSI SEKÄ VASTUSTAMME VIHERYHTEYSTARVEMERKINTÄÄ OMISTAMILLAMME ALUEILLA.

Ko. pellot ovat viljelyksessä ja näin on tarkoitus jatkaa. Peltoviljely pitää maiseman avoimena kustannustehokkaasti. Myös kaavoittajan tavoite avoimesta maisemasta toteutuu.

Vastine: Kaavan nähtävilläolon aikana vallinneen koronapandemian vuoksi ilmoitettiin, että mahdollisista muutoksista ilmoitetaan kunnan verkkosivuilla ja kunnan tapahtumat-palstalla. Kaavoitus pahoittelee, jos tieto ei saavuttanut kaikkia osallisia. Erillinen Tuomalan alueen palaveri oli onnistunut ja osallisilta saatiin arvokasta tietoa yleiskaavasunnitteluun.

Tuomalansuon laaja virkistysalue (V) muutetaan maa- ja metsätalousvaltaiseksi alueeksi, jolla on ulkoilunohjaamistarvetta (MU). Näin yksityiset metsänomistajat voivat edelleen suorittaa metsänhoitotoimenpiteitä ilman erillisiä lupia.

Ristikydön alue merkitään yleiskaavaan selvitysalueeksi (SE). Alueen osayleiskaavan laatiminen (Tuomala III, osayleiskaavan tarkistaminen) on Tuusulan kaavoitussuunnitelmassa ajoitettu III-luokan hankkeeksi, joka on tavoitteena saada valmisteltavaksi viisivuotisen suunnittelujakson loppupuolella. Osayleiskaavan yhteydessä tutkitaan Ristikydön asemavarauksen sijoittuminen ja alueen liittäminen pääliikenneväyliin. Selvitysalueen päälle ei esitetä muita kaavamerkintöjä, siten ei myöskään tieliikenteen yhteystarvetta eikä asemaa. Selvitysalueet kuvataan kaavaselistyksessä.

Yleiskaava ei kumoa asemakaavaa. Mutta yleiskaava on ohjeena muutettaessa asemakaavaa. Viheryhteystarve poistetaan. Asemakaavassa muistuttajan pellot on merkitty maa- ja metsätalousalueeksi. Myös yleiskaavan maisemapelto-merkinnässä on samat tavoitteet pitää maisema avoinna ja pellot viljeltyinä.

47. Muistutus

Nähtävänä olevan Tuusulan Yleiskaava 2040 -ehdotus 11:n johdosta esitän seuraavat muistutukset:

1. Omistamani tilaan XXXX kuuluu Tuusulanjärven, Riihilahdentien ja Kirkkotien välisestä alueesta runsaan 1,5 ha suuruinen alue. Tämä on kaavoitettu merkinnällä P. Ympäröivä alue on kaavoitettu pääasiassa merkinnöillä AO1 ja AO3, kuten jo 16.5.2019 muistutuksessani Yleiskaava 2040 johdosta kirjoitin. Uudistan vaatimukseni, että omistamalleni alueelle tulee rakennusoikeutta rakentamiseen soveltuvin osin samalla tavalla kuin muilla maanomistajilla on.
2. Koillis-Hyrylän kaavoituksen II vaiheen kaavoituksessa vaadin XXXX alueille AP2 -merkintää.
3. Talouskeskus XXXX osalta kaavoituksessa on suojaviheralue, 18 m. Leveys on kohtuuton suojaviheralueeksi, koska sillä vain pirstotaan Hyrylän keskustamaisemaa, kuten Pitkänniityntien puolella on nähtävissä. Kevyen liikenteen väylää ei Kulloontien eteläpuolelle tarvita, koska Rykmentinpuistosta lyhin yhteys Prismakeskukseen on suunnitelmissa uimahallin kautta ja Kulloontien pohjoispuolella on Rykmenpuistosta suoraan valmiina alikulkujen kautta kevyen liikenteen väylät Prismakeskukseen.
4. Suunnittelussa tulisi ohjata pois Kulloontietä suoraan Hyrylän keskusta ajavat, räjähteitä- ja muita vaarallisia aineita, kuljettavat rekat.

Vastine: 1. Tilan palsta, joka sijoittuu Tuusulanjärven rannalle, on asemakaavoitettu puistoksi. Asemakaava ohjaa maankäyttöä yleiskaavaa tarkempana suunnitelmana. Kyseessä on Tuusulanjärvellä oleva vapaa rannan osa. Ranta-alueita ei tule osoittaa kaikelta osin rakentamiseen. Maakuntakaava ohjaa yleiskaavaa. Uusimaa-kaava 2050 :n taajamatoimintojen kehittämisvyöhykkeen määräyksen mukaan vyöhykkeen rakentamattomat rannat on yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa varattava yleiseen virkistykseen, jollei erityinen tarve edellytä alueen osoittamista muuhun käyttöön. Alue on luontoarvoiltaan myös merkittävä (Enviro Oy 2015) Kirkkotien lehtorinne, jonka puusto on varttunutta ja vanhaa kuusikkoa, jossa on runsaasti lahoppua ja tuoreita tuulenskaatoja. Pienpuustona on lähinnä pihlajaa. Metsäkuvio on tuoretta lehtoa. Kuvion pohjoisreunan notkelmassa on rytöinen, kaatuneiden puiden vuoksi hankalakulkuinen lehtokorpi, jonka tihku-pinnoilla kasvaa mm. leskenlehteä, ojakellukkaa, metsäkortetta, lehtokortetta, ojaleinikkiä, jättipalsamia ja mesiangervoa. Metsäalue täyttää METSO-ohjelman luokan I kriteerit (ks. Ympäristöministeriö 2008). Näiden syiden vuoksi merkintää ei ole perusteltua muuttaa yleiskaavaan.

2. Kiinteistöllä Kulloontien pohjoispuolella on AP-2 merkintä.

3. Alueen maankäyttöä jää ohjamaan oikeusvaikutteinen Rykmentinpuiston osayleiskaava, jota nyt laadittava Tuusulan yleiskaava 2040 ei kumoa. Yleiskaavassa voimaan jäävien osayleiskaavojen alueet näytetään valkoisena. Yleiskaavassa ei osoiteta suojaviheralueita. Pyöräilyn laatuikävä on merkitty Kulloontien pohjoispuolelle.

4. Keski-Uudenmaan logistiikan poikittaisyhteys on linjattu Keravalta (mt 148 Kulloontieltä) Tuusulan itäväylälle ja edelleen Tuusulanväylän kautta Kehä IV:lle. Poikittaisyhteyden toteuttamiseksi mm. Tuusulan itäväylälle laaditaan aluevarausuunnitelma sekä seuraavissa vaiheissa tarkempia tie- ja rakentamissuunnitelmia. Kulloontien osuutta Tuusulan itäväylän ja Hyrylän keskuksen välillä kehitetään todennäköisesti katumaiseen suuntaan väyläkäytävään rajautuvien alueiden asemakaavoituksen myötä. Mainitun Kulloontien kehittämisen tavoitteena on mm. vähentää raskaan liikenteen määrää mukaan lukien vaarallisten aineiden kuljetusten määrä Hyrylän keskuksen alueella

48. Muistutus

HALUAN MUISTUTTAA SEURAAVISTA ASIOISTA:

Tiedotus

Suuri osa Tuomalan asukkaista, joiden kiinteistöä tai peltoja tai metsiä uusi yleiskaavasuunnitelma koskee, eivät ole huomanneet asian vireilläoloa. Paikallislehti ei tule läheskään kaikille ja kunnan www-sivuja harva

aktiivisesti seuraa. Vaikka yleiskaavasunnitelmia on tehty yli vuosikymmenen, harva on huomannut, että asiassa ollaan taas muistutusvaiheessa. Pyydän kiinnittämään asian tiedotukseen suurempaa huomiota.

Aikataulutus Tuomalan alueelle

Mistään ei löydy mainintaa esim. asemakaavoituksen aikatauluista, ei ole kohtuullista, että Tuomalan aluetta pidetään reservialueena kymmeniä vuosia ilman mitään tarkempia suunnitelmia. Koska kunta velkaantunut viimeisen viidentoista vuoden aikana 200 € -> 8500 €/asukas (vuonna 2025), voi uusien alueiden infran ja kaavoituksen teko viipyä.

Kaavojen tulkintajärjestys, kartat

Olisi syytä tiedottaa kuntalaisille tarkemmin kaavojen tulkintajärjestyksestä, jos ne ovat ristiriidassa, osayleiskaava, yleiskaava, asemakaava, rakennuskaava, maakuntakaava, MAL-ohjelma jne. Yleiskaavasunnitelmien ja maakuntakaavan kartat epämääräisiä ja mittakaavat erilaisia.

Järvenpääntien itäpuoli, jossa on tällä hetkellä voimassa Tuomalan osayleiskaava

Hakalantien seutuville suunniteltu uusi tielinjaus Järvenpääntieltä radalle on järjetön, se pirstoo ainakin 23 kpl omakotitontteja ja peltöjä käyttökelvottomiksi. Reitillä on paljon maastovaihteluita, kallioita ja suuria korkeuseroja. Paljon järkevämpiäkin ja kaksi kolmasosaa vähemmän kiinteistöjä halkovia suunnitelmia voisi tehdä, kun karttaa tutkii. Suunniteltu viherkäytävä on epämääräinen, miksi tehty? Kuva yleiskaavasunnitelman tielinjauksesta liitteenä.

Vaadin virkistysaluemerkintää V poistettavaksi Tuomalansuon yksityisten omistamilta mailta. Maakuntakaavassa V-merkintää on ehdotettu käytettäväksi kunnan ja valtion omistamilla maa-alueilla. V-merkintä rajoittaa huomattavasti metsänomistajan oikeuksia ja tuottaa suurta taloudellista tappiota. Esim. metsäyhtiöt eivät halua tehdä kauppoja, jos yhdenkin puun kaataminen vaatii MRL 128 § mukaisen toimenpideluvan (lähde Maaseudun tulevaisuus). Kunta on varmaankin suunnitellut korvaukset tällaisista kaavamerkinnöistä! Monet metsänomistajat ovat maksaneet veroja pinta-alaverotuksen mukaan ja lisäksi kustantaneet kaikki alueelle tehdyt ojitukset.

Alue on yleiskaavasunnitelmassa merkitty M/Res-1 merkinnällä, kaavamerkinnöistä ei löydy selvitystä tällaiselle kaksoismerkinnälle. Suolle rakentaminen tuskin on järkevää 20 vuoden kuluttuakaan (Res-1). Katso maaperäkartta kunnan sivuilta, St = rahkaturve.

Tällä hetkellä Hakalantien vierustoilla on kaavamerkintä AT-7, tätä ollaan muuttamassa merkinnäksi M (myöhemmin Res-7, koska??). En asu pellolla enkä metsässä, joten kaavamerkintä ei ole mielestäni looginen. Tällä hetkellä Hakalantien vierustoilla on kaavamerkintä AT-7, tätä ollaan muuttamassa M (myöhemmin Res-7, koska??). Miten kaavamerkintä M vaikuttaa suunnittelutarveratkaisulla mahdollisesti saatavaan rakennuslupaan?

Miksi Järvenpääntien vieressä olevat alueet (jossa bussilinja kulkee vierestä) perustuisivat millään tavalla kymmenien vuosien päästä ehkä tulevaan asemanseutuun Res-1? Etätyömahdollisuudet lisääntyvät monilla aloilla ja tarve liikennöintiin ja yleisten kulkuneuvojen käyttöön muuttuu, mahdollinen asukasmäärän kasvu tietysti vaikuttaa liikennöintitarpeisiin. Keravan mahdollisesti suunnittelemaat pysäköintimaksut ja paikkojen vähäisyys vaikuttaa asukkaiden tarpeeseen tai haluun käyttää julkisia kulkuneuvoja. Luultavasti robottibussit yleistyvät. Jos yleiskaavasunnitelmaa tehdään vuosikymmenien päähän, pitäisi myös liikennöintitarpeita, työelämämuutoksia ja asukasmäärän kasvua miettiä laaja-alaisemmin.

Järvenpääntien länsipuolen eli Rantatien alueen yleiskaavasunnitelma Alueella on voimassa oleva rakennuskaava, joka menee yleiskaavan edelle. Jos yleiskaava ulottuu vuoteen 2040, on Tuomalan alueen maanviljelijöiden määrä olla romahtanut nollaan. Käyttötarve maanviljelysmaana vähenee, miten tätä on mietitty? Pellot pusikoituvat nopeasti, jos niitä ei hoideta. Voimassa olevan rakennuskaavan merkintöjä suunnitellaan muutettavaksi Rantatien pellot M->MA, miksi? M maatalousmaa MA maisemapelto. En pidä tarpeellisena maisemapelto MA-kaavamerkintää. Voimassa olevan rakennuskaavan ja suunnitellun

yleiskaavan pinta-alat ovat pahasti pielessä, minulle on merkitty yleiskaavasuunnitelmassa n. kolminkertainen AO-merkintä verrattuna rakennuskaavaan.

Yleistä Miksi kunnan kaavoituksessa tehdään turhaa työtä ja 5-10 vuoden välein suunnitelmia, jotka eivät koskaan toteudu, lisäksi työllistetään lukuisia konsulttifirmoja, tämä on kallista veronmaksajille. Kannattaa miettiä Tuomalan alueen yleiskaavasuunnitelmaa kannattaisi jättää pois ja miettiä sitä tarkemmin. Kannattaa kuunnella meitä maanomistajia kaavasuunnitelmia tehtäessä, lukuisia toteutumattomia kaavasuunnitelmia olemme vuosikymmenten varrella nähneet. Kylää ovat sukumme asuttaneet satoja vuosia. On surullista, jos viihtyisästä naapureita avittavasta asuinalueesta yritetään tehdä radanvarsislummi. Hyrylän kaltaiset rumat vuokratalot eivät ainakaan meidän Tuomalan maanomistajien mielestä ole sitä, mitä tänne halutaan. Alueesta olisi hyvä mahdollisuus tehdä viihtyisiä väljemmin asuttu alue.

Vastine: Tiedotus

Kaikista nähtävillä oloista ja tilaisuuksista on tiedotettu paikallislehdissä: Keski-Uusimaassa ja Tuusulanjärven viikkouutisissa. Lisäksi tiedotteita on ollut kunnan verkkosivuilla ja sosiaalisessa mediassa. Aineistot ovat olleet nähtävillä kirjastoissa ja Tuusinfossa. Ensimmäisestä kaavaehdotuksesta jaettiin kaikkiin kotitalouksiin mainosjakelun mukana sivun tiedote, jossa kerrottiin nähtävillä olosta. Kaavasta on myös kerrottu jokaisessa kaavoituskatsauksessa, Tuusula Rakentaa -lehdessä ja myös kuntalaislehdessä. Koska kyseessä on ollut koko kuntaa koskeva suunnitelma, ei jokaiseen kotitalouteen ole voitu lähettää kirjoitettuja jokaisessa suunnitteluvaiheessa.

Aikataulusuunnitelma Tuomalan alueelle

Tuomalan alueen tarkempi kaavoittaminen ja tarve rakentamiselle on vasta yleiskaavan tavoitevuoden 2040 jälkeen. Valtuusto päätti rakennemalleja hyväksyessään 13.5.2013 § 69, että Tuomala osoitetaan reservialueeksi ja pääkasvuosuunta vuoteen 2040 on Rykmentinpuistossa. Alue merkitään yleiskaavaan selvitysalueeksi (SE). Alueen osayleiskaavan laatiminen (Tuomala III, osayleiskaavan tarkistaminen) on Tuusulan kaavoitussuunnitelmassa ajoitettu III-luokan hankkeeksi, joka on tavoitteena saada valmisteltavaksi viisivuotisen suunnittelujakson loppupuolella. Osayleiskaavan laatimisen jälkeen laaditaan asemakaavat. Maapoliittisen ohjelman 2030 mukaan kunta laatii ensimmäisen asemakaavan ensi sijassa omistamilleen maille. Tavoitteena on siis maanhankinta. Asemakaavamuutosten ja kunnan maanomistukseen liittyvien pienehköjen kiinteistöjen osalta kunta voi myös tehdä maankäyttösopimuksia yksityisten maanomistajien kanssa.

Kaavojen tulkintajärjestys, kartat

Maankäyttöä ohjaa aina tarkin kaava. Mikäli alueelle on laadittu asemakaava, se ohjaa rakentamista. Asemakaava-alueella yleiskaava on ohjeena muutettaessa asemakaavaa. Mikäli asemakaavaa ei ole laadittu, ohjaa maankäyttöä (osa)yleiskaava. Asemakaavan ulkopuolella rakentaminen vaatii aina suunnittelutarveratkaisun. Mikäli alueelle ei ole (osa)yleiskaavaa, ohjaa maankäyttöä maakuntakaava ja rakentaminen aina suunnittelutarveratkaisun. Maakuntakaava on myös ohjeena laadittaessa (osa)yleiskaavaa. MAL-suunnitelma ei ole maankäyttö- ja rakennuslain tarkoittama suunnittelutaso. Se on seudun kuntien ja valtion yhteinen näkemys ja sopimus seudun kehittymisestä.

Yleiskaavaselostuksessa kerrotaan, että Maankäyttö- ja rakennuslain 42 §:n mukaan *yleiskaava on ohjeena laadittaessa ja muutettaessa asemakaavaa sekä ryhdyttäessä muutoin toimenpiteisiin alueiden käytön järjestämiseksi. --- Yleiskaava ei ole asemakaava-alueella voimassa muutoin kuin asemakaavan muuttamista koskevan vaikutuksen osalta.*

Kaavoituksen nettisivuilla kohdassa *Kaavoituksen käsitteitä* on avattu suunnittelujärjestelmää. Tuusula rakentaa -lehdessä, joka jaetaan kotitalouksiin, on kuvattu kaavoituksen etenemistä.

Järvenpääntien itäpuoli, jossa on tällä hetkellä voimassa Tuomalan osayleiskaava

Tuomalansuon laaja virkistysalue (V) muutetaan maa- ja metsätalousvaltaiseksi alueeksi, jolla on ulkoilunohjaamistarvetta (MU). Näin yksityiset metsänomistajat voivat edelleen suorittaa metsänhoitotoimenpiteitä ilman erillisiä lupia.

Ristikydön alue merkitään yleiskaavaan selvitysalueeksi (SE). Selvitysalueen päälle ei esitetä muita kaavamerkintöjä, siten ei myöskään tieliikenteen yhteystarvetta. Selvitysalueet kuvataan kaavaselostuksessa.

Rakentaminen Tuomalaan tutkitaan suunnittelutarveratkaisuilla.

Järvenpääntien länsipuolen eli Rantatien alueen yleiskaavasunnitelma

Tuusulan yleiskaava ei kumoa Rantatien asemakaavoja. Yleiskaava on kuitenkin ohjeena muutettaessa asemakaavaa. Yleiskaavan tavoite on sama kuin oleven asemakaavan: pitää rakentamattomia alueita mahdollisimman paljon rakentamisen ulkopuolella, avoimena näkymänä järven suuntaan. Yleiskaavassa ei osoiteta alueiden rajoja kovin tarkasti, ne tarkentuvat asemakaavoilla. Rakentamisen rajaa voidaan kuitenkin siirtää laajentaen hieman MA-merkintää.

Yleistä

Valtuusto päättää vuosittain kaavoitussuunnitelmasta ja kaavoituksen työohjelmasta. Niissä linjataan tehtävät kaavatyöt. Tuomala III -osayleiskaavan laatiminen on ollut mukana kaavoitussuunnitelmassa jo usean vuoden ajan, mutta työtä ei ole aloitettu vielä - hanketta ei ole määritetty kärkihankkeeksi, jonka laadinta käynnistyisi heti. Osayleiskaavan hyväksymisen jälkeen laaditaan vielä tarkemmat asemakaavat, jotka ohjaavat itse rakentamista. Kaavatöissä osallistetaan maanomistajia.

49. Muistutus

Asia: 1. Keskeinen tavoitteellinen ulkoilureitti tilani alueella on turha. Myös tulevaisuudessa. Kunnalla on omistuksessaan alueita, joiden kautta kunta voi kaavoittaa myös ulkoilureitit Tuusulanjärven ympäristöön, yksityisten maanomistajien alueita on outoa valjastaa kaikkien kuntalaisten käyttöön kaavan voimin.

2. Rakennuspaikka tilani alueelle. Muistutan, että vuonna 1995, kun isäni joutui vaihtamaan Lahelasta omistamiaan peltoja Anttilaan, uudelle alueelle Tuusulan kunta lupasi rakennuspaikan.

1. En hyväksy kaavaehdotuksen merkintää AP-1 omistamalleni alueelle.

Vastine: Ulkoilureitti Paijalantieltä kohti Kavaankalliota poistetaan peltoalueelta.

Asemakaavan ulkopuolella rakentaminen ratkaistaan suunnittelutarveratkaisuilla.

Lahelanpellon suunnitelmat ovat olleet vireillä kunnassa jo pitkään. Yleiskaava on yleispiirteinen suunnitelma, joka tarkentuu asemakaavoilla. Asemakaavoissa tutkitaan asumisen ja muiden toimintojen sijoittuminen yksityiskohtaisemmin. Lahelanpellon alueelle laaditaan parhaillaan yleissuunnitelman päivitystä, jossa tutkitaan myös maataloustoiminnan säilyttäminen yhtenä vaihtoehtona yksityisten omistamilla alueilla.

Toimenpiteet: Ulkoilureitti Paijalantieltä kohti Kavaankalliota poistetaan peltoalueelta.

50. Muistutus

Nähtävillä olevaan yleiskaavaehdotukseen kohdistuvat yksityiskohtaiset muistutukset

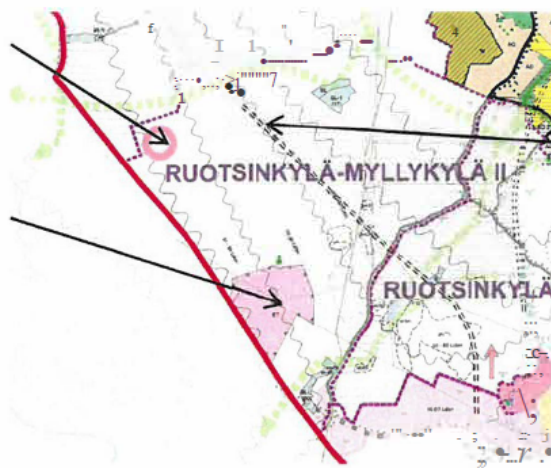
Kaikki "haalennettuina" piirretyt merkinnät tulee poistaa, koska ne vaikeuttavat kaavan tulkintaa.

Yhdyskuntateknisen huollon aluekohdemerkintä tulee poistaa. Nk. Senkkerin aluetta ei ole tarvetta eikä syytä laajentaa yhtään pohjoisemmaksi.

ET- aluevaraus tulee poistaa.

Varaukset eivät perustu riittäviin selvityksiin eikä riittävään vaikutusten arviointiin.

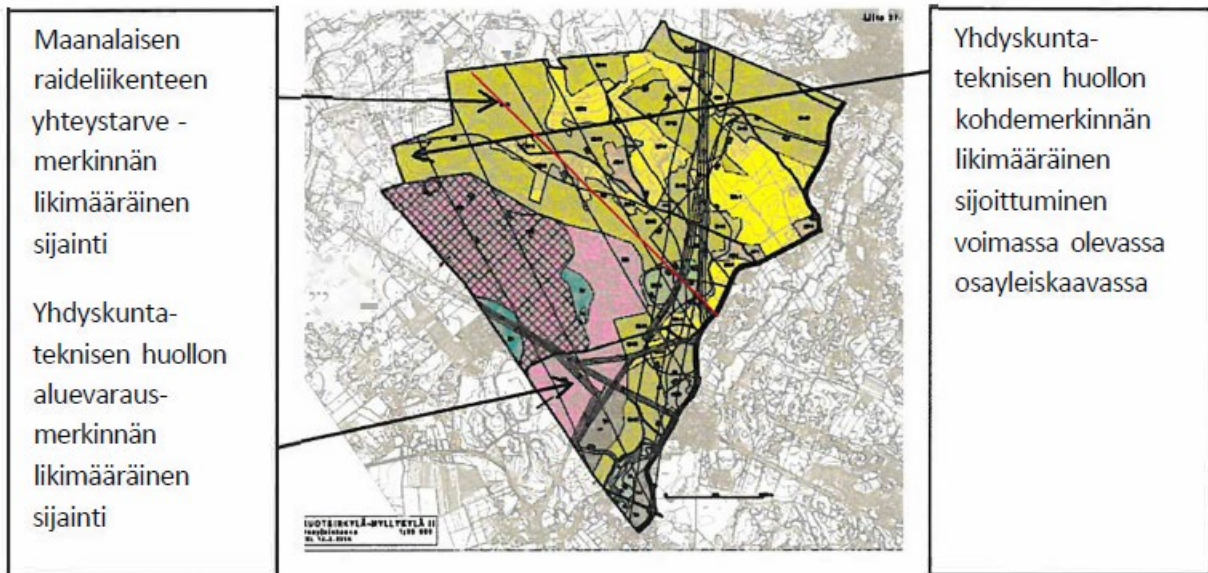
Ote Tuusulan yleiskaava 2040-ehdotuksesta

Maanalaisen raideliikenteen yhteystarve -merkintä tulee poistaa.

Varaus ei perustu riittäviin selvityksiin eikä suunnitelmiin eikä riittävään vaikutusten arviointiin

Linjauksen esittämiseen juuri kyseiseen kohtaan ei ole esitetty eikä ole perusteita.

Yleiskaavaehdotuksessa esitetyt muutokset sijoitettuina likimääräisesti voimassa olevan Ruotsinkylä - Myllykylä 11 - osayleiskaavan kartalle.

Yleiskaavaehdotuksen selostuksessa todetaan, että "Aluevarauksiin rinnastettavia kohdemerkintöjä käytetään kaavan mittakaavaan nähden pieniä alueita osoittaessa tai kun tarkemman aluerajauksen määrittely on tarkoituksenmukaista vasta yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa. Kohdemerkintöjä käytetään esimerkiksi pienten arvokkaiden luontokohteiden osoittamiseen". Kohdemerkinnät eivät ole rinnastettavissa aluevarausmerkintöihin. Selostuksessa on virheellistä tietoa.

Vastine: Kumottavien, voimaan tulevien ja voimaan jäävien kaavamerkintöjen kokonaisuutta pyritään selkiyttämään. Voimaan jäävien osayleiskaavojen alueille näytetään ainoastaan tällä kaavalla voimaan tulevat merkinnät pohjakartan lisäksi.

Tallinna-tunnelia kuvaava merkintä tulee maakuntakaavasta. Maakuntakaava ohjaa yleiskaavan laadintaa ja hyväksymiskäsittelyyn menevään yleiskaavaan siirretään Tallinna-tunneli maakuntakaavan mukaiselle paikalleen. Kaavamääräyksen mukaan kyseessä on liikenteen yhteystarve, jonka sijainti tai toteutustapa vaatii tarkempaa selvittämistä. Yhteys voidaan toteuttaa pinta- tai tunneliratkaisuna. Yhteystarve pitää sisällään vaadittavat terminaali- ja varikko-ratkaisut. Merkintä on yhteystarve, joka esitetään lentoasemalta kohti Hankorataa. Merkintä mahdollistaa useat ratkaisut ja sijainnin maastossa. Jos hanke etenee, voi tulla tarpeen päivittää yleiskaavaa ja laatia tarkempia asemakaavoja.

Osayleiskaavojen rajaa ja nimeä kuvaavat merkinnät lisätään kaavamerkintöihin.

Yhdyskuntateknisen huollon alue -kohdemerkintä perustuu selvitykseen: *Ylijäämämaiden vastaanottoalueen etsintä Etelä- ja Keski-Tuusulan alueelta*, 2014 FCG. Alueen rajausta ja toiminnan vaikutusten selvittäminen täsmentyvät tarkemmalla suunnittelulla ja ympäristöluvan yhteydessä. Alue on tunnistettu myös maakuntakaavassa: *Tuotannon ja logistiikkatoimintojen kehittämisalue*. Kohdemerkinnällä osoitetaan taajamatoimintojen kehittämisvyöhykkeiden ulkopuolella olevat laajat tuotannon ja logistiikkatoimintojen kehittämisalueet. Alueita osoitetaan sellaisia toimintoja varten, jotka toimintansa laadun, laajuutensa, ympäristövaikutusten tai muun syyn vuoksi eivät voi sijaita asutuksen välittömässä läheisyydessä. Alueelle voidaan yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa osoittaa tarkempien selvitysten perusteella ympäristövaikutuksiltaan merkittäviä teollisuuslaitoksia, vaarallisia kemikaaleja käsitteleviä laitoksia, logistiikkakeskuksia, logistiikkaintensiivistä teollisuutta ja niitä tukevia toimintoja, maa-aineshuoltoon liittyviä toimintoja kiertotaloustoimintoja.

ET-aluevaraus: Maakuntakaavassa on Kiilan alueen kiertotalouskeskittymä -merkintä, jolla on *osoitettu kiertotalouden ja jätehuollon alue, merkinnällä osoitetaan merkitykseltään seudulliset jäte- ja kiertotaloustoimintojen keskittymät. Laajat jätehuollon ja kiertotalouden alueet osoitetaan aluevarausmerkinnällä. Kohdemerkinnällä osoitetun alueen tarkka sijainti ja laajuus määritellään yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa.* Lisäksi maakuntakaavassa on *maa-aineshuollon kehittämisaalue, kohdemerkinnällä osoitetaan laajat maa-aineshuollon kehittämisaalueet. Alueita osoitetaan maa-aineshuoltoa ja sitä tukevia toimintoja varten. Alueelle voidaan yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa osoittaa tarkempien selvitysten perusteella maa-ainesten ottoa, käsittelyä ja varastointia puhtaiden ylijäämämaiden loppusijoittamista kiertotalouteen liittyvää toimintaa. Kohdemerkinnällä osoitetun alueen tarkka sijainti ja rajaus määritellään yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa.* Alueen asemakaavahanke, Senkkerinmäki, on Tuusulan valtuuston hyväksymässä kaavoitussuunnitelmassa 2022-2025 (13.12.2021 Valtuusto, §165). Alueelle on tarkoitus laatia yleissuunnitelma ennen asemakaavan aloittamista yhteistyössä Vantaan kanssa. ET-kohde ja -alue toteuttavat maakuntakaavaa.

Maakuntakaavassa esimerkiksi kiertotalouden ja jätehuollon alueen merkintänä käytetään sekä alevarausta että kohdemerkintää. Samoin maakuntakaavan Kulttuuriympäristön tai maiseman vaalimisen kannalta tärkeä alue voidaan esittää pisteenä. Kaupan alue on myös symbolimerkinnällä maakuntakaavassa.

51. Muistutus

Asia: Miksi omistamani kiinteistö on kaavaehdotuksessa merkitty kaikkien kuntalaisten yleiseksi virkistysalueeksi?

Vastine: Korttelialueiden rajoja tarkistetaan. Osa kiinteistöstä merkitään omakotivaltaiseksi asuinalueeksi (AO), osa tiiviiksi pientalovaltaiseksi asuinalueeksi (AP) ja osa virkistysalueeksi (V). Yleiskaava on yleispiirteinen suunnitelma. Alueiden rajat tarkentuvat asemakaavatöissä.

Toimenpiteet: Korttelialueiden rajoja tarkistetaan. Osa kiinteistöstä merkitään omakotivaltaiseksi asuinalueeksi (AO), osa tiiviiksi pientalovaltaiseksi asuinalueeksi (AP) ja osa virkistysalueeksi (V).

52. Muistutus

Muistutus Tuusulan yleiskaava 2040 ehdotukseen

Tuusulan kunnan pitkäaikaisina asukkaina ja maanomistajina Paijalan kylässä esitämme seuraavan muistutuksen:

1. Luonnokseen on merkitty AO-1 -merkinnällä jo yli vuosikymmenen vireillä ollut Paijalan kylän läntisen taajaama-alueen kaavoitus nimellä Halkivaha III. Merkintä on hyvin tervetullut. Kyseisen alueen kaavoituksen aloittamista kaavoitussopimuksin tulisi nopeuttaa parhaalla mahdollisella aikataululla. Perusteluna esitämme: Halkivaha III on pääosin kunnallisen viemärlaitoksen ulkopuolella umpikaivojen ja maahan imeytyksen varassa, mikä tila tulisi pikaisesti korjata keskitetyllä tavalla. Sähköverkosto on epävarmojen, vanhojen ilmajohtojen varassa. Kiinteät tietoliikenneyhteydet ovat vanhat lankapuhelimia varten rakennetut ja sellaisenaan nykyiseen tietoliikennetarpeeseen nähden käyttökelvottomat. Valokuitua eivät tietoliikenteen palvelutarjoajat suostu rakentamaan ennen alueen kaavoitusta. Kaikkiin mainittuihin verkostoihin on tulopäät olemassa Halkivahantaipaleen päässä. Mikään näistä ongelmista ei ratkea ilman kaavoitusta ja sen tuomaa yhdyskuntarakentamista.
2. Viheryhteydet ja ulkoilureitit ovat tärkeä osa rakennettua elinympäristöä. Reitit tulisi ensisijaisesti piirtää jo olevia väyliä myöten, ei ylimalkaisesti viivoittimella. Esim. Paijalan koulun pohjoispuolelta luoteeseen oleva ulkoilureitti on tarpeettomasti piirretty yli maakunnallisesti merkittävän maatalous-

ja kulttuurimaisemaksi merkityn peltoaukean. Nyt olevan AO-alueen laitoja kiertää jo kevyenliikenteen väylät, joita pitkin reititys tulee tehdä. Ehdotettu reitti halkoo tarpeettomasti myös Halkivahan AO-1 -alueen kiinteistöjä haitaten asuntorakentamista. Reitti tulisi piirtää Luhtavillantieltä alkavaa kevyenliikenteen reittiä pitkin yli Halkivahantaipaaleen suoraan Halkivahan suolle talkootyönä rakennetulle ulkoilureitille, mikä kiertää suon ja josta on suora yhteys Kavaankalliolle. Halkivahan suo tulee kaavamerkinnän mukaisesti suojella arvokkaana luontokohteena, samoin Kavaankallio, sekä sen lähellä olevat Löytynkallio ja Löövinkallio.

3. Anttilan tilakeskuksen kohdalle tehty P-merkintä tulee poistaa ja korvata viheralueen laajennuksella ja maltillisella AO 2-aluemerkinnällä. Anttila on ikimuistoinen Tuusulan ensimmäinen keskus ja luontoarvoiltaan tärkeä. Anttilan tilan pelasti pari vuosikymmentä sitten kunnan omistukseen vahva kansalaisliike. Tilan oli ostamassa etelämeren saarilla lymyävä hämäräperäinen yhtiö. Kunta käytti etuosto-oikeutta pitkin hampain kansanliikkeen voimakkaasta painostuksesta. Kansanliikkeen tavoite, jonka kuntakin tuolloin tunnusti, oli säästää ainut vapaana oleva Tuusulanjärven ranta-alue kuntalaisten käyttöön. Nyt kunta kuitenkin toimii itse kuten pahin grynderi ja pyrkii täyttämään Anttilan tilakeskuksen alueen kerrostaloilla ja ”ufoilla” kasvihuonetaloilla, joilla ei ole mitään tekemistä maakunnallisesti merkittävän maisema- ja maatalousalueen kanssa. Tulemme jättämään Anttilasta erillisen kannanoton.
4. Paijalan koulusta itään Tuusulanjärveen ulottuvalta peltoalueelta tulee ehdottomasti poistaa AO-1 -merkintä ja muuttaa MA-merkinnälle. Jatkossakin kasvavalle Paijalan koululle tulee turvata kunnollinen lähiliikuntaan soveltuva alue. Kyseinen peltoalue on myös arvokas maisemakokonaisuus, sillä Paijalan koululta on esteetön näkymä Tuusulan kirkkoon Tuusulanjärven vastarannalle.
5. Paijalan kylällä on isostajaosta peräisin oleva nautintaoikeus soranottoon yhteismaalla Rusutjärven ja Hämeentien välissä, Rusutjärventien pohjoispuolella. Soranottoalue on ehdotuksessa virkistysalueen sisällä. Soranotto-oikeus tulee jatkossakin säilyä, on alueen kaavamerkintä mikä tahansa. V-merkintä tämän alueen eteläosalle ei ole sovelias liikennemelun ja vaikean saavutettavuuden takia. MT-merkintä antaisi parhaiten toimivan suoja-alueen Rusutjärvelle ja sen pohjoispuolella olevalle vedenpumppaamolle. Tällöin alueella harjoitettaisiin normaalia metsätaloutta ja rajoitettua soranottoa.
6. Ehdotukseen merkitty maanalainen raideliikenteen yhteystarve on Tuusulan kannalta kuollut kirjain ilman kaavaan varattua paikkaa rautatieasemalle. Tuusulan tulee voimallisesti taistella aseman rakentamisen puolesta. Rautatieasema ratkaisisi monia joukkoliikenteen nyt vallitsevia suuria ongelmia. Asemalle tulisi varata alue Hyrylän keskuksen eteläkärjestä, esim. nykyisen S-marketin ja McDonaldsin paikalle tai vaihtoehtoisesti Kulloontien varteen Ilmatorjuntamuseon kaakkoispuolelle, johon on esitetty AK 1-merkintää.
7. Tuusulanjärven eteläpään ns. ”suojelualue” on nykyisellään häpeäpilkku kunnalle, joka on julistautunut luonnonläheiseksi. Kaavamerkinnät on tehtävä niin, että tuo alue voidaan siivota perusteellisesti ja, että alueelle voidaan tehdä virkistyskäyttöön tarvittavia rakenteita.
8. Kavaankallion luontoarvojen turvaaminen on oltava ensisijainen tavoite, kun virkistyskäytön muotoja suunnitellaan alueelle.
9. Rykmentinpuiston Res-alue tulisi muuttaa kokonaisuudessaan V- ja MT-alueeksi. Jos Res-merkintä säilyy kaavassa, kunta tulee varmuudella täyttämään alueen kerrostaloilla, niin kuin nyt jo on tehty Rykmentinpuiston pohjoisosassa.

Vastine: 1. Halkivahan alue on tunnistettu hyvänä asumisen laajenemisalueena. Alue on yleiskaavassa AO-1 -merkinnällä (ensimmäisen vaiheen omakotivaltainen asuinalue) ja valtuuston 13.12.2021 §165 hyväksymässä kaavoitussuunnitelmassa 2022-2025 II-prioriteetin hankkeena.

2. Reitit on piirretty yleiskaavan mittatarkkuus ja piirtotekniikka huomioiden mahdollisimman tarkasti, reitit ovat ohjeellisia ja tarkentuvat yksityiskohtaisemmillä suunnitelmilla kuten asemakaavoilla. Pohjoisosan peltoaukean läpi linjattu ulkoilureitti poistetaan. Halkivahan suo, Kavaankallio, Löytynkallio ja Löövinkallio on tunnistettu yleiskaavassa arvokkaina luontokohteina.

3. Kunta on pyrkinyt kehittämään Anttilan tilakeskuksen aluetta. Asemakaavatyö on valtuuston 13.12.2021 §165 hyväksymässä kaavoitussuunnitelmassa 2022-2025 kärkihankkeena. Anttilan tilakeskuksesta käytiin Europan arkkitehtikilpailu 2019 ja alueen suunnittelua jatkettiin voittajatöiden perusteella. Yleiskaava 2040 -ratkaisu perustuu näihin tavoitteisiin, suunnitelmiin ja linjauksiin. Yleiskaavan P-merkintä mahdollistaa alueen kehittämisen palveluille ja asumiselle. Aluevaraus pitää sisällään myös puistoja, kevyen liikenteen väyliä ja ulkoilureittejä. Yleiskaava tarkentuu Anttilan tilakeskuksen asemakaavassa, josta on ollut kaavaluonnos nähtävillä 5.1.-7.2.2022. Asemakaavassa rajataan rakennettaviksi tarkoitetut korttelit ja rakentamisen ulkopuolelle jätettävä alue sekä ratkaistaan rakentamisen tehokkuus.

4. Paijalan koulua vastapäätä olevat pellot ovat kunnan omistuksessa. Hyrylään on tarve kaavoittaa omakotitontteja. Maapoliittisen ohjelman 2030 mukaan kunta laatii ensimmäisen asemakaavan ensi sijassa omistamilleen maille. Tavoitteena on siis maanhankinta. Asemakaavamuutosten ja kunnan maanomistukseen liittyvien pienehköjen kiinteistöjen osalta kunta voi myös tehdä maankäyttösopimuksia yksityisten maanomistajien kanssa. Alue on lähellä palveluita tukeutuen Hyrylän keskusta ja täten tukee sen kehittämistä. Asemakaavassa tutkitaan alueen tarkempi raja ja mitoitus siten, että turvataan näkymiä järvelle ja mahdollistetaan rannan yleinen käyttö. Alue on valtuuston hyväksymässä kaavoitussuunnitelmassa 2022-2025 III-luokan hankkeena. Alueen suunnittelu on ollut vireillä pitkään, alue kuului Anttilanrannan asemakaavaluonnokseen. Ehdotukseen ja hyväksymiseen eteni silloisen kaava-alueen pohjoisosat.

Maisemapellon kaavamääräyksen mukaan alueet on säilytettävä avoimina maisema-alueina. Korvaava rakentaminen ja laajentaminen on sallittua, alueella ei sallita uusia rakennuspaikkoja. Kaavamääräystä muutettiin yleiskaavaehdotus II:n poliittisessa käsittelyssä. Maisemapellon ja rakentamisen kortteleiden raja tutkitaan asemakaavavaiheessa.

5. Rusutjärven itäosan virkistysalueet merkitään maa- ja metsätalousalueiksi, joilla on ulkoilun ohjaamistarvetta. Alueella sallitaan myös teknisen huollon toiminnat, koska alueella on vesilaitostoimintaa. Hiekan ja soran kotitarveotto ei maa-aineslain mukaan tarvitse maa-aineslupaa. Toiminta ei saa kuitenkaan Maa-aineslain 3 §:n mukaan aiheuttaa 1) kauniin maisemakuvan turmeltumista; 2) luonnon merkittävien kauneusarvojen tai erikoisten luonnonesiintymien tuhoutumista; 3) huomattavia tai laajalle ulottuvia vahingollisia muutoksia luonnonolosuhteissa; tai 4) tärkeän tai muun vedenhankintakäyttöön soveltuvan pohjavesialueen veden laadun tai antoisuuden vaarantuminen, jollei siihen ole saatu vesilain mukaista lupaa.

6. Maanalainen yhteystarve kuvaa Lentorataa. Lausuntojen vuoksi merkintä on siirretty maakuntakaavan mukaiselle paikalleen. Suomi-rata Oy laatii parhaillaan hankkeesta ympäristövaikutusten arviointia. Aseman saaminen Hyrylään on todettu mahdottomaksi tälle linjaukselle. Kulloontien - Tuusulanväylän varren joukkoliikenteen laatukäytävän merkintä yleiskaavassa mahdollistaa myös raideliikenteen, jos esimerkiksi Itäradan yhteydessä asemanpaikkaa vielä tutkitaan Hyrylään.

7. Tuusulanjärven Natura-alueella on kunnan ja valtion lisäksi useita yksityisiä maanomistajia. Kunta voi toimia oman maaomaisuutensa alueella. Natura-alueen hoitamiseksi on vuonna 2016 laadittu hoitosuunnitelma. Hoitosuunnitelman toteuttamiseksi kunta on pyytänyt ja saanut Natura-alueen maanomistajilta suostumukset, joiden perusteella kunnalle myönnettiin vuonna 2019 kymmenen vuoden maisematyölupa alueen hoitamiseen. Natura-alue on lintujen suojelualue eli sitä tulee hoitaa niin, että vesilintujen olosuhteet alueella paranevat. Vesilinnut tarvitsevat avointa aluetta ja alueen avoimena pitämiseksi sieltä on raivattu pois pusikkoa ja

puustoa. Natura-alueita hoidetaan alueellisen ELY-keskuksen hyväksymän hoitosuunnitelman mukaisesti, joten kaavamerkintä ei vaikuta siihen. Natura-alueilla, kuten muillakin luonnonsuojelualueilla on yleensä sallittua rakentaa, ylläpitää ja kunnostaa virkistäytymiseen käytettäviä polkuja. Tuusulanjärven rantojen virkistyskäytön yleissuunnitelmassa on Tuusulanjärven eteläpäähän esitetty luontoreittiä. Luontoreitin toteuttamisesta on syksyllä 2022 valmistumassa tarkempi suunnitelma. Suunnitelman valmistuttua reitin kulusta sovitaan maanomistajien kanssa, jonka jälkeen reittiä voidaan alkaa toteuttaa.

8. Kavaankallio on merkitty yleiskaavaan virkistysalueeksi (V). Lisäksi alueen luontoarvot on merkitty kohteina sl(5) ja sl(6).

sl (5) Kavaankallio on metsälain 10 §:n mukainen erityisen arvokas elinympäristö: kalliot, kivikot ja louhikot. Kohteen rajausta perustuu raporttiin Tuusulan yleiskaavan luontoselvitys (Keiron 2011).

sl (6) Kavaankallion itäpuoleinen lehto on kuusivaltaista sinivuokko-käenkaalityypin lehtoa, jossa on lehtipuuvallaisia laikkuja. Tuoreet runsasravinteiset lehdot ovat Etelä-Suomessa erittäin uhanalaisia luontotyyppisiä. Kohteen rajausta perustuu raporttiin Tuusulan kunnan METSO-inventointi (Innofor 2011).

9. Tuusulan yleiskaava 2040 ei kumoa Rykmentinpuiston osayleiskaavaa. Hyväksyttävässä Tuusulan yleiskaavassa voimaan jäävien osayleiskaavojen alue jätetään valkoiseksi. Lainvoimainen, valtuuston hyväksymä osayleiskaava ohjaa alueen asemakaavojen laadintaa.

Toimenpiteet: Muutetaan Turaniementien ja Hämeentien välinen virkistysaluemerkintä (V) maa- ja metsätalousalueeksi, joilla on ulkoilun ohjaamistarvetta ja jolla sallitaan myös teknisen huollon toiminnot (MU).

53. Muistutus

Ehdotus: Ruotsinkyläntien ympäristöön rakennetaan uusi asuinalue (Liite 2, Yleiskaava 2040 Ehdotus II KKL 27.10.2021 nro 1005, sivu 37)

Vastineet:

- **Yksityis- maanomistajan alue.** Kyseinen alue on yksityisen maanomistajan aluetta, eikä kunnan omistuksessa. Tuusulan kunnan linjauksen mukaan kunta kaavoittaa ensisijaisesti kunnan omistuksessa olevia maita.
- **Linjaus Tuusulan suunnittelun keskeisiin tavoitteisiin:**
  - Tuusulan kunnan keskeinen tavoite on ”Kulttuuri ja luonnonarvojen turvaaminen sekä viheryhteyksien osoittaminen”. Kulttuurimaisema ja rakennuskanta selvityksen mukaan, Ruotsinkyläntien ympäristö on arvokasta kulttuurimaisemaa.
  - Tuusulanjokilaakso Ruotsinkylässä on nimetty vuonna 2012 yhdeksi Uudenmaan kulttuuriympäristön helmistä.
  - Ruotsinkylä tulisi säilyttää maaseutumaisena eikä tuhota maisemaa rakentamalla täyteen.

Ruotsinkylän alue tulisi edellä mainituin perustein jättää pois yleiskaava 2040 ehdotuksesta.

Ehdotus: Pientalo alue laajennetaan Ruotsinkylään (Liite 1, Yleiskaava 2040 Ehdotus II, sivu 13).

Vastineet:

- **Alueella ei ole kunnan maanomistusta.** Tuusulan kunnan linjauksen mukaan ensisijaisesti kaavoitetaan kunnan omia maita. Yksityisiltä maanomistajilta ei ole kartoitettu halukkuutta myydä maata tai sopia maankäytöstä ja siten osallistua uuteen kaavaan.

- **Ruotsinkylän tutkimusmetsän virkistysalue jakaa rajan ehdotetun alueen kanssa, ja tutkimusmetsän toiminta häiriintyisi merkittävästi uudisrakentamisesta.** Virkistysalue palvelee suurta osaa kuntalaisia liikunta ja virkistyskäytössä paitsi kävelyn myös maastopyöräilyn, metsäjoogan yms merkeissä. Esim Luonnonvara keskus tekee nykyisin paljon tutkimustyötä luonnon terveysvaikutuksista. Metsä on tyypillisin ja käytössä suosituin suomalaisten luontoympäristö. Lääketieteen aikakauskirja Duodecim vuosi 2018, numero 13 on artikkeli Mitä tiedetään metsän terveyshyödyistä? Metsät ovat kansanterveyden edistämässä sekä sairauksien ennaltaehkäisyssä merkittävässä roolissa. <https://www.duodecimlehti.fi/duo14421>
- Lisäksi Tuusulan koulut ja päiväkodit hyödyntävät Ruotsinkylän metsäalueita osana opetus ja kasvatustoimintaansa. Tämä mahdollisuus on turvattu jatkossakin.
- Metsien vaikutuksista esim lasten rauhoittumiseen ja hyvinvointiin tehdään jatkuvasti paljon tutkimusta. Liitteenä esimerkki eli opinnäytetyö ”Metsä ei ole koskaan loppuun leikitty” Creen care menetelmien hyödyntämisestä kasvatuksessa
- https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/50082/Lumme_Suvi_Wester_Hanna.pdf?sequence=1
- Monet Tuusulalaiset yhdistykset (Partio, 4H, Ruotsinkylän kyläyhdistys yms) tarvitsevat metsää omien luontopainotteisten toimintojensa vaalimiseen ja näillä on merkittävä kansanterveydellinenkin hyöty.
- Ruotsinkylän metsäalueita tulisi hyödyntää enenevässä määrin luontoliikunta kohteena sen sijaan jotta keskitytään tuhoamaan niitä rakentamalla niihin asuntoja. Ruotsinkylän metsät ovat terveysruoka-aitta, alue tarjoaa upeat marja ja sienimaastot joita ei tule tuhota.

Suunniteltu kaava alue on Metsäkauriiden ja valkohäntäpeurojen asuma alue, lisäksi luonnollisesti muita metsän eläimiä ja lintuja asuu alueella. Myös eläimet ovat oikeutettuja elintilaan ja ovat osa tärkeä osa luonnon tasapainoa.

Kiinteistöt ovat maisema alueella. Tuusulan kunnan keskeinen tavoite on ”Kulttuuri ja luonnonarvojen turvaaminen sekä viheryhteyksien osoittaminen”. Kulttuurimaisema ja rakennuskanta selvityksen mukaan, Ruotsinkyläntien ympäristö on arvokasta kulttuurimaisemaa.

- **Osoitetulla alueella sijaitsee luonnonsuojelu alue,** jossa sijaitsee Nedre-Gummin pähkinäpensas lehto. Tälle alueelle ei saa rakentaa.
- **Suunnitellulla kaavoitusalueella on kulttuuriperintökohde (s-66)**
- **Rakennuslupa taloihin, jotka sijaitsevat kyseisellä alueella/kiinteistöissä ovat myönnetty suunnittelutarveratkaisulla ja aiempien vanhojen rakennusten tilalle.** Nyt nämä alueet on käytetty ja tämä riittää.

Ruotsinkylän alue tulisi edellä mainituin perustein jättää pois ehdotuksesta.

Vastine: Tuusulan yleiskaava 2040 mahdollistaa suuremman väestönkasvun kuin kunnan väestösuunnitteen mukaan on tarpeen. Vaiheistamisella on pyritty ratkaisemaan ja ohjaamaan tarvetta uusien asumisen asemakaava-alueiden suunnitteluun. Jos väestönkasvu on alhaista, voi kaikki yleiskaavan I-vaiheen asumisen alueet riittää tarvittavaan asuntotuotantoon yleiskaavan tavoitevuoteen 2040. Mikäli väestönkasvu on ennakoitua suurempaa, tulee tarve kaavoittaa II-vaiheen alueita. Reservi- ja selvitysaluemerkinnät kuvaavat kolmatta vaihetta.

Riihikallion asuinalueen lisäys on ajoitettu II-vaiheeseen. Kaavan tavoitteiden mukaan aluetta ei lähdetä vielä suunnittelemaan, mutta on tunnistettu, että alueen asukasmäärä tulee tulevaisuudessa kasvamaan.

Yleiskaavaa on tarkoitus päivittää aikaisempaa tiheämmin jatkossa. Silloin voidaan reagoida kunnan kasvuennusteisiin ja tarkastella muun muassa mitoitusta uudelleen. Lisäksi yleiskaavan toteutus suunnitelmaa varten ollaan tilaamassa erillistä selvitystä, jossa yleiskaavan

laajenemisalueet arvioidaan kolmen tekijän kautta. Arvioitavat näkökulmat ovat kaavataloudelliset vaikutukset, ilmastoon kohdistuvat vaikutukset ja elinympäristön laatuun kohdistuvat vaikutukset. Arviointi on tukena mm. kaavoitussuunnitelmaa laadittaessa.

Alueen toteutuminen vaatii asemakaavan laadintaa. Asemakaavatyössä tulee huomioida mm. alueen kulttuurihistorialliset ja maisemalliset arvot sekä arvokkaat luotokohteet ja alue osana laajempaa viherverkostoa. Maapoliittisen ohjelman 2030 mukaan kunta laatii ensimmäisen asemakaavan ensi sijassa omistamilleen maille. Tavoitteena on siis maanhankinta. Asemakaavamuutosten ja kunnan maanomistukseen liittyvien pienehköjen kiinteistöjen osalta kunta voi myös tehdä maankäytösopimuksia yksityisten maanomistajien kanssa. Asemakaavatyössä osallistetaan alueen asukkaita.

54. Muistutus

Asia: 1. Keskeinen tavoitteellinen ulkoilureitti tilani alueella on turha. Myös tulevaisuudessa. Kunnalla on omistuksessaan alueita, joiden kautta kunta voi kaavoittaa myös ulkoilureitit Tuusulanjärven ympäristöön, yksityisten maanomistajien alueita on outoa valjastaa kaikkien kuntalaisten käyttöön kaavan voimin.

2. Rakennuspaikka tilani alueelle. Muistutan, että vuonna 1995, kun isäni joutui vaihtamaan Lahelasta omistamiaan peltoja Anttilaan, uudelle alueelle Tuusulan kunta lupasi rakennuspaikan.

Vastine: Ulkoilureitti Paijalantieltä länteen kohti Sarvikalliota poistetaan.

Lahelanpellon suunnitelmat ovat olleet vireillä kunnassa jo pitkään. Yleiskaava on yleispiirteinen suunnitelma, joka tarkentuu asemakaavoilla. Asemakaavoissa tutkitaan asumisen ja muiden toimintojen sijoittuminen yksityiskohtaisemmin. Lahelanpellon alueelle laaditaan parhaillaan yleissuunnitelman päivitystä, jossa tutkitaan myös maataloustoiminnan säilyttäminen yhtenä vaihtoehtona yksityisten omistamilla alueilla.

Toimenpiteet: Ulkoilureitti Paijalantieltä länteen kohti Sarvikalliota poistetaan

55. Muistutus

Tuusulan yleiskaavan 2040 II-ehdotuksessa muistutuksen antajan kiinteistö on tarkoitettu ensisijaisesti maa- ja metsätalouskäyttöön. Alueella ei ole voimassa olevaa asemakaavaa. Alueen kaakkoispuolelle on suunnitteilla Kehä IV asemakaava, joka muodostaa uuden kehätieyhteyden ja logistiikka- ja työpaikka-alueen.

Tuusulan yleiskaava 2040 tavoitteena on edistää bio- ja kiertotaloutta ja hyödyntää luonnonvarojen kestävä kehitystä. Laajeneva kiertotaloustoiminta kannattaa ennakoita ja laajentaa nykyistä Senkkerinmäen kiertotalousaluetta kaakkoon ja muuttaa alue TP-alueeksi, jolloin kaava vastaa paremmin tulevaisuuden tarpeita. Vaihtoehtoisesti Västerskogin työpaikka-alueita voisi laajentaa Myllykyläntien suuntaan. Toivon, että omistamani kiinteistö on osa tuota laajenevaa kierto- tai yritystoimintaa. Olen kiinnostunut tekemään kunnan kanssa myös kaavoitussopimuksen tarvittaessa.

Laajennetulla alueella ei ole arvokasta luonto- tai elinympäristökohdetta ja laajennetun työpaikka-alueen ulkopuolelle jää eläimille riittävästi tarpeellisia ekologisia yhteystarpeita (kulkukäytäviä) Tuusulanjoen varteen. Alue ei ole ekologisesti erityisen herkkää aluetta ts. alue on muutoksia ainakin jokseenkin hyvin sietävää aluetta. Alueen virkistysarvo on lento- ja liikennemelun vuoksi vähäinen. Alue rajoittuu lounaispuoleltaan työpaikka-alueeseen (Västerskog), joten sekin vähentää virkistysarvoa. Alueelta ei ole löydetty uhanalaisia lajeja (viitasammakko, vuollejokisimpukka, lepakko ja liito-orava). Alue ei ole linnustoltaan mitenkään merkittävä.

Alue tulee pirstoutumaan työpaikka- ja kulkuyhteysrakentamisen jälkeen. Täten alue menettää nykyisen vähäisenkin merkityksensä virkistys- ja luontoympäristökohteena. Alueen kallio ei ole arvokas luontokohde ja

kalliosta luohitaan merkittävä osuus Västerskogin työpaikka-alueeksi, joten kalliosta tulee torso, joka tuskin miellyttää kenenkään esteettistä silmää.

Laajennetulla kierto-/työpaikka-alueella on keskeinen sijainti ja sillä on hyvät yhteydet rakennettavalle kehä IV:lle.

Vastine: Nyt laadittava Tuusulan yleiskaava 2040 ei kumoa Ruotsinkylä - Myllykylä II -osayleiskaavaa kokonaisuudessaan. Osayleiskaavasta päivitetään lentokonemelua ja arvokkaita luontokohteita kuvaavat kaavamerkinnot. Lisäksi kaavaan merkitään yhteystarve Tallinna-tunnelille. Senkkerin metsätien ja Myllykyläntien väliseltä alueelta kumotaan osayleiskaavasta maa-ainesten ottoaluetta (EO) ja korvataan se yhdyskuntateknisen huollon aluevarauksella (ET). Ottotoiminnan päättyessä aluetta kehitetään kiertotaloustoiminnalle maakuntakaavan ohjausvaikutuksen mukaisesti. Hanke on kunnan kaavoitus suunnitelmassa ja asemakaavan pohjaksi laaditaan yleissuunnitelmaa yhteistyössä Vantaan kanssa.

Muistutuksen kohteena olevaa kiinteistöä ei ole merkitty ET-merkinnällä. Kiinteistö ei ole Ruotsinkylä - Myllykylä -osayleiskaavassa varattu rakentamiselle. Kiinteistö sijoittuu maa- ja metsätalousalueelle, joka toimii osaltaan suojaviheralueena teollisuusalueen, luonnonsuojelualueen sekä asumisen välissä. Maa- ja metsätalousalueella on myös merkitystä Päijänne-tunnelin suojavyöhykkeenä. Alue on myös aikaisemmissa maakuntakaavoissa tunnistettu ekologisena käytävänä. Lisäksi alue on ottotoiminnan suojavyöhykettä (sv), jonka sisäpuolella maankäyttöä rajoittaa maa-ainesten ottotoiminta. Alueen sisällä sallitaan melun leviämistä estävien rakennelmien kuten maavallien rakentaminen.

56. Muistutus

tein aikanaan (2019) sähköiseen järjestelmään kommentin yleiskaavasta Kellokosken Roinilanpellon osalta. Onkohan jossain nähtävissä, että onko kommenttini käsitelty tai tullut perille?

Eli minusta Kellokosken laajenemissuunnan pitäisi ehdottomasti olla kohti Järvenpäästä eikä Keravanjoen vartta pitkin kohti "ei mitään". Joki ja sitä reunustavat alueet pitäisi jättää koskematta.

Kellokosken uutta rakennuskantaa lisää Roinilanpellon suuntaan.

Vastine: Tuusulan kaavoitus pahoittelee, että muistutukseenne oli jäänyt pois koosteesta.

Tuusulan yleiskaava 2040 ei kumoa lainvoimaista Kellokosken osayleiskaavaa. Tuusulan yleiskaavaan 2040 merkitään Kellokosken osayleiskaavan alue valkoisella, kaavassa esitetään ainoastaan tällä kaavalla lainvoimaiseksi tulevat luontokohteet sekä kolme osayleiskaavassa asumiselle osoitettua aluetta Järvenpään kuntarajalla. Yksityiskohtaisempaa maankäyttöä jää ohjaamaan siis Kellokosken osayleiskaava, jossa Roinilanpellosta kaakkoon on osoitettu yhdyskuntarakenteen laajenemissuunta.

Tuusulan yleiskaava 2040 ei kumoa lainvoimaista Kellokosken osayleiskaavaa. Tuusulan yleiskaavaan 2040 merkitään Kellokosken osayleiskaavan alue valkoisella, kaavassa esitetään ainoastaan tällä kaavalla lainvoimaiseksi tulevat luontokohteet sekä kolme osayleiskaavassa asumiselle osoitettua aluetta Järvenpään kuntarajalla. Yksityiskohtaisempaa maankäyttöä jää ohjaamaan siis Kellokosken osayleiskaava, jossa Roinilanpellosta kaakkoon on osoitettu yhdyskuntarakenteen laajenemissuunta.

Kellokosken suuralue on kasvanut vuosien 2002 – 2012 välillä keskimäärin 65 asukasta vuodessa. Yleiskaavaehdotuksen laatimisvaiheessa väestöennusteen mukaan suuralue kasvaa vuoteen 2040 mennessä 1 400 asukkaalla, keskimäärin 100 asukasta vuosittain. Vuonna 2020 päivitetyn väestöennusteen mukaan kasvu on alle 1 000 asukasta Kellokosken suuralueelle

vuoteen 2040 mennessä eli noin 50 asukasta vuosittain. Kaava mahdollistaa noin 3 000 asukkaan lisäyksen (200 asukasta vuosittain) yleiskaavaan merkityille uusille asuinalueille, joten kunnalla ei ole tarve laajentaa asumisen alueita kohti Järvenpäättä. Alueella ei ole kunnan maanomistusta.

Kellokosken alueelle ei ole ennusteiden valossa tarpeen osoittaa paljon uusia asuinalueita. On tarkoituksenmukaista tiivistää olemassa olevaa rakennetta ja laajentaa hallitusti taajamaa olemassa oleva kunnallistekniikka, palveluiden sijainti ja kunnanmaanomistus huomioiden. Maapoliittisen ohjelman 2030 mukaan kunta kaavoittaa ensisijaisesti omistamiaan maita ja kunnalla on tavoitteena lisätä alueella maanomistusta ennen asemakaavoituksen aloittamista. Asemakaavatyö on käynnistynyt kunnan pääosin omistamalla Joenrannan alueella, jonne arvioidaan mahtuvan noin 400 asukasta, Kellokosken keskustan lainvoimainen asemakaava mahdollistaa kerrostalotuotantoa ja asukkaita jopa 800 kaava-alueelle. Myös HUS:n lopettaessa toimintojaan sairaala-alueelta, voidaan tilalle tutkia asutusta edulliselle sijainnille aivan taajaman keskustassa.

57. Muistutus

Riiheläntien varressa olevat pellot, erityisesti Hämeenojantiehen ulottuva pelto (lähinnä koulua) on Kellokosken koululaisten talviliikuntapaikka. Pellolle tehdään hiihtoladut, mitkä on arkipäivisin koululaisten aktiivisessa käytössä. Iltaisin ja viikonloppuisin myös muut kyläläiset hiihtävät laduilla. Kellokosken koulu on iso yhtenäiskoulu, joten ainoan lähellä sijaitsevan hiihtomahdollisuuden menetys on iso asia koululle ja koululaisille ja heidän perheilleen. Myös luomuviljelyn loppuminen ja maalaismaiseman menetys surettaa, jos Riiheläntien pellot rakennetaan täyteen.

Vastine: Tuusulan yleiskaava 2040 ei kumoa lainvoimaista Kellokosken osayleiskaavaa. Tuusulan yleiskaavaan 2040 merkitään Kellokosken osayleiskaavan alue valkoisella, kaavassa esitetään ainoastaan tällä kaavalla lainvoimaiseksi tulevat luontokohteet sekä kolme osayleiskaavassa asumiselle osoitettua aluetta Järvenpään kuntarajalla. Riiheläntien aluetta ei Tuusulan yleiskaavaan 2040 merkitä. Yksityiskohtaisempaa maankäyttöä jää ohjaamaan siis Kellokosken osayleiskaava, jossa alue on osoitettu asemakaavoitettavaksi pientaloalueeksi. Asemakaavahanke on kaavoitussuunnitelmassa edelleen tulossa olevana III-vaiheen hankkeena. Jos asemakaavaa lähdetään laatimaan, tulee kunnalla tarve neuvotella maanhankinnasta tai maankäyttösopimuksista yksityisten maanomistajien kanssa.

58. Muistutus

Hei, Jätämme muistutuksen Tuusulan yleiskaavan ehdotukseen II, koskien ehdotusta uudeksi luonnonsuojelualueeksi perustettavasta kohteesta, SL-1 (25) Keravanjokivarsi. Olemme vuoden 2018 ehdotuksen mukaisten luo-2 (8) Metsäinen jokilaakso välillä Furunäs-Lahdenväylä –alueen sekä luo-2 (5) Keravanjoen metsälaaksoa välillä Veikkola-Furunäs –alueen itäisen osan maan omistajia, jotka ovat osa SL-1 (25) Keravanjokivarsi –aluetta. Omistamamme luo-2 (8) alueen pinta-ala on laajentunut huomattavasti 2018 ehdotuksesta nyt nähtävillä olevan ehdotuksen esittämään pinta-alaan. Alue on nykyisessä ehdotuksessa laajennettu koskemaan muutakin kuin jokilaaksoa ja pinta-ala on monin kertaistunut vuoden 2018 ehdotuksesta, koskemaan myös laajalti alueita ko. alueen molemmin puolin joen varrella. Alue on laajentunut koskemaan myös jokilaakson ulkopuolista aluetta, joka on tällä hetkellä metsätalousmetsää eikä sillä ole vastaavaa luonnonsuojeluarvoa. Toinen omistamamme luo-2 (5) alueen itäinen osa on myös metsätalousmetsää, jolla ei ole luonnonsuojeluarvoa. Olemme valittaneet luo-2 (5) alueen itäisen osan rajauksesta jo aiemmin samasta syystä. Emme hyväksy alueen laajentamista niin kasvatusmetsän kuin laajemmin jokivarren alueelle aiemmin määritellystä luo-2 (8) alueen pinta-alasta. Olemme hoitaneet jokilaaksoa luontoystävällisesti ja nimenomaan luonnon monimuotoisuuden säilyttämiseksi. Jokilaaksoissa kasvaa mm. harvinaisia luonnonvaraisia kevätkukkia, jotka menetetään, jos koko alue jätetään täysin hoitamatta. Metsätalousmetsän

osalta metsää on hoidettu myös luontoystävällisesti tehden niistä mahdollisimman hyviä hiilinieluja. Emme missään olosuhteissa hyväksy alueen laajentamista ja luokituksen muuttamista luo-2 alueesta SL-1 alueeksi. Emme suostu siihen, että meiltä ryöstetään oikeus päättää omistamamme metsän monipuolisesta hoidosta ja mm. polttopuiden kaadosta omaan käyttöön. Suojeluehdotus loukkaa omistusoikeuden suojaa. Omaisuudensuoja on osa ihmisoikeuksia ja Suomessa perustuslaki ja Euroopan ihmisoikeussopimus turvaavat omaisuudensuojan. Suomen perustuslain 15 § alkaa: "Omaisuuden suoja – Jokaisen omaisuus on turvattu." Haluamme, että meihin ollaan henkilökohtaisesti yhteydessä tässä asiassa.

Vastine: Kohteen SL-25 rajausta perustuu raporttiin Luontotyyppi- ja kasvillisuus selvitys Keravanjoen varrella Tuusulassa vuonna 2018, jossa se on arvotettu maakunnallisesti arvokkaaksi. Maakunnallisesti arvokkaiksi luokitellut kohteet on yleiskaavassa osoitettu merkinnälle SL-1 eli kohteiksi, joita ehdotetaan suojeltavaksi. Alueella on useita luontoarvoja. Siellä on noroja ja lähteikkö, jotka ovat vesilain 2 luvun 11 §:n mukaisia kohteita. Pienveden välittömät lähiympäristöt ovat metsälain 10 §:n mukaisia erityisen tärkeitä elinympäristöjä. Kohteella on uhanalaisia luontotyyppisiä: Imikkä-lehto-orvokkityypin (PuViT) tuore runsasravinteinen lehto, joka on valtakunnallisesti erittäin uhanalainen luontotyyppi; Käenkaalimesiangervotyyppin (OFiT) kostea runsasravinteinen lehto, joka on vaarantunut luontotyyppi; lähteikkö, joka on Etelä-Suomessa erittäin uhanalainen luontotyyppi.

Maanomistaja päättää itse, haluaako hakea suojelupäätöksen. Alueen suojelusta päättää ELY keskus hakemuksen perusteella ja määrittelee aluerajauksen. ELY-keskus maksaa suojelusta korvausta suojellun alueen puuston arvon mukaan. Luonnonsuojelualueille laaditaan hoitosuunnitelmat, jonka mukaan niitä hoidetaan luonnontilan ennallistamiseksi ja säilyttämiseksi.

Alueella ei saa suorittaa sellaisia toimenpiteitä, jotka saattavat vaarantaa alueen suojeluarvoja (mm. kaivaminen, louhiminen, täyttäminen, tasoittaminen, puunkaato). Suojelumääräys on voimassa, kunnes alue on muodostettu luonnonsuojelulain mukaiseksi luonnonsuojelualueeksi, kuitenkin enintään viisi vuotta yleiskaavan voimaantulosta lukien. Mikäli alueelle ei tänä aikana haeta luonnonsuojelulain mukaista suojelua, astuu alueelle voimaan maankäyttö- ja rakennuslain (MRL) 128 §:n mukainen toimenpiderajoitus, joka koskee kaivamis-, louhimis-, tasoittamis- ja täyttämistöitä, puun kaatamista tai muuta näihin verrattavaa toimenpidettä.

On syytä huomata, että tällä hetkellä alueella on voimassa Kellokosken osayleiskaava, jossa alue sijaitsee maa- ja metsätalousalueella, jolla on erityisiä ympäristöarvoja (MY-1). Maisemaa muuttavaa maarakennustyötä, puiden kaatamista tai muuta näihin verrattavaa toimenpidettä ei saa suorittaa ilman MRL 128 §:n mukaista lupaa.

59. Muistutus

Muistutus Tuusulan yleiskaava 2040 ehdotukseen II, koskee tilaa Keravanjokivarressa

Omistamallamme tilalla on aiemmassa Yleiskaava 2040 ehdotuksessa luo-2 (6) merkintä pienellä alalla tilaa.

Nyt uudessa ehdotuksessa tilan alueelle on ehdotettu SL – 1 (2)5 luokitusta, aluetta on laajennettu huomattavasti edellisestä luo - 2 (6) -merkinnästä. Ehdotettu SL-1 merkintä on etelä-pohjoissuunnassa tilan leveimmällä kohtaa, koko tilan levyinen, itä-länsisuunnassa leveys vaihtelee 65 m - 125 metriin. Ehdotettu SL-1 rajausta raittaisi yli 1,62 hehtaarilla metsämme käyttöä, nyt rajoitus on huomattavasti pienempi.

Faunatican selvityksessä alueelta on löydetty noroja ja lähde. Kasviesiintymiä ei kartoista ollut. Onko kohteet oikeasti edes olemassa, vai korvataanko merkinnällä menetettyjä kohteita.

Kunnassa ehdotettiin tekemään sopimus SL- 1 alueelle ELY-keskuksen kanssa, jotta alueelta olisi mahdollisuus saada tuottoa. Sopimuksella korvattaisiin mahdollisen suojelualan taloudellista menetystä, sopimuksessa voi sopia esim. polttopuiden oston suojelualueelta, muusta käytöstä ei kerrottu, ei myöskään mahdolliseen sopimukseen liittyvistä velvoitteista eikä kuluista.

Epäselväksi jäi kattaako mahdollinen tuotto velvoitteiden kustannukset. ELY-keskuksen mukaan sopimukset ovat yksilöityjä, mitään arvioita mahdollisesta korvauksesta ei annettu, ei myöskään kerrottu minkälaisia velvoitteita sopimus sisältää ja mitä maksuja ja kuinka paljon työtä sopimuksesta aiheutuu. Sopimuksen sisältö ja mahdollinen sopimuksen tekeminen edellyttävät tilalla käyntiä, mutta käynnin ajankohta ei ole nyt sopiva. Ei kerrottu mistä kaikesta voi sopia, esimerkeillä olisi ollut helpompi hahmottaa mahdollisen sopimuksen sisältöä ja kannattavuutta ja uskottavuutta. ELY-keskus ei voi tehdä yksilöllistä sopimusta näkemättä kohdetta, pitäisikö meidän sitoutua sopimukseen tietämättä sopimuksen sisältöä?

Mitä sain irti mahdollisesta sopimuksesta; Saa tuottoa, yksilöllinen sopimus, polttopuiden otosta ja määrästä voi sopia sopimuksessa. Muusta mahdollisesta käytöstä ei myöskään velvoitteista /velvoitteisiin mahdollisesti liittyvistä maksuista ei kerrottu. Ei selvinnyt koskeeko sopimus SL-1 aluetta vai sidotaanko sopimuksella koko tilan käyttö ja mihin kaikkeen mahdollisella sopimuksella sitoudutaan. On mahdotonta sitoutua ennakkoon mahdolliseen sopimukseen ELY-keskuksen kanssa, koska en saanut heiltä minkäänlaista tietoa sopimuksen sisällöstä.

Edellä mainituilla niukoilla tiedoilla on vaikea uskoa sopimuksella saataviin tuottoihin SL-1 alueelta ja itsellemme tuottavaan sopimukseen ELY-keskuksen kanssa, miksi sopimuksessa mahdollisesti sovittavissa olevista asioista ei kerrottu avoimesti, sopimuksella sanotaan vain saatavan tuottoa menetetyistä talousmetsästä, ei kovin vakuuttavaa.

Olen ymmärtävinäni, että SL-1 alueen omistajana emme jatkossa saa tehdä mitään ilman ELY-keskuksen kanssa tehtävää sopimusta, ainoastaan kävellä tilamme alueella ristiin rastiin. Vieraat ihmiset päättävät jatkossa tilamme mahdollisen SL-1 alueen käytöstä, meiltä viedään kaikki oikeudet omistamaamme maahan, vain omistajan velvollisuudet jäävät rasittamaan maanomistajia; vieraslajien poistot, ulkopuolisten roskien poisviemiset ym. harmit. Tätäkö maanomistus on nykyisin Suomessa, oikeuksia ei, velvollisuuksia sitäkin enemmän?

Kunta ja ELY-keskus eivät lunasta SL-1 alueita, tämän molemmat totesivat keskusteluissamme, en kysynyt asiaa, omistusoikeus säilyy maanomistajalla, päätäntävalta siirretään ELY-keskukselle/kunnalle. Seuraava vaihe, maanomistus siirretään päätäntävällällä nykyisiltä omistajilta ELY-keskukselle/kunnalle vastikkeetta, mitä maanomistajat tekevät maalla, johon heillä ei ole päätäntävaltaa, eli huomaammekin lahjoittaneemme tietämättämme metsämme omistusoikeuden, eipä houkuttele.

Mahdolliseen sopimukseen ELY-keskuksen kanssa ja varsinkin sellaiseen, josta itse hyötyisimme en usko keskustelujemme pohjalta. Keskusteluissa ei selvinnyt edes, koskeeko suojelualue/mahdollinen sopimus koko tilaa vai osaa tilasta. Talouspuun oton mahdollinen rajaaminen kuusettumisen estämiseksi (velvoitteeksi, muista velvoitteista en saanut tietoa) yksittäisillä puilla olisi käytännössä työläs toteuttaa.

Kattaisiko mahdollisen sopimuksen tuotto sopimuksen velvoitteet maksullisine lupineen ja muine kustannuksineen. Hyväksymällä SL-1 merkinnän tilamme alueelle nykyisillä tiedoillani mahdollista sopimuksen sisältöä tuntematta ostaisimme sian säkissä. Onko muistutusten tekemiseen varattu ajankohta oikea?

Sähkön hinnan rajujen korotusten vuoksi tarvitsemme asuntojemme lämmittämiseen talouspuita metsästämmekä metsämme olevan jatkossakin talousmetsää. On epäinhimillistä estää suojelumerkinnällä metsän käyttö talousmetsänä. Tilan alueelle on merkitty SL-1 alueeksi 1,6 ha tilan pinta-alasta, alue olisi pois talousmetsäkäytöstä, kohtuutonta maanomistajille.

Vaatumuksemme on: SL-1-merkintä on peruttava kohtuuttomana tilan alueella, tilamme tulee olla jatkossakin nykyisellä luokituksella, emme hyväksy tilamme luokituksen muutosta nykyisestä SL-1-merkintään, emmekä uusia toimenpiderajoituksia/rasitteita. SL-1 merkinnällä eriarvostetaan maanomistajien maaomaisuus, SL-1 ei ole tasapuolinen maanomistajille. Suojelualuemerkintä heikentää tilamme talouskäyttöä, jättäkää metsämme rauhaan talousmetsäksi.

Kaavaehdotuksessa tilamme alueelle merkitty SL-1 merkintä loukkaa Suomen lakiin perustuvaa omistusoikeuttamme, sekä hallintaoikeuttamme omistamaamme kiinteistöön.

Uusien SL -1 alueiden muodostamien ei voi perustua sille, että suojelualueiden määrä on pienentynyt kunnan alueella toisten tuhottua alueitaan.

Vastine: Suojelualueeksi ehdotettu alue on merkitty yleiskaavaehdotuskarttaan merkinnällä SL-1 (25).

Kohteen SL-25 rajausta perustuu raporttiin Luontotyyppi- ja kasvillisuus selvitys Keravanjoen varrella Tuusulassa vuonna 2018, jossa se on arvotettu maakunnallisesti arvokkaaksi. Maakunnallisesti arvokkaiksi luokitellut kohteet on yleiskaavassa osoitettu merkinnälle SL-1 eli kohteiksi, joita ehdotetaan suojeltavaksi. Alueella on useita luontoarvoja. Siellä on noroja ja lähteikkö, jotka ovat vesilain 2 luvun 11 §:n mukaisia kohteita. Pienveden välittömät lähiympäristöt ovat metsälain 10 §:n mukaisia erityisen tärkeitä elinympäristöjä. Kohteella on uhanalaisia luontotyyppisiä: Imikkä-lehto-orvokkityypin (PuViT) tuore runsasravinteinen lehto, joka on valtakunnallisesti erittäin uhanalainen luontotyyppi; Käenkaalimesiangervotyyppin (OFIT) kostea runsasravinteinen lehto, joka on vaarantunut luontotyyppi; lähteikkö, joka on Etelä-Suomessa erittäin uhanalainen luontotyyppi.

Maanomistaja päättää itse, haluaako hakea suojelupäätöksen. Alueen suojelusta päättää ELY-keskus hakemuksen perusteella ja määrittelee aluerajauksen. Maanomistaja sopii ELY-keskuksen kanssa siitä, mitä alueella saa tehdä ja nämä kirjataan rauhoitus päätökseen. **Esimerkiksi** eräällä kunnan uudella luonnonsuojelualueella kunta on sopinut rauhoituksesta ELY-keskuksen kanssa seuraavasti:

*****

Alueella on kielletty

- rakennuksien, rakennelmien, teiden tai polkujen rakentaminen;
- maa-aineksien tai kaivoskivennäisten ottaminen ja maa- ja kallioperän vahingoittaminen ja muuttaminen;
- ojittaminen, vesien perkaaminen ja patoaminen;
- sienien, puiden ja pensaiden tai muiden kasvien tai niiden osien ottaminen tai vahingoittaminen;
- luonnonvaraisten selkärankaisten eläinten pyydystäminen, tappaminen tai hätyyttäminen tai niiden pesien hävittäminen sekä selkärangattomien eläinten pyydystäminen tai kerääminen;
- tulenteke, telttailu tai muu leiriytyminen;
- muut toimet, jotka vaikuttavat epäedullisesti alueen luonnonoloihin, maisemaan taikka eliölajien säilymiseen.

Liikkumisrajoitukset

Alueella on kielletty liikkuminen moottoriajoneuvolla, paitsi alueen hoitotoiminen yhteydessä.

Sallitut toimenpiteet

Edellä olevien määräysten estämättä alueella on sallittua:

- poimia marjoja ja hyötysieniä
- metsästää
- rakentaa, ylläpitää ja kunnostaa virkistämiseen käytettäviä polkuja
- kartoittaa luonnonsuojelualueen rakennepiirteitä ja lajistoa
- poistaa haitallisia vieraslajeja

Hoito- ja käyttösuunnitelma

Luonnonsuojelualueelle on laadittu Uudenmaan hoito- ja käyttö-suunnitelma, jossa esitetään tarpeelliset toimenpiteet luonnonympäristön hoitamiseksi, ennallistamiseksi ja alueen luontaisen kehityksen palauttamiseksi.

Rauhoitusmääräyksistä poikkeaminen

ELY-keskus voi yksittäistapauksessa myöntää poikkeuksen luonnonsuojelualuetta koskevista rauhoitusmääräyksistä, jos poikkeaminen ei vaaranna alueen perustamistarkoitusta ja on tarpeen alueen hoidon, käytön tai tutkimuksen kannalta.

*****

ELY-keskus maksaa suojelusta korvausta suojellun alueen puuston arvon mukaan. Luonnonsuojelualueille laaditaan hoitosuunnitelmat, jonka mukaan niitä hoidetaan luonnontilan ennallistamiseksi ja säilyttämiseksi.

Alueella ei saa suorittaa sellaisia toimenpiteitä, jotka saattavat vaarantaa alueen suojeluarvoja (mm. kaivaminen, louhiminen, täyttäminen, tasoittaminen, puunkaato). Suojelumääräys on voimassa, kunnes alue on muodostettu luonnonsuojelulain mukaiseksi luonnonsuojelualueeksi, kuitenkin enintään viisi vuotta yleiskaavan voimaantulosta lukien. Mikäli alueelle ei tänä aikana haeta luonnonsuojelulain mukaista suojelua, astuu alueelle voimaan maankäyttö- ja rakennuslain (MRL) 128 §:n mukainen toimenpiderajoitus, joka koskee kaivamis-, louhimis-, tasoittamis- ja täyttämistöitä, puun kaatamista tai muuta näihin verrattavaa toimenpidettä.

On syytä huomata, että tällä hetkellä alueella on voimassa Kellokosken osayleiskaava, jossa alue sijaitsee maa- ja metsätalousalueella, jolla on erityisiä ympäristöarvoja (MY-1). Maisemaa muuttavaa maarakennustyötä, puiden kaatamista tai muuta näihin verrattavaa toimenpidettä ei saa suorittaa ilman MRL 128 §:n mukaista lupaa. Eli mikäli alueella kaataa puita, tulee siihen nykyäänkin olla maisematyölupa haettuna Tuusulan kunnan rakennusvalvonnasta.

60. Muistutus

Muistutuksena ehdotukseen Tuusulan kunnan yleiskaavaksi 2040 esitän seuraavaa:

Muistutus koskee tielinjausta Tuomalan alueella erityisesti siellä, missä linjaus leikkaa Hakalantien ja siitä länteen Järvenpääntielle saakka.

Alue on harvakkosti asuttua ja tasaista peltomaata lukuun ottamatta Hakalantien lähistöä, jonka asuinrakennukset ovat nykyisessä asuinkäytössä ja suurelta osin rakennettu tai peruskorjattu 2000-luvulla. Jyrkimmät korkeuserot vallitsevat Hakalantien pohjoispuolella.

Tällaisella alueella tielinjaus on merkitty kulkemaan useiden asuintalojen ja tonttien läpi ja myöskin maksimaalisten korkeuserojen alueelle. Linjaus kulkee mainitusta kohdasta pihapiirien läpi ja leikatessaan Hakalantien uudestaan Uusipellonkujasta länteen vie puolet tontista 5:51 (Hakalantie 50), kulkee sen ulkorakennusten päältä ja lisäksi kallion päältä, joka pitäisi räjäyttää tien rakentamiseksi. Asuinrakennus sijaitsee tämän kallion päällä, mutta tontti muuttuisi asuinkelvottomaksi räjäyttämättäkin. Tämän jälkeen linjaus kulkee jyrkässä rinteessä, ja ainakin kahden asuintalon päältä ennen kuin leikkaa rinteeseen Järvenpääntien n. 50 metriä Hakalantiestä pohjoiseen. Linjauksesta n. 150 metriä pohjoiseen kulkee asumattomalla tasamaalla nykyinen tie.

Kaavasuunnittelija on puhelimitse vahvistanut, että linjaus kuvastaa yhteystarvetta eikä ole suunnitteilla tietä, joka tuhoaisi nykyisiä tontteja ja asuinrakennuksia.

Yllä olevan perusteella todetaan siis, että karttaan on merkitty linjaus melko tarkoin siihen kohtaan, mihin tietä ei voi maastonmuotojen eikä asutuksen vuoksi sijoittaa, ja mihin ei ole tarkoitukseen rakentaa tietä. Muiden ongelmien lisäksi virheellinen tielinjaus aiheuttaa haitallisen uhan kiinteistöjen omistajille ja voi mm. vaikeuttaa kiinteistöjen myyntiä.

Linjaus tulee siten joko korjata karttaan kulkemaan mahdollisen tielinjauksen alueelle tai poistaa kokonaan.

Vastine: Ristikydön alue merkitään yleiskaavaan selvitysalueeksi (SE). Alueen osayleiskaavan laatiminen (Tuomala III, osayleiskaavan tarkistaminen) on Tuusulan kaavoitussuunnitelmassa ajoitettu III-luokan hankkeeksi, joka on tavoitteena saada valmisteltavaksi viisivuotisen suunnittelujakson loppupuolella. Osayleiskaavan yhteydessä tutkitaan Ristikydön asemavarauksen sijoittuminen

ja alueen liittäminen pääliikenneväyliin. Selvitysalueen päälle ei esitetä muita kaavamerkintöjä, siten ei myöskään tieliikenteen yhteystarvetta. Selvitysalueet kuvataan kaavaselostuksessa.

61. Muistutus

Sulan Tekijät Oy omistaa Kulomäen työpaikka-alueella kiinteistön XXXX, jossa toimii mm. Konditoria pH7 Oy. Tuusulan yleiskaavaehdotuksessa 2040 ko. kiinteistön länsipuoleinen alue, joka on kunnan omistuksessa, on merkitty TP-alueeksi, mutta osa siitä alueesta on merkitty myös ge-merkinnällä, alueella ei ole voimassa olevaa asemakaavaa. Sulan Tekijät Oy:n vuokralainen Konditoria pH7 haluaisi laajentaa toimintaansa Tuusulassa ja rakentaa uuden leipomon jo olemassa olevien tilojen yhteyteen. Tämän toteuttamiseksi tarvittaisiin kunnan omistamaa maa-aluetta kiinteistön XXXX länsipuolelta. Konditoria pH7:n liikevaihto oli vuonna 2021 n. 5,1 M€. Sillä on tiloja nyt n. 2.200 m² ja se työllistää yli 60 henkilöä. Työntekijöiden keski-ikä on 28 vuotta. Konditoria pH7 on laajentanut toimintaansa korona-aikana ja sen suurin asiakas on Kesko. Tavoitteenä on kaksinkertaistaa liiketoimintansa vuoteen 2025 mennessä, jolloin yhtenäisen tilan tarve olisi jo ainakin 5.000 m² ja se työllistäisi tuolloin yli 100 henkilöä. Konditoria pH7 on kokoluokassaan harvinainen yksityinen kotimainen toimija leipomo ja konditoria-alalla.

Jotta Konditoria pH7:n laajentuminen voisi toteutua niin osa Högbergetistä pitäisi saada rakentamisen piiriin ja siksi pitäisi osa ge (14) aluemerkinästä saada pienennettyä. Tehdyn kallioselvityksen mukaan ko. kalliolla ei ole muuta kuin paikallisesti arvoa. Kalliosta voisi sen koillisosa (kallio muodostuu kahdesta luodekaakkoisuuntaisesta kallioselänteestä) varata rakentamiseen ja tarvittaessa lounaisosa jäisi suojaamaan nykyistä asutusta (yleiskaava-ehdotuksen mukaan asutus on tulevaisuudessa poistumassa, koska alue on lentomelualueetta).

Toivomme siis, että ge (14) merkinnällä varustettu alue pienennettäisiin koillisosasta, jotta voidaan pitää yksi Tuusulan kunnan merkittävä veronmaksaja ja työllistäjä entistä suurempana myös jatkossa Tuusulassa.

Vastine: Geologista kohdetta ge (14) supistetaan hieman koillisesta. Asemakaavalla tutkitaan tarkemmin tulevan maankäytön ja geologisten arvojen yhteensovittaminen.

Toimenpiteet: Geologista kohdetta ge (14) supistetaan hieman koillisesta.

62. Muistutus

Yleiskaavaehdotuksessa tila XXXX on osoitettu (yleiseksi) virkistysalueeksi.

Tuusulan yleiskaava 2040 -ehdotus II, merkinnät ja määräykset, 27.10.2021 - asiakirjan mukaan virkistysalue varataan päivittäiseen virkistykseen, ulkoiluun ja luonnon kokemiseen. Alueen suunnittelussa ja toteutuksessa on kiinnitettävä erityistä huomiota ympäristön laatuun ja ulkoilun ohjaamiseen. Alueelle saa rakentaa vain yleistä virkistystä palvelevia, alueen luonteeseen sopivia rakennuksia ja rakenteita (MRL 43.2 §). Maisemaa muuttavaa maanrakennustyötä, puiden kaatamista tai muuta näihin verrattavaa toimenpidettä ei saa suorittaa ilman MRL:n 128 §:ssä tarkoitettua lupaa (MRL 43.2 §).

En hyväksy esitettyä kaavaratkaisua. Vastustan omistamamme alueen merkitsemistä ja määräämistä yleiseksi virkistysalueeksi /virkistysalueeksi.

Osakaskunnan omistamalle kiinteistölle tulee osoittaa sellainen kaavamerkintä ja -määräys, joka takaa osakaskunnan maanomistuksen ja nykyisen maankäytön eli kiinteistön käytön soranottoalueena myös tulevaisuudessa.

Paijalan kylän venevalkama osakaskunnan omistama kiinteistö XXXX on yleiskaavassa merkitty (yleiseksi) virkistysalueeksi.

Tuusulan yleiskaava 2040 -ehdotus II, merkinnät ja määräykset, 27.10.2021 - asiakirjan mukaan virkistysalue varataan päivittäiseen virkistykseen, ulkoiluun ja luonnon kokemiseen. Alueen suunnittelussa ja toteutuksessa on kiinnitettävä erityistä huomiota ympäristön laatuun ja ulkoilun ohjaamiseen. Alueelle saa rakentaa vain yleistä virkistystä palvelevia, alueen luonteeseen sopivia rakennuksia ja rakenteita (MRL 43.2 §). Maisemaa muuttavaa maanrakennustyötä, puiden kaatamista tai muuta näihin verrattavaa toimenpidettä ei saa suorittaa ilman MRL:n 128 §:ssä tarkoitettua lupaa (MRL 43.2 §).

Lisäksi osakaskunnan omistaman tilan kautta on osoitettu kulkeväksi ulkoilureitti. Haluan että alueelle autolla yms kulkuneuvolla kulkua rajoitetaan nykyisellä lukollisella puomilla, ettei ulkopuoliset pääse ajoneuvoillaan alueelle esim varastamaan veneitä. Jos ulkoilureitti rakennetaan, tulee sen paikka siirtää venevalkama kiinteistön yläpuolelle kunnan omistamalle maalle, niin ettei se häiritse venevalkama kiinteistöllä tapahtuvaa toimintaa.

En hyväksy esitettyä kaavaratkaisua. Vastustan omistamamme alueen merkitsemistä ja määräämistä yleiseksi virkistysalueeksi /virkistysalueeksi ja yleisen ulkoilureitin osoittamisen alueen kautta.

Osakaskunnan omistamalle kiinteistölle tulee osoittaa sellainen kaavamerkintä ja -määräys, joka takaa osakaskunnan maanomistuksen ja nykyisen maankäytön ja kiinteistön käytön venevalkamana myös tulevaisuudessa.

Vastustan lisäksi vesijättöalueen, jolla osakaskunnalla on pitkäaikainen vuokrasopimus, osoittamista yleiseksi virkistysalueeksi / virkistysalueeksi.

Vastine: Rusutjärven itäosan virkistysalueet merkitään maa- ja metsätalousalueiksi, joilla on ulkoilun ohjaamistarvetta. Alueella sallitaan myös teknisen huollon toiminnat, koska alueella on vesilaitostoimintaa. Hiekan ja soran kotitarveotto ei maa-aineslain mukaan tarvitse maa-aineslupaa. Toiminta ei saa kuitenkaan Maa-aineslain 3 §:n mukaan aiheuttaa 1) kauniin maisemakuvan turmeltumista; 2) luonnon merkittävien kauneusarvojen tai erikoisten luonnonesiintymien tuhoutumista; 3) huomattavia tai laajalle ulottuvia vahingollisia muutoksia luonnonolosuhteissa; tai 4) tärkeän tai muun vedenhankintakäyttöön soveltuvan pohjavesialueen veden laadun tai antoisuuden vaarantuminen, jollei siihen ole saatu vesilain mukaista lupaa.

Kunta on pyrkinyt kehittämään Anttilan tilakeskuksen aluetta ja rannan käyttöä useilla eri suunnitelmissa, joihin myös yleiskaavaratkaisu perustuu. Anttilan tilakeskuksesta käytiin Europan arkkitehtikilpailu 2019 ja alueen ja rannan suunnittelua jatkettiin voittajatöiden perusteella. Anttilan tilakeskuksen rantaa, virkistyskäyttömahdollisuuksia ja reittejä kehitettiin yhteistyössä toiseksi tulleen ryhmän, voittajatiimin, kuntalaisten ja kunnan edustajien kanssa helmikuussa pidetyssä työpajassa sekä suunnittelukokouksissa. Kilpailutyön ja helmikuussa 2020 pidetyn työpajan pohjalta työryhmä laatii ranta-alueelle tarkemmat asemapiirroukset, joissa esitettiin rantaan yleistä käyttöä ja yleisiä palveluja, kuten saunaa, kahvilaa, uima- ja venelaitureita. Samaan aikaan valmisteltiin myös Tuusulanjärven rantojen virkistyskäytön yleissuunnitelmaa, jossa pääpaino oli järveä kiertävissä virkistysreiteissä ja rantojen virkistyskäytössä. Kunnanhallitus hyväksyi 27.10.2021 päivätyn Tuusulanjärven rantojen virkistyskäytön yleissuunnitelman kaavoituksen, viherpalveluiden ja vapaa-aikapalveluiden jatkosuunnittelun valmisteluaineistoksi. Yleissuunnitelma perustui edellä mainittuun Anttilan tilakeskuksen rannan virkistyskäytön suunnitelmaan. Yleiskaava 2040 -ratkaisu perustuu näihin tavoitteisiin, suunnitelmiin ja linjauksiin. Yleiskaava tarkentuu Anttilan tilakeskuksen asemakaavassa, josta on ollut kaavaluonnos nähtävillä 5.1.-7.2.2022. Yleiskaavaratkaisu mahdollistaa alueen kehittämisen yhdessä osakkaiden ja kuntalaisten kanssa.

Toimenpiteet: Muutetaan Turaniementien ja Hämeentien välinen virkistysaluemerkintä (V) maa- ja metsätalousalueeksi, joilla on ulkoilun ohjaamistarvetta (MU) ja jolla sallitaan myös teknisen huollon toiminnot.

63. Muistutus

Yleiskaavatyön yhtenä tavoitteena on vähentää henkilöautoriippuvuutta ja parantaa joukkoliikenteen toimintaedellytyksiä, lisätä kävelyn ja pyöräilyn osuutta sekä parantaa liikenneturvallisuutta. Suorat kevyenliikenteen yhteydet parantavat kävelyn ja pyöräilyn kilpailukykyä henkilöautoon nähden. Yleiskaavatyön tavoitteena on myös kävelyn ja pyöräilyn yhteyksien lyhentäminen muodostamalla laadukkaat ja suorat yhteydet. Kattava ja laadukas kävelyn ja pyöräilyn verkosto parantaa lähipalveluiden saavutettavuutta sekä kaikkien kuntalaisten tasavertaisia liikkumismahdollisuuksia.

Yleiskaava 2040 ehdotuksessa II todetaan seuraavasti: ”Yleiskaavassa Hyrylän keskustan länsipuolelle sijoittuu uutta pientalovaltaista maankäyttöä varsin maltillisesti. Näiden alueiden liikenneyhteyksien osalta keskeisimpinä ratkaisuinä on pyöräilyn laatukäytävä Lahelanpellon ja Hyrylän keskustan välillä, joka jatkuu edelleen rykmentinpuiston kautta Keravalle. Tällä yhteydellä parannetaan Hyrylän keskustan ja joukkoliikenteen saavutettavuutta länsipuolisilta alueilta.”

Pyöräilyn laatukäytäviä esitetään keskeiseksi ratkaisuksi Hyrylän keskustan ja joukkoliikenteen saavutettavuuden parantamiseksi länsipuolisilta alueilta (Lahelanpelto). On olemassa myös yhtäläinen tarve parantaa Hyrylän keskustan saavutettavuutta Mattilan suunnalta (koillinen). Mattilan alue olisi järkevää yhdistää Tuusulan keskukseen nopealla ja suoralla kevyenliikenteenväylällä.

Mattila on tällä hetkellä irrallaan Tuusulan keskuksesta ja usein ulkopaikkakuntalaiset profiloivatkin Mattilan osaksi Keravaa eikä Tuusulaa. Keravan keskus ja sen palvelut ovatkin huomattavasti lähempänä Mattilaa. Arvio on, että huomattava osa Mattilalaisten rahoista meneekin harrastusten, ostosten, terveyspalveluiden tms. muodossa Keravalle eikä Tuusulaan. Tuusulan keskus on saatava lähemmäs Tuusulaa, mikäli halutaan nämä rahat kuntalaisilta oman kunnan käyttöön. Nyt lyhin turvallinen pyöräilyreitti Mattilasta Tuusulan keskukseen on noin neljä (4) kilometriä.

Kevyenliikenteenyhteys Mattilasta Tuusulan keskustaan ei ole tällä hetkellä houkutteleva eli sujuva ja turvallinen. Yleiskaavassa on uuden itäisen ohitustien linjauksessa liittymä Mattilaan kohdassa Suopurontie. Ehdotan tämän liittymän tilalle nopeaa ja turvallista pyöräilyn laatukäytävää – MATTILANBAANAa. Kevyenliikenteenväylä kulkisi Suopurontien päästä metsän läpi Puustellinmetsän ja Rykmentinpuiston kautta aina urheilukeskukseen asti.

MATTILANBAANA vähentää liikkumisen eriarvoisuutta helpottamalla lasten, nuorten ja vanhusten omatoimista liikkumista esteettömällä ja turvallisella väylällä. MATTILANBAANA on nopea, turvallinen ja lyhyempi (noin 2km) pyöräilyreitti Mattilasta Tuusulan keskukseen. Baanan myötä muun muassa Tuusulan seurakuntakeskus, kirjasto, uimahalli ja urheilukeskuksen palvelut olisivat helposti saavutettavissa myös Mattilalaisille sekä Keravalaisille (Kilta, Sompio).

Bonusena MATTILANBAANAn myötä Suopurontien jatkeena alkava metsäalue säilyisi tärkeänä viheralueena. Baanaa ympäröivä metsä tulisi samalla siistittyä puistomaiseksi ulkoilualueeksi ja parannettua asukkaiden virkistyskäyttöön.

Nyt lyhin reitti välillä Mattila – Tuusulan keskus n.4km. MATTILANBAANA: Mattila – Tuusulan keskus n.2km

Nyt lyhin reitti välillä Mattila – Tuusulan urheilukeskus n.6km. MATTILANBAANA: Mattila – Tuusulan urheilukeskus n.2,5km

Vastine: Yleiskaavassa ei esitetä kaikkia kävelyn ja jalankulun yhteyksiä. Yhteydet voivat toteutua kaavassa esitettyjen teiden ja katujen varsille sekä myös rakennetuille kortteleille. Kaavaan on merkitty pyöräilyn laatukäytävä ja runkoverkko. Mattilan alueelta kohti Hyrylää ei ole vielä sellaisia suunnitelmia, joiden pohjalta voitaisiin yleiskaavaan merkintä lisätä. Koillis-Hyrylän osayleiskaavan laatiminen on valtuuston hyväksymässä kaavoitussuunnitelmassa 2022-2025 kärkihankkeena. Osayleiskaavassa tutkitaan yleiskaavaa tarkemmalla tasolla alueen kytkeytyminen Hyrylän keskusta ja mm. liikenteen, jalankulun ja pyöräilyn verkostoon. Pyöräily- ja jalankulkuyhteyksien parantaminen ja sujuvoittaminen on tavoitteena. Muistutuksessa esitetään varteen otettavaa pyöräilyn ja jalankulun yhteyden linjausta. Liikenneyhteyttä tarkastellaan osayleiskaavassa yhdessä muiden alueeseen liittyvien liikennekysymysten kanssa ja yhteyden paikka ratkaistaan mahdollisesti lopulta asemakaavatoissa.

64. Muistutus

Muistutus Tuusulan yleiskaava 2040 ehdotukseen II, koskien tilaani Keravanjokivarressa

Yritän tutustua aineistoon, en vaan tiedä mikä laajasta materiaalista koskisi juuri minua. Luen, löydän jotain, luen lisää, kumotaan jotain, mistä lisätietoa, etsin, palaan takaisin, muistan lukeneeni asiasta, ei ollutkaan siellä, et löydä uudelleen lukemaasi sivua, yrität hakusanaa; ei löydy valmiita ehdotuksia, ei löytynyt osumia. Olenko ainoa, kenelle on käynyt kunnan sivuilla näin?

Vuonna 2019 Tuusulan yleiskaava 2040, muistutusaika 28.3. - 17.5.2019 antamastani muistutuksessa sanoin olevani pettynyt, kun en löytänyt Faunatica 2018 luontoselvityksen aineistoa, johon viitattiin monesti ehdotuksessa.

Kunnan vastike; Faunatica Oy:n vuonna 2018 laatimat luontoselvitykset valmistuivat vasta kesällä 2019.

Faunatican luontokartoitus on päivätty 12.2.2019, joten aineisto olisi pitänyt olla saatavilla edellisellä muistutusajalla, miksi siihen ei päässyt tutustumaan. Saamassani vastineessa sanottiin, että luontoselvitykset valmistuivat vasta kesällä, asian ristiriitaisuudesta johtuen kysymykseni on; pimitettiinkö muistio

tarkoituksella? Onko Faunatican luontokartoitus ollut nähtävillä kunnan sivuilta valmistumisen jälkeen, vai onko se julkaistu vasta tämän yleiskaavaehdotuksen yhteydessä.

Luontokartoitukseen olisi ollut mahdollista tutustua 2019-2021 kesien aikana, jos olisi tiennyt sen valmistumisesta ja jos se olisi ollut nähtävillä, nyt muistutus pitää antaa ajankohtana, jolloin esitettyjä väitteitä ei pääse tarkastamaan paikan päälle.

Saamassani 2019 muistutuksen vastineessa oli myös: Yleiskaavaehdotuksessa muistutuksen kohteena olevalla kiinteistöllä ei ole ulkoilureittiä. Vihreä leveä katkoviiva kuvaa ekologista yhteyttä, joka tarkoittaa ennen kaikkea eläimien kulkumahdollisuuksia Keravanjokivarressa. Ekologinen yhteystarve ei kuvaa rakennettua ulkoilureittiä. Yhteysmerkintä kuvastaa alueen merkittävimpiä luonnonarvoalueita yhdistäviä ekologisia käytäviä ja tärkeää on, että alueella ei ole eläinten liikkumista rajoittavia esteitä.

Kaavaehdotukseen 2019 liittyvässä Kellokoski 4.8.7 Tuusulan joet ja purot aineistossa kirjoitettiin; Jokivarsia hyödynnetään kaikissa taajamissa vihervestoston perusrunkona. Tuusulan jokien varret tulee huomioida yksityiskohtaisemmassa kaavoituksessa arvokkaina kohteina, joiden varsille voidaan osoittaa virkistyskäyttöä ja reittejä. Ei siis ole vielä tässä aineistossa, entä edellä mainitussa yksityiskohtaisemmassa kaavoituksessa, tulevaisuudessa voi kuitenkin olla. Aineistossa viitataan moniin muihin aineistoihin, en voi tietää mikä kumoaa minkäkin ja mikä kulloinkin on voimassa. Ekologisen käytävän ei katsottu rasittavan tilaani, eläinten liikkumista rajoittavia esteitä ei saa olla, luo 2 aluetta (oli ehkä) pieni nurkka, joka ei käytännössä rasittanut tilani käyttöä.

Ekologinen käytävä on hyväksyttävissä, eläinten liikkumisen rajoituksia en vastusta, kunhan siihen ei myöhemmin lisätä muita rasitteita. Muut 2019 muistiossani esittämäni huoleni ovat yhä ajankohtaisia.

Faunatican selvityksessä 12.2.2019 tilaltani on löydetty noro ja lähteikkö / lähde, lähteestä olen kuullut, en ole tunnistanut sitä maastossa. Noroa ei mielestäni ole aiemmin ollut, rinne sortui jokunen vuosi sitten, tuliko siitä nyt sitten korvaamaton noro, alueella maanomistaja ei saa tehdä mitään, antaa vaan rinteeseen sortua omia aikojaan edelleen? Näinkö maanomistajan omistusoikeutta rajoitetaan? Selvityksessä on lueteltu kasveja, joita rannassa on joskus löytynyt, sekä pellon reunassa 2 kasviesiintymää, joiden kaikkien olemassaoloa epäilen, onko enää? Jokin uusi kasvi on valloittanut lähes koko rannan, en tiedä onko uhanalainen lehtokasvi / vieraslaji, on vallannut alaa aiemmin olemassa olevalta kasvillisuudelta, itselleni vieras kasvi, jota ei aiemmin alueella ole ollut.

Faunatican selvityksen mukaan norojen ja lähteiden ominaispiirteitä ei saa lain mukaan vaarantaa, Keravanjoelle jyrkkärinteisille alueille ja sen suurimmille sivu-uomille suojausolosuhteet olisi 20 m, metsähallituksen suositus pienvesien suojavyöhykkeestä ehkä 15 m, tilallani jopa 100 m.

Kunnassa ehdotettiin tekemään sopimus SL- 1 alueelle ELY-keskuksen kanssa, jotta alueelta olisi mahdollisuus saada tuottoa. Epäselväksi jäi kattaako mahdollinen tuotto velvoitteiden kustannukset. En voi sitoutua ennakkoon mahdolliseen sopimukseen ELY-keskuksen kanssa, koska en saanut heiltä minkäänlaista tietoa sopimuksen sisällöstä, yksilöllistä sopimusta ei voi tehdä näkemättä kohdetta, minun pitäisi sitoutua sopimukseen tietämättä sopimuksen sisältöä?

Ehdotettu mutkittileva SL-1 rasittaa yli puolella tilani metsän pinta-alasta, kunnan karttapalvelun mukaan mutkittilevan SL-1 merkinnän ulkopuolelle jää n 1,3 ha tai vähemmän, jos en tunnista mutkittilevaa rajaa maastossa kulkiessani ja siirryn varmuuden vuoksi kauemmaksi omalle osuudelleni. Osa ehdotetun suojelualueen ulkopuolelle jäävästä alasta on vaikeakulkuista jyrkkää rinnettä, osa jo sortunutta rinnettä. Suojelualueen leveys vaihtelee 0 - 100 metriin joen rannasta, koko tilani levein kohta rannasta on n 150 m. Miten voisin jyrkkärinteisessä maastossa liikuessani tietää, milloin olen suojelualueella, milloin "omalla, vapaalla" alueella, mistä saan ottaa polttopuita, mistä en. Milloin uhkaa vankilatuomio, näinkin on käynyt, kun tuuli on kaatanut puita Luo-alueen reunassa. Osaan tilani alueelle osoitetaan suojelumerkintä ja käytännössä koko tilani olisi merkinnän piirissä?

Olen ymmärtävinäni, että SL-1 alueen omistajana en saa jatkossa ilman ELY-keskuksen kanssa tehtävää sopimusta itse tehdä tilani alueella muuta, kuin kävellä tilallani ristiin rastiin. Ulkopuoliset voivat tuoda

metsääni puutarhajätettä ja muita roskia, voivat tehdä metsäpalovarotuksen aikana nuotioita metsääni, näin on vuosien aikana tapahtunut. Vieraat ihmiset päättävät jatkossa tilani käytöstä, minulta viedään kaikki oikeudet omistamaani maahan, vain omistajan velvollisuudet jäävät rasittamaan itseäni; vieraslajien poistot, ulkopuolisten roskien poisviemiset ym. harmit. Tätäkö maanomistus on nykyisin Suomessa, oikeuksia ei, velvollisuuksia sitäkin enemmän?

Kunta ja ELY-keskus eivät lunasta SL-1 alueita, tämän molemmat totesivat keskusteluissamme, en kysynyt asiaa, omistusoikeus säilyy maanomistajalla, päättävältä siirretään ELY-keskukselle/kunnalle. Seuraava vaihe, maanomistus siirretään päättävällä nykyiseltä omistajalta ELY-keskukselle/kunnalle vastikkeetta, mitä maanomistaja tekee maalla, johon hänellä ei ole päättävältä, eli huomaankin lahjoittaneeni tietämättäni metsäni ja rantani omistusoikeuden, eipä houkuttele.

Mahdolliseen sopimukseen ELY-keskuksen kanssa ja varsinkaan sellaiseen, josta itse hyötyisin en usko keskustelujemme pohjalta. Keskusteluissa ei selvinnyt edes, koskeeko suojelualue/mahdollinen sopimus koko tilaa vai osaa tilasta. Talouspuun oton mahdollinen rajaaminen kuusettumisen estämiseksi (velvoitteeksi, muista velvoitteista en saanut tietoa) olisi käytännössä mahdoton itse toteuttaa jyrkillä rinteillä. Talouspuut pitää saada helpommin.

Tilani on pieni, joten mahdolliset korvaukset tuskin kattaisivat sopimuksen velvoitteet maksullisine lupineen ja muine kustannuksineen, joita ei voitu selvittää näkemättä kohdetta. Hyväksymällä SL-1 merkinnän tilani alueelle nykyisillä tiedoillani mahdollista sopimuksen (onko kyseessä oikea sopimus vai sanelupolitiikka) sisältöä tuntematta ostaisin sian säkissä. Toistan, onko muistutusten tekemiseen varattu ajankohta oikea?

Sähkön hinnan rajujen korotusten vuoksi tarvitsen sähkölämmitteiseen asuntooni talouspuita metsästäni, metsäni on talousmetsää. On epäinhimillistä, että suojelumerkinnällä estettäisiin metsäni hyödyntäminen ja käyttö ja metsänomistajana joutuisin ostamaan puut asuntoini lämmittämiseen. SL-1 = "On metsää, et vaan saa itse päättää metsäsi käytöstä."

SL-1-merkintä on poistettava kohtuuttomana tilani alueelta, pois lukien lähteikön / lähteen ympäristö, mikäli kohde on oikeasti olemassa, ainoastaan lähteikkö / lähde voi olla suojelumerkinnällä 5 metrin suojavyöhykkeellä. Tilani tulee olla jatkossakin nykyisellä luokituksella. En hyväksy tilani luokituksen muutosta nykyisestä SL-1-merkintään, en myöskään uusia toimenpiderajoituksia. SL-1 merkinnällä eriarvostetaan maanomistajien maaomaisuus, SL-1 ei ole tasapuolinen maanomistajille. Suojelualuemerkintä heikentää metsäni talouskäyttöä, jättäkää metsäni rauhaan talousmetsäksi omaan käyttööni. Kaavaehdotuksessa tilani alueelle merkitty SL-1 merkintä loukkaa Suomen lakiin perustuvaa omistusoikeuttani, sekä hallinto-oikeuttani omistamaani kiinteistöön.

Uusien SL 1 alueiden muodostamien ei voi perustua sille, että suojelualueiden määrä on pienentynyt kunnan alueella toisten tuhattua alueitaan.

Vastine: SL-1 -aluevarausmerkintä tarkoittaa, että aluetta ehdotetaan yleiskaavassa suojeluun. Maanomistaja päättää itse, haluaako hakea suojelupäätöksen. Alueen suojelusta päättää ELY-keskus hakemuksen perusteella ja määrittelee aluerajauksen. Maanomistaja sopii ELY-keskuksen kanssa siitä, mitä alueella saa tehdä ja nämä kirjataan rauhoituspäätökseen. **Esimerkiksi** eräällä kunnan uudella luonnonsuojelualueella kunta on sopinut rauhoituksesta ELY-keskuksen kanssa seuraavasti:

*****

Alueella on kielletty

- rakennuksien, rakennelmien, teiden tai polkujen rakentaminen;
- maa-aineksien tai kaivoskivennäisten ottaminen ja maa- ja kallioperän vahingoittaminen ja muuttaminen;
- ojittaminen, vesien perkaaminen ja patoaminen;

- sienien, puiden ja pensaiden tai muiden kasvien tai niiden osien ottaminen tai vahingoittaminen;
- luonnonvaraisten selkärankaisten eläinten pyydystäminen, tappaminen tai hätyyttäminen tai niiden pesien hävittäminen sekä selkärangattomien eläinten pyydystäminen tai kerääminen;
- tulenteke, telttailu tai muu leirytyminen;
- muut toimet, jotka vaikuttavat epäedullisesti alueen luonnonoloihin, maisemaan taikka eliölajien säilymiseen.

Liikkumisrajoitukset

Alueella on kielletty liikkuminen moottoriajoneuvolla, paitsi alueen hoitotoiminen yhteydessä.

Sallitut toimenpiteet

Edellä olevien määräysten estämättä alueella on sallittua:

- poimia marjoja ja hyötysieniä
- metsästää
- rakentaa, ylläpitää ja kunnostaa virkistäytymiseen käytettäviä polkuja
- kartoittaa luonnonsuojelualueen rakennepiirteitä ja lajistoa
- poistaa haoitallisia vieraslajeja

Hoito- ja käyttösuunnitelma

Luonnonsuojelualueelle on laadittu Uudenmaan hoito- ja käyttö-suunnitelma, jossa esitetään tarpeelliset toimenpiteet luonnonympäristön hoitamiseksi, ennallistamiseksi ja alueen luontaisen kehityksen palauttamiseksi.

Rauhoitusmääräyksistä poikkeaminen

ELY-keskus voi yksittäistapauksessa myöntää poikkeuksen luonnonsuojelualueella koskevista rauhoitusmääräyksistä, jos poikkeaminen ei vaaranna alueen perustamistarkoitusta ja on tarpeen alueen hoidon, käytön tai tutkimuksen kannalta.

*****

ELY-keskus maksaa suojelusta korvausta suojellun alueen puuston arvon mukaan. Luonnonsuojelualueille laaditaan yleensä hoitosuunnitelmat, jonka mukaan niitä hoidetaan luonnontilan ennallistamiseksi ja säilyttämiseksi.

SL-1 -alueella ei saa suorittaa sellaisia toimenpiteitä, jotka saattavat vaarantaa alueen suojeluarvoja (mm. kaivaminen, louhiminen, täyttäminen, tasoittaminen, puunkaato). Suojelumääräys on voimassa, kunnes alue on muodostettu luonnonsuojelulain mukaiseksi luonnonsuojelualueeksi, kuitenkin enintään viisi vuotta yleiskaavan voimaantulosta lukien. Mikäli alueelle ei tänä aikana haeta luonnonsuojelulain mukaista suojelua, astuu alueelle voimaan maankäyttö- ja rakennuslain (MRL) 128 §:n mukainen toimenpiderajoitus, joka koskee kaivamis-, louhimis-, tasoittamis- ja täyttämistöitä, puun kaatamista tai muuta näihin verrattavaa toimenpidettä.

On syytä huomata, että tällä hetkellä alueella on voimassa Kellokosken osayleiskaava, jossa alue sijaitsee maa- ja metsätalousalueella, jolla on erityisiä ympäristöarvoja (MY-1). Maisemaa muuttavaa maarakennustyötä, puiden kaatamista tai muuta näihin verrattavaa toimenpidettä ei saa suorittaa ilman MRL 128 §:n mukaista lupaa. Eli mikäli alueella kaataa puita, tulee siihen nykyäänkin olla maisematyölupa haettuna Tuusulan kunnan

Luontoselvitykset ovat julkista tietoa, eikä kunta pyri niitä salailemaan. Erittäin uhanalaisten lajien kohdalla voidaan tosin joutua tekemään poikkeuksia. Tuusulan kunnassa on pyritty parantamaan luontoselvitysten saatavuutta. Nykyään kunnan luontoselvitykset ovat

valmistuttuaan saatavilla kunnan karttapalvelusta kartat.tuusula.fi < Ympäristötiedot < Luontoselvitykset. Valitsemalla kohdan luontoselvitykset saa kartalle näkyviin alueet, joilta luontoselvitykset on laadittu. Klikkaamalla hiiren vasemmalla painikkeella aluetta saa näkyviin valikon, jonka alaosassa lukee punaisella Raportti. Klikkaamalla hiiren vasemmalla painikkeella punaista tekstiä saa raportin näkyviin.

Ulkoilureittien toteuttaminen vaatii ulkoilureittitoimituksia ja tarkempaa suunnittelua. Ekologiselle yhteystarpeelle ei ole tarkoitus rakentaa reittejä. Tuusulan yleiskaava 2040 ei kumoa lainvoimaista Kellokosken osayleiskaavaa. Tuusulan yleiskaavaan 2040 merkitään Kellokosken osayleiskaavan alue valkoisella, kaavassa esitetään ainoastaan tällä kaavalla lainvoimaiseksi tulevat luontokohteet sekä kolme osayleiskaavassa asumiselle osoitettua aluetta Järvenpään kuntarajalla. Yksityiskohtaisempaa maankäyttöä jää ohjaamaan siis Kellokosken osayleiskaava.

65. Muistutus

Esitämme, että Tuusulan yleiskaavassa 2040 Moukarinkujan KM-merkintää laajennetaan etelän suuntaan oheisen liitekartan mukaisesti. KM-alueelle saa sijoittaa myös tiivistä asumista ja muuta ympäristöön sopivaa toimintaa.

Perustelut:

Moukarinkuja II asemakaavan muutos nro 3450 osallistumis- ja arvioimissuunnitelmassa todetaan seuraavasti:

Kunnalla on vireillä kärkihankkeena asemakaavatyö Moukarinkuja II (3450), jonka tavoitteena on mahdollistaa korttelin 32082 liiketoiminnan kehittäminen sekä yleiskaava 2040 mukaisesti tarkastella Etelärinteen asuinrakentamisen täydentämismahdollisuuksia. Suunnittelualueella olevat toiminnot tullaan jatkossa keskittämään pääosin Urheilupuiston alueelle. Etelärinteen tenniskentät lähestyvät käyttöikänsä loppua ja toiminta tullaan siirtämään Urheilukeskuksen alueelle, missä urheilukenttien määrää on suunniteltu lisättävän.

Yhtiömme on hankkinut omistukseensa tontit XXXX ja XXXX. Kyseiset kiinteistöt ovat vuosikymmeniä vanhoja ja tulevat käyttöikänsä päähän. Mielestämme Tuusulanväylän varsi ei sovellu asuntorakentamiselle Tuusulanväylän pakokaasu-, melu- ja hiukkaspäästöjen vuoksi. Näkisimme, että Tuusulanväylän varsi soveltuisi paremmin liikerakentamiselle. Liikerakentaminen toimisi samalla meluesteenä ja suojavyöhykkeenä Riihikallion asuntoalueelle.

Turvataksemme ja lisätäksemme tuusulalaisia työpaikkoja, pidämme tärkeänä, että Sahankulman Liikekeskuksen laajentuminen on mahdollista tulevaisuudessa.

Vastine: Sahankulman / Moukarinkujan välinen alue merkitään keskustatoimintojen alueeksi, alakeskukseksi. Alue varataan keskustaan soveltuvalla asumisella, toimisto-, palvelu- ja myymälätiloille sekä virkistykseen. Aluetta tulee kehittää tiivistyvänä, erityisesti kävelyyn ja pyöräilyyn perustuvana ja kaupunkikuvaltaan laadukkaana ympäristönä. Alueelle saa sijoittaa paikallisesti merkittävän vähittäiskaupan suuryksikön tai niihin verrattavissa olevan myymäläkeskittymän. Alakeskusta ympäröivä alue osoitetaan tiiviiksi pientalovaltaiseksi asuinalueeksi (AP).

Toimenpiteet: Sahankulman / Moukarinkujan välinen alue merkitään keskustatoimintojen alueeksi, alakeskukseksi, ympäröivä asuinalue AP-alueeksi.

66. Muistutus

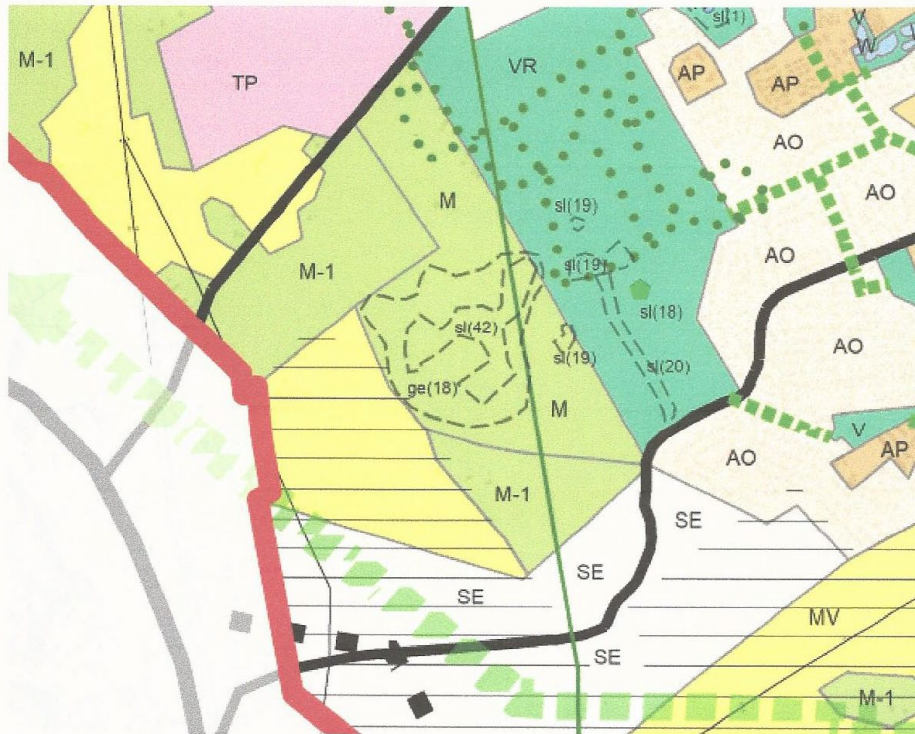
MUISTUTUS TUUSULAN YLEISKAAVA 2040 – EHDOTUS II

Maa- ja metsätilamme alueella on M ja M-1, sl (42) ja ge (18) merkintöjä

Koska tarkoituksenamme on jatkaa maa- ja metsätaloutta alueella kuten aikaisemminkin, hyväksymme ainoastaan M ja M-1 merkinnät.

Merkinnät sl (42) ja uusi ge (18) rajoittavat aivan liikaa maidemme käyttöä.

Selityksen mukaan: Alueella on voimassa maankäyttö- ja rakennuslain (MRL) 128 §:n mukainen toimenpiderajoitus, joka koskee kaivamis-, louhimis-, tasoittamis- ja täyttämistöitä, **tai muuta näihin verrattavaa toimenpidettä?**

Merkinnät sl (42) ja ge (18) ovat päällekkäisiä ja osin ristiriidassa keskenään. Varsinkin merkintä ge (18) kattaa lähes koko Lepokallion puoleisen metsän alueen. Emme missään tapauksessa voi hyväksyä näin suuren alueen rajoituksia. Rajoitukset tulevat vaikuttamaan metsien talouskäyttöön (ylimääräiset luvat, puuston ostajien ostohalukkuus, maan arvo) eikä mahdollisia tukia metsänhoitoon Kemera yms. voida tulevaisuudessa taata. Merkinnät tulevat aiheuttamaan kohtuutonta haittaa metsän käytölle ja mahdollisia tulonmenetyksiä tulevaisuudessa. Korvaako kunta kaavasta aiheutuvasta vahingosta?

Metsälaki suojaa alueen luontoarvoja muutenkin. Metsälaila suojellaan jo arvokkaimmat vähäpuustoiset kalliot joten suojelu kaavalla ei siis ole tarpeen.

Luontokohteiden kuvauksissa on ristiriitaista tietoa:

Luontokohteiden kuvaukset

*sl (42) **Lepokallion kalliometsä (7,1 ha)** sijaitsee Länsi-Jokelassa. Se on karua, mäntyvaltaista metsää. Kohde on metsälain 10 §:n mukainen vähätuottoinen kitu- ja joutomaan elinympäristö. Kohteen rajausta perustuu Tuusulan yleiskaavan luontoselvitykseen (Keiron 2011). Kaavatilanne tällä hetkellä: Alueella on voimassa oikeusvaikutuksettomana vuonna 1989 hyväksytty koko kunnan yleiskaava 2010. Siinä kohde on SL-1 –aluetta eli alue on tarkoitettu rauhoitettavaksi luonnonsuojelulain mukaisesti luonnonsuojelualueeksi. Kaikki alueen suojeluarvoa vaarantavat tai luonto-olosuhteita muuttavat toimenpiteet ovat kiellettyjä. Nyt laadittava Tuusulan yleiskaava 2040 korvaa vanhan yleiskaava 2010:n. **Yleiskaava 2040:ssä kohde sijaitsee maa- ja metsätalousalueella (M-1).***

*ge (18) **Lepokallio (22,9 ha)** sijaitsee **Pertussa (?)**. Se on korkea, lähes kauttaaltaan moreenin peittämä kalliomäki, jonka laella on laajoja silokallioita. Kohteen rajausta perustuu raporttiin Tuusulan Kallioselvityksen päivittäminen (GTK 2019) Kaavatilanne tällä hetkellä: **Alueella on voimassa vanha yleiskaava, joka kumoutuu nyt laadittavalla Tuusulan yleiskaava 2040:llä. Yleiskaava 2040:ssä alue on M-alue (maa- ja metsätalousalue)***

Käsityksemme mukaan varsinainen Lepokallio on lähinnä tuon sl (42) alueella (jonka rajausta on sekin liian laaja), jos Lepokallion alue laajennetaan ge (18) rajauksen mukaan niin samalla perusteella pitäisi suojella kaikki muutkin lähialueen kalliot ja mäet.

Tarkoituksemme on hoitaa metsää jatkossakin luontoarvoja kunnioittaen. Metsälaki suojaa alueen luontoarvoja muutenkin. Metsälaila suojellaan jo arvokkaimmat vähäpuustoiset kalliot joten suojelu kaavalla ei siis ole tarpeen

Pyydämme ottamaan yllämainitut seikat huomioon ja poistamaan kaavoitusmerkinnät sl (42) ja ge (18), vähintäänkin uuden ge (18) merkinnän maidemme osalta.

Vastine: Merkinnät ge ja sl ovat käyttötarkoituksmerkinnän päällä olevia merkintöjä. Käyttötalousmerkintänä noilla alueilla on M eli alue on maa- ja metsätalousaluetta. Koska alueen käyttötarkoitus on m (maa- ja metsätalousalue, metsälaki on siellä voimassa ja sinne voidaan myöntää Kemera-tukea.

Kohteiden kuvauksia tarkistetaan yhteneväisiksi sijaintitietojen osalta. Luontokohteiden kuvauksiin korjataan M-merkintä.

Merkinnät ge- ja sl- ovat päällekkäisiä, koska ne antavat informaatiota eri asioista. Merkintä ge kertoo, että alue on geologisesti arvokas ja merkintä sl kertoo, että kalliolla kasvava luonto on arvokasta.

Metsälain elinympäristöjen määrittelyyn liittyy laissa esitettyjä ehtoja, kuten ympäröivästä metsäluonnosta selvästi erottuvuus sekä pienialaisuus tai metsätaloudellinen vähämerkityksellisyys, jotka eivät kuvaa esiintymän ekologista huomionarvoisuutta.

Toimenpiteet: sl (42) korjataan luontoliitteeseen M-merkintä kohtaan M-1. ge (18) korjataan luontoliitteeseen Länsi-Jokelassa sana Pertussa.

67. Muistutus

Yleiskaavaehdotusta on muutettu verrattuna v. 2019 yleiskaavaehdotukseen Palojoenpuiston osalta, siten, että pääosalle ao. maanomistajan alueita on osoitettu reservialueen merkintää kuvaava rasteri, mutta ilman Res-merkintää sekä ilman mitään reservialueen tulevia käyttötarkoituksimerkintöjä. Nyt ehdotuksessa sen sijaan oleva M-merkintä viittaa virheellisesti maa- ja metsätalousalueeseen. M-merkintä on alueelle sekä virheellinen että myös lainvastainen, kun pääosalla aluetta on tälläkin hetkellä voimassa oleva ja oikeusvaikutteinen asemakaava. Lisäksi Palojoenpuiston alueelle on jo laadittu asemakaavaehdotus pääosin A- ja TP-käyttöön. Lisäksi Jokelan edelleen oikeusvaikutteisessa osayleiskaavassa on Palojoenpuiston alueelle osoitettu merkittävä määrä A-, AO-, AO- sekä TP- aluevarauksia. Palojoenpuiston alue ei siis ole kaavajuridisesti tälläkään hetkellä asemakaavoittamatonta aluetta ja on lisäksi myös oikeusvaikutteisessa yleiskaavassa pääosin osoitettu rakentamisalueiksi.

Yleiskaavaehdotuksessa nyt oleva lainvastainen ja virheellinen Res- ja M-aluemerkintä aiheuttaa maanomistajalle kiistattomasti MRL:n 39 §:ssä kiellettyä kohtuutonta haittaa. Yleiskaavaehdotuksen kaavamerkintää tulee korjata tässä yhteydessä kuvaamaan alueen oikeudellista kaavatilannetta. Muussa tapauksessa kaavaehdotuksen kaavamerkintä aiheuttaa selvän lainvastaisen tilanteen ja sen perusteella myös oikeudellisen valitusperusteen.

Esitämme Palojoenpuiston pääosan alueelle kaavamerkinnäksi yleiskaavaehdotukseen vaihtoehtoisia TP / AP yhteismerkintää muuten ehdotuksen kaavamääräysten mukaisesti ja aluevarausta myös ilman reservialueen merkintää kuvaamaan tulevan maankäytön vaihtoehtoisuutta, joka täsmentyy asemakaavamuuotosten yhteydessä tarkemmin valittavien käyttömuotojen osalta. Kunta määrittää alueen asemakaavamuuotosten ajankohdan, jolloin toteutuksen ajankohdan osalta kunnalle jää harkintavaltaa.

Edellä mainittu vaihtoehtoinen varaus mahdollistaa toteuttaa alueen pääosa joko laajaan työpaikka-, varastointi- tai logistiikkakäyttöön tai pääosin aiempaan asemakaavamuuotoksessa suunniteltuun asumiskäyttöön Jokelan muuhun kehittymiseen liittyen.

Yhtiö esittää lisäksi, että nyt kaavaehdotuksessa jo oleva radanvarren suuntainen TP-alue voitaisiin ottaa käyttöön nopeammin suppealla asemakaavamuuotoksella. Alueella on jo valmiina lämpökeskus ja kunnallistekniikka lämpökeskukselle saakka.

H. G. Paloheimo Oy esittää, että yleiskaavaehdotusta tarkistetaan edellä esitetyn mukaisesti.

Vastine: Suunnittelujärjestelmän mukaisesti asemakaava tarkempaan suunnitelmana ohjaa alueen maankäyttöä yleiskaavan sijaan. Yleiskaava ohjaa kuitenkin asemakaavamuuotosta ja Palojoenpuiston asemakaavan voidaan nähdä vanhentuneen. Asemakaava on vuodelta 1970 ja on pääosin toteuttamaton. Tämä antaa syyn tarkistaa maankäyttöä yleiskaavassa. Reservimerkinnän alla oleva maa- ja metsätalousaluemerkintä mahdollistaa kiinteistöllä metsänhoitotoimenpiteet. Metsälaki on voimassa ja mm. kerneratukea on mahdollista hakea. Mikäli reservimerkinnän alla olisi esimerkiksi asumisen- tai työpaikkojen aluevaraus, ei metsälaki olisi voimassa.

Yleiskaavassa Jokelaan osoitetuille asumisen laajenemisalueille voitaisiin sijoittaa asukkaita noin 4 800, mutta kunnan vuonna 2019 laaditun väestöennusteen mukaan Jokelan suuralueen väkimäärän ennustettiin kasvavan noin 3 100 asukkaalla. Ennustetta on tarkistettu alaspäin. Kasvuprosentin ollessa todenmukaisempaa, noin 0,75 % vuosittain, Jokelan suuralueen väkimäärä kasvaisi alle 2 000 asukkaalla vuoteen 2040. Kaavaehdotuksessa osoitetut I- ja II-vaiheen asumisen aluevaraukset ovatkin jo sinällään ylimitoitettuja. Varanto selittyy suurelta osin jo olevalla asemakaavavarannolla Peltokaarella ja Kartanon alueella. Jokelan osalta kaavan

tavoitevuoden voidaan ajatella siirtyvän vuotta 2040 pidemmälle. Yleiskaava ei ole kuitenkaan kunnan väestöennuste.

Reservimerkinnällä osoitetuille Palojoenpuiston alueelle voidaan arvioida mahtuvan noin 1 000 asuntoa ja yli 2 000 asukasta. Asunnoista suurin osa sijoittuisi alustavien suunnitelmien mukaan kerrostaloihin. Palojoenpuiston asuinrakentamista ei nähdäkään tarpeellisena yleiskaavan tavoitevuoteen mennessä, vaan vasta tavoitevuoden 2040 jälkeen.

Radan varrelle yleiskaavassa osoitetaan työpaikkatoimintoja. Tämä alue voidaan kaavoituksen näkökulmasta toteuttaa reservialuetta aikaisemmin.

68. Muistutus

Riiheläntien varressa oleva peltoalue, vastustan

Kunnan pitää pystyä hankkimaan maata vapaaehtoisten kauppojen perusteella. Kyseessä ovat maat ovat yksityisomistuksessa, pakkolunastukset eivät ole vaihtoehto. Kellokosken tiestöä ei ole kehitetty samassa suhteessa, kuin väkimäärä on kasvanut. Tiestön vetokyky perustuu noin 3000 asukkaan määrään. Yhtään uutta taloa koko kylään on mieleöntä rakentaa, jos tiestöä ei aleta kehittämään. Kaavoitus yritetään tehdä niin, että saadaan pikavoittoja ilman, että kunta itse joutuu investoimaan asiaan mitään.

Vastine: Tuusulan yleiskaava 2040 ei kumoa lainvoimaista Kellokosken osayleiskaavaa. Tuusulan yleiskaavaan 2040 merkitään Kellokosken osayleiskaavan alue valkoisella, kaavassa esitetään ainoastaan tällä kaavalla lainvoimaiseksi tulevat luontokohteet sekä kolme osayleiskaavassa asumiselle osoitettua aluetta Järvenpään kuntarajalla. Riiheläntien aluetta ei Tuusulan yleiskaavaan 2040 merkitä. Yksityiskohtaisempaa maankäyttöä jää ohjaamaan siis Kellokosken osayleiskaava, jossa alue on osoitettu asemakaavoitettavaksi pientaloalueeksi. Asemakaavahanke on kaavoitussuunnitelmassa edelleen tulossa olevana III-vaiheen hankkeena. Jos asemakaavaa lähdetään laatimaan, tulee kunnalla tarve neuvotella maanhankinnasta tai maankäyttösopimuksista yksityisten maanomistajien kanssa.

69. Muistutus

Riiheläntien varressa oleva peltoalue

Palaute

Vastustan yleiskaavan 2040 suunnitelman osaa, jossa suunnitellaan Riiheläntien, Korkeamäentien ja Kellokoskentien peltojen kaavoittamista. Erityisesti XXXX ovat kyläläisille tärkeitä ulkoilualueita. Talvella XXXX on ladut kaikkien käytössä, ja pelloilla on paljon ulkoilijoita ja kävelijöitä syksystä kevääseen. Kesällä pellot ovat arvokkaassa luomuviljelykäytössä. XXXX on juuri ensi vaiheen suunnitelma, en halua pilata ikkunasta avautuvaa maalaisemaisemaa sekä lisää liikennettä lähiympäristöön. Asun Kellokoskella juuri sen vuoksi, että täällä on tilaa olla.

Vastine: Tuusulan yleiskaava 2040 ei kumoa lainvoimaista Kellokosken osayleiskaavaa. Tuusulan yleiskaavaan 2040 merkitään Kellokosken osayleiskaavan alue valkoisella, kaavassa esitetään ainoastaan tällä kaavalla lainvoimaiseksi tulevat luontokohteet sekä kolme osayleiskaavassa asumiselle osoitettua aluetta Järvenpään kuntarajalla. Riiheläntien aluetta ei Tuusulan yleiskaavaan 2040 merkitä. Yksityiskohtaisempaa maankäyttöä jää ohjaamaan siis Kellokosken osayleiskaava, jossa alue on osoitettu asemakaavoitettavaksi pientaloalueeksi. Asemakaavahanke on kaavoitussuunnitelmassa edelleen tulossa olevana III-vaiheen

hankkeena. Jos asemakaavaa lähdetään laatimaan, tulee kunnalla tarve neuvotella maanhankinnasta tai maankäytösopimuksista yksityisten maanomistajien kanssa.

70. Muistutus

Tuomalan alue Tuusulan yleiskaavaehdotuksessa 2040 on merkitty RES-1 alueeksi. Pääosa maatilastamme XXX sijaitsee yhtenäisenä kappaleena pääradan välittömässä läheisyydessä radan länsipuolella. Tilalle ei ole rakennettu 1958 jälkeen asuinrakennuksia. Olemme ostaneet suvussa kulkeneen tilan 40v sitten 80-luvun alussa. Mielestämme tällainen vuoteen 2040 yltävä uusien rakennuspaikkojen muodostamiskielto on yksioikoinen, kohtuuton ja epätasapuolinen. Edellisessä aluetta koskevassa kaavassa tilaan on merkitty rakennusmahdollisuuksia ("pallukoita") kaksi kpl. Uudessa RES-1 kaavassa rakennusmahdollisuudet on poistettu. Pallukoiden suoraviivaista poistamista voi verrata olemassa olevan edun mitätöimiseen. Tällaista menettelyä ei oikein uskoisi kunnan tavaksi toimia.

Vuosien varrella tontinostajia ja -kyselijäitä on ollut välillä jonoksi asti. Emme ole lähteneet rahastuslinjalle periaatteella "ota rahat ja juokse". Olemme halunneet säilyttää rakennusmahdollisuudet kolmelle lapsillemme. Heille aika ei ole ollut vielä otollinen rakentamiseen, koska perheellisinä heidän on ratkaistava lastensa päivähoito-, ja oppivelvollisuusasiat sekä omat ja puolisoiden työpaikka- ja työmatkaongelmat. Kiinnostusta kotitalalle "isiensä maille" rakentamiseen on kunhan pahimmat ruuhkavuodet ovat ohi.

Nykyinen asuntomme on 50- luvun alussa rakennettu kolmekerroksinen nk. rintamamiestalo, jonka pohjaratkaisu ei mahdollista esteettömiä saniteettitiloja varsinaisessa asuinkerroksessa. Ikääntyessä portainen kapuaminen muodostuu päivä päivältä hankalammaksi. Ratkaisuna olisi tilalta poismuutto, jota emme halua tai uuden yksikerroksisen talon rakentaminen. Talon joka täyttää nykyajan esteettömän asumisen vaatimukset.

Koko Ristikytö asutusalueen tulevaisuus tuntuu todella epävarmalta. Tuusulalla on jo kolme pääkohdetta rakentamiseen Hyrylä, Jokela ja Kellokoski. Tuskin rahkeet riittävät Ristikydön kehittämiseen. Kaiken lisäksi Uudenmaan väkiluvun kasvu on kääntynyt viime vuonna laskuun.

Ylläesitetyt tosiasiat huomioiden edellyttämme, että tasapuolisuuden ja kohtuullisuuden nimissä Tuomala RES-1 alueen kaavamerkintään tulee lisätä korvaus- ja laajennusrakentamisen ohella uudisrakentaminen tilakeskuksen lähiympäristössä. Tällöin voisimme käyttää nykyisen kaavan antamat rakennusmahdollisuudet edes osittain tulevan 20v aikana.

Vastine: Tuomalan aluetta ei ole asetettu rakennuskieltoon. Yleiskaavaehdotus II ei ole kieltänyt kaikkea rakentamista alueelle. Tuusulan yleiskaava 2040 kumoaa Tuomalan osayleiskaavan, koska maakuntakaavan ohjausvaikutuksen ja valtuuston rakennemalleista tekemän päätöksen (Valt. 13.5.2013 § 69) mukaan alueella tulee varautua tulevaisuudessa tiiviiseen asemanseutuun tukeutuvaan rakentamiseen. Siihen asti rakentaminen kuitenkin tutkitaan yksittäisin suunnittelutarveratkaisuin, kuten tähänkin saakka. Suunnittelutarveratkaisujen lähtökohtana on kantatilakohtainen mitoitus. Hyväksyttävään yleiskaavaan Tuomalan alue merkitään selvitysalueeksi (SE). Alueen osayleiskaavan laatiminen (Tuomala III, osayleiskaavan tarkistaminen) on Tuusulan kaavoitussuunnitelmassa ajoitettu III-luokan hankkeeksi, joka on tavoitteena saada valmisteltavaksi viisivuotisen suunnittelujakson loppupuolella. Osayleiskaavan yhteydessä tutkitaan Ristikydön asemavarauksen sijoittuminen ja alueen liittäminen pääliikenneväyliin. Selvitysalueen päälle ei esitetä muita kaavamerkintöjä. Selvitysalueet kuvataan kaavaselistuksessa.

71. Muistutus

Allekirjoittaneet maanomistajat omistavat alueita Ruotsinkylässä Senkkerin toiminta-alueella.

Alueella on voimassa Ruotsinkylä-Myllykylä 11 -osayleiskaava. Tuusulan yleiskaavaehdotuksessa 2040 tulee Senkkerin toiminta-alueeseen sellaisia muutoksia, että kiviainestehtaan eteläosa merkitään ET-alueeksi (yhdyskuntateknisen huollon alue) ja pohjoisosaan ylijäämämaiden vastaanottoalue (sijaitsee osittain vahvan osayleiskaavan mukaisella suoja-alueella, johon voi rakentaa suojavalleja).

Senkkerin toiminta-alueen pohjoispuolelle on merkitty ekologinen yhteystarve-merkintä ja tämän merkinnän esitämme siirrettävän kiinteistöjen XXXX ja XXXX kohdalta pohjoisemmaksi Nahkelan puolelle (ko. Nahkelan rajalla on rakennettu suoja-aita ja se estää eläimien kulkua). Lisäksi merkintä kulkee myös Raatinniituntien olemassa olevien omakotitalojen yli.

Senkkerin toimita-alueen itäosassa on merkitty geologisesti arvokas kohde (Vähäsuonkallio). Merkinnän ulottuvuus on nyt voimassa olevan osayleiskaavan mukainen (Senkkerin alue jää merkinnän länsi- ja pohjoispuolelle ja kiinteistörajalla on osittain rakennettu suoja-aita).

Olemme tyytyväisiä Tuusulan yleiskaavaehdotuksessa 2040 esitettyihin merkintöihin Senkkerin toiminta-alueen osalta paitsi ekologisen yhteystarve-merkinnän sijainnista (kts. yllä).

Vastine: Kumottavien, voimaan tulevien ja voimaan jäävien kaavamerkintöjen kokonaisuutta pyritään selkiyttämään. Hyväksyttävään Tuusulan yleiskaavaan 2040 merkitään voimaan jäävien osayleiskaavojen alueet valkoisiksi lukuun ottamatta erikseen mainittuja teemoja: arvokkaita luontokohteita (SL, SL-1, S, S-1, sl, luo ja ge), lentokonemeluvyöhykkeitä, liikenneteemaa (liikenteen yhteystarve, paikallinen liikenteen yhteystarve ja liikennetunnelin ohjeellinen linjaus), työpaikka-alueen laajenemissuuntia ja yhdyskuntateknisen huollon alueita. Ekologisia yhteyksiä ei hyväksyttävässä kaavassa voimaan jäävien osayleiskaavojen alueilla esitetä.

72. Muistutus

Riiheläntie

Toivomme, että kunnan hankkeet sijoittuisivat kunnan omille maille ja mahdolliset maan pakkolunastukset olisivat viimeinen keino.

Vastine: Tuusulan yleiskaava 2040 ei kumoja lainvoimaista Kellokosken osayleiskaavaa. Tuusulan yleiskaavaan 2040 merkitään Kellokosken osayleiskaavan alue valkoisella, kaavassa esitetään ainoastaan tällä kaavalla lainvoimaiseksi tulevat luontokohteet sekä kolme osayleiskaavassa asumiselle osoitettua aluetta Järvenpään kuntarajalla. Riiheläntien aluetta ei Tuusulan yleiskaavaan 2040 merkitä. Yksityiskohtaisempaa maankäyttöä jää ohjaamaan siis Kellokosken osayleiskaava, jossa alue on osoitettu asemakaavoitettavaksi pientaloalueeksi. Asemakaavahanke on kaavoitussuunnitelmassa edelleen tulossa olevana III-vaiheen hankkeena. Jos asemakaavaa lähdetään laatimaan, tulee kunnalla tarve neuvotella maanhankinnasta tai maankäytösopimuksista yksityisten maanomistajien kanssa.

73. Muistutus

Tehdessänne suunnitelmia Riiheläntien varrelle ja sen lähiympäristöön on herättänyt ihmetystä se, että jos kunta haluaa jonkin maa-alueen omaan käyttöönsä niin kaikki keinot ovat sallittuja. Pakkolunastus! Jos yksittäinen ihminen haluaa rakentaa vaikka puuvajan, niin siihen tarvitaan lähes naapureiden kuuleminen, useita kaavakkeita ja suostumuksia. Kuulkaa nyt oikeasti meitä "puuvajojen rakentajia". Koko tämä peltoalue on pelkkää savivelliä, enkä kenenkään soisi tänne rakentavan. Olen asunut savipatjalla (paalutettu talo) kohta 20v ja kun Korkeamäentietä menee esim roska-auto tms niin kaapissa helisivät kupit ja talon kulmat natisevat. Sama se on lähiympäristön asukkaillakin.

Miten liikenteen sujuminen on ajateltu saada toimimaan? Entisen ravintola Ruukin risteys on ruuhkainen ja vielä ruuhkaisempi on ns. Suomen risteys. Liikenne on ollut melkoista puuroa viimeiset vuodet varsinkin tiettyinä kellon aikoina, eli tälle väkimäärälle tieverkosto on onneton. Ja jos täältä viedään palveluja pois esim. terveysasema jne niin miksi tänne ehdetaan lisää porukkaa? Vetääkö koulukaan enempää oppilaita?

Vastine: Tuusulan yleiskaava 2040 ei kumoa lainvoimaista Kellokosken osayleiskaavaa. Tuusulan yleiskaavaan 2040 merkitään Kellokosken osayleiskaavan alue valkoisella, kaavassa esitetään ainoastaan tällä kaavalla lainvoimaiseksi tulevat luontokohteet sekä kolme osayleiskaavassa asumiselle osoitettua aluetta Järvenpään kuntarajalla. Riiheläntien aluetta ei Tuusulan yleiskaavaan 2040 merkitä. Yksityiskohtaisempaa maankäyttöä jää ohjaamaan siis Kellokosken osayleiskaava, jossa alue on osoitettu asemakaavoitettavaksi pientaloalueeksi. Asemakaavahanke on kaavoitussuunnitelmassa edelleen tulossa olevana III-vaiheen hankkeena. Jos asemakaavaa lähdetään laatimaan, tulee kunnalla tarve neuvotella maanhankinnasta tai maankäyttösopimuksista yksityisten maanomistajien kanssa. Asemakaavassa tutkitaan mm. alueen rakennettavuus, selvitetään liikennevaikutukset ja arvioidaan palveluiden saavutettavuus.

74. Muistutus

YLEISTÄ.

Tasapuolisen tiedonsaannin turvaamiseksi 16.12.2021 klo 18.30-20.00 pidettäväksi ilmoitetun, (kuulutus Keski-Uusimaa lehdessä) yleisötilaisuuden peruunnuttua, uusi aika ja paikka olisi tullut samoin ilmoittaa kuulutuksella Keski-Uusimaa lehdessä. Tiedossamme on esimerkki, jossa tilaisuuden peruminen/aikataulumuutos on saatu lehteen päivän varoitusajalla.

Kysynkin, onko edellä kuvattu nähtävillespano ollut riittävä tiedonsaannin turvaamiseksi? Onko maanomistajilla ollut todellinen mahdollisuus saada tarvitsemaansa tieto heitä koskevassa kaavasunnittelussa ja vielä määräajassa ilmaista mielipiteensä?

Teams-kokoontuminen 18.1.2022 alueen maanomistajan aloitteesta onneksi paikkasi tiedonsaantia ja mahdollisti tuomalalaisten mielipiteitten kuulemista nähtävillä olevasta suunnitelmasta. Kaavasunnittelusta vastaavat virka henkilöt myös selvittivät suunnitelmaa.

Teams kokous pidettiin virka-aikana, työelämässä olevilla ei välttämättä ollut tilaisuutta osallistua samoin teamstyöskentely ei ole kaikille mahdollista.

MUISTUTUS KOSKIEN TUOMALAN SUOTA

VASTUSTAN TUOMALAN SUOLLA OMISTAMANI TILAN OSALTA M-MERKINNÄN MUUTTAMISTA V MERKINNÄKSI.

En hyväksy, että oikeuttani päättää metsän hoidosta ja myynnistä rajoitetaan kaava merkintää muuttamalla.

1. Tiedossa on, etteivät metsäyhtiöt tule tekemään kauppoja V (virkistys)-merkinnällä oleville alueille.
2. Maanomistajat ovat aikanaan osallistuneet ojituskustannuksiin. Ojituksen tavoitteena on ollut puuntuoton paraneminen.
3. Pinta-alaverotuksen voimassaollessa veroja on maksettu puuston kasvusta.

YKSITYISTÄ OMISTUSTA EI TULE RAJOITAA NYKYISTEN EIKÄ TULEVIEN ASUKKAITTEN VIRKISTYMISTARPEILLA.

Ehdotan, että kunta kaavoittaa ensisijaisesti kunnan omistamia maita virkistys- ja luontokokemuksia varten tai hankkii vapaaehtoisilla kaupoilla omistukseensa maa-alueita kyseisiin tarpeisiin.

MUISTUTUS KOSKIEN SUUNNITELMASSA OLEVAA LINJAUSTA SEUDULLISEN LIIKENTEEN YHTEYSTARPEELLA PÄÄRADALTA KOHTI TUOMALAN MÄKEÄ.

Karttasuunnitelmaa katsoessa ihmetyttää, mistä tarpeesta lähtee piirustuksissa näkyvä seudullisen liikenteen yhteystarve? Olemassa on jo monta lähellä toisiaan olevaa kylätietä, jotka myöten tullaan pääradan suunnasta tielle 145, Hakalantie, Parolantie- Tuomalantie- Hosianummentie.

Teams kokouksessa 18.1.2022 esitettiin tutkittavaksi yhteystarvetta varten väylän sijoittamista pääradalta Tuomalaan myötäillen Pelinojaa. Tällä tavoin rikottaisiin mahdollisimman vähän laajempia peltoja. Samalla vältettäisiin vaikeasti hoidettavien ja arvottaminen peltokuvioiden muodostuminen.

Piirroksen mukaisesti toteutettuna tie tulisi suoraan omistamilleni maatalouden tuotantorakennuksille, (kuivuri ja konehalli)

VASTUSTAN KARTTASUUNNITELMASSA ESITETTYÄ TIESUUNTAUSTA.

MUISTUTUS:

RAKENNUSKAAVA-ALUEELLA OMISTUKSESSAMME OLEVILLE PELLOILLE SUUNNITELLUT, KÄYTTÖÄ RAJOITTAVAT MERKINTÄMUUTOKSET

YLEISPIIRTEISEN MAANKÄYTÖN MUUTOSEHDOTUKSET VOIMASSA OLEVALLA RAKENNUSKAAVA-ALUEELLA. (Tuusulan kunta ,Tuomalan kylä, Tuomala, rakennuskaava, korttelit XXX sekä niihin liittyvät tie-, puisto ym. alueet) Lääninhallituksen vahvistuspäätös NO 504 1.2.1982

Voiko yleiskaavaehdotuksen nähtäväksi asettamiskuulutuksen asiakirjassa esittää muutoksia myös lainvoimaiseen rakennuskaavan?

VASTUSTAMME YHTEISOMISTUKSESSA JA YKSINOMISTUKSESSA OLEVIEN, RAKENNUSKAAVA-ALUEELLA SIJAITSEVIEN PELTOJEN OSALTA M-MERKINNÄN MUUTTAMISTA MA-MERKINNÄKSI SEKÄ VASTUSTAMME VIHERYHTEYSTARVEMERKINTÄÄ OMISTAMILLAMME ALUEILLA.

Ko. pellot ovat viljelyksessä ja näin on tarkoitus jatkaa. Peltoviljely pitää maiseman avoimena kustannustehokkaasti. Myös kaavoittajan tavoite avoimesta maisemasta toteutuu.

Vastine: Kaavan nähtävilläolon aikana vallinneen koronapandemian vuoksi ilmoitettiin, että mahdollisista muutoksista ilmoitetaan kunnan verkkosivuilla ja kunnan tapahtumat-palstalla. Kaavoitus pahoittelee, jos tieto ei saavuttanut kaikkia osallisia. Erillinen Tuomalan alueen palaveri oli onnistunut ja osallisilta saatiin arvokasta tietoa yleiskaavasunnitteluun.

Tuomalansuon laaja virkistysalue (V) Hyrylän laajentumissuuntien aluerajauksen mukaisesti muutetaan maa- ja metsätalousvaltaiseksi alueeksi, jolla on erityistä ulkoilunohjaamistarvetta (MU). Näin yksityiset metsänomistajat voivat edelleen suorittaa metsänhoitotoimenpiteitä ilman erillisiä lupia.

Ristikydön alue merkitään yleiskaavaan selvitysalueeksi (SE) kumottavan Tuomala - osayleiskaavan aluerajauksen mukaisesti. Alueen osayleiskaavan laatiminen (Tuomala III, osayleiskaavan tarkistaminen) on Tuusulan kaavoitussuunnitelmassa ajoitettu III-luokan hankkeeksi, joka on tavoitteena saada valmisteltavaksi viisivuotisen suunnittelujakson loppupuolella. Osayleiskaavan yhteydessä tutkitaan Ristikydön asemavarauksen sijoittuminen ja alueen liittäminen pääliikenneväyliin. Selvitysalueen päälle ei esitetä muita kaavamerkintöjä, siten ei myöskään tieliikenteen yhteystarvetta eikä asemaa. Selvitysalueet kuvataan kaavaselostuksessa.

Yleiskaava ei kumoa asemakaavaa. Mutta yleiskaava on ohjeena muutettaessa asemakaavaa. Viheryhteystarve poistetaan. Asemakaavassa muistuttajan pellot on merkitty maa- ja metsätalousalueeksi. Myös yleiskaavan maisemapeltomerkinnässä on samat tavoitteet pitää maisema avoinna ja pellot viljeltyinä.

Toimenpiteet: Ristikydön alue merkitään selvitysalueeksi, jonka päälle ei esitetä muita merkintöjä. Tuomalansuon alueen kaavamerkintä muutetaan virkistysalueesta (V) maa- ja metsätalousvaltaiseksi alueeksi, jolla on ulkoilun ohjaamistarvetta (MU). Viheryhteystarvemerkinä poistetaan.

75. Muistutus

PALAUTE:

Vastustan Riiheläntien kaavasuunnitelmaa. Meillä Hämeenojantien taloissa on ollut maaperästä johtuvia vaikeuksia, koska maa-aines on savea. Rakennukset ovat täystiilitaloja, joita ei ole paalutettu rakennusvaiheessa. Huoleni on, että uudisrakennusten rakentaminen ja maaperän paalutus saattaa aiheuttaa vaurioita nykyisille rakennuksille. Perustusten sekä julkisivujen korjaaminen on kallista ja kuka siitä vastaa, mikäli rakennustyöt vaurioita aiheuttavat? Pellot ovat luomuviljelyksessä ja ne ovat kesäisin lintuja ja perhosia täynnä. Talvisin eläkeläiset ja koululaiset voivat käyttää peltoja ulkoiluun ja hiihtämiseen. On hauska katsella jänisten ja kettujen puuhastelua. Tämä peltoaukeama on hyvä säilyttää tällaisenaan luonnon ja ihmisten iloksi. Kaavasuunnitelmassa tällaisia asioita ei nähtävästi ole mietitty lainkaan.

Haluan, että kaavan hyväksymistä koskevasta päätöksestä toimitetaan tieto. (MRL 67§)

Vastine: Tuusulan yleiskaava 2040 ei kumoa lainvoimaista Kellokosken osayleiskaavaa. Tuusulan yleiskaavaan 2040 merkitään Kellokosken osayleiskaavan alue valkoisella, kaavassa esitetään ainoastaan tällä kaavalla lainvoimaiseksi tulevat luontokohteet sekä kolme osayleiskaavassa asumiselle osoitettua aluetta Järvenpään kuntarajalla. Riiheläntien aluetta ei Tuusulan yleiskaavaan 2040 merkitä. Yksityiskohtaisempaa maankäyttöä jää ohjaamaan siis Kellokosken osayleiskaava, jossa alue on osoitettu asemakaavoitettavaksi pientaloalueeksi. Asemakaavahanke on kaavoitussuunnitelmassa edelleen tulossa olevana III-vaiheen hankkeena. Jos asemakaavaa lähdetään laatimaan, tulee kunnalla tarve neuvotella maanhankinnasta tai maankäyttösopimuksista yksityisten maanomistajien kanssa. Asemakaavassa tutkitaan mm. alueen rakennettavuus, selvitetään liikennevaikutukset ja arvioidaan palveluiden saavutettavuus.

76. Muistutus

Vastustan maanalaisen raideliikenteen yhteystarpeen merkitsemistä Tuusulan yleiskaavaan Nahkelassa sijaitsevan tilan XXXX alueelle/ kautta.

Maakuntakaavasta huomattavasti poikkeava maanalaisen raideliikenteen yhteystarpeen linjaus tulee poistaa yleiskaavaehdotuksesta ulottumasta omistamalleni tilalle tai sen läheisyyteen.

Pyydän lähettämään kirjallisen vastineen yllä mainittuun osoitteeseen. Haluan myös saada kirjallisesti tiedon yleiskaavan hyväksymisestä.

Vastine: Liikenteen yhteystarve, joka kuvaa Tallinna-tunnelia, siirretään maakuntakaavan mukaiselle paikalle.

Toimenpiteet: Liikenteen yhteystarve, joka kuvaa Tallinna-tunnelia, siirretään maakuntakaavan mukaiselle paikalle.

77. Muistutus

Kaavan nimi, josta annat palautetta *

Kaavoitussuunnitelma 2022-2025 / Asemakaava Kellokoski / Kellokosken osayleiskaava

Palaute *

Suunnitelmassa on piirretty asutusalue omistamillemme pelloille, jotka sijaitsevat Kellokoskella Riiheläntien varrella.

Olemme asuneet tilalla 50-luvulta lähtien, neljäs sukupolvi on kasvamassa. Tila on onnistuttu pitämään ehjänä kokonaisuutena. Se on ollut vuosikymmenet perhekuntamme elämäntyö, jossa maatilantoiminnan pitämisen lisäksi on siirrytty yritystoimintaan. Pellot ovat olleet koko ajan viljelykäytössä, tällä hetkellä luomuviljaa. Luomuviljelyssä pelto kerää voimia kaksi kesää heinäällä ja joka kolmas vuosi on viljaa.

Pelloilla on tärkeä osa asukkaiden (me + naapurusto) viihtyvyyden kannalta, maisemallisesti ja ulkoilualueena. Viljelykauden ulkopuolella pelloilla liikkuu kävelijöitä ja koiraharrastajia. Talvella joku taho (kunta?) ajaa pelloille ladut, jossa hiihtävät sekä alueen asukkaat että Kellokosken koulun oppilaat.

Pihapiirissämme rakennukset on sijoitettu väljästi, sata vuotta sitten pelloilla oli tilaa rakentaa. Vanhan ladon paikalla on pienteollisuushalli, jossa toimii yrityksemme. Valmistamme käsityönä perinteisiä puuovia. Pihalla on varastoituna erilaisia tarvikkeita, koneita, energiapuuta, ym. Nykyaikaisessa tiiviissä rakennustyyliin aivan pihapiirimme tuntumaan tulisi omakotitaloja, joten joutuisimme rakentamaan aidan koko alueemme suojaksi. Mieleessä on ilkeä tateote Roinilanpellon alueella.

Maatilan ja yritystoiminnan sijainti keskellä omakotialuetta aiheuttaa turhaa vastakkainasettelua. Näkökulmat ja odotukset asuin ympäristön ja elinkeinonharjoittamisen suhteen eroavat suuresti. Aloitamme työt yritys-/kotiympäristössä varhain aamulla, myös viikonloppuisin. Yrityksessämme käy arkisin päivittäin raskasta kalustoa, ajoittuen joskus iltamyöhäiseen. Itse käytämme ulkotöissä traktoria ja trukkeja.

Lämmitämme kiinteistöjämme hakkeella. Lämpökeskuksesta tuleva hakkeen poltosta aiheutuva haju haittaa todennäköisesti ainakin lähinaapureita. Pihallamme käy hakeauto, joka murskaa energiapuuta lämmityslaitokseemme. Noina päivinä pöly- ja meluhaitta on muutaman tunnin ajan huomattava. Lisäksi muutaman viikon välein tuhkan veto pölläyttelee tuhkapölyä piipusta. Kuljetamme purun ja hakkeen varastosta lämpökeskukselle (n. 200 m) omatekoisella rekisteröimättömällä vaunulla, joka ei sovellu yleiseen katuverkostoon.

Kaavoituksen myötä talousvesikaivomme jäisi asutuksen alle eli joutuisimme liittymään kunnan vesi- ja viemäriverkostoon. Liittymismaksu maatilalle ja yritykselle on huomattavan suuri.

Kiinteistöveroituksen kannalta asemakaavassa olevan suuren pinta-alan pitäminen on kustannuksiltaan kestävätilanne.

Tuusulan Ekosysteemipalvelut -raportissa (31.5.2017) Kellokoskea kuvataan maaseutumaiseksi ympäristöksi. Raportin loppupäätelmissä nostetaan esiin mahdollisuuksina ja kehittämiskohteina mm. luomuviljely, maisemapellot, elävä maaseutu taajamien yhteydessä ja avoimet peltomaisemat.

Meille on ollut erittäin tärkeää pitää ympäristö ja rakennukset siistinä ja viihtyisänä. Tilallemme johtaa lehmuskuja, joka kaartaa perinteisen maalaispihapiirin vierestä pienyrityshallille. Mielestämme on lähes kultturiteko, että olemme säilyttäneet ympäristömme Kellokosken perinnemaiseman tyyppisenä. Tuntuu kohtuuttomalta, että 65 vuoden uurastuksen ja rappiutilan kehittämisen jälkeen joutuisimme järjestelemään ja kustantamaan elinympäristöämme uudestaan sekä joustamaan elintavoissamme.

Olemme jo aiemmin ilmoittaneet useampaan kertaan, että emme ole halukkaita luopumaan pelloistamme.

Vastine: Tuusulan yleiskaava 2040 ei kumoa lainvoimaista Kellokosken osayleiskaavaa. Tuusulan yleiskaavaan 2040 merkitään Kellokosken osayleiskaavan alue valkoisella, kaavassa esitetään ainoastaan tällä kaavalla lainvoimaiseksi tulevat luontokohteet sekä kolme osayleiskaavassa asumiselle osoitettua aluetta Järvenpään kuntarajalla. Riiheläntien aluetta ei Tuusulan yleiskaavaan 2040 merkitä. Yksityiskohtaisempaa maankäyttöä jää ohjaamaan siis Kellokosken osayleiskaava, jossa alue on osoitettu asemakaavoitettavaksi pientaloalueeksi. Asemakaavahanke on kaavoitussuunnitelmassa edelleen tulossa olevana III-vaiheen hankkeena. Jos asemakaavaa lähdetään laatimaan, tulee kunnalla tarve neuvotella maanhankinnasta tai maankäytösopimuksista yksityisten maanomistajien kanssa. Asemakaavassa tutkitaan mm. alueen rakennettavuus, selvitetään liikennevaikutukset ja arvioidaan palveluiden saavutettavuus.

78. Muistutus

Vaatimukset Muutosesityksenä maanomistaja esittää, että sen omistaman kiinteistön nro XXXX Tuomalansuolla olevan palstan eteläreunassa olevalla n. 8000 neliömetrin alueella oleva virkistysalue (V) merkintä palautetaan maa- ja metsätalousalueeksi (M). Palsta on kokonaisuudessaan n. 3 hehtaaria.

Vaihtoehtoisesti jos kaavoituksessa Tuomalansuolla olevien kiinteistöjen nykyinen M-merkintä muutetaan MU-merkinnäksi, MU ulotettaisiin koskemaan säätiön ko. palstaa kokonaisuudessaan, lukuun ottamatta palstalla olevaa luonnonsuojelualuetta.

Perustelut Maanomistajan palsta on kaavoitettu pääosin maa- ja metsätalousalueeksi, jossa on mahdollista toteuttaa metsätaloustoimintaa metsälain puitteissa. Palstan eteläreunassa oleva virkistysalueen merkintä vaikeuttaisi maanomistajan metsänhoidollisia toimia koko palstan alueella, kun osalle palstan alueesta on haettava V-merkinnän mukaisesti maisemätyölupa. Lupaprosessi hidastaisi metsätaloustoimia ja mahdollisesti estäisi ne kokonaan.

Maanomistaja ei halua muutosesityksellään estää Tuomalansuon palstalla tapahtuvaa ulkoilu- ja virkistystoimintaa. Nykyisellä M-merkinnälläkin ulkoilu ja virkistys alueella on mahdollista. Virkistysalueen rajaaminen maanomistajan palstan ulkopuolelle ei siten muuttaisi Tuomalansuon alueella tapahtuvaa ulkoilu- ja virkistystoimintaa.

Vastine: Tuomalansuon laaja virkistysalue (V) muutetaan Hyrylän laajentumissuuntien aluerajauksen mukaisesti maa- ja metsätalousvaltaiseksi alueeksi, jolla on erityistä ulkoilunohjaamistarvetta (MU). Näin yksityiset metsänomistajat voivat edelleen suorittaa metsänhoitotoimenpiteitä ilman erillisiä lupia.

Ristikydön alue merkitään yleiskaavaan selvitysalueeksi (SE) kumottavan Tuomala - osayleiskaavan aluerajauksen mukaisesti. Alueen osayleiskaavan laatiminen (Tuomala III, osayleiskaavan tarkistaminen) on Tuusulan kaavoitus suunnitelmassa ajoitettu III-luokan hankkeeksi, joka on tavoitteena saada valmisteltavaksi viisivuotisen suunnittelujakson loppupuolella. Osayleiskaavan yhteydessä tutkitaan Ristikydön asemavarausten sijoittuminen ja alueen liittäminen pääliikenneväyliin. Selvitysalueen päälle ei esitetä muita kaavamerkintöjä. Selvitysalueet kuvataan kaavaselostuksessa.

79. Muistutus

VIITATEN ESILLÄ OLEVAAN TUUSULAN YLEISKAVAEHDOTUKSEEN 2040

Jokelan osalta, mielipiteenä vanha osa yleiskaava radan itäpuolelta oli paikallisesti hyvä sekä otti huomioon paikalliset olosuhteet, luonnon ympäristön sekä infran. Lepola 2. alueen lenkkipolut oli kaavoitettu, harmi vain, että näitä ei ole vielä 10 vuoden jälkeen toteutettu, koska Iltalenkin asuinalue rakennettiin vanhojen hiihtolatu pohjien päälle. Kuntalaiset tarvitsevat kuntopolkuja ja hiihtolatuna myös tässä Lepolan alueella, lähivirkistäytymistä.

Kaavaluonnokseen viitaten Jokela, Peltokaari – Tiensuuntie-Lepola 3,4

Peltokaaren osalta Tuusula ei ole saanut tontteja tavoitteiden mukaisesti kaupaksi, joten on mielestäni turha rakentaa pellolle ja käyttää pehmeää maapohjaa, jota muodostuu savesta asuinalueena – metsää ja jättömaata Jokelan alueella riittää. Tämän pehmeän alueen Infra tulee kunnalle todella kalliiksi. Parempi vaihtoehto on Lepola 3 ja Lepola 4 ovat kovaa maata rakentamiseen, joten säästöjä muodostuisi näin infran rakentamisesta. Tiensuuntien tiivis rakentaminen ei onnistu heikon tiestön vuoksi, liikennettä tulisi olemaan liikaa. Ridasjärventien kapasiteetti riittää Lepola 3,4 – ovat näin oivallinen alue rakentamiseen.

LEPOLA 2. tontit menivät heti kaupaksi, ostajia oli kaksi kertaa niin paljon kuin tontteja. Maaston on kaunista puoliksi metsämaata ja ympäristöltään. Tämän vuoksi perusteena Lepola 3. ja Lepola 4. kaavoittaminen ensi sijaisena reservi alueena asumiseen.

Jos asunto reserviä tarvitaan.

Tiensuuntien viereisen asuin alueen pienentäminen, pois tilan maalta XXXX sekä XXXX, rajaus Palojoen sivuhaaraan, kunnan maan rajaan, on turha kaavoittaa elinkelpoisen maataloustuotannon viljelymaata laajemmin asuntoja varten. Tiensuuntien varsi on jo kunnan maata.

Radan Itäpuoli -Ridasjärventien pohjoispuoli

Lisäksi Radan Itäpuolen ja Ridasjärventien pohjoispuolen M-alueen muutos asuin alueeksi AO-1. Tämä alue on lähellä rataa, hyvää rakennusmaata, kovaa pohjaa, vanhan Paloheimon tiilitehtaan aluetta, jolla on poltettu saviputkia – ei mitään kaatopaikka aluetta. Alueen läheisyys radan varressa puoltaa asunto rakentamista.

Jokelan kaavoituksessa paistaa ulkopuolisuus, kaavoittaja ei tunne aluetta, tämän vuoksi aikaisempi osayleiskaava oli teiden ja luonnon kannalta paljon paikallista tuntemusta. Luontoarvoja kohottavaa sekä vanhan tiestön, ja radan linjauksen huomioiminen. Rata on oleellinen osa Jokelan joukkoliikennettä ja vuorovaikutusta lähikaupunkeihin.

Vastine: Lepola III on jo asemakaavoitusta ohjaavassa kaavoitussuunnitelmassa kärkihankkeena. Myös alueen kunnallistekniikalle on pikaista suunnittelutarvetta. Lepola IV on tunnistettu myös hyvänä asumisen laajenemisalueena. Jokelan kasvuennuste on varsin maltillinen ja tämän vuoksi alue on II-vaiheeseen osoitettu yleiskaavassa. Myöskään Palojoenpuiston alueelle ei ole kasvuennusteiden vuoksi vielä tarvetta. Alueella ei ole kunnan maanomistusta. Maapoliittisen ohjelman 2030 mukaan kunta laatii ensimmäisen asemakaavan ensi sijassa omistamilleen maille. Tavoitteena on siis maanhankinta. Asemakaavamuutosten ja kunnan maanomistukseen liittyvien pienehköjen kiinteistöjen osalta kunta voi myös tehdä maankäyttösopimuksia yksityisten maanomistajien kanssa. Palojoenpuiston alue lähimpänä asemamaa sijoittuu niin hyvälle paikalle, että se tulisi varata tehokkaalle kerrostalorakentamiselle. Kerrostalorakentamiselle ei kuitenkaan ole kysyntää ja nykyiset kaavavarannot ovat riittäviä. Yleiskaavan tavoitevuoden jälkeen aluetta voidaan kaavoittaa. Tiensuuntien AO-2 -aluetta pienennetään muistuttajan mailta.

Toimenpiteet: Tiensuuntien AO-2 -aluetta pienennetään.

80. Muistutus

Vastustan maanalaisen raideliikenteen yhteystarpeen merkitsemistä Tuusulan yleiskaavassa tilan XXXX alueelle/ kautta.

Merkintä tulee poistaa omistamaltani alueelta.

Vastine: Tallinna-tunnelia kuvaava liikenteen yhteystarve siirretään maakuntakaavan mukaiselle paikalle, jolloin merkintä ei ulotu muistuttajan maille.

Toimenpiteet: Tallinna-tunnelia kuvaava liikenteen yhteystarve siirretään maakuntakaavan mukaiselle paikalle.

81. Muistutus

Olen jättämässä huomautusta Tuusulan yleiskaavasta, kellokosken taajaman laajentumisen osalta.

Jätin huomautuksen myös edellisellä kierroksella. En tunnista huomautusta dokumentoitujen huomautusten joukosta 2019. Millä numerolla jättämäni huomautus on listalla?

----- muistutus 16.5.2019:

Tuusulan yleiskaavaehdotuksen kaava-alueella tulee laajentaa Kellokoskella Järvenpään suuntaan. Tämä alue sijaitsee aivan Kellokosken keskustan ja jo rakennetun kunnallistekniikan vieressä, joten sinne olisi osoitettava

myös uudessa Tuusulan yleiskaavassa asuinrakentamista. Tämä alue on nyt jätetty kokonaan yleiskaavan ulkopuolelle. -----

Vastine: Tuusulan kaavoitus pahoittelee, että muistutukseenne oli jäänyt pois koosteesta. Yllä muistutukseenne vuodelta 2019 ja alla oleva vastine koskee muistutustanne

Tuusulan yleiskaava 2040 ei kumoa lainvoimaista Kellokosken osayleiskaavaa. Tuusulan yleiskaavaan 2040 merkitään Kellokosken osayleiskaavan alue valkoisella, kaavassa esitetään ainoastaan tällä kaavalla lainvoimaiseksi tulevat luontokohteet sekä kolme osayleiskaavassa asumiselle osoitettua aluetta Järvenpään kuntarajalla. Yksityiskohtaisempaa maankäyttöä jää ohjaamaan siis Kellokosken osayleiskaava, jossa Roinilanpellosta kaakkoon on osoitettu yhdyskuntarakenteen laajenemissuunta.

Kellokosken suuralue on kasvanut vuosien 2002 – 2012 välillä keskimäärin 65 asukasta vuodessa. Yleiskaavaehdotuksen laatimisvaiheessa väestöennusteen mukaan suuralue kasvaa vuoteen 2040 mennessä 1 400 asukkaalla, keskimäärin 100 asukasta vuosittain. Vuonna 2020 päivitetyn väestöennusteen mukaan kasvu on alle 1 000 asukasta Kellokosken suuralueelle vuoteen 2040 mennessä eli noin 50 asukasta vuosittain. Kaava mahdollistaa noin 3 000 asukkaan lisäyksen (200 asukasta vuosittain) yleiskaavaan merkityille uusille asuinalueille, joten kunnalla ei ole tarve laajentaa asumisen alueita kohti Järvenpäättä. Alueella ei ole kunnan maanomistusta.

Kellokosken alueelle ei ole ennusteiden valossa tarpeen osoittaa paljon uusia asuinalueita. On tarkoituksenmukaista tiivistää olemassa olevaa rakennetta ja laajentaa hallitusti taajamaa olemassa oleva kunnallistekniikka, palveluiden sijainti ja kunnanmaanomistus huomioiden. Maapoliittisen ohjelman 2030 mukaan kunta kaavoittaa ensisijaisesti omistamiaan maita ja kunnalla on tavoitteena lisätä alueella maanomistusta ennen asemakaavoituksen aloittamista. Asemakaavatyö on käynnistynyt kunnan pääosin omistamalla Joenrannan alueella, jonne arvioidaan mahtuvan noin 400 asukasta, Kellokosken keskustan lainvoimainen asemakaava mahdollistaa kerrostalotuotantoa ja asukkaita jopa 800 kaava-alueelle. Myös HUS:n lopettaessa toimintojaan sairaala-alueelta, voidaan tilalle tutkia asutusta edulliselle sijainnille aivan taajaman keskustassa.

82. Muistutus

Tuomalan alueella sijaitseva omistamani metsäpalsta nimeltään XXXX, pinta-alaltaan 15,1 ha on ehdotuksessa merkitty V-alueeksi eli virkistysalueeksi.

Suomen metsälakien ja metsäsuunnitelmani mukaan hoidettu alue on PEFC-sertifioitu.

Vaadin tarpeettoman V-aluemerkinnän poistamista, jotta alue säilyy metsätalouskäytössä.

Suojelutoimenpiteistä päätän itse.

Liitteessä käsin kirjoitettu: kuva valkohäntäpeurasta

Vastine: Tuomalansuon laaja virkistysalue (V) muutetaan Hyrylän laajentumissuuntien aluerajauksen mukaisesti maa- ja metsätalousvaltaiseksi alueeksi, jolla on erityistä ulkoilunohjaamistarvetta (MU). Näin yksityiset metsänomistajat voivat edelleen suorittaa metsänhoitotoimenpiteitä ilman erillisiä lupia.

Ristikydön alue merkitään yleiskaavaan selvitysalueeksi (SE) kumottavan Tuomala - osayleiskaavan aluerajauksen mukaisesti. Alueen osayleiskaavan laatiminen (Tuomala III, osayleiskaavan tarkistaminen) on Tuusulan kaavoitussuunnitelmassa ajoitettu III-luokan hankkeeksi, joka on tavoitteena saada valmisteltavaksi viisivuotisen suunnittelujakson loppupuolella. Osayleiskaavan yhteydessä tutkitaan Ristikydön asemavarauksen sijoittuminen ja alueen liittäminen pääliikenneväyliin. Selvitysalueen päälle ei esitetä muita kaavamerkintöjä. Selvitysalueet kuvataan kaavaselistuksessa.

83. Muistutus

XXXX pelto ja metsäalueet ja asuinkiinteistö alue, samoin kuin XXXX koko tila on merkattu kaavaehdotukseen merkinnällä TP. Asiaan ei ole mitään huomautettavaa.

Alueen tieyhteys

Jos Tuusulan itäinen ohikulkutie muuttuu leveämmäksi tai tulee kaista lisää, tulee kulku Lehmuslehdon tielle ja sen varressa oleville kiinteistöille turvata, huomioiden isot maatalouskoneet, lumenaurauskoneet ja hälytysajoneuvot. Vantaan puolella sijaitseviin kiinteistöihin tulee myös tieyhteys säilyttää, joille ainoa kulkuyhteys on tällä hetkellä Lehmuslehdontie.

Ulkoilureitti

Viher ulkoilureitti on ehdotettu kulkemaan Lehmuslehdon tietä pitkin samanlevyisenä ja alittamaan itäinen ohikulkutie ja suunnaten kohti Sulan 1 aluetta. Ulkoilureitti ei saa kulkea Lehmuslehdon asuinkiinteistöjen läpi, vaan kulku ohjattava Vierumäen asuinaluetta kohti eli nykyistä Lehmuslehdontietä pitkin.

Uusi tieyhteys

Itäisen ohikulkutien alittava Lehmuslehdontien tunneli on nykyisin liian matala, jotta korkeat ja isot ajoneuvot voisivat sitä käyttää tulevaisuudessa.

Tuleva mahdollinen tieyhteys Kukkatalon risteyksestä Lehmuslehdontiehen asti, on mielestämme soveliaain.

Kannanotomme koskee XXXX peltoja.

Koska nyt koko peltoalue on merkattu TP alueeksi, tästä ei mitään huomautettavaa.

Tieyhteys

Jos Tuusulan itäinen ohikulkutie muuttuu leveämmäksi tai tulee kaista lisää, tulee kulku Lehmuslehdon varressa oleville kiinteistöille turvata, huomioiden isot maatalouskoneet ja esim. hälytysajoneuvot. Vantaan puolella sijaitseviin kiinteistöihin tulee myös tieyhteys säilyttää, joille ainoa kulkuyhteys tällä hetkellä on Lehmuslehdontie.

Ulkoilureitti

Viher ulkoilureitti on ehdotettu kulkemaan nykyistä Lehmuslehdontietä pitkin samanlevyisenä ja alittamaan itäinen ohikulkutie ja suunnaten kohti Sulan aluetta.

Uusi tieyhteys

Tuleva mahdollinen tieyhteys Kukkatalon risteyksestä Lehmuslehdontiehen asti, on mielestämme soveliaain.

Sulan yleiskaavassa 2040 Vähämuorin alue ehdotettu VR-2 k:si ja muutaman aarin kokoine alue

SL-alueeksi. Alueen halki on merkattu ulkoilureitti, joka tulee poistaa, koska alueen pohjoispuolella kulkee jo Uudenkylän hiekkatie ja se on osittain meidän maalla.

Kunta itse on määrännyt maatalousyhtymämme istuttamaan 7000 kpl kuusen taimia ja hoitamaan niitä vuosittain.

Alueemme on 12,2 ha suuruinen ja sukumme on omistanut metsätilan yli 70 vuotta. Kunnan ehdotuksessa koko alueemme on merkitty VR-2 k:si. Pidämme kunnan ehdotusta kohtuuttomana, koska se vie meiltä metsätalouselinkeinomme harjoittamisen mahdollisuuden, samoin saada KEMERA-tuen, jotta voisimme hoitaa aluetta asiallisesti. Hoitamattomana alue pusikoituu ja rämettyy, jolloin se ei palvele ketään. Olemme vuosikymmenten ajan käyttänyt metsätöiden vastuullisena ja toimeenpanevana Uudenmaan metsänhoitoyhdistystä, joka on kanssamme tehnyt työt joissa on pitänyt esim. metsää uusien lahovikojen

vuoksi, harventaa ja ottaa tukki ja polttopuita. Nyt kaavamerkintä VR-2 ja MRL 128§ toimenpide rajoitukset yhdessä ovat meille kohtuuttomat.

Alueestamme on rajamerkinnän mukaan lohkaistu muutaman aarin suuruinen maa-alue pois, ilman mitään kauppasopimusta ja meille tehtyä ilmoitusta ja merkitty SL-alueeksi, koska kaavoittaja ilmoitti, että kohteessa on suojeltava lähde, sitä ei ole merkatulla kohtaa, joten merkintä tulee poistaa.

Vuonna 2016 suoritimme 2,8 ha nuoren metsän harvennus työn. Tätä varten jouduimme anomaan toimenpidelupaa, joka myös maksoi. Velvollisuuksiin kuului myös naapureiden kuuleminen, joita oli n. 10 ympäri uuttamaata. Nyt meillä on n. 8 ha vuosittainen taimikon varhaishoito, johon kuuluu heinien torjunta sekä nuoren metsän varhaiskunnostus, perkaus ja ensiharvennus, tätä työtä tulee olemaan useiden vuosien ajan. Näitä toimenpiteitä varten meidän pitäisi anoa lupia ja naapureiden kuulumisia vuosittain.

Katsomme, että ehdotettu kaava ja sen vaatimat maksulliset toimenpideluvat ja naapurien kuulemiset tulevat estämään ja haittaamaan meitä hoitamasta taloudellisesti ja rationaalisesti ja hiilineutraalisti metsätilaamme.

Esitämme, että koko XXXX metsätilamme jätetään entiselleen metsätalousalueeksi merkinnällä M tai M-1.

Vastine: Yleiskaavaratkaisun tarkkuustaso ei riitä siihen, että muistutuksessa esiin nostetut asiat vaikuttaisivat kaavaesitykseen. Muistutuksessa esitetyt asiat otetaan huomioon Tuusulan itäväylään liittyvässä maantiesuunnittelussa sekä Tuusulan itäväylän ja Vantaan rajan välisen TP-alueen sekä viheryhteyden suunnittelussa.

Ulkoilureitti on merkitty Lehmuslehdontielle. Yleiskaava mittatarkkuus huomioiden viheryhteystarve -katkoviiva on leveä ja sitä ei tule tulkita kovin tarkasti. Yhteys tarkentuu asemakaavalla.

Kiinteistö XXXX on kokonaisuudessaan osoitettu yleiskaavassa virkistysalueeksi (V). Kiinteistöllä ei ole SL-aluetta. Alueen läpi mennyt ekologinen yhteystarve on poistettu. Ekologisia yhteyksiä ei osoiteta virkistykseen varatuille alueille, koska alueille ei ole osoitettu rakentamista, joka vaarantaisi yhteystarpeen. Ennen yleiskaavan voimaantuloa maankäyttöä ohjaa Kellokosken osayleiskaava. VR-2 on osayleiskaavan merkintä. Osayleiskaava on tarkoitus kumota Tuusulan itäväylän kaakkoispuolelta Tuusulan yleiskaavalla 2040.

Toimenpiteet: Ekologinen yhteystarve poistetaan virkistysalueen aluevarauksen päältä.

84. Muistutus

Tuusulan yleiskaava 2040 -ehdotus II

Hei vaadin, että omistamani määräala XXXX tullaan kaavoittamaan pientalojen rakentamisalueeksi, liitteenä jo aiemmin toimitettu kaavoitus hakemus, sekä aiempaan kaavaan jätetty muistutus minkä uudistan tällä postilla.

Vastine: Yleiskaava esittää maankäytön yleispiirteisesti mittakaavassa 1:20 000. Aluevarausten rajat tarkentuvat asemakaavalla. Yleiskaava on ohjeena laadittaessa asemakaavaa. Muistutuksen kohteena oleva määräala on yleiskaavassa osittain erillispientalovaltaisella alueella ja osittain maisemapellolla. Yleiskaavan mukaisesti rajaa ei tule kuitenkaan tulkita täsmällisesti, vaan vasta asemakaavan myötä rajaukset tarkentuvat. Anttilanranta II on Tuusulan valtuuston hyväksymässä kaavoitussuunnitelmassa 2022-2025 (13.12.2021 Valtuusto, §165) III-luokan, eli odottavana hankkeena, joka on tavoitteena saada valmisteltavaksi viisivuotisen suunnittelujakson loppupuolella.

Maakuntakaava on ohjeena yleiskaavaa laadittaessa. Voimassa olevassa maakuntakaavassa taajamatoimintojen suunnittelumääräyksen mukaan Rakentamattomat rannat on yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa varattava yleiseen virkistykseen, jollei erityinen tarve

edellyttä alueen osoittamista muuhun käyttöön. Kyseiset määräalat sijoittuvat taajamatoimintojen alueelle. Kunnan omistuksessa olevat vapaat rannat on alueella merkitty MA-alueiksi.

85. Muistutus

Aivan alkuun iso kiitos siitä, että tämä sähköposti kiinnitti huomionne kaiken viestitulvan keskellä. Haluan siis tällä viestillä välittää Ruskelan alueen asukkaiden ja myös monen muun kuntalaisen huolen Ruskelaan kaavaillusta Tuusulan ja Järvenpään maankaatopaikasta. Asiaa on käsitelty toimestamme jo aikaisemmin viranhaltijoiden ja lautakunnan aikaisempien jäsenten kanssa, mutta halusin varmistaa suoran ja lyhentämättömän viestin myös teille uusillekin päättäjille.

Toivon hartaasti, että jaksatte lukea minimissään tämän sähköpostin läpi, mutta toivon teidän myös perehtyvän oheiseen kirjoittamaamme dokumenttiin ja aloitteeseen joka antaa teille hyviä näkökulmia päätöksenteon pohjaksi. Dokumentti on amatöörien voimin kirjoitettu, mutta löydätte siitä varmasti sen ”pihvin” helposti. Keskustelemme asiasta tarkemmin erittäin mielellämme ja tulemme teitä kaikkia yhdessä tai erikseen tapaamaan, jos tilaisuus tulee. Toivomme, ettei huoltamme sivuuteta ainakaan sillä perusteella, että olemme yrittäneet sammuttaa tulipaloa väärin. Emme ole kuntapäätöksenteon ammattilaisia.

Pahoittelut, että tämä viesti jää näin viime tinkaankin tämän viikon kokouksiinne nähden, mutta samalla se kuvaa tavallisen kuntalaisen haasteita saada otetta vaikutuskeinoista. Me kylän asukkaat, yrittäjät ja yhteisöt olemme useiden virkamiesten ja aikaisemman lautakunnan jäsenten kanssa käytyjen keskustelujen ja annettujen lupausten perusteella olettaneet tämän maankaatopaikan löytäneen jo jonkin kokonaisuus huomioiden järkevän sijaintipaikan. Mutta ei hätää, otetaan vielä uusi kierros.

Liitteenä oleva dokumentti antaa vastaukset siihen miksi maankaatopaikan edistäminen Ruskelaan pitäisi nyt vihdoin lopettaa ja hyödyntää olemassa olevia tai lähitulevaisuudessa käyttöön tulevia paljon paremmin soveltuvia alueita.

Tiivistin alle teitä varten liitedokumentin pääkohdat. Jo ne lukemalla olette hyvin kartalla. Näistä ja muista tähän liittyvistä asioista tarkemmin liitteenä olevassa dokumentissa.

1. Tuusulassa on **merkittävä määrä parempia, välittömästi tai lähes välittömästi käytössä olevia vaihtoehtoja** maankaatopaikaksi kuin Ruskelan Kivimäki (tarkemmin liitteessä). Näistä alueista merkittävä osa puuttui vuoden 2014 kartoituksesta. Tällä kartoituksella tarkoitetaan "*Ylijäämämaiden vastaanottoalueen etsintä Etelä- ja Keski-Tuusulan alueelta*" - selvitystä 05/2014 jonka toteuttajana oli FCG Suunnittelu ja tekniikka.
2. **Kivimäen alueella ei ole sijainnut aikaisemmin kaatopaikkaa.** Hanke hylättiin 80-luvulla jo silloisilla, nykypäivää lievemmillä ympäristökriteereillä, **koska alue sijaitsee Tuusulanjärven valuma-alueella.** Merkittävässä roolissa perimätiedon mukaan oli myös geologin lausunto alueen ominaisuuksista.
3. Vuoden 2014 raportissa ei todeta Kivimäen olevan **paras** paikka **edes** kartoituksessa **mukana olleista alueista.** Ainoastaan maanomistuksen näkökulmasta Kivimäki oli kahden ”parhaan” alueen joukossa. **Maankäyttösuunnitelmien, maaperän, asutusetäisyyden, arvokkaiden luontokohteiden, arvokkaiden muinaismuistojen ja kustannusten näkökulmasta Kivimäki sijoittuu huonoimpien joukkoon** jo pelkästään tarkasteltujen alueiden joukossa. Tilanne olisi vielä radikaalimpi, jos vertailuun otettaisiin mukaan kaikki potentiaaliset alueet.
4. Taustatietoihimme perustuen vaikuttaa siltä, että tuleva maankaatopaikka ei palvelisi vain Tuusulan omia tarpeita, vaan **tulisimme sijoittamaan myös Järvenpään** (ja mahdollisesti muiden kuntien) **maajätettä kuntamme alueelle.** Tämän tiedon paikkansapitävyys on erittäin tärkeää selvittää.
5. **Ruskelalla ja Kivimäen alueella on merkittävää virkistys- ja luontoarvoa** mistä kertoo esimerkiksi kymmenet alueella päivittäin liikkuvat hevoset, lenkkeilijät, maastopyöräilijät,

suunnistajat, partiolaiset, marjastajat, sienestäjät, koirien ulkoiluttajat, lintubongarit, pöllöjen tarkkailijat ja koirien kouluttajat jne.

6. Kivimäen kanssa **samalla kaava-alueella on yksityisasunnon rakennuslupahakemus hylätty** ympäristö- ja liikennenäkökulmista. Näin siitäkin huolimatta, että **maankaatopaikan vaikutukset ovat aivan eri sfääreissä** yksityisasutukseen nähden erityisesti ympäristön mutta myös liikenteen näkökulmista.

7. **Kunnan ei ole kannattavaa investoida** karkeasti kolmea miljoonaa euroa väliaikaisen alueen rakentamiseen ja maksaa pahimmillaan seitsemän numeroisia vuotuisia summia alueen ylläpidosta **vaan keskittyä ydintoimintoihinsa.**

8. Alueen tiestöä ei vuosikymmeniä sitten rakennettu kestävästi tällaista käyttöä ja hanke vaatisi **tiestön peruskorjauksen ja merkittävilä osin myös rakentamisen kokonaan uudelleen.**

9. **Tuusulan** kunnan kuntastrategian **päämääriä** ovat **sujuvuus, hyvinvointi ja vireys.** Tuusulan sopivan kaupunkimaiset keskustat ja **maaseudun kylät ovat omaleimaisia, viihtyisiä ja vireitä,** jossa riittää tekemistä ja tapahtumia. **Maaseudun kylät ovat selkeä vetovoimatekijä kunnalle ja kasvava Ruskela on yksi virkeimmistä kylistä Tuusulassa.**

Monista vaikeista teidän pöydillä olevista asioista poiketen tämä on helppo ratkaista: Tuusulassa ja lähialueilla on merkittävä määrä maanlajitusalueita vuosikymmeniksi. Edistetään niiden käyttöä ja jätetään Ruskelan aktiiviset ulkoilu- ja virkistysmaat kuntalaisten käyttöön ja pidetään aidosti huolta luonnosta.

Vastine: Ruskelan maankaatopaikkaa ei ole merkitty Tuusulan yleiskaavan 2040. Merkintä otettiin pois yleiskaavaehdotus II:n päätöskäsittelyssä (kuntakehityslautakunta 27.10.2021 § 88 ja hallitus 15.1.2022 § 433).

86. Muistutus

Useissa omakotitaloissa alueella on havaittu ongelmia maaperän suhteen mm. Perustuksien pettäminen Hämeenojantien loppupään omakotitaloissa ja Urpolantien taloissa on havaittu julkisivun murtumisia. Hämeenojantien taloissa on tehty maanperän perustuksien korjauksia ja nostotöitä johtuen maaperän kuivumisesta/löyhäntymisestä. Maaperään oleellisesti vaikuttaa maa-aines joka on savea. Esitän huolen että uudisrakentaminen saattaa vaurioittaa nykyisiä rakennuksia. Rakennukset ovat Aimola, savikulma ja Inkilä alueella pääsääntöisesti paaluttamattomia. Uusi Riihelän kaava luonnosalue rajoittuu asuinalueen rajanaapuriksi. Hämeenojantien loppupään omakotitalotontit ovat lohkottu samaisesta pellostä johon nyt kaavillaan uutta asuin-alueita. Pelkäämme että nykyiset omakoti rakennukset eivät tule kestävästi uudisrakentamista. Rakennukset alueella pääsääntöisesti paaluttamattomia Täystiitaloja ja puurunkoisia tiilitaloja joidenka julkisivujen korjaaminen olisi hankalaa ja kallista. "Kellokosken taajama sijoittuu maaseutumaiseen ympäristöön peltoalueiden äärelle. Viljelymaiden rajautumisella rakennettuun ympäristöön on paitsi maisemallista merkitystä myös vaikutusta rakennetun alueen pienilmastoon (esim. tuulisuus). Näin ollen kasvipeitteisten reunavyöhykkeiden muodostumisesta voi olla tarpeen tukea alueen etelä- ja länsiosissa. Viljelymaiden osalta on myös Kellokosken alueella syytä ottaa huomioon viljelymaiden viljelyedellytykset, kuten alueiden saavutettavuus sekä viljelyn näkökulmasta tarkoituksenmukainen koko ja muoto. Lisäksi peltoalueet ovat varsinaista viljelyalaa laajempia maisemallisia kokonaisuuksia, joten rakennettujen alueiden ja peltojen luonteva liittäminen toisiinsa voi edellyttää kerroksellisen kasvillisuuden käyttöä reunavyöhykkeessä." (Tuusulan Ekosysteemipalvelut 2017) Pyytäisimme kiinnittämään myös huomiota, että asemakaavaan suunnitelluiden rakennusten alle jäävät pellot ovat luomu viljelyssä. Koemme sen olevan osa ekosysteemiä ja talvisin turvallinen paikka lähikoulun pienimmillekin oppilaille opetella hiihtämään sekä lähialueen asukkaille virkistysalueena arkiliikunnan harrastamiseen. Kaavasunnitelma on

https://www.tuusula.fi/attachments/text_editor/30907.pdf?name=Tuusulan_ekosysteemipalvelut_Raportti_30_05_17

Vastine: Tuusulan yleiskaava 2040 ei kumoa lainvoimaista Kellokosken osayleiskaavaa. Tuusulan yleiskaavaan 2040 merkitään Kellokosken osayleiskaavan alue valkoisella, kaavassa esitetään ainoastaan tällä kaavalla lainvoimaiseksi tulevat luontokohteet sekä kolme osayleiskaavassa asumiselle osoitettua aluetta Järvenpään kuntarajalla. Riiheläntien aluetta ei Tuusulan yleiskaavaan 2040 merkitä. Yksityiskohtaisempaa maankäyttöä jää ohjaamaan siis Kellokosken osayleiskaava, jossa alue on osoitettu asemakaavoitettavaksi pientaloalueeksi. Asemakaavahanke on kaavoitussuunnitelmassa edelleen tulossa olevana III-vaiheen hankkeena. Jos asemakaavaa lähdetään laatimaan, tulee kunnalla tarve neuvotella maanhankinnasta tai maankäyttö Sopimuksista yksityisten maanomistajien kanssa. Asemakaavassa tutkitaan mm. alueen rakennettavuus, selvitetään liikennevaikutukset ja arvioidaan palveluiden saavutettavuus.

87. Muistutus

Vastustamme Riiheläntie kaavasuunnitelmaa. Useissa omakotitaloissa alueella on havaittu ongelmia maaperän suhteen mm. Perustuksien pettäminen Hämeenojantien loppupään omakotitaloissa ja Urpolantien taloissa on havaittu julkisivun murtumisia. Hämeenojantien taloissa on tehty maanperän perustuksien korjauksia ja nostotöitä johtuen maaperän kuivumisesta/löyhäntymisestä. Maaperään oleellisesti vaikuttaa maa-aines joka on savea. Esitän huolen että uudisrakentaminen saattaa vaurioittaa nykyisiä rakennuksia. Rakennukset ovat Aimola, savikulma ja Inkilä alueella pääsääntöisesti paaluttamattomia. Uusi Riihelän kaava luonnosalue rajoittuu asuinalueen rajanaapuriksi. Hämeenojantien loppupään omakotitalotontit ovat lohkottu samaisesta pellostä johon nyt kaavaillaan uutta asuin- aluetta. Pelkäämme että nykyiset omakoti rakennukset eivät tule kestävään uudisrakentamista. Rakennukset alueella pääsääntöisesti paaluttamattomia Täystiilitaloja ja puurunkoisia tiilitaloja joidenka julkisivujen korjaaminen olisi hankalaa ja kallista. Talonostotyö 30.8.2019 "Kellokosken taajama sijoittuu maaseutumaiseen ympäristöön peltoalueiden äärelle. Viljelymaiden rajautumisella rakennettuun ympäristöön on paitsi maisemallista merkitystä myös vaikutusta rakennetun alueen pienilmastoon (esim. tuulisuus). Näin ollen kasvipeitteisten reunavyöhykkeiden muodostumista voi olla tarpeen tukea alueen etelä- ja länsiosissa. Viljelymaiden osalta on myös Kellokosken alueella syytä ottaa huomioon viljelymaiden viljelyedellytykset, kuten alueiden saavutettavuus sekä viljelyn näkökulmasta tarkoituksenmukainen koko ja muoto. Lisäksi peltoalueet ovat varsinaista viljelyalaa laajempia maisemallisia kokonaisuuksia, joten rakennettujen alueiden ja peltojen luonteva liittäminen toisiinsa voi edellyttää kerroksellisen kasvillisuuden käyttöä reunavyöhykkeessä." (Tuusulan Ekosysteemipalvelut 2017) Pyytäisimme kiinnittämään myös huomiota, että asemakaavaan suunnitelluiden rakennusten alle jäävät pellot ovat luomu viljelyssä. Koemme sen olevan osa ekosysteemiä ja talvisin turvallinen paikka lähikoulun pienimmillekin oppilaille opetella hiihtämään sekä lähialueen asukkaille virkistysalueena arkiliikunnan harrastamiseen. Kaavasuunnitelma on ristiriitainen. Tuusulan Ekosysteemipalvelut 2017. https://www.tuusula.fi/attachments/text_editor/30907.pdf?name=Tuusulan_ekosysteemipalvelut_Raportti_30_05_17

Vastine: Tuusulan yleiskaava 2040 ei kumoa lainvoimaista Kellokosken osayleiskaavaa. Tuusulan yleiskaavaan 2040 merkitään Kellokosken osayleiskaavan alue valkoisella, kaavassa esitetään ainoastaan tällä kaavalla lainvoimaiseksi tulevat luontokohteet sekä kolme osayleiskaavassa asumiselle osoitettua aluetta Järvenpään kuntarajalla. Riiheläntien aluetta ei Tuusulan yleiskaavaan 2040 merkitä. Yksityiskohtaisempaa maankäyttöä jää ohjaamaan siis Kellokosken osayleiskaava, jossa alue on osoitettu asemakaavoitettavaksi pientaloalueeksi. Asemakaavahanke on kaavoitussuunnitelmassa edelleen tulossa olevana III-vaiheen hankkeena. Jos asemakaavaa lähdetään laatimaan, tulee kunnalla tarve neuvotella

maanhankinnasta tai maankäyttösopimuksista yksityisten maanomistajien kanssa. Asemakaavassa tutkitaan mm. alueen rakennettavuus, selvitetään liikennevaikutukset ja arvioidaan palveluiden saavutettavuus.

88. Muistutus

Useissa omakotitaloissa alueella on havaittu ongelmia maaperän suhteen mm. Perustuksien pettäminen Hämeenojantien loppupään omakotitaloissa ja Urpolantien taloissa on havaittu julkisivun murtumisia. Hämeenojantien taloissa on tehty maanperän perustuksien korjauksia ja nostotöitä johtuen maaperän kuivumisesta/löyhäntymisestä. Maaperään oleellisesti vaikuttaa maa-aines joka on savea. Esitän huolen että uudisrakentaminen saattaa vaurioittaa nykyisiä rakennuksia. Rakennukset ovat Aimola, savikulma ja Inkilä alueella pääsääntöisesti paaluttamattomia. Uusi Riihelän kaava luonnosalue rajoittuu asuinalueen rajanaapuriksi. Hämeenojantien loppupään omakotitalotontit ovat lohkottu samaisesta pellostä johon nyt kaavaillaan uutta asuin-alueita. Pelkäämme että nykyiset omakoti rakennukset eivät tule kestämaan uudisrakentamista. Rakennukset alueella pääsääntöisesti paaluttamattomia Täystiilitaloja ja puurunkoisia tiilitaloja joidenka julkisivujen korjaaminen olisi hankalaa ja kallista. "Kellokosken taajama sijoittuu maaseutumaiseen ympäristöön peltoalueiden äärelle. Viljelymaiden rajautumisella rakennettuun ympäristöön on paitsi maisemallista merkitystä myös vaikutusta rakennetun alueen pienilmastoon (esim. tuulisuus). Näin ollen kasvipeitteisten reunavyöhykkeiden muodostumista voi olla tarpeen tukea alueen etelä- ja länsiosissa. Viljelymaiden osalta on myös Kellokosken alueella syytä ottaa huomioon viljelymaiden viljelyedellytykset, kuten alueiden saavutettavuus sekä viljelyn näkökulmasta tarkoituksenmukainen koko ja muoto. Lisäksi peltoalueet ovat varsinaista viljelyalaa laajempia maisemallisia kokonaisuuksia, joten rakennettujen alueiden ja peltojen luonteva liittäminen toisiinsa voi edellyttää kerroksellisen kasvillisuuden käyttöä reunavyöhykkeessä." (Tuusulan Ekosysteemipalvelut 2017) Pyytäisimme kiinnittämään myös huomiota, että asemakaavaan suunnitelluiden rakennusten alle jäävät pellot ovat luomu viljelyssä. Koemme sen olevan osa ekosysteemiä ja talvisin turvallinen paikka lähikoulun pienimmillekin oppilaille opetella hiihtämään sekä lähialueen asukkaille virkistysalueena arkiliikunnan harrastamiseen. Kaavasuunnitelma on ristiriitainen. Tuusulan Ekosysteemipalvelut 2017.

https://www.tuusula.fi/attachments/text_editor/30907.pdf?name=Tuusulan_ekosysteemipalvelut_Raportti_30_05_17

Vastine: Tuusulan yleiskaava 2040 ei kumoa lainvoimaista Kellokosken osayleiskaavaa. Tuusulan yleiskaavaan 2040 merkitään Kellokosken osayleiskaavan alue valkoisella, kaavassa esitetään ainoastaan tällä kaavalla lainvoimaiseksi tulevat luontokohteet sekä kolme osayleiskaavassa asumiselle osoitettua aluetta Järvenpään kuntarajalla. Riiheläntien aluetta ei Tuusulan yleiskaavaan 2040 merkitä. Yksityiskohtaisempaa maankäyttöä jää ohjaamaan siis Kellokosken osayleiskaava, jossa alue on osoitettu asemakaavoitettavaksi pientaloalueeksi. Asemakaavahanke on kaavoitussuunnitelmassa edelleen tulossa olevana III-vaiheen hankkeena. Jos asemakaavaa lähdetään laatimaan, tulee kunnalla tarve neuvotella maanhankinnasta tai maankäyttösopimuksista yksityisten maanomistajien kanssa. Asemakaavassa tutkitaan mm. alueen rakennettavuus, selvitetään liikennevaikutukset ja arvioidaan palveluiden saavutettavuus.

89. Muistutus

XXXX omistajana en ole kiinnostunut kyseisestä suunnitelmasta. ja voitte laittaa sen ö mappiin !!

Vastine: Tuusulan yleiskaava 2040 ei kumoa lainvoimaista Kellokosken osayleiskaavaa. Tuusulan yleiskaavaan 2040 merkitään Kellokosken osayleiskaavan alue valkoisella, kaavassa esitetään

ainoastaan tällä kaavalla lainvoimaiseksi tulevat luontokohteet sekä kolme osayleiskaavassa asumiselle osoitettua aluetta Järvenpään kuntarajalla. Riiheläntien aluetta ei Tuusulan yleiskaavaan 2040 merkitä. Yksityiskohtaisempaa maankäyttöä jää ohjaamaan siis Kellokosken osayleiskaava, jossa alue on osoitettu asemakaavoitettavaksi pientaloalueeksi. Asemakaavahanke on kaavoitussuunnitelmassa edelleen tulossa olevana III-vaiheen hankkeena. Jos asemakaavaa lähdetään laatimaan, tulee kunnalla tarve neuvotella maanhankinnasta tai maankäyttösopimuksista yksityisten maanomistajien kanssa.

90. Muistutus

Tuusulan kunnanhallitukselle

Tuusulan yleiskaava 2040 –ehdotus II koskeva muistutus

Tuomalan alueella sijaitseva omistamani metsäpalsta nimeltään XXXX, pinta-alaltaan 15,1 ha on ehdotuksessa merkitty V-alueeksi eli virkistysalueeksi.

Suomen metsälakien ja metsäsuunnitelmani mukaan hoidettu alue on PEFC-sertifioitu.

Vaadin tarpeettoman V-aluemerkinnän poistamista, jotta alue säilyy metsätalouksikäytössä. Suojelutoimenpiteistä päätän itse.

Vastine: Tuomalansuon laaja virkistysalue (V) Hyrylän laajentumissuuntien aluerajauksen mukaisesti muutetaan maa- ja metsätalousvaltaiseksi alueeksi, jolla on erityistä ulkoilunohjaamistarvetta (MU). Näin yksityiset metsänomistajat voivat edelleen suorittaa metsänhoitotoimenpiteitä ilman erillisiä lupia.

Ristikydön alue merkitään yleiskaavaan selvitysalueeksi (SE) kumottavan Tuomala - osayleiskaavan aluerajauksen mukaisesti. Alueen osayleiskaavan laatiminen (Tuomala III, osayleiskaavan tarkistaminen) on Tuusulan kaavoitussuunnitelmassa ajoitettu III-luokan hankkeeksi, joka on tavoitteena saada valmisteltavaksi viisivuotisen suunnittelujakson loppupuolella. Osayleiskaavan yhteydessä tutkitaan Ristikydön asemavarauksen sijoittuminen ja alueen liittäminen pääliikenneväyliin. Selvitysalueen päälle ei esitetä muita kaavamerkintöjä. Selvitysalueet kuvataan kaavaselistuksessa.

Toimenpiteet: Ristikydön alue merkitään selvitysalueeksi, jonka päälle ei esitetä muita merkintöjä. Tuomalansuon alueen kaavamerkintä muutetaan virkistysalueesta (V) maa- ja metsätalousvaltaiseksi alueeksi, jolla on ulkoilun ohjaamistarvetta (MU).

91. Muistutus

Lausunto Tuusulan Yleiskaava 2040 suunnitelmasta Tuomalan metsän alueesta.

Vastustan kavasuunnitelmassa olevaa V-merkintää.

Haluan sen muutettavaksi M-alueeksi.

Vastine: Tuomalansuon laaja virkistysalue (V) Hyrylän laajentumissuuntien aluerajauksen mukaisesti muutetaan maa- ja metsätalousvaltaiseksi alueeksi, jolla on erityistä ulkoilunohjaamistarvetta (MU). Näin yksityiset metsänomistajat voivat edelleen suorittaa metsänhoitotoimenpiteitä ilman erillisiä lupia.

Ristikydön alue merkitään yleiskaavaan selvitysalueeksi (SE) kumottavan Tuomala - osayleiskaavan aluerajauksen mukaisesti. Alueen osayleiskaavan laatiminen (Tuomala III, osayleiskaavan tarkistaminen) on Tuusulan kaavoitussuunnitelmassa ajoitettu III-luokan hankkeeksi, joka on tavoitteena saada valmisteltavaksi viisivuotisen suunnittelujakson

loppupuolella. Osayleiskaavan yhteydessä tutkitaan Ristikydön asemavaruksen sijoittuminen ja alueen liittäminen pääliikenneväyliin. Selvitysalueen päälle ei esitetä muita kaavamerkintöjä. Selvitysalueet kuvataan kaavaselostuksessa.

Toimenpiteet: Ristikydön alue merkitään selvitysalueeksi, jonka päälle ei esitetä muita merkintöjä. Tuomalansuon alueen kaavamerkintä muutetaan virkistysalueesta (V) maa- ja metsätalousvaltaiseksi alueeksi, jolla on ulkoilun ohjaamistarvetta (MU).

92. Muistutus

HUOMAUTUS TUUSULAN YLEISKAVAEHDOTUKSESTA 2040

Omistan Tuomalan kylän alueella Tuomalan suon itäpuolella tilan XXXX

Yleiskaavassa 2040 alue on merkitty V-merkinnällä. Myös maakuntakaavassa alue on merkitty V-merkinnällä, mutta maakuntakaavan ohjeissa on korostettu V-merkinnän kuuluvan ainoastaan yhteiskunnan omistamiin maihin.

V-merkinnällä kielletään maanomistajalta alueensa käyttö lähes kokonaan ilman viranomaisten erikseen joka asiaan antamaan lupaa, joka maanomistajan pitää hakea halutessaan jo pelkästään hoitaa metsäänsä. Miten tässä yhteydessä tulkitaan MRL:n pykälä, jotka säätelevät V-merkinnän käyttöä ja antaa kunnalle oikeuden puuttua kaikkeen toimintaan alueella.

Ymmärtääkseni tämä kaavamerkintä on jo ylittänyt perustuslakimme rajat puuttumisessa yksityiseen omistukseen ja omaisuuden käyttöön. Asia ei voi perustua vain kunnan kaavoitusmonopoliin.

Vaadin kyseisen Tuomala metsän ympäristöineen muutettavaksi M-alueeksi, koska se on maa- ja metsätalouksikäytössä ollut tähänkin asti.

Vastine: Tuomalansuon laaja virkistysalue (V) Hyrylän laajentumissuuntien aluerajauksen mukaisesti muutetaan maa- ja metsätalousvaltaiseksi alueeksi, jolla on erityistä ulkoilunohjaamistarvetta (MU). Näin yksityiset metsänomistajat voivat edelleen suorittaa metsänhoitotoimenpiteitä ilman erillisiä lupia.

Toimenpiteet: Tuomalansuon alueen kaavamerkintä muutetaan virkistysalueesta (V) maa- ja metsätalousvaltaiseksi alueeksi, jolla on ulkoilun ohjaamistarvetta (MU).

93. Muistutus

Haluan kommentoida Tuusulan yleiskaavaa 2040. Sinne on kaavoitettu Jokelaan Kolsaan/Takojaan AO2. Tarkoitan Kuusistontien ja Koivistontien jatkeeksi esitettyä asuinalueita. Se on tärkeän ekologisen kokonaisuuden ja yhteyksien alueella. Alueella on paljon lähes satavuotista puustoa, lahopuuta, vihertikkoja ja palokärkiä. Onko aluetta arvioitu Luonnonympäristöjen arvottamisen kriteeristö Uudellemaalle perusteella? Metsä on myös tärkeä virkistysalue ulkoilijoille. Miten nämä seikat on huomioitu kaavoitussuunnitelmassa? Kyseinen alue on myös pohjavesialue. Mitä kautta on suunniteltu kuljettavan autolla tälle Kolsan/Takojan AO-2 alueelle? Mielestäni tuonne ei pidä kaavoittaa vaan ottaa käyttöön alueita jotka ovat luontoympäristön kannalta vähemmän arvokkaita.

Miksi Kolsassa oleva suuri kallio jossa mm. päiväkotikäytävä on merkitty Kolsan työpaikka-alueeksi?

Vastine: Kolsassa sijaitseva Takojan länsipuoleksi nimetty AO-2 -alue on tunnistettu Jokelan osayleiskaavassa otollisiksi pientalojen laajenemisalueiksi. Tuusulan yleiskaava 2040 kumoaa

Jokelan osayleiskaavan. Yleiskaavatyössä lähtökohtana on ollut etsiä mahdollisia uusia asumisen alueita ennen kaikkea kunnan omistamille maille olevaan rakenteeseen tukeutuen. Jokelassa on kerrostalo-, ja rivitalovarantoa, suurin tarve on pientaloalueille.

Ensimmäisessä vaiheessa kaavoitettaviksi alueiksi yleiskaavaan on merkitty mm. Kolsan länsipuoli. Hanke on myös kaavoitussuunnitelmassa 2022-2025. Muistutuksen kohteena oleva alue, yleiskaavassa nimetty Takojan länsipuoleksi, suunnitellaan ja kaavoitetaan vasta seuraavassa vaiheessa. Riippuen Jokelan kasvusta, hanke voi olla pitkällä tulevaisuudessa ja yleiskaavaa voidaan ehtiä jopa päivittää tätä ennen. Asemakaavavaiheessa tutkitaan alueen rakentamisen kortteleiden rajat ja rakentamisen määrät sekä rakentamisen ulkopuolelle jätettävät puistot tarkemmin. Asemakaavatyön alkaessa lähialueen asukkaita tiedotetaan ja heillä on mahdollisuus osallista kaavatyöhön.

94. Muistutus

Voimassa olevassa Jokelan osayleiskaavassa vuodelta 2008 (hyväksytty 2006) Jokelan Päiväkummuntien ympärillä on kaavassa osoitettu alue, joka kaavamerkinnän mukaan on alue, jolla ympäristö säilytetään (s-merkintä). Sen rakentamisessa tulee ottaa huomioon alueen arvokas luonne siten, että uudisrakentaminen rakennustavaltaan ja sijainniltaan liittyy olemassa olevaan rakennuskantaan ja ympäristöön ja että alueen yhtenäinen luonne säilyy.

Kyseisellä alueella sijaitsee seitsemän 1940 ja 1950 –lukujen taitteessa rakennettua omakotitaloa. Ne liittyvät kiinteästi Jokelan tiilitehdashistoriaan, sillä viimeisimmän toiminnassa olleen tiilitehtaan työntekijät ovat rakentaneet ne asunnoikseen kyseisen tehtaan tiilistä. Yksi taloista on puuvuorattu, muut ovat rapattuja. Kyseiset omakotitalot ovat erittäin hyväkuntoisia ja ne on kaikki huolella talojen erityispiirteitä kunnioittaen peruskorjattu. Kiinteistöillä ei ole tapahtunut mitään sellaisia muutoksia, jotka olisivat olleet omiaan vähentämään tai poistamaan alueen kulttuurihistoriallista arvoa.

Rakennusmateriaaleista ja rakennustavasta johtuen niiden elinkaari on vielä huomattavan pitkä. Elinkaariajatteluun perustuvaa syytä em. yleiskaavan mukaisen AO/s- kaavan muuttamiselle ja/tai rakennusten purkamiselle ei siis ole olemassa. Maisemallisesti kyseinen alue on Jokelassa ainutlaatuinen ja viihtyisä. Samalla se luo keskustan läheisyyteen vihreyttä ja väljyyttä. Tiivis ja tehokas kerrostalorakentaminen muuttaisi maisemakuvan täysin ja samalla se tuhoaisi mainitun kulttuurihistoriallisesti arvokkaan omakotitalojen muodostaman kokonaisuuden.

Kyseinen s-merkintä kattaa 7 kiinteistöä

Tuusulan kunnan vuonna 2014 kulttuurimaisemaa ja rakennuskantaa käsittelevässä selvityksessä Päiväkummuntien alueesta todetaan seuraavaa: ”Päiväkummuntiellä si-jaitsee seitsemän Kolsan tiilitehtaan työntekijöilleen rakentamaa tiilitaloa, jotka nou-dattavat samaa arkkitehtonista tyyliä kuin Kolsan tiilitehtaan säilyneet asuinalueen paritalot Kolsan koulun lähellä. Noppamaisissa, puolitoistakerroksisissa harjakattoisissa taloissa on punatiilipilarien kannattamat avokuistit ja keskenään samanlainen ikkuna- jako. Rakennukset ovat säästyneet suuremmilta muutoksilta ja ne liittyvät tulitikkutehtaan asuntojen tapaan paikkakunnan historiaan.”

Alue on merkitty rakennetuksi kulttuurialueeksi ja julkaisussa todetaan: ”Rakennusten sijainti Päiväkummuntien molemmiin puolin symmetrisesti ja yhtenäisellä ilmeellä sekä sijoittelulla ilmansuuntiin nähden tekee niistä erityisen hienon pientaluesi.”

Suunnitteilla olevassa yleiskaavassa (Tuusulan yleiskaava 2040) kyseessä oleva alue on merkitty AK-alueeksi.

Vuoden 2006 Jokelan osayleiskaavassa tarkoitamiemme kiinteistöjen kohdalla on s- merkintä, joka tarkoittaa, että alueen ympäristö säilytetään ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon alueen arvokas luonne

siten, että uudisrakentaminen rakennustavaltaan ja sijainniltaan liittyy olemassa olevaan rakennuskantaan ja ympäristöön ja että alueen yhtenäinen luonne säilyy. Yleiskaavaehdotuksessa 2040 s-merkintää ei ole lisätty, vaan alue on näkyvällä katkoviivalla merkitty. Kaavaselostuksen mukaan kyseessä on rakennettu kulttuurialue, jonka suunnittelussa on huomioitava rakennetun ympäristön erityispiirteet ja säilyminen. Ehdotettu merkintä on lievempi kuin 2008 voimaan tulleen Jokelan osayleiskaavan s-merkintä (hyväksytty 2006).

Edellytämme, että mainittujen seitsemän kiinteistön osalta kaavan säilytetään 2008 Jokelan osayleiskaavan merkintä AO/s siten, että se rajautuu tässä tarkoitettuihin kiinteistöihin.

Vastine: Alueen rakentamista ohjaa asemakaavan erillispientalojen korttelialueen AO-merkintä. Yleiskaava on kuitenkin ohjeena muutettaessa asemakaavaa. Yleiskaavan kerrostalovaltainen asuinalue (AK) voi pitää sisällään myös pientaloja. Aluevaraus osoittaa talotyypin, jota valtaosa kerrosalasta on. Yleiskaavan mittatarkkuus huomioiden asuinaluevarauksia ei ole tehty yksittäisten kortteleiden laajuudelta. Ridasjärventien ja Tolkinojantien varrella on asemakaavassa kerrostaloalueita ja alueen hyvä sijainti Jokelan palveluiden sekä juna-aseman tuntumassa puoltaa kerrostalorakentamista niissä kortteleissa, joissa se on muiden arvojen puolesta mahdollista. Yleiskaavan yleismääräyksen mukaan kulttuurimaisema ja rakennuskantaselvityksen arvot tulee asemakaavatyössä huomioida.

95. Muistutus

XXXX omistaa Sulan alueella kiinteistön XXXX Sulan osayleiskaavassa ko. kiinteistön alueet on merkitty A-4 ja P-4-alueiksi.

Tuusulan yleiskaavaehdotuksessa 2040 on ko. kiinteistö merkitty osittain AK-2-alueeksi ja osittain TP-alueeksi. Nämä merkinnät tyydyttävät kiinteistönomistajaa, mutta koska yleiskaavakartta 2040 ei tule kumoamaan Sulan osayleiskaavaa kiinteistömme osalta niin esitämme, että Sulan osayleiskaava kumotaan kiinteistömme sen palstan osalta, joka on yleiskaavakartassa merkitty TP-alueeksi. Ko. palsta käsittää osan vanhasta Hyrylän raviradasta ja on siksi merkitty lainvoimaisessa asemakaavassa VU-1-alueeksi.

Perusteluna kantaamme on siinä, että ko. kiinteistön alueelle on vireillä asemakaavamuutos

(Palkkitie, kärkihanke) asemakaavan muuttamiseksi TP-alueeksi ja siksi esitämme, että Sulan

osayleiskaava kumotaan tämän alueen osalta ja saadaan asemakaavamuutoksen hanke ripeästi eteenpäin (alueelle on tiedossa käyttäjä, joka toisi kuntaan noin 100 työpaikkaa). Mainittakoon vielä, että kunnanhallitus päätti 20.5.2019 § 197 Palkkitien lisäämisestä kaavoituksen

työohjelmaan (asemakaavan muutoksen käynnistämissopimus allekirjoitettu 10.12.2004).

Vastine: Kuntakehityslautakunta ja kunnanhallitus eivät ole esittäneet muutoksia yleiskaavarajaukseen. Voimaan jäävien osayleiskaavojen alueella ei ole muutettu yksittäisiä käyttötarkoitusalueita pois lukien valmistelun aikana ilmenneistä erityisistä ja ilmeisistä syistä, kuten ristiriita maakuntakaavan kanssa tms. luontoarvojen.

96. Muistutus

Tuusulaan ollaan laatimassa yleiskaavaa haarajoen alueelle. Alue on ollut pitkään patti tilanteessa, ja AT kaavamääräyksen mukaan pysyykin.

Jos aluetta käsittelee tuollaisena värikuvana ja ei ota huomioon mitä siellä jo on. Kun ottaa huomioon paljonko tuolla alueella on kiinteistöjä, alkaakin alue näyttää lähes kaavoitetulta.

Tonttikiinteistöjen koko vaihtelee suurestikin. Osaan on kaupunki myöntänyt okt talolle luvankin ennen 2010 ja pienelle tontille.

Osa näistä alueen tonteista on rakentamattomia.

Kaavamerkintä AT alueelle tarkoittaisi, että uusia rakennuspaikkoja ei saisi muodostaa eikä jo oleville rakentamattomille rakentaa. Alueelle kaikkein parasta olisi kaavan laatiminen.

Vähintään kaavamerkinnässä AT tulisi olla määritelty minimi koko kiinteistölle/ rakennuspaikka. Koko tulee luonnollisesti määritellä tuon uusimman talon mukaan. (yhdenvertaisuus pykälä)

Aluetta tulisi myös kehittää rakentamalla kunnallistekniikka, Järvenpään puolella on asian suhteen jo edettykin.

Kymmenen vuotta sitten oli nähtävissä alueesta suunnitelma, jossa oli piirretty kadut ja kaikki alueelle.

Kunnalla on luonnollisesti omat intressit pitää tämä alue nykyisellään ja kaavoittaa joskus myöhemmin.

Alueelle ei voi soveltaa sääntöä ”kaavoitetaan vaan kaupungin omituksessa olevia maita” kun tuota karttaa katsoo.

Ymmärtäisin hyvin, jos alue olisi pelkää metsää, ettei kehitetä kun ei ole kunnan.

Olisihan tuossa mahdollista siirtää myös kunnan raja tuohon moottoritiehen ja antaa Järvenpään kehittää alue kokonaisuutena.

Omistuksia ei Tuusulalla näyttänyt alueella olevankaan, eli ei muuttaisi mitään omistus suhteissakaan.

Vastine: Yleiskaavaan merkityt kyläalueet (AT) muutetaan Asemakaavan ulkopuoliseksi asumisen alueeksi (AH). Merkinnällä osoitetaan ”alue, jolla on asuinrakennuksia tai loma-asuntoja. Rakentaminen ratkaistaan suunnittelutarveratkaisuin. Olevien rakennusten korvaaminen tai laajentaminen on sallittua.” Aikaisempi määräys siitä, että alueita ei ole tarkoitus asemakaavoittaa siirretään kaavaselostukseen. Kaikki asemakaavan ulkopuoliset alueet ovat Tuusulassa suunnittelutarvealuetta, joilla rakentaminen vaatii suunnittelutarveratkaisun. Tuusulan kunnassa on paljon asemakaavahankkeita käynnissä ja yleiskaavassa ei haluta lisätä uusia alueita tutkittavaksi asemakaavoilla. Jokelaan osoitettu ns. Hevoskylän alueen kirjaintunnus muutetaan AH:sta AE:ksi.

Kellokosken osayleiskaavassa on suuri mitoitus suhteessa taajaman kasvuennusteisiin. Osayleiskaavan AO-merkintä edellyttäisi asemakaavan laadintaa, jossa tutkittaisiin rakentamisen tehokkuus ja määriteltäisiin tontit ja rakennusoikeudet. Muuttamalla alue asemakaavan ulkopuoliseksi asumisen alueeksi, voidaan rakentaminen tutkia suunnittelutarveratkaisuin. Periaatteet koko kunnan suunnittelutarvealueella ovat samat. Rakennuspaikat perustuvat kantatilakohtaisiin laskelmiin.

97. Muistutus

PÄIVITYS EDELLISEEN VIESTIIN

VIITATEN ESILLÄ OLEVAAN TUUSULAN YLEISKAVAEHDOTUKSEEN 2040

Jokelan osalta, mielipiteenä; ”vanha osa yleiskaava radan itäpuolelta oli paikallisesti hyvä sekä otti huomioon paikalliset olosuhteet, luonnon ympäristön sekä infran.”

Lepola 2. alueen lenkkipolut oli kaavoitettu, harmi vain että näitä ei ole vielä 10 vuoden jälkeen toteutettu, koska Iltalenkin asuinalue rakennettiin vanhojen hiihtolatu pohjien päälle. Kuntalaiset tarvitsevat

kuntopolkuja ja hiihtolatuna myös tässä Lepolan alueella, lähivirkistäytymistä. Se, että pari perhettä vastustaa lenkkipolkua lähellä takapihansa rajaa, ei pitäisi olla peruste rakentamatta lenkkipolkuja Lepolan alueelle.

Kaavaluonnokseen viitaten Jokela, Peltokaari – Tiensuuntie-Lepola 3,4

Peltokaaren osalta Tuusula ei ole saanut tontteja tavoitteiden mukaisesti kaupaksi, joten on mielestäni turha rakentaa pellolle ja käyttää pehmeää maapohjaa, jota muodostuu savesta asuin alueena – metsää ja jätömaata Jokelan alueella riittää.

Tämän pehmeän alueen Infra tulee kunnalle todella kalliiksi. Parempi vaihtoehto on Lepola 3 ja Lepola 4 ovat kovaa maata rakentamiseen, joten säästöjä muodostuisi näin infran rakentamisesta.

Tiensuuntien tiivis rakentaminen ei onnistu heikon tiestön vuoksi, liikennettä tulisi olemaan liikaa.

Ridasjärventien kapasiteetti riittää Lepola 3,4 – ovat näin oivallinen alue rakentamiseen.

LEPOLA 2. tontit menivät heti kaupaksi, ostajia oli kaksi kertaa niin paljon kuin tontteja. Maaston on kaunista puoliksi metsämaata ja ympäristöltään.

Tämän vuoksi perusteena Lepola 3. ja Lepola 4. kaavoittaminen ensi sijaisena reservi alueena asumiseen.

Radan Itäpuoli -Ridasjärventien pohjoispuoli

Lisäksi Radan Itäpuolen ja Ridasjärventien pohjoispuolen M-alueen muutos asuin alueeksi AO-1. Tämä alue on lähellä rataa, hyvää rakennusmaata, kovaa pohjaa, vanhan Paloheimon tiilitehtaan aluetta, jolla on poltettu saviputkia – ei mitään kaatopaikka aluetta. Alueen läheisyys radan varressa puoltaa asunto rakentamista.

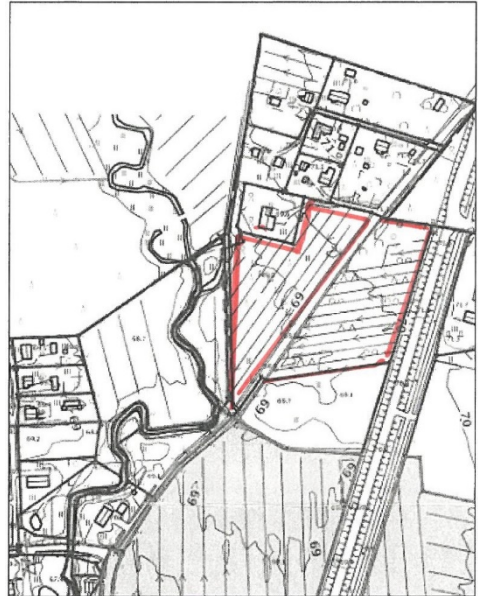
Vastine: Lepola III on jo asemakaavoitusta ohjaavassa kaavoitussuunnitelmassa kärkihankkeena. Myös alueen kunnallistekniikalle on pikaista suunnittelutarvetta. Lepola IV on tunnistettu myös hyvänä asumisen laajenemisalueena. Jokelan kasvuennuste on varsin maltillinen ja tämän vuoksi alue on II-vaiheeseen osoitettu yleiskaavassa. Myöskään Palojoenpuiston alueelle ei ole kasvuennusteiden vuoksi vielä tarvetta. Maapoliittisen ohjelman 2030 mukaan kunta laatii ensimmäisen asemakaavan ensi sijassa omistamilleen maille. Tavoitteena on siis maanhankinta. Asemakaavamuutosten ja kunnan maanomistukseen liittyvien pienehköjen kiinteistöjen osalta kunta voi myös tehdä maankäyttösopimuksia yksityisten maanomistajien kanssa. Palojoenpuiston alue lähimpänä asemamaa sijoittuu niin hyvälle paikalle, että se tulisi varata tehokkaalle kerrostalorakentamiselle. Kerrostalorakentamiselle ei kuitenkaan ole kysyntää ja nykyiset kaavavarannot ovat riittäviä. Yleiskaavan tavoitevuoden jälkeen aluetta voidaan kaavoittaa.

98. Muistutus

Katson että yllämainitulle asuntoalueelle ei tarvitse suunnitella uusia yleiskaavoja, koska tarvitaan kiireesti asemakaava. Asemakaavan tulon esteenä ollut rakentamaton maa-alue, joka on siirtynyt kuntamme omistukseen kts. liite. Asemakaavalle ei ole mitään estettä. Olemme vaatineet asemakaavaa noin 40 v ajan. Odotamme asemakaavan vihdoinkin toteutuvan. Muut asiakirjat ovat kunnan arkistossa. Haluan, että kaavan hyväksymistä koskevasta päätöksestä toimitetaan tieto (MRL 67§)

Lepola III -kaavahankkeen laajentaminen pohjoisemmaksi koskemaan ns. Harakan aluetta eli muitakin kuin kunnan omistamia alueita on mahdollista. Samaten on mahdollista tehdä Harakan alueelle erillinen asemakaava jo ennen Lepola III:ta, mutta se ei ole kunnallistekniikan suunnittelun ja toteuttamisen kannalta luontevaa, koska vesihuolto ja katuyhteydet rakennettaisiin etelästä Lepola III -alueen kautta. Näin ollen on järkevää kaavoittaa Harakan alue Lepola III-kaavan yhteydessä tai tämän jälkeen.

Koska voidaan olettaa, että kunnan omistamien alueiden pohjoispuolella olevat rakentamattomat kiinteistöt (n. 2,5 ha) voitaisiin asemakaavoittaa asuinalueeksi osayleiskaavan mukaisesti, tulisi maapoliittisen ohjelman mukaisesti nämä alueet ensin saada kunnan omistukseen. Asiaan kuitenkin voi vaikuttaa alueen tulvaherkkyys. Tulvimisen aiheuttamia rajoitteita ei vielä ole selvitetty - näitä rakentamattomia kiinteistöjä ei voida välttämättä asemakaavoittaa asuinalueiksi osayleiskaavan osoittamalla laajuudella, mikä voi vaikuttaa tavoitteeseen saada alueet kunnan omistukseen maapoliittisen ohjelman mukaisesti ennen asemakaavan laatimista.

Vastine: Asemakaavatyö on valtuuston 13.12.2021 §165 hyväksymässä kaavoitussuunnitelmassa 2022-2025 kärkihankkeena. Kaavan on ohjelmoitu tulvan vireille loppuvuonna 2022.

99. Muistutus

Kohta 4.4.5 Kyläalue (AT)

Aiemmissä kaavaluonnoksissa (esim ehdotus 30.5.2018) sekä maakuntakaavassa kyläalueiksi on määritelty neljä kylä-alueita: Linjamäki, Nahkela, Ruotsinkylä ja Rusutjärvi. Nyt uusimmassa ehdotuksessa (27.10.2021) määritelmää on muutettu seuraavaksi: "Näitä alueita on Hyrylän eteläosassa Firassa, Rusutjärven itärannalla, Kellokosken Haarajoella ja Jokelan taajaman itäreunalla. Yksittäisiä rakennuspaikkoja sijoittuu myös maa- ja metsätalousalueille"

Mielestäni ainakin aiemmin määritellyt neljä kylää tulisi nimetä tulevaan kaavaan.

Ehdotetussa Tuusula 2040 yleiskaavassa todetaan, että se ei kumoa aiempia osayleiskaavoja kuten esimerkiksi Nahkela-Rusutjärvi-Siippoo osayleiskaavaa vuodelta 1998. Tämäkin osayleiskaava on kuitenkin pian 25 vuotta vanha ja edistääksemme myös kylien kehitystä ja elinvoimaisuutta olisi Tuusula 2040 yleiskaavaan hyvä saada vähintäänkin maininta, että suunnittelutarveratkaisuin mahdollistettava haja-asutusalueen rakentaminen tulee ohjata mahdollisuuksien mukaan kyliin. Poikkeusluvuissa voitaisiin tapauskohtaisesti harkita, voidaanko laskennallisia rakennusmahdollisuuksia ohjata pienemmille rakennuspaikoille ja kyliin tiiviimmin kuin 1990-luvulla laadittujen mitoittavien osayleiskaavojen mukaan on mahdollista.

Vaikka Tuusula 2040 yleiskaavan fokus ei olekaan asemakaava-alueiden ulkopuolella, tulisi ne kuitenkin huomioida ja niiden elinvoimaisuus ja kasvu mahdollistaa muun kasvavan Tuusulan mukana. Esimerkiksi

nykyinen 0,5ha tonttivaatimus selvästi karsii maanomistajien halukkuutta hakea suunnittelutarveratkaisuja ja lohkoa kyliin uusia rakennuspaikkoja ja näin hidastaa niiden kasvua.

Viimeinen huomautus liittyen kaavaluonnoksen viimeisellä sivulla olevaan karttaan (ote Ramboll 2017 a raportista) jossa kulkee jonkinlainen retkeilypolku Nahkelan kylän läpi. Tästä ei ole mitään selvitystä kaavassa ja virheellisenä tulisi poistaa.

Vastine: Yleiskaavan laatimisen alkuvaiheissa ei haluttu puuttua Tuusulan mitoittaviin haja-asutusalueen osayleiskaavoihin. Osayleiskaavojen avaaminen vain tiettyjen kylien osalta osana Tuusulan yleiskaava 2040 ratkaisua ei ole mielekäästä. Yhdyskuntarakenteen hajaantuminen ja sen hillitseminen on nostettu esiin myös Uusimaa 2050 maakuntakaavassa. Tuusulan yleiskaavan tavoitteena oli keskittää kasvua taajamiin ja Hyrylä-Kerava välille joukkoliikenteen ja palvelujen lähetyville. Asutuksen lisääminen kyliin herkästi nostaa kynnyksen ratkaista kasvu asemakaavalla. Tämä ei ole perusteltua, sillä nykyiselläänkin Tuusulan yleiskaavaratkaisussa esitetään reilusti asumisen varantoa. Tulevaisuudessa on mahdollista tarkastella kylien kehittämisen mahdollisuuksia pormestariohjelman mukaisesti, mikäli päättäjät näin linjaavat kaavoitussuunnitelman yhteydessä.

Yleiskaavaehdotus II:ssa oli osoitettu sellaiset asumisen alueet, joihin ei ole tarkoitus laatia asemakaavaa, AT-merkinnällä kumottavien osayleiskaavojen alueilla. Kyseessä ei ollut kyläverkostoa kokonaisuudessaan Tuusulassa kuvaava merkintä.

Rakentaminen asemakaava-alueen ulkopuolella tutkitaan suunnittelutarveratkaisulla kuten tähänkin saakka. Rakennuspaikkakoon määrittelee oikeusvaikutteinen osayleiskaava. Tietyissä tapauksissa voidaan poiketa kaavasta ja suostua rakennusjärjestyksen pienempään 3000 neliön rakennuspaikkakokoon.

Voimaan jäävien osayleiskaavojen alueille, Nahkela mukaan lukien, osoitetaan ainoastaan tällä kaavalla voimaan tulevat merkinnät, jotka ovat: arvokkaat luontokohteet, lentokonemelu, liikenteen yhteystarve (Tallinna-tunneli ja Tuusulanjoentien jatke), liikennetunnelin ohjeellinen linjaus, (Lentorata), työpaikka-alueen laajenemissuunnat sekä yhdyskuntateknisen huollon alue. Seitsemän veljeksen reittiä kuvannut merkintä poistetaan.

100. Muistutus

Hei, Omistan Tuusulan Nuppulinnassa kiinteistön omakotitalolla ja isohko tontti. Vietän paljon aikaa perheeni kanssa. Kellokosken osayleiskaavassa olisi hienoa nähdä suunniteltuna Nuppulinnantien koko pituudelta pyörä- ja kävelytie, jotka molemmat sieltä nyt puuttuvat. Perusteluina mainitsisin turvallisuusnäkökulman, lasten koulumatkat, virkistyskäyttö, hyötyliikunta, ja pyöräilyverkostoon mukaan kytkeytyminen. Tällä hetkellä Nuppulinnan tie on luokiteltu lapsille vaaralliseksi. Olisi myös hienoa, jos Kellokosken aluetta kaavoitettaisiin enemmän. Kylä sopisi myös asuntomessukohteeksi. Tonttikokoihin toivoisin joustoa, oma tontti on 0,49 hehtaaria, eli sitä ei voi lohkoa, vaikka tontti olisi riittävän iso kahdelle talolle ja olisi valmis naapurustokin. Olin ilahtunut, että Nuppulinnan juna-aseman kohdalla oli varaus uudelle junaseisakkeelle. Toivottavasti asema taas aukeaa pian. On mainittava ja muistutettava hassu postinumerointi, jossa Nuppulinna 05430 on Jokelan 05400 kanssa samannäköistä numerosarjaa. Kellokoskella on postinumero 04500, joka on eri näköistä numerosarjaa. Näistä johtuen on kahdenlaista paikallista arkitulkintaa, kumman "alaisuuteen" Nuppulinna kuuluu. Tästä on joskus keskusteltu julkisessa paikallisessa facebook ryhmässä. Kaavassa Nuppulinna on Kellokosken alueen kaavassa mukana.

Vastine: Yleiskaavan laatimisen alkuvaiheissa ei haluttu puuttua Tuusulan mitoittaviin haja-asutusalueen osayleiskaavoihin. Osayleiskaavojen avaaminen vain tiettyjen kylien osalta osana Tuusulan yleiskaava 2040 ratkaisua ei ole mielekäästä. Yhdyskuntarakenteen hajaantuminen ja sen hillitseminen on nostettu esiin myös Uusimaa 2050 maakuntakaavassa. Tuusulan yleiskaavan tavoitteena oli keskittää kasvua taajamiin ja Hyrylä-Kerava välille joukkoliikenteen ja palvelujen lähetyville. Asutuksen lisääminen kyliin herkästi nostaa kynnyksen ratkaista kasvu

asemakaavalla. Tämä ei ole perusteltua, sillä nykyiselläänkin Tuusulan yleiskaavaratkaisussa esitetään reilusti asumisen varantoa. Tulevaisuudessa on mahdollista tarkastella kylien kehittämisen mahdollisuuksia pormestariohjelman mukaisesti, mikäli päättäjät näin linjaavat kaavoitus suunnitelman yhteydessä.

Rakentaminen asemakaava-alueen ulkopuolella tutkitaan suunnittelutarveratkaisuilla kuten tähänkin saakka. Rakennuspaikkakoon määrittelee oikeusvaikutteinen osayleiskaava. Tietyissä tapauksissa voidaan poiketa kaavasta ja suostua rakennusjärjestyksen pienempään 3000 neliön rakennuspaikkakokoon.

Voimaan jäävien osayleiskaavojen alueille, Nuppulinna mukaan lukien, osoitetaan ainoastaan tällä kaavalla voimaan tulevat merkinnät, jotka ovat: arvokkaat luontokohteet, lentokonemelu, liikenteen yhteystarve (Tallinna-tunneli ja Tuusulanjoentien jatke), liikennetunnelin ohjeellinen linjaus, (Lentorata), työpaikka-alueen laajenemissuunnat sekä yhdyskuntateknisen huollon alue.